

İLKÖĞRETİM MÜZİK

1-2-3

Öğretmen Kılavuz Kitabı

YAZAR

Neşem YAŞAR

DEVLET KİTAPLARI

BEŞİNCİ BASKI

....., 2016

16.?.Y.0002.4235

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR

Yrd. Doç. Dr. Mehmet AKPINAR

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Melek AY DUMLUPINAR

DİL UZMANI

Serdar ARHAN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Banu ÖZDEMİR

GÖRSEL TASARIM UZMANI

Osman YILDIRIM

Fatih SAĞLAM

REHBERLİK UZMANI

Ömer Uğur AKSOY

ISBN 978-975-11-3636-7

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 07.03.2012 gün ve 1397 sayılı yazısı ile öğretmen kılavuz kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 17.05.2016 gün ve 5526273 sayılı yazısı ile beşinci defa 96.691 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmâhrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

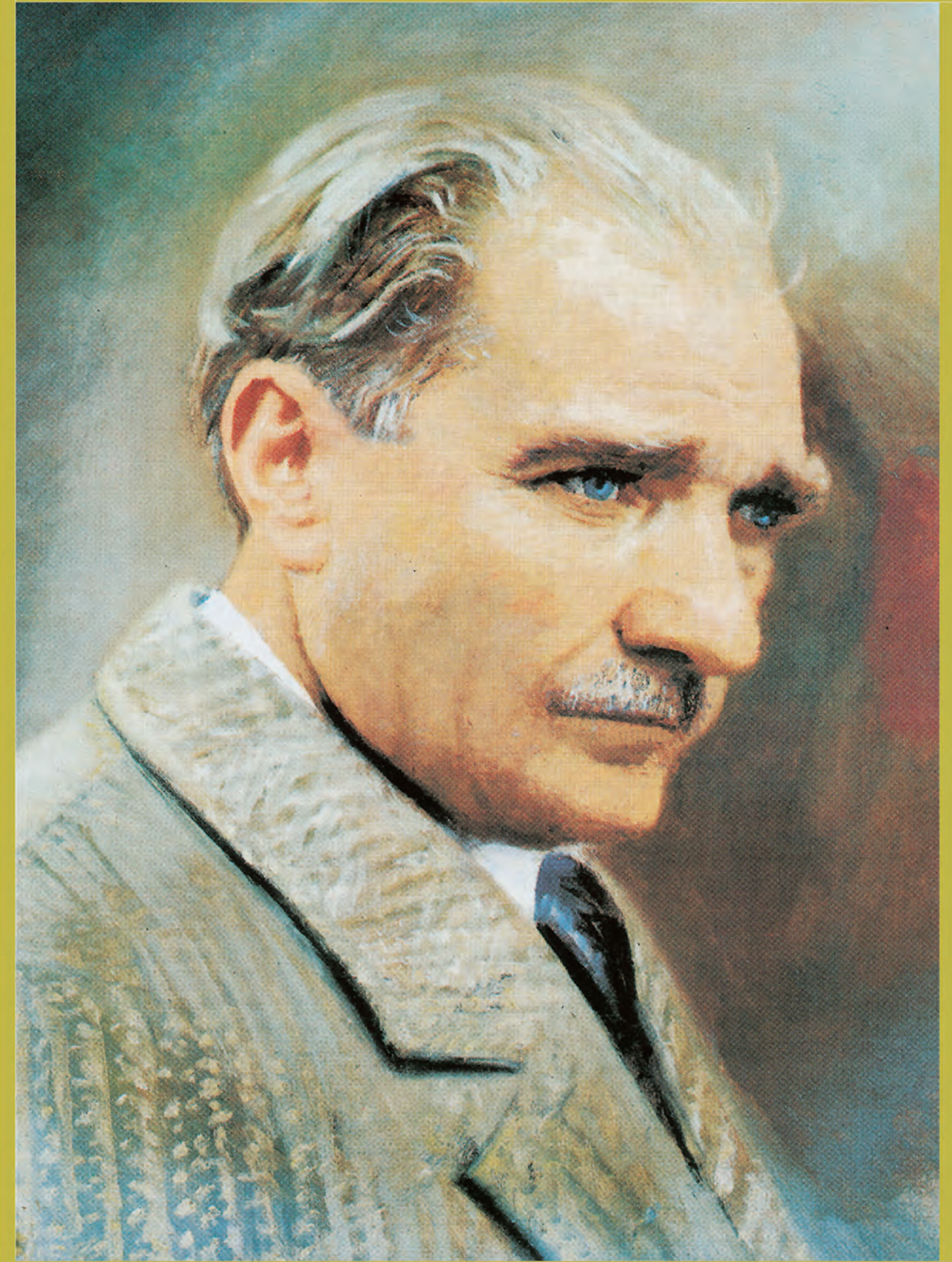
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI HAKKINDA	9
KURAMLAR VE YÖNTEMLER.....	13
YAPILANDIRMACI EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİNDE ÖĞRETMEN ROLLERİ	18
MÜZİK DERSİ İŞLENİŞİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN TEMEL İLKELER.....	19
MÜZİK DERSİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	20
ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR/KİTABIMIZI TANIYALIM.....	23
1. SINIF ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI.....	25
Yıllık Plan	26
1. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı ...“İçindeki Şarkılar” Dizini	31
İstiklâl Marşı’mıza Saygı.....	32
Çevremizdeki Sesler	35
Gürültü ve Düzenli Sesleri Tanıyalım.....	40
Sesimizi Doğru Kullanalım.....	43
Ritim Çalgısı Yapalım, Bir Öykü Canlandıralım48	
Çabuk-Yavaş	54
Müzikle Hareket Edelim	57
Ortama Uygun Müzik Yapma ve Dinleme Kurallarını Öğrenelim	62
Belirli Gün ve Haftalarımız	65
Atatürk ve Müzik	70
1. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Şarkıların Notaları	76
SINIF ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI.....	91
Yıllık Plan	92
2. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı “ İçindeki Şarkılar” Dizini.....	97
İstiklâl Marşı’mıza Saygı.....	98
Uzun Hece-Kısa Hece.....	100
İnce Ses-Kalın Ses	104
Doğadaki Gürlük Özellikleri ve Ritim.....	108
Müzikleri Uygun Hız ve Gürlükte Seslendirme 115	
Şarkılı Oyunlarımız.....	123

Çalgıları Tanıyalım	126
Farklı Müzikler de Var	128
Belirli Gün ve Haftalarımız	130
Atatürk ve Müzik	135
2. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Şarkıların Notaları	138
3. SINIF ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI.....	155
Yıllık Plan	156
3. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı “İçindeki Şarkılar” Dizini.....	160
İstiklâl Marşı’mız.....	161
Birlikte Müzik Yaparken.....	163
Ritim Çalgısı ile Kısa ve Uzun Sesler.....	167
Sesin Yüksekliği	169
Ezgi Denemeleri Yapalım	171
Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgilerimiz	173
Bildiğimiz Çalgılar.....	176
Halk Oyunlarımız.....	179
Müzik, Söz ve Hareket.....	182
Müzik ve Dans	184
Farklı Türler, Farklı Müzikler	186
Belirli Gün ve Haftalarımız	188
Atatürk ve Müzik	194
3. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Şarkıların Notaları	197
ŞARKI DAĞARCIĞI	214
SÖZLÜK.....	240
KAYNAKÇA	244

1. GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz yüzyılda bilgi ve teknolojiye yaşanan hızlı değişimler toplumların yaşam standartlarını yükseltmiş, iletişimi hızlandırarak ülkeler ve kültürler arası mesafeleri yaklaştırmış, küreselleşme sürecini hızlandırmış, insan hayatını çok boyutlu etkileyerek bireylerin ve toplumların yapı ve ihtiyaçlarını değiştirmiştir. Bireylerde değişim gösteren bu ihtiyaç ve istekleri karşılama yönünde verilen çaba, ülkelerin eğitim politikalarına da yansyarak son yıllarda köklü değişimlerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Değişimlerin ihtiyaçlara cevap vermesi amacıyla özellikle son yıllarda önem kazanan eğitimdeki modern yaklaşımlar incelemeye alınmış ve eğitim sektöründe sıklıkla kullanılan “eğitim, öğrenme ve öğretme, bilgi, yöntem gibi” kavramlar tekrar yorumlanmıştır. Teknolojinin gelişmesi ile artan bilgi birikimi ve bilgiye her an bireylere doğrudan verilerek istendiğinde tekrar alınması yönündeki becerilerin kazandırılmasını savunan davranışçı yaklaşımın aksine, bilgiye ihtiyaç duyduğu anda ulaşma becerisini kazanmış, edindiği bilgiler ihtiyacına uygun kullanılabilen ve hatta üretebilen, öğrenme sürecinde aktif ve yaşam boyu öğrenmeyi öğrenen bireylerin yetiştirilmesine önem veren modern eğitim yaklaşımları önem kazanmıştır. Bu nedenlerle günümüzdeki eğitim anlayışında, öğretme kavramından çok öğrenme kavramı önem kazanmıştır. Programın oluşturulması sürecinde modern yöntemler birey ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak analiz edilmiştir.

2. PROGRAMIN VİZYONU

“İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı”nın vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla yaşayarak hayatlarını ayrılmaz bir parçası hâline getirmek ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,
- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip,
- Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişmelere duyarlı,
- Güzel sanatların her türüne açık,
- Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmelerini sağlamaya yöneliktir.

3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi, daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirilmesi, yorumlanması ve yaşamına katması ilkesine dayanır.

Yapılandırmacı kurama göre;

- Her birey, daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla öğrenme ortamına gelir.
- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.
- Öğrenme pasif bir süreç değil öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.
- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır.

Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim sürecini gerçekleştirebilmek için kısmen öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmasına izin verilmelidir. Teknoloji, etkin, özgün, amaçlı sınavabilecekleri çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır.

Özetle, müzik eğitiminde yapılandırıcı anlayış;

- Öğretmeye değil öğrenmeye önem verir.
- Bireylerin farklılığını kabul eder.
- Öğrencilerin araştırma yapmasını özendirir.
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir.
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır.
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışını benimser.

- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler.
- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatı verir.

4. MÜZİK DERSİ (1-8. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAPISI

İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı, genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

4.1. Genel Amaçlar

Müzik öğretiminin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin ;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve öz güven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

4.2. Temel Beceriler ve Değerler

“İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı”, içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılmaması beklenen;

Temel Beceriler;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okur-yazarlığı edinebilme, estetik duyarlılığa sahip olma.

Değerler;

- Paylaşım, hoşgörü, sorumluluk olarak belirlenmiştir.

4.3. Öğrenme Alanları

“İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı”, “Dinleme-Söyleme-Çalma”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanları, içerikleri bakımından birbirleriyle tamamen kenetli olup sadece gerekli hâllerde olarak ayrılabilirler.

4.4. Kazanımlar

Kazanımlar, öğrenme-öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulunduru-

arak birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar programda sunulmuştur.

4.5. Etkinlikler

“İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı”nda verilen etkinlikler sadece örnek niteliğinde olup; öğretmen bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya değişiklikler yapabilir. Etkinliklerin, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin etkin rol almasını sağlayacak biçimde düzenlenmesine; çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaçları ve var olan bilgileri göz önünde bulundurularak öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşıma uygun planlanmasına dikkat edilmelidir.

4.6. Açıklamalar

“İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programında yer alan semboller ve anlamları aşağıdaki tabloda açıklanmıştır.

 Sınıf-Okul İçi Etkinlik: Bu sembol, ilgili etkinliklerin (çalışma kağıdı doldurma, görsel materyal okuma, grup çalışması, sanal alan gezileri, yaratıcı drama vb.) sınıf içinde yapılacağını gösterir.

 Okul Dışı Etkinlik: Bu sembol, ilgili etkinliklerin tümünün, bir kısmının ya da bazı aşamalarının ev, kütüphane, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarda yapılabileceğini, kaynak kişilerle yapılacak görüşmeleri kapsar.

 Uyarı: Bu sembol, ilgili üniteye verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, kullanması önerilen araç ve gerece dikkat edilmesi gereken noktaları ifade eder.

 Diğer Derslerle İlişkilendirme: Bu sembol, ilgili kazanımla ilişkilendirilebilecek diğer dersleri gösterir.

 Ölçme ve Değerlendirme: Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde yapılabilecek değerlendirme etkinliklerini gösterir. Burada yazılan değerlendirme etkinliği bir öneridir. Öğrencilerin başarısını en iyi ölçebileceği düşünülen başka etkinlik ve yöntemler de uygulanabilir.

 Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde verilmek istenen kazanımların diğer kazanımlarla ilişkilendirilmesi gerektiğini gösterir.

 Ders İçi İlişkilendirme: Bu sembol müzik dersinin içerisinde yer alan kazanımların diğer ilgili kazanımlarla ilişkilendirilmesi gerektiğini gösterir.

→ **Sıralı Kazanımların İşleniş Sırası:** Bu sembol, sıralı kazanımların işleniş sırasını göstermektedir.

4.7. Müzik Dersi Öğrenme-Öğretme Süreci

İlköğretim müzik dersinin öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösteren müzik dersine yönelik aktif öğrenme yöntemleri (Dalcroze, Orff, Kodaly vb.) ile birlikte, genel öğretim yöntemlerine de yer verilmiştir (bk. s. 21).

Müzik eğitiminde kazanımlara uygun olarak “oyun, dans, devinim” ekseninde ilgili yöntemlerden yararlanılması, dersin işlenişinde ayrı bir önem taşımaktadır.

Genel müzik eğitiminde nota öğretiminin amaç değil araç olduğu ilkesinden hareketle, programda nota öğretimi 4. sınıftan başlatılmıştır. Kulaktan şarkı öğretim yöntemi ise 4. sınıf düzeyine kadar aktif olarak uygulanmakla birlikte, nota öğretiminin yanında ilköğretim süreci boyunca her düzeyde mutlaka kullanılmalıdır. Ayrıca, 7-8. sınıflarda, öğrencilerin ergenlik dönemine ilişkin ses yapılarındaki değişim sebebiyle, bu dönem çocuklarında şarkı söyleme etkinliğinden çok; dinleme, çalma ve yaratıcılık eğitimlerine ağırlık verilmesi uygun olacaktır.

İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı’nda ifade edilen kazanımlardan bazıları, eğitim-öğretim yılı içerisinde, müzik eğitiminin basitten karmaşığa doğru işlenmesini sağlamak ve hangi kazanımın hangi kazanımdan önce mutlaka işleneceğine işaret etmek amacıyla “→” sembolü ile gösterilen “sıralı kazanımlar” kazanım tablosunun açıklamalar bölümünde belirtilmiştir. Açıklamalar bölümündeki sıralı kazanımlarda belirtilen “→” sembolü, kazanımın hangi kazanımdan verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Sıralı kazanımların işlenmesinde belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulması önemlidir. Sıralı kazanımların ne zaman verileceği ise müzik öğretiminin etkililiği, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları, bireysel farklılıkları ve çevre özellikleri göz önünde bulundurularak düzenlenmeli ve yıllık planda eğitim-öğretim yılına yayılarak verilmelidir. **Özetle sıralı kazanımlardan anlaşılması**

gereken, kazanımların birbirini takip eden haftalarda işlenmesi zorunluluğu değil sadece etkili müzik eğitimi için, kendi içlerinde belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulmasına dikkat edilerek işlenmesidir. Ayrıca kazanımlar başka ders işleniş süreçlerinde, farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak tekrar verilebilir.

Sıralı olan kazanımların dışındaki diğer kazanımlar ise yukarıda belirtilen eğitim-öğretim süreçlerinin planlanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar gözetilerek, yıl içinde farklı zamanlarda tekrar edilerek kullanılabilir. Ayrıca bu kazanımlar farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak da verilebilir. Belirtilen sıralı kazanımların öncelik sonralık sırasını uymak kaydıyla, birbirlerini tamamlayan, birbiriyle ilişkili birden fazla kazanım, öğrenme ve öğretme süreçlerinin planlanmasında aynı ders işleniş süreçlerinde ele alınabilir.

Programda sınıf düzeylerine göre verilmiş olan kazanımlar; açıklamalar bölümünde belirtilmemiş olsa da müzik eğitiminin diğer öğrenme alanlarıyla ve özellikle “Dinleme - Söyleme - Çalma” alanında uygun görülen kazanımlarla, öğrenme-öğretme süreçlerinin her aşamasında ilişkilendirilmeye çalışılmalı, kazanımların işlenilme sürecinde müzik eğitiminin gerekliliği olan öğrenme alanlarının birbirleriyle olan sarmallığı sağlanmalıdır.

Kazanımların işlenişinde açıklamalar bölümündeki sınırlılıklara dikkat edilmeli ve öğrenci seviyesine uygun bir işleniş sırası izlenmelidir.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” (M. K. Atatürk) özdeyişi ışığında, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, ulusal bilinci gelişmiş, ince sanat zevkine sahip kültürlü bireyler yetiştirme anlayışı da her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, Atatürkçülük kazanımları yıl içerisinde tekrarlı olarak (10 Kasım Atatürk Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı vb. özel gün ve haftalarla ilişkilendirilerek) işlenmelidir.

Müzik dersinde, temel yaşam becerilerinin yanı sıra olumlu kişilik gelişimine de dikkat edilmeli, diğer disiplinler ile de ilişkiler kurularak müziğin yaşamın bir parçası olduğu gerçeği her fırsatta dile getirilmelidir.

Programı oluşturan kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerler gözlenebilir nitelikte olup; öğrencilerin kazanımlara ulaşmasında program içerisinde örnek olarak verilen etkinlikler sadece bir araç olarak görülmelidir. Programın ölçme-değerlendirme boyutu, sonraki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Yapılacak ölçme ve değerlendirmeler farklı ölçek-ölçütlerin kullanımına olanak sağlayacak biçimde düzenlenmelidir.

• Öğrenme-öğretme sürecinin başında öğrencilerin ön öğrenmelerini (bilgilerini) ortaya çıkarmak amacıyla derse hazırlayıcı ve motive edici uygulamalara (etkinliklere) yer verilmelidir.

• Ders yılı sonunda öğrendiklerini sergilemek, paylaşmak ve öğrenmeyi zevkli kılmak amacıyla yıl sonu etkinlikleri yapılabilir.

• Dersin işleniş sırasında Öğretmen Kılavuz Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve bu kitapları destekleyecek ses efektleri de içeren millî bayramlar, özel gün ve haftalarla ilgili marş, türkü ve benzeri seçkin eserlerin de yer aldığı görsel ve teknolojik araçlar kullanılmalıdır. CD’de yer alacak eserlerin; çocuğa görelilik ilkesi doğrultusunda sınıf seviyeleri ve ses sınırlarında ve üsluba uygun seslendirilip çalınmış, eğitimde kullanılabilir nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

• İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı Yapılandırma yaklaşımının 5E modeline göre oluşturulmuştur. Programın uygulanmasında “Öğrenme-Öğretme” sürecinin işleniş bölümünde, aşağıda ifade edilen başlıkların belirtilmesi yerine, uygulamaların bu bölümde etkinlik temelli olarak yapılandırılması gereklidir. Değerlendirme bölümü hariç, 5E modelini yansıtan alt başlıkların (Giriş, Sezdirme, Bilgiyi Paylaşma, Bilgiyi Kullanma) öğrenme-öğretme sürecinin işleniş bölümü etkinliklerine yansıtılması gözetilmelidir.

DERS İŞLENİŞ SÜRECİ

Öğrencilerin daha önceki deneyimlerinden ve ön bilgilerinden yararlanarak yeni karşılaştıkları durumlara anlam verdiklerini ve özümstediklerini savunan yapılandırmacı öğrenme kuramı çerçevesinde hazırlanan ders kitaplarında,

kuramın eğitimde kullanımına yönelik; müzik programında öğrenme-öğretme süreçleri 5E modeline göre oluşturulmuştur. Zihinde yapılanma kuramı evrelerine 5E metodu denir. Bu evreler “girme”, “keşfetme”, “açıklama”, “derinleştirme” ve “değerlendirme”dir. Bu model çerçevesinde oluşturulan öğrenme-öğretme süreçleri aşağıda açıklanmıştır.

Sınıf:

Öğrenme Alanı:

Kazanımlar:

Süre:

Yöntem ve Teknikler:

Araç-Gereçler:

I. Hazırlık

a. Öğretmen Hazırlığı: Öğretmen ders işleniş sürecinde kullanacağı kaynaklar, araç-gereçler, araştırma konuları planlanması gibi hazırlıkları kapsar.

b. Öğrenci Hazırlığı: Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla, ulaşacağı araştırma sonuçları ya da pratik uygulamalar olabileceği gibi, ders işleniş sürecinde kullanacakları öğrenmelerinde yardımcı olacak çeşitli araç-gereçleri kapsar.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

a. Giriş: Öğrencilerin derse ilgisinin sağlanması amacıyla yapılacak çalışmaları kapsayan bölümdür. Yeni öğrenilecek bilgi ve becerilerin öğrencilere sunulmasından önce onların konu hakkında önceki bildiklerinden yola çıkılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Soru, örnek olay, görsel okuma, dinleme, doğaçlama, ritmi bedensel hareketlerle hissetme vb. gibi merak uyandırıcı ve eğlendirici çeşitli yöntemler kullanarak öğrencilerin derse ilgileri uyandırılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasının ardından bunlar analiz edilerek öğrencilerin mevcut bildiklerinin yeni öğrenileceklerle çelişme durumu ortaya konulmalıdır. Bu yolla zihinsel çatışma-dengesizlik durumunu yaşanmaması için var olan zihinsel anlamların yeni öğrenilecek bilgi ve becerilere uyum sağlaması amacıyla yeniden yapılandırılmasını sağlayacak çeşitli etkinlikler yapılmalı ve öğrenmenin belli yapılar etrafında oluşması kolaylaştırılmalıdır. Konunun özelliğine göre belli anahtar kavramlar etrafında bilgilerin yapılandırılması sağlanabilir. Bu aşamada önemli olan, öğrencilerin değişik fikirler ileri sürmelerini, soru sormalarını teşvik ederek ön bilgilerini açığa çıkartmak ve öğrencilerin derse motivasyonlarını sağlamaktır.

b. Sezdirme: Bu aşamada yeni bilgiler, beceriler, tutum ve değerler öğretmen rehberliğinde çeşitli etkinlikler yapılarak kazandırılmaya çalışılır. Bu aşamada önemli olan öğrencilerin bireysel farklılıklara uygun olarak öğrenme etkinliklerinin öğrencilere sunulmasıdır. Öğretmen etkinliklerde yol gösterici olmalıdır. Öğrencilerin birlikte çalışabilmelerine ve iletişim kurmalarına yardımcı olunmalıdır. Öğrenciler aktif kılınarak öğretmen rehberliğinde istenilen amaca ulaşabilmeleri için yönlendirmeli, bunu yanında da her öğrenmenin bireylerde aynı şekilde oluşmayacağına da bilincinde olunmalıdır. Öğrencilerin yaratıcılık ve ifade becerilerini kullanmalarına önem verilmelidir.

c. Bilgiyi Paylaşma: Sezdirme (keşfetme) aşamasından sonra varılan sonuçları öğrencilerin öncelikle birbirleriyle paylaşmalarına imkan verilmelidir. Her bilgi ve beceri “Yapılandırıcı Yaklaşım”a göre her öğrencide farklı düzeyde ve biçimde anlamlandırılacağı için sonuçların paylaşılmasında etkili iletişim kurulması desteklenmelidir. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin yetersiz kaldığı yerlerde, öğrencilerin deneyimlerini bir araya getirmelerinde, sonuçlarını açıklamalarında ve yeni kavramlar oluşturmalarında onlara temel bilgi düzeyinde açıklamalarda bulunarak, yeni öğrenilenlerin yapılandırılmasını desteklemelidir.

ç. Bilgiyi Kullanma: Öğrenciler, ulaştıkları bilgi ve becerileri çeşitli etkinlikler aracılığıyla uygularlar ya da yeni olaylara uyarlar. Bu yolla öğrendiklerini pekiştirdikleri gibi farklı uygulamalarını da öğrenmiş olurlar. Öğretmen yeni öğrenilenlerin uygulamasında öğrencilerden daha çok doğruluk ve sorumluluk beklemeli ve öğrencilerin yaratıcılıklarını desteklenmelidir.

III. Değerlendirme

Dersin tüm etkinliklerinde öğrencilerden geri dönüt almak amaçlı yapılan çalışmaları içeren eğitimin süreç odaklı aşaması olmasından yola çıkılarak sadece ders işleniş sonucunda yapılan etkinlikler olarak anlaşılmamalıdır. Diğer değerlendirme çalışmalarının yanında çoğu zaman öğretmenin öğrencileri gözlemesi ya da onlara açık uçlu sorular sorması da değerlendirme kapsamına girmektedir. Bu aşamada amaç, öğrencilerin ulaştıkları anlamları ifade etmeleri ya da ürünleri sergilemeleridir. Bu evrede aynı zamanda öğrencilerin kendi gelişmelerini de değerlendirmeleri sağlanmalıdır. Dolayısıyla öğrenciler yeni edindikleri bilgilerini ve becerilerini değerlendirerek bir sonuca ulaşabilmelidir. Öğretmen, öğrencilerin gelişim düzeylerini kontrol etme yönünde bu tür değerlendirme etkinliklerini yapacağından dolayı, değerlendirme çalışmalarının sonuç değil süreç odaklı olarak sürekli yapılmasına özen gösterilmelidir.

KURAMLAR VE YÖNTEMLER

KURAMLAR VE YÖNTEMLER

Bilim ve teknolojinin hızla değişip gelişmesiyle birlikte, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişikliklere gidilmesi söz konusu olmuştur. Günümüzde “öğretme” kavramından çok “öğrenme” kavramı önem kazanmış olup; bu anlayış doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi üretme gibi ihtiyaç duyulan temel becerilerin bireylere kazandırılması ve bu becerilerin yaşam boyu sürdürülebilmesi hususunda mevcut eğitim yaklaşımları birey ve toplum ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak tekrar analiz edilmiş ve yeni bir yapılandırmaya gidilmiştir.

2006 İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programının hazırlanması sürecinde de benzer anlayıştan yola çıkılmış ve programın temel felsefesine öğrenci merkezli bir anlayışı içeren “Yapılandırmacı Yaklaşım” ve “Çoklu Zekâ Kuramı” kaynaklık etmiştir. Müzik dersi eğitim-öğretim süreçlerinin planlanmasında siz öğretmenlerimize yol gösterebilecek bu kuram ve yaklaşımlara kısaca yanda yer verilmiştir.

ÖĞRENCİ MERKEZLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMI NEDİR?

Öğrenci Merkezli Öğrenme Yaklaşımı'na göre, öğrenci bilgiyi kendisi yapılandırır. Mevcut hazır bilgileri olduğu gibi almak yerine, insanların kendi bilgilerini yine kendilerinin yapılandırması gerektiği anlayışı, yapılandırmacı yaklaşımın özünü oluşturur.

Yapılandırmacı Yaklaşım, öğrenenlerin etkin oldukları, anlama seçerek ulaştıkları ve kendi bilgilerini hem bireysel hem de sosyal etkinlikler aracılığıyla bir bütün olarak yapılandıkları anlayışı savunmaktadır (Yurdakul, 2005). Bir başka değişimle Yapılandırmacı Yaklaşım'da bireylerin öğrenme sürecinde aktif oldukları, her bilgiyi önceki bilgileri üzerine inşa ederek yapılandıkları ve bu nedenle de öğrenme sonuçlarının bireyler arası farklılıklara göre oluşacağı savunulmaktadır. Bilginin yapılandırılmasında, öğrenme sonuçları bireylerde farklılık gösterebilmektedir ki bilgi, bireysel ve toplumsal olarak sosyal bir bağlam içinde oluşturulur.

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı'na göre; birey öğrenirken daha önce edindiği mevcut bilgilerden yola çıkar. Yeni bilgi kişinin önceki bilgileri ile uyuyorsa bu durumda bir zihinsel dengelenme söz konusudur ve yeni öğrenilen bilgiler zihinde bir dengesizlik yaşar ve zihin bir denge arayışına girerek bilgiyi anlamlı kılmak için uğraşır. Bu nedenle öğrencilerin yeni bilgileri edinmelerinden önce, onların daha önceki bilgilerinin çeşitli etkinliklerle açığa çıkartılması gereklidir. Bu yolla, öğrencilerin ön bilgilerinin harekete geçirilmesi ile yeni öğrenilecek bilgilerin anlamlandırılması kolaylaştırılacağı gibi, yeni bilgilerin edinilmesi sürecinde ihtiyaç duyulan ön yaşantılar ve zihinsel şemalar da ortaya konulacak ve olası yanlış yapılandırmaların engellenmesi sağlanacaktır. Bunun için öğrenme sürecinde başlamadan önce öncelikle öğrencilerin öğretim hedeflerinden haberdar edilmesi gereklidir. Ardından, öğrenme konularını kapsayan temel kavramlar öğrencilere sunulurken konu ile ilgili bildiklerini paylaşmaları sağlanmalıdır. Öğrenmenin temel kavramlar etrafında yapılandırılması ile öğrenciler, bilginin edinilmesi ve bütünleştirilmesi için ihtiyaç duydukları anlamlı bir yapıya kavuşmuş olurlar. Bunun için çalışmanın ana hatları, araştırma sonuçları ve sorular öğrencilere sunulurken rehberlik edilmelidir. Öğrencilerden, önceden öğrendikleri konu ile o derste öğrenecekleri konu arasında bağlantı kurmaları sağlanmalıdır.

Dersin yönlendirilmesi ve öğrenme stratejilerini değiştirme konusunda öğrencilerin fikirleri alınmalıdır. Aynı şekilde, öğretmen bir kavramı vermeden önce, o kavramla ilgili öğrencilerin görüşlerini de almalıdır (Demirel, 2002).

Öğrenilen bir konunun başka bir öğrenci tarafından açıklanması, açıklamayı yapan öğrencinin de öğrenmesini pekiştirdiği gibi bireysel farklılıklara dayalı oluşan farklı algılamaları da engellemiş olacaktır.

Bireylerin her birinin yaşantıları, beklentileri, ilgi ve ihtiyaçları çeşitli olduğundan bilginin anlamlandırılması sürecinde, yapılandırma her bireyde aynı şekilde olmamaktadır. Kuramın öğrenme sonuçlarında farklılıklar da bu noktada başlamaktadır. Yapılandırmacı yaklaşımda bilgini zihinde yapılandırılmasında sosyal çevre, geçmiş yaşantılar ve dilinde önemi büyüktür. Zira insanların yaşadıkları sosyal çevrenin özellikleri, karşılıklı etkileşim ve dil ile bilgileri yapılandırmaları da farklılık göstermektedir. Yapılandırmacılıkta bilginin her bireyin zihinde farklı yapılandırıldığından yola çıkarak öğrenenlerin bu yapılandırdıkları bilgiyi paylaşmaları ya da yapılıyorken iletişim kurmaları gerektiği özellikle vurgulanır.

Yapılandırmacı Kurama Göre Öğrenme

- Zihinsel bir süreçtir. Bilginin yapılanmasında birey aktiftir ve öğrenirken zihinsel bir çaba sarf eder.
- Öğrencilerin önceki bilgi birikimi öğrenmeyi etkileyen en önemli öğedir. Öğrenciye yeni bir bilgi, onun önceki bilgi birikimi ile ilişkilendirilerek verilmelidir.
- Öğrenenlerin zihninde yeni bilgilerin öğretilmesine engel olabilecek çeşitli yanlış kavramalar, kabul edilebilir bilgilerle değiştirilerek öğretime başlanmalıdır.
- Öğrenmede motivasyonun sağlanması için, öğrencilerin mevcut bilgilerinin yanlış ya da tatmin edici düzeyde olmadığına onlara hissettirilmesi gerekir. Öğrencilerin bu noktaya dikkat çekmeleri için öğrenci tarafından kazanılan deneyimler kullanılabilir. Bu yolla öğrencilerin deneyimleri ile ilgili olarak mevcut bilgilerini kullanarak doğru tahminde bulunma çalışmalarının yapılması gerekir.
- Öğrenme aynı zamanda sosyal bir süreç olduğundan, anlamda gelişmeler sosyal etkileşimler sonucunda meydana gelir.
- Anlamli öğrenmenin sağlanabilmesi için yeni öğrenilen kavramlarla ilgili uygulamalar yapılmalı ve bu yolla öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanmalıdır.

Bu çerçevede , hazırlanan kaynaklarda şu hususlar göz önünde tutulmuştur.

1. Bilgiler transfer edilmekten çok, etkinlik temelli yaklaşımlarla anlamlandırılmaya çalışılmıştır.
2. Öğrenmelerin ön bilgiler üzerinde yapılandırıldığından hareketle, ön bilgilerin açığa çıkartılması desteklenmiştir.
3. Üst düzey düşünme becerileri, program içerisine yedirilmiş ve bilgilerin amaç olduğu savı yıkılarak, üst düzey becerilerin kazandırılmasında araç görevi üstlenmiştir.
4. İş birlikle öğrenmeler desteklenerek öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri, sosyal etkileşim kuracakları ve bu yolla öğrenme yaşantıları hakkında doğrudan geri dönüt alabilecekleri bir yapı oluşturulmaya çalışılmıştır.
5. Öğrenme süreçleri; iş birliğine, üreticiliğe, yansıtma, etkin katılıma, kişisel bilgi ve ihtiyaçlar ile çoğulculuk kavramlarına hizmet edecek şekilde planlanmıştır.
6. Kazanımların uzun dönemli, ürüne yönelik ve okul dışında da kullanılabilir bilgi, beceri, tutum ve değerleri de ifade eden bir yapıda olması amaçlanmıştır.
7. Mantıksal ve eleştirel düşünme, bilgiyi anlama ve kullanma, araştırma, karar verme, yaratıcı düşünme vb. üst düzey becerilerin kazandırılması amaçlanmıştır.
8. Sonuçsal değerlendirmenin yerini süreçsel değerlendirme almıştır.
9. Etkin öğrenmeye ağırlık verilmiştir.

ÇOKLU ZEKÂ KURAMI NEDİR?

Gardner, 1983 yılında yedi ayrı evrensel zekâ alanı tanımlamış ve bireylerde doğuştan var olan bu zekâ alanlarının, farklı kültürlerde, farklı biçimlerde ortaya çıktığını öne sürmüştür (Bümen, 2005). Başlangıçta yedi olarak belirlenen zekâ sayısı, daha sonra “doğa zekâsını” da eklenmesiyle sekize çıkmıştır.

Çoklu Zekâ Kuramı, eğitime taraf olan tüm kesimleri, geleneksel zekâ anlayışını ve okullarda verilen eğitimi sorgulamaya yönelmiştir. Çünkü kuramın temelinde, zekânın alışıldık tanımının artık geçerli olmadığı anlayışı vardır. Eğitim-öğretim sürecinde, çoklu zekâ kuramının önerilerinin dikkate alınması gerekir. Çoklu Zekâ Kuramının, zekânın çağdaş anlamına ve öğrenmenin doğasına ilişkin ilkeleri şöyle özetlenebilir (Filiz, 2003; Selçuk ve diğerleri, 2004).

1. İnsanlar çok farklı zekâ türlerine sahip olabilirler. Günlük yaşantıdaki etkinlikler aynı anda birden fazla zekâ alanına hitap eder. Çok basit işlerde bile farklı zekâ alanları kullanılır. Her insanın aktif olarak kullandığı zekâ alanları kendine özgü bir karışıma sahiptir.
2. Bir bilginin öğrenilmesi için tek yol yoktur. Bir bilgi, birden fazla yolla öğrenilebilir ve öğretilir.

3. Zekâ alanları dinamik, yani değişmeye ve gelişmeye açıktır. Her insanın sahip olduğu güçlü zekâ alanları yanında, zayıf olduğu zekâ alanları da olabilir. Ancak, zayıf zekâ alanlarının güçlendirilmesi mümkündür.

4. Zekâ alanlarının her biri hafıza, algılama ve problem çözme açısından farklı bir sisteme sahiptir. Her bir zekâ alanının gelişimi kendine hastır ve kendi içinde değerlendirilmelidir.

5. Bütün zekâ alanları insanların kendilerini gerçekleştirmelerine yöneliktir. Birey zekâ alanlarını tanımalı, bunları geliştirecek etkinliklerde bulunmalıdır.

Derslerde farklı zekâ alanlarına hitap edecek etkinliklerin bir arada kullanılması sağlanmalıdır. Çünkü öğrencilerin öğrenme esnasında kullandıkları zekâ alanları birbirinden ayrılmaktadır. Böylelikle, öğrenirken farklı zekâ alanlarını kullanan öğrencilerin de işlenişte aktif kılınması kolaylaşacaktır.

Çoklu Zekâ Kuramı, öğrenme sürecinde bilginin algılanması ve kalıcılığın sağlanmasında insanların farklı algılama ve öğrenme stillerine sahip olduğunu savunur. Bireysel farklılıklara uygun olarak öğrenme ortamlarında bireyin algılama ve bilgiyi yapılandırma şekline uygun olarak öğrenme ortamlarında bireyin algılama ve bilgiyi yapılandırma şekline uygun değişik öğrenme yöntem ve tekniklerinin kullanılması gerektiğini öngörür. Öğrencilerin kaynaklara ulaşma şansının, tarihsel-kültürel, coğrafi, ailesel ve durumsal etkilerin, bireylerde zekâ alanlarının gelişmesine etki ettiğini belirtmektedir (Bümen, 2005).

Çoklu Zekâ Kuramına göre, öğretim sürecinde değerlendirme, çocuğun iç içe olduğu toplumsal ve kültürel değerlerle, beceri ve bireysel özelliklerini ele alarak yapılmalıdır. Öğrenciyle ilgili başvurulacak kaynak, sadece sınav sonuçları olmamalı, proje üretimi, ekip çalışmaları, topluca yapılan etkinliklere katılım gibi kriterler de değerlendirilmelidir. Her çocuğun bir çalışma ve gelişim dosyası (portfolyosu) olmalı ve bunlarda çocukların hangi biçimde, nasıl daha kolay öğrendiklerine ilişkin kişisel özellikleri yer almalıdır. Yani, başarısızlığı yerine öğrencinin nerelerden başarı gösterdiği vurgulanmalıdır.

Gardner tarafından geliştirilen Çoklu Zekâ Kuramına göre, bireylerde sekiz zekâ alanı bulunmaktadır. Bu zekâ alanlarını kısaca şöyle özetlenebilir (Bacanlı, 2005; Selçuk, 2005; Erçetin, 2001; Özden, 2003; Gültekin, 2004; Demirel, 2004; Özdemir ve diğerleri, 2004; Eren-Yavuz, 2004; Bümen, 2005);

1. Sözselsel/Dilsel Zekâ: Sözcükleri hem sözlü hem de yazılı olarak etkili biçimde kullanma becerisidir.

2. Mantıksal/Matematiksel Zekâ: Bilgiyi kategorize ederek, sınıflayarak, soyut ilişkiler üzerinde çalışarak öğrenme becerisidir.

3. Görsel/Uzaysal Zekâ: Bu zekâ alanı temelde, nesnelere görebilmeye ve görselleştirebilmeye dayanır.

4. Müziksel/Ritmik Zekâ: Duyguların aktarımında müziği algılama ve sunmada, müziği bir araç olarak kullanma, yani müziğe ve müziksel içeriğe karşı duyarlı olma yeteneğidir.

5. Bedensel/Kinestetik Zekâ: Vücut hareketlerini kontrol etme, bedenini farkında olma (istem dışı bedenini verdiği tepkilerin anlamlarının farkında olma), zihin ve beden arasında güçlü bir bağ kurma (bir düşünce karşısında bedenini düşünceye bağlı olarak davranış göstermesi), pandomim yetenekleri, bedeni tümüyle iyi kullanma.

6. Sosyal Zekâ: Grup içerisinde işbirlikçi çalışma, sözel ve sözsüz iletişim kurma, insanların duygu, düşünce ve davranışlarını anlama, paylaşma, ifade edebilme, yorumlama ve insanları ikna edebilme becerisidir.

7. İçsel Zekâ: Bu zekâyı benlik zekâsı da denmektedir. Kişinin kendini tanıması, içsel durumlarının farkında olma kendisi ile ilgili düşüncelerin ve duyguların farkındalığı gibi özellikleri içerir.

8. Doğa Zekâsı: Bu zekâyı sahip bireyler, kaynaklara ve sağlıklı bir çevreye ilgi duyarlar.

Çoklu zekâ kuramına göre ders işleniş içeriklerinin çeşitlenmesi ve daha fazla zekâ alanına hitap eden öğrenmenin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin çoklu zekâ alanlarının tespit edilerek onları tanımaya ve öğrenmelerindeki farklılıkların belirlenmesine çalışılmalıdır. Fakat bu çoklu zekâ envanterlerinin bir zekâ testi olmadığı, sadece öğrencilerin zekâ alanlarını tanımak ve bir profil oluşturmak için kullanılması gerektiği unutulmamalıdır. Dolayısıyla, öğrencilerin etiketlenmesi, belirli seviyelere ayrılması gibi yan uygulamalardan uzak durulmalı, bu yöntem sadece öğrencilerin bireysel farklılıklarını belirlemek ve onların bireysel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kullanılmalıdır.

İŞ BİRLİĞİNE DAYALI ÖĞRENME NEDİR?

İş birliğine dayalı öğrenme; öğrencilerin küçük gruplar hâlinde çalışarak ve birbirlerinin öğrenmesine yardım ederek öğrenmeyi gerçekleştirme sürecidir. İşbirlikli sınıflar, öğrencilerin küçük gruplar hâlinde toplanarak etkileşimde

buldukları, öğretmenin de grupların arasında dolaşarak gereksinim duyanlara yardımcı oldukları yerlerdir (Açıkgöz, 2003; Açıkgöz, 1998).

İş birliğine dayalı öğrenmeyi diğer küçük grup çalışmalarından ayıran en önemli özellik, öğrencilerin yalnız öğrenmelerinin yanında, asıl önemli olanın grup içerisinde iş birliği yaparak öğrenmeleridir. Bu öğrenme kalıcıdır. İş birliğine dayalı öğrenme ortamında amaca ulaşmak için iş birliği ve karşılıklı ilişki zorunludur. Bir çocuk amacına ulaştığında onunla ilişkili tüm çocuklarda ortaklaşa amaçlarına ulaşmış olurlar.

İş birliğine dayanan öğrenme gruplarının geleneksel öğrenme gruplarından farkı şöyle özetlenebilir (Johnson ve Johnson, 1988; Aktaran; Gömleksiz, 1993).

1. Geleneksel öğrenmede gruplarda olumlu bağımlılık görülmezken, iş birliğine dayalı öğrenme gruplarında olumlu bağımlılık söz konusudur.
2. Gruplar yetenek, cinsiyet, sosyal ve kişilik özellikleri göz önüne alınarak heterojen şekilde kurulmalıdır.
3. Geleneksel öğrenme gruplarında grubu yönlendiren bir lider varken, iş birliğine dayalı öğrenme gruplarında liderlik, grup üyeleri arasında paylaşılmaktadır.
4. Geleneksel öğrenme gruplarında üyeler nadiren diğerlerinin öğrenmesi için sorumluluk duyarlarken iş birliğine dayalı öğrenme gruplarında, üyeler birbirlerinin öğrenme sorumluluğunu taşırlar. Grup sorumluluğu vardır.
5. Geleneksel öğrenme gruplarında çoğunlukla tek başına çalışma vardır ve grup üyeleri bireysel ürünler yaratırlar, iş birliğine dayalı öğrenme gruplarında ise her üyenin en iyi derecede öğrenebilmesi için üyeler arasında iyi çalışma ilişkilerinin yapılandırılması amaçlanır.
6. Geleneksel öğrenme gruplarında bireyler arası ilişkilere daha az önem verilir ve bir yarışma ortamı vardır. Oysaki iş birliğine dayalı öğrenme gruplarında liderlik, iletişim yeteneği, birbirine karşı dürüstlük, karar verme, grup içindeki çatışmaların çözümü, paylaşma gibi sosyal beceriler doğrudan öğretilir.
7. İş birliğine dayalı öğrenme gruplarında öğretmenin gözlemci ve katılımcı bir rolü vardır. Grup sürecinde ortaya çıkan sorunların çözümünü yapar. Öğretmen, grupların daha etkili çalışabilmesi için uygulama sürecindeki gerekli işlemleri yapılandırır.
8. Geleneksel öğrenme gruplarında grup çalışmasında paylaşımı sağlamak için yeterince bireysel sorumluluk yoktur. İş birliğine dayalı öğrenme gruplarında ise grup üyelerine bireysel sorumluluk verilir. Bu sorumluluk, her üyenin değerlendireceği ve çalışacağı materyalle ilgilidir. Üyeler birbirlerine ilerlemeleri için dönüt verirler. Grup üyeleri kimin güdülenmesi ve kime yardım edilmesi gerektiğini bilirler. Grup amacına ulaşmak için belirlediği grup etkinliğini en iyi kullanacak şekilde ilerler.

İŞ BİRLİĞİNE DAYALI ÖĞRENMENİN TEMEL ÖGELERİ

- 1. Olumlu Bağımlılık:** Öğrenciler diğer grup üyeleri başarılı olmadıkça kendilerinin de başarılı olamayacaklarını bilerek birbirlerine bağımlılıklarına inanmalıdırlar.
- 2. Bireysel Sorumluluk:** Öğrencilerin birlikte öğrenmeleri için her öğrenciye belirli iş sorumlulukları verilmesi gerekir.
- 3. Yüz Yüze Etkileşim:** Grup üyeleri, gruba verilen görevin başarabilmesi için birbirinin öğrenmesini etkilemeli, çabasını desteklemeli, birbirini güdülemeli, cesaretlendirmeli ve yardım etmelidir.
- 4. Sosyal Beceriler:** Grup üyeleri birbirine güvenmeli, iyice tanımalı, birbirini cesaretlendirmeli, gerektiğinde lider olabilmeli, aralarında etkili iletişim kurmalıdır.
- 5. Grup İşleyişinin Değerlendirilmesi:** Grup üyeleri, bireysel grup amaçlarını hangi ölçüde başarabildiklerini değerlendirmeli ve birlikte öğrenme becerilerini geliştirmeye devam etmelidirler.
- 6. Grup Ödülü:** Bir ödül belirlenmeli ve bu ödül geleneksel grup alışmalarından farklı olarak grup bireyelerine değil, tüm gruba verilmelidir.
- 7. Başarı İçin Eşit Fırsat:** Öğrenciler en iyi oldukları konularda kendilerini ifade etmelidir.

GENEL VE ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Her alanda olduğu gibi müzik eğitimi sürecinde de öğrenciyi aktif kılarak bilgiyi keşfetmesini ve yapılandırmasını sağlamaya yönelik; genel ve alana özgü bazı özel müzik öğretim yöntemlerinden yararlanması öngörülmüştür.

Genel öğretim yöntemleri; diğer dersler için de ortak olarak uygulanan bazı öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine uyarlanması yolu ile oluşturulmuştur. Dersin işlenişinde müzik eğitimi öğrenme ve öğretme sürecinin aşamalarına (motivasyon, sezdirme-keşfetme, bilgiyi açıklama, bilgiyi kullanma ve değerlendirme) en uygun olanlar, bu yöntemler arasından itina ile seçilerek kullanılmalıdır.

GENEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Anlatım, tartışma, soru/cevap, karşılıklı konuşma, görüşme, araştırma/inceleme, sunma/alma, bulma/keşfetme, yaratma/üretme, oyunlaştırma, rol yapma, örnek olay inceleme, yaşam öyküleme, iş birliği yapma, paylaşma, sorun çözme, gösterme/yaptırma, tasarlama/gerçekleştirme, yapma/yaşatma olarak sıralanabilir (Uçan, 1999).

Özel müzik öğretim yöntemleri ise müzik eğitiminde alana özgü; yine öğrenciyi aktif kılacak ve bilgiyi yapılandırmasına yön verecek müzik öğretim ve yöntemlerini içermektedir.

ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ:

- Müziksel işitme-okuma-yazma yoluyla müzik öğretimi
- Müziksel Devinme/Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretimi (Dalcroze)
- Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretimi (Kodaly)
- Müziksel Devinme/Ritimleme/Söyleme-Çalma/Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretimi (Orff), (Uçan-1999).

Özellikle Orff, Dalcroze gibi öğrenciyi aktif kılan ve yaparak, yaşayarak öğrenmesini sağlayan özel müzik öğretim yöntemlerinin müzik eğitimi öğrenme-öğretme sürecinde kullanılması öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösterdiği için önemlidir.

Yukarıda Özel Müzik Öğretim Yöntemleri başlığı altında verilen yöntemler incelendiğinde, genel müzik öğretim yöntemlerinden öğrenciyi aktif kılan bazı yöntemlerin de içinde yer aldığı görülmüştür. Ayrıca Özel Müzik Öğretim Yöntemleri içerisinde verilen Orff Yöntemi hakkında çağımızda sadece yöntem olmadığı, Orff Schulwerk yaklaşımı olduğu konusunda görüşler bildirilmektedir.

YAPILANDIRMAÇI EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİNDE ÖĞRETMEN ROLLERİ

1. Öğretmen her şeyden önce öğrencilerini kendi öğrenmelerinden sorumlu olan aktif bireyler olarak görmelidir.
2. Öğretmen, öğrencilerin farklı çevrelerden geldiğini ve farklı öğrenme yaşantılarından geçtiğini kabul etmeli, öğrencilerin yeni bilgiyi yapılandırırken kullanacakları ön bilgilerinin de farklı olduğunu bilmelidir. Bu nedenle öğrenme sürecine başlamadan önce yeni öğrenilecek bilginin konusu ile ilgili öğrencilerin ön bilgilerini açığa çıkartacak çeşitli etkinlikler yapmalıdır. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasında öğretmen öğrencilerden karşılaştığı bir sorunu veya gözlediği bir olayı anlamak için eğlendirici ve merak uyandırıcı bir girişle derse başlayabilir ya da bu aşamada görsel anlatım, soru-cevap, örnek olay incelemesi ve yorumlanması gibi diğer çalışmalar yapılabilir. Burada önemli olan öğrencilerin doğru cevabı bulmaları değil değişik fikirleri ileri sürmelerini, soru sormalarını teşvik ederek ön bilgilerin açığa çıkartılmasının sağlanmasıdır. Bu yolla ön bilgilerin açığa çıkartılmasında öğrencilerin zihninde var olan yapılar ortaya konulmalı, öğrencilerin etkili bir iletişime girerek bunu arkadaşlarıyla paylaşmalarına destek verilmelidir. Öğrencilerin edinecekleri yeni bilgilerin eski bilgilerle tutarlı olması yeni bilgilerin yapılandırmasını kolaylaştıracaktır. Ön bilgilerin eski bilgilerle tutarlı olması yeni bilgilerin yapılandırılmasını kolaylaştıracaktır. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasının ardından öğretmen yeni bilgilerin verileceği metod ve teknikleri buna göre belirlemelidir. Metod ve tekniklerin belirlenmesinde öğrencilerin var olan bilgileri yanında bireysel farklılıklarını da (farklı ilgi ve öğrenme

ihtiyaçlarını) göz önünde tutulmalıdır.

3. Öğretmen her bilginin her öğrenci zihninde aynı şekilde yapılandırılmayacağını, öğrenmede farklı öğrenme sonuçlarının yaşanacağını kabul etmelidir.

4. Öğretmen yeni bilgilerin sunulmasında öğrencilerine çeşitli öğrenme ortamlarını düzenlemekle sorumlu olmanın yanında etkinliklerin amacına uygun bir şekilde gerçekleştirilmesinde öğrencilere rehberlik de etmelidir.

5. Öğretmen öğrencilerin görüşlerine önem vermelidir. Gerekirse öğrenci görüşleri doğrultusunda yöntem ve tekniklerini, dersin içeriğini değiştirebilir.

6. Yeni edinilecek olan bilgi ve becerilerin, öğretmen rehberliğinde öğrenciler tarafından keşfederek yapılandırılmasına çalışılmalıdır. Bunun için öğretmen yeni bilgileri öğrencilerin kendilerinin keşfedecekleri öğrenme yaşantılarına dönük kurgulamalı ve bunları etkinlik olarak gerçekleştirmelidir. Her bilgi ve beceri yapılandırıcı yaklaşıma göre her öğrencide farklı düzeyde ve biçimde anlamlandırılacağı için anlamları paylaşımlarına imkân verebilmek adına öğrencilerin birlikte çalışmaları ve iletişim kurmaları özendirilmelidir. Öğrenciler bu etkinliklerde (çeşitli örnek olay, sorun çözme, inceleme yapma vb.) aktif kılınarak bilgiyi kendilerinin keşfetmeleri sağlanmalıdır.

7. Öğretmen, yapılan etkinliklerin ardından öğrencilerin keşfettikleri sonuçları paylaşımlarına imkân tanınmalıdır. Öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanarak vardıkları sonuçları etkili bir iletişim kurarak ortaya koymaları sağlanmalıdır. Bilginin yapısına göre öğretmen formal olarak tanımları ve bilimsel açıklamaları yapabilir ya da önemli noktalara değinebilir. Bu şekilde bilginin özelliğine göre yeni öğrenilenlerin zihinde yapılandırmasını mümkün kılacak anahtar kavramları sunmuş olur. Mümkün olan yerlerde, öğrencilerin deneyimleri bir araya getirmelerinde, sonuçlarında ve yeni kavramlar oluşturmalarında onlara temel bilgi düzeyince açıklamalarda yol gösterici olmalıdır.

8. Öğrencilerin kendi yanlışlarını, görüşlerindeki çelişkileri kendilerinin görmesine, bulmasına fırsat verecek etkinlikler düzenlenmelidir. Öğretmen, öğrenci hatalarını öğrenmede bir fırsat olarak bilmeli ve kullanmalıdır.

9. Öğrencilerin keşfettikleri bilgileri yeni durumlara uyarlayacak öğrenme yaşantılarının oluşturulması sağlanmalıdır. Bu yaşantılar ile öğrenciler bilginin farklı uygulamalarını öğrenmiş ve edindikleri bilgiyi pekiştirmiş olurlar. Öğrencilere bireysel ve grup çalışmaları yapacakları ortamlar sağlanarak (yeni olaylar ve problemler yaratılarak) keşfettikleri bilgileri kullanmalarına, yeni çıkarımlar yapmalarına ve yeni bilgilere ulaşmalarına imkân sağlanmalıdır.

10. Öğrencilerin özgün, yaratıcı yönlerinin tespit ve takdirinde çok titiz davranılmalıdır.

11. Öğretmen değerlendirme etkinliklerini süreç ve sonuç odaklı olarak yapmalıdır. Ancak bu sayede öğrencilerin düşünme tarzları değişir ve ürünler sergilenir. Değerlendirme etkinliklerinde öğrencilerin yeni kavram ve becerileri öğrenmeleri gerçekleşebileceği gibi kendi gelişimlerini ve akranlarını değerlendirmelerini de sağlamalıdır.

12. Ders süreçleri planlanırken müzik eğitimi öğrencilerin deneyimleri üzerinde planlanmalıdır. Eğitim verilirken öncelikle pratiğe dönüştürülen uygulamalar yapılmalı, öğrencilerin kazanmaları beklenen ilgi beceri, tutum ve değerlerin yapılandırılması sağlanmalıdır.

13. Müzik eğitiminde müziksel algının ve ifade becerilerinin geliştirilmesi için öğrencilerin bu becerileri öncelikle hissetmelerini sağlayacakları etkinlikler gerçekleştirilmelidir. Bu nedenle müzik çalışmalar genellikle psikomotor uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilmelidir.

14. Müzik çalışmalarında araştırma, keşfetme ve yaratıcılık becerilerinin geliştirilmesi önemlidir. Bu becerilerinin geliştirilmesi adına özellikle özgür hareket, dans, şarkı söyleme, beden perküsyonunu sağlama ve drama türünden etkinliklere yer verilmeli, öğrencilerin ilgi alanlarına göre kullanabilecekleri çeşitli vurmalı enstrümanlardan bu etkinliklerde yararlanılmalıdır.

15. Öğrencilere müzik eğitimi verilirken kulak eğitimi ön planda tutulmalı, bu yolla öncelikle işitsel becerilerin geliştirilmesi desteklenerek ardından bilişsel öğrenmenin yapılandırılması sağlanmalıdır.

16. Etkinlikler, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmelerini sağlayacak nitelikte yapılandırılmalıdır.

17. Müziğin içindeki ritmin içsellştirilebilmesi için müzikteki hareket birlikteliği sağlanmalıdır.

18. Müzik eğitiminde teorik açıklamaların yanı sıra, müzikal düşünceden hareket edilerek; şarkı söyleme, çalgı çalma eğitimleri ön planda tutulmalıdır. Özetle müzik kavramlar ve kurallar yoluyla değil, yalnız müziksel olarak öğretilmeli, hareket ve müzik birlikteliğine dikkat edilmelidir.

MÜZİK DERSİ İŞLENİŞİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN TEMEL İLKELER

- Müzik dersi eğitim öğretim süreci, öğrenci merkezli olarak yapılandırılmalıdır.
- Öğrenciler edilgen değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılmalıdır.
- Öğrenilecek bilgi ve beceriler, yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.
- Müzik dersi ancak yaşayarak ve yaşatarak işlenebilir. Dolayısıyla her derste olabildiğince, müziğin tüm boyutlarına yer verilmelidir (dört öğrenme alanı).
- Müzik eğitiminde kulak eğitimi teorinin önünde tutulmalı, bu yolla eğitimin sadece zihinsel olmasının yanında işitsel becerilerin geliştirilmesine de önem verilmelidir.
- Yaratma becerisinin öğrencilere kazandırılmasında, oyun dürtüsünün içte yarattığı ihtiyaçtan yola çıkılmalıdır.
- Ritim ögesinin müzikteki önemi göz önünde tutularak her fırsatta bu unsurdan yararlanma yoluna gidilmelidir (oyun, dans, devinim vb.).

MÜZİK DERSİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

“İlköğretim, çocuğun öğrenim hayatının en önemli basamağıdır. Çocuğun gelişimine bakıldığında bu dönemde ilginin oyun, spor, müzik dans ve drama gibi etkinlikler üzerine olduğu görülmektedir. Toplu ya da bireysel müzik etkinliği içinde bulunan çocuklar; birlikte iş yapabilme alışkanlığı kazanmakta; bir grubun üyesi olma ve aldığı görevi yerine getirme sorumluluğu edinmekte; bireysel özelliklerinin ve yeteneğinin farkına varmakta; tek başına bir şeyler başarmanın doyumuna ulaşmaktadırlar. Böylece duygusal ve sosyal yönden daha sağlıklı, güvenli, dengeli ve uyumlu bir gelişim sürdürebilmektedirler” (Yıldız, 2002; Akt. Afacan, 2008). Ayrıca müzik eğitiminin bireyin duyuşsal ve devinimsel davranışlarındaki olumlu etkilerinin yanı sıra, bilişsel öğrenmelerinde de önemli ölçüde etkili rol oynadığı birçok araştırmayla kanıtlanmıştır (Şendurur ve Barış, 2002). Bu anlamda ilköğretimde müzik eğitiminin yeri son derece önemlidir.

Çağdaş ilköğretimde müzik eğitimi öğrenci merkezlidir. Bu durum ilköğretimde müzik eğitiminin öğrenci merkezli bir anlayışla yapılandırılmasını gerektirmektedir (Otacıoğlu, 2007). Bu anlayışla ilköğretimdeki müzik eğitime yönelik ölçme ve değerlendirme çalışmalarında sadece sonuca yönelik değil sürece yönelik değerlendirmenin de yapılması gerekmektedir. Bunun için her bir ders planında bulunan “ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME” bölümlerindeki önerileri dikkate almanın yanında portfolyolar; dereceli puanlama anahtarları; performans görevleri; projeler; öz, akran ve grup değerlendirme formları kullanılabilir (Brophy, 2008). Burada bu tekniklerden kısaca bahsedilip örnekler sunulacaktır. Burada sunulan örnekler dışında sizler de öğretim programındaki kazanımları dikkate alarak ölçme ve değerlendirme araçları geliştirebilirsiniz.

PORTFOLYO

Portfolyo Türkçe literatürde kişisel gelişim dosyası, ürün seçki dosyası ya da öğrenci ürün dosyası olarak da isimlendirilebilmektedir. En genel tanımı ile portfolyo bir dönem ya da bir yıl boyunca öğrencilerin yaptıkları çalışmaların belirli standartlara göre organize edilmiş hâlidir (Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).

Portfolyo uygulamalarının okullardaki dosya tutturma uygulamalarıyla karıştırılmaması gerekmektedir. “Portfolyoda yeni olan nedir?” sorusuna ilişkin cevaplar şu şekilde sıralanabilir (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008):

- Çalışmaların belirli bir amaca göre sistematik olarak toplanması,
- Çalışmalardan öğrencinin sahip olduğu başarı düzeyinin yanında geliştirilmesi gereken özelliklerin de belirlenmesi,
- Öğrencilerin yaptıkları akademik çalışmaları koruma eğilimlerinin geliştirilmesi,
- Çalışmalarına tekrar bakmalarının sağlanması,
- Çalışmaların nasıl daha iyileştirilebileceği üzerinde düşünülmesi.

Literatürde portfolyo türlerine ilişkin farklı sınıflandırmalar bulunmaktadır. Burada O'Malley ve Valdez (1997)

tarafından yapılmış olan sınıflamaya yer verilecektir (Akt. Kutlu ve diğerleri, 2008).

1. Derleme Portfolyosu

Derleme portfolyosunda öğrenciye ait ürünler içerisinde öğretmenin rehberliğinde seçilen bütün çalışmalar yer alır. Öğrenci derleme portfolyosuna öğretmen tarafından puanlanmış çalışmalarını koyabileceği gibi (örneğin performans görevi), puan verilmesi düşünülmeyen çalışmalarını da (çalışma yaprakları) koyabilir. Bu portfolyonun puanlanmaması ancak öğrenciye geri bildirim verilmesi gerekmektedir.

2. Vitrin Portfolyosu

Vitrin portfolyo öğrencinin öğretmeniyle birlikte en iyi olduğunu düşündüğü çalışmaları içerir. Derleme portfolyosunda olduğu gibi vitrin portfolyosunun da puanlanmaması gerekmektedir.

3. Değerlendirme Portfolyosu

Değerlendirme portfolyosunda öğrencilerin gelişimi hakkında bilgi verebilecek, özellikle üst düzey zihinsel süreçlerin kullanıldığı sınıf içi etkinlikler ya da performans görevleri bulunmalıdır. Ancak az sayıda alt düzey zihinsel süreçlere ilişkin çalışmalara da yer verilebilir. Öğrencilerin en iyi çalışmalarını yansıtmalarının yanında puanlama amacıyla kullanılan portfolyolardır. Burada her bir çalışmaya ilişkin puanlama işleminden sonra bu puanların aritmetik ortalaması alınır. Çalışmaların niteliğine göre puanlar ağırlıklandırılabilir.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Dereceli puanlama anahtarı Popham'a (1997) göre, her bir çalışma için ölçütleri (ölçülecek boyutları) listeleyen ve çalışmada nelerin yapılacağını gösteren bir puanlama aracıdır. Dereceli puanlama anahtarı geliştirilme aşamalarına ve kullanım amaçlarına göre farklılık göstermektedir. Yaygın olarak "bütüncül (holistik)" ve "analitik" olmak üzere iki türü kullanılmaktadır. Ölçülen bir yetenek boyutunun öğelere ayrıştırılabildiğinde ve daha ayrıntılı puanlama yapmak istendiğinde analitik puanlama anahtarı kullanılmaktadır. Bazı durumlarda yapılan bir değerlendirmeyi bağımsız etkenlere (ölçüt) ayrıştırmak mümkün olamamakta, performansın farklı düzeylerinin ortaya çıkarılması için belirlenmiş ölçütler arasında bir ayrışma bulunmamaktadır. Böyle durumlarda bütünsel puanlama anahtarı kullanılmalıdır (Nitko, 2004).

Aşağıda bir portfolyo çalışmasının değerlendirilmesinde kullanılacak bütünsel bir dereceli puanlama anahtarı verilmiştir.

Portfolyoya İlişkin Bütünsel Dereceli Puanlama Anahtarı

Örnek Gösterilebilir

- Öğrenci tanıtım ve içindekiler sayfası tam.
- Çalışmalar sistematik ve düzenli bir şekilde toplanmış.
- Her sayfada sayfa numarası ve çalışmaların dosyaya konuluş tarihi yazılmış.
- Performans görevler için gerekli formlar eksiksiz.
- Her sayfa rahatça görülüp okunacak şekilde dosyalanmış.

Oldukça Başarılı

- Öğrenci tanıtım ve içindekiler sayfası tam.
- Çalışmalar sistematik ve düzenli bir şekilde toplanmış.
- Bazı sayfalarda sayfa numarası ve bazı çalışmaların dosyaya konuluş tarihi yazılmamış.
- Performans görevleri için gerekli olan formlar eksiksiz.
- Her sayfa rahatça görülüp okunacak şekilde dosyalanmış.

Geliştirilmesi Gerekir

- Çalışmalar düzenli bir şekilde toplanmış.
- Öğrenci tanıtım ve içindekiler sayfasında, sayfaların numaralandırılmasında ve tarihlendirilmesinde dikkate değer eksiklikler var.
- Performans görevleri için gerekli bazı formlar dosyaya konulmamış.
- Öğrenci çalışmaları, rahatça fark edilip okunacak şekilde konulmamış.

Öğretmen Yorumu

Kutlu ve diğerleri (2008, 113)

PERFORMANS GÖREVİ VE PROJE

Performans görevi, “Var olan bilgi ve becerilerin kullanılmasını gerektiren ve kesin doğru ya da kesin yanlış cevabı olmayan bir öğrenme görevidir.” (Büyüköztürk, 2007). Projeler ise önemli kazanımları içeren ve öğrencilerin ilginç bulduğu etkinliklerle öğrencileri meşgul eden yoğun tecrübelerdir. Projelerin altı önemli özelliğe sahip olması gerekir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir (Fleming, 2000; akt. Atılgan, Kan ve Doğan, 2007).

1. Problemin ve beklenen ürünün güncel olması.
2. Çalışmaya akademik özen gösterilmesi.
3. Okul dışı hayat ve çalışma bağlamına dayanan uygulamalı öğrenimin olması.
4. Öğrenciler tarafından aktif inceleme yapılması.
5. Öğrencilerin yetişkinleri ve onların çalışmalarını daha iyi anlayabilmeleri için yetişkinlerle bağlantı kurmaları.
6. Açık ölçüt ve kendi kendini değerlendirme yapısını içermesi.

Performans görevlerinin ve projenin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme kullanılır.

ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRME SÜRECİNE KATILMASI

Bireylerin kendilerine ve çevrelerine nesnel bir gözle bakabilmeleri, eğitim sürecinde yapılacak uygulamalarla son derece ilişkilidir. Bu anlayış doğrultusunda eğitim sürecindeki ölçme ve değerlendirme uygulamalarıyla, öğrencinin öğretim programlarındaki kazanımları ne derece edindiklerinin yanında kendilerini ve akranlarını değerlendirmelerine de olanak sağlanmalıdır. Bu durum onların güçlü ve zayıf yönlerini analiz etmelerine ve yaşamda başarılı olmalarına ortam hazırlamaktadır. Öğrenciler ölçme ve değerlendirme sürecine kendilerini (öz değerlendirme), arkadaşlarını (akran değerlendirme) ve grup çalışmalarını (grup değerlendirme) değerlendirerek katılmaktadırlar (Kutlu ve diğerleri, 2008).

Öğretim sürecinde kullanılan bu formlara ilişkin örnekler yanda gösterilmiştir:

Öz değerlendirme örnek formu 1

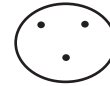
Bu çalışmayla ilgili kendi memnuniyet seviyenizi anlatan bir sözcük yazınız.

.....
.....

Mabry, L. (1999, 74).

Öz değerlendirme örnek formu 2

Yaptığınız çalışmayla ilgili ne hissettiğinizi yüzün kalanını çizerek gösteriniz.

Mabry, L. (1999, 74).

Akran değerlendirme örnek formu

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Sevgili öğrenciler;

Aşağıda verilen tabloyu grup çalışmasını birlikte yürüttüğünüz arkadaşlarınızı değerlendirmek üzere doldurmanız beklenmektedir. Bu değerlendirmeyi yaparken grup çalışmalarına katılımları ve katkılarını düşünerek grup arkadaşlarınıza 0-100 arasında puan veriniz. 0 puan grup çalışmasına herhangi bir katılım ya da katkılarının olmadığını, 50 puan grup çalışmasına orta düzeyde bir katılım ya da katkılarının olduğunu, 100 puan grup çalışmasına mükemmel düzeyde bir katılım ya da katkılarının olduğunu ve üzerlerine düşen tüm sorumlulukları yerine getirdiklerini göstermektedir.

Grup Üyelerinin Adları

Puan

1.

2.

3.

Puanı 80 ve altında bulunan arkadaşlarınız için aşağıda verilen boşluğa açıklamalarınızı yazınız.

.....
.....
<http://sydney.edu.au>

KAYNAKÇA

AFACAN, Ş., Müzik Öğretimi Öz yeterlilik Ölçeği, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 2008.

BAHAR, M., NARTGÜN, Z., DURMUŞ, S. ve BIÇAK, B., Geleneksel-Alternatif Ölçme Ve Değerlendirme Teknikleri Öğretmen El Kitabı. Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2006.

BROPHY, T.S., Assessment in Music Education, Integrating Curriculum, Theory, and Practice. USA, GIA Publications, 2008,

KUTLU, Ö., Doğan, D., KARAKAYA, İ. Öğrenci Başarısının Belirlenmesi-Performans ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme, Pegem Akademi, Ankara, 2008.

MABRY, L., Portfolios plus-a critical guide to alternative assessment, Corvin Press, Inc, California, 1999.

NİTKO, A. J., Educational Assessment of Students, EnglewoodCliffs, NJ, Prentice Hall, 2004.

OTACIOĞLU, S.G., İlköğretim 5,6,7. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi, Düzce Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 2007.

POPHAM, W.J., What's Wrong and What's Right With Rubric, Educational leadership, 1997.

ŞENDURUR, Y., BARIŞ, D.A. Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(1), 2002.

http://sydney.edu.au/business/__data/assets/pdf_file/0019/54415/PeerEvalSclofBus.pdf

Öğrenme süreci içinde kazanım ya da kazanımların ana temasını belirtir.

Kazanımın ait olduğu öğrenme alanını gösterir.

Öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencide görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir.

İlgili üniteye verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, kullanılmasını önerilen araç-gereçler ve dikkat edilmesi gereken noktaları ifade eder.

Bu kazanımın müzik dersi programındaki diğer kazanımlarla olan ilişkisini belirtir.

Program hazırlama sürecinde göz önünde bulundurulmuş ara disiplinlerle açık ve kapsayıcı biçimde örtüşen diğer disiplinlerdir.

Ders işleniş süresini gösterir.

Dersin işleniş sürecinde kullanılan araç ve gereçleri gösterir.

1. SINIF 76. SESİMİZİ POŞRU KULLANALIM

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK
İlgili Kazanım: C. 1. Ses oyunları yapar.
Uyari: Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik uygulamalar yapılmalıdır.
Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA
İlgili Kazanım: A. 5. Ses ve nefes çalışmaları yapar.
Uyari: Şarkı söylemeden önce yapılan ses ve nefes çalışmalarının sesi rahatsızlığı vurgulanmalıdır.
Uyari: Ses çalışmaları "re-la" aralığında yapılmalıdır.
Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA
İlgili Kazanım: A. 6. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
Ders İçi İlişkilendirme: "Ses ve nefes çalışmaları yapar." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.
Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, "Dinleme" Öğrenme Alanı: Dinlediğine dikkatini yoğunlaştırır.
Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık: Grupla iş birliği yapar.
Süre: 10x40
Araç ve Gereçler: Eski gazete kağıtları, bir parça pamuk

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A. 5. SES VE NEFES ÇALIŞMALARI YAPAR
Konu ile İlgili Açıklama
 Öğrencilerle ses ve nefes çalışmaları yaparken anlamayacakları teknik açıklamalardan kaçınılmalıdır. Yapılacak olan çalışmalar yoğun egzersizler biçiminde değil oyunlaştırılarak gerçekleştirilmelidir.

ETKİNLİKLER

1. ETKİNLİK
Ses ve Nefes Oyunları

Kâğıt Üfleme Oyunu
Araçlar: Eski gazete kağıtları
 Kağıtları yırtarak ses çıkartınız ve öğrencilerin dikkatini çekiniz. Daha sonra öğrencilerden kolay yırtılabilen kağıtları elleriyle serit hâlinde ayırmalarını isteyiniz. Düzgün nefes alıp verme alışkanlığı edindirmek amacıyla

43

Kazanımın işlenişinde ve pekiştirilmesinde yararlanılacak ilgili çalışma yaprağını gösterir.

Kazanımın gerçekleşmesi için yapılacakları açıklar.

Öğrencilerin konuya ilgisini çekecek ve dikkatlerini toplayacak etkinlikleri açıklar.

Ders Kitabından yararlanarak gerçekleştirilecek etkinlikleri belirtir. Öğrenci Çalışma Kitabındaki etkinlikleri belirtir.

1. SINIF 78. ÇABUK - YAYAŞ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin etkinlikler sırasında vermiş oldukları cevapları konuya uygunluk ve doğruluk bakımından değerlendiriniz. Konu dışında ve yanlış cevap veren öğrencilerinizi konuya uygun ve mantıklı cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Öğrencilerinizin ders işleniş sırasında göstermiş oldukları performanslarını aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Vurukların hareket hızlarını doğru şekilde ayırt etti.			
2. Müziklere uygun hızda hareket etti.			
3. Şarkıları sınıfıta uyum içinde seslendirdi.			
4. Grup çalışmalarına aktif olarak katıldı.			
5. Grup arkadaşları ile uyum içinde çalıştı.			

Notların

56

Öğrenme ve öğretme sürecinin başarıya ulaşmış ulaşılmadığının tespit edilmesini sağlayan bölümdür.

Kazanımın işleniş ile ilgili gördüğünüz kısa bilgileri, hatırlatmaları, önemli bulduğunuz kısımları yazmanız için ayrılan bölümdür.

1. SINIF ÖÖRET MEN KILAVUZ KİTABI

**MÜZİK DERSİ
1. SINIF
YILLIK PLAN ÖRNEĞİ**

İlköğretim kurumlarında belirli gün ve haftalar (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 10 Kasım Atatürk Haftası, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı) ile ilgili kazanım ve etkinlikler bu zamanlara denk gelen haftalarda işlenecektir. Burada yer almayan diğer belirli gün ve haftaların kutlanmasına, anılmasına (kurumların tür, seviye, imkân ve şartlarına; çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özelliklerine göre) okul yönetimleri karar verecektir.

YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

OKULADI: SINIF:						
HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
3 HAFTA	6	İSTİKLÂL MARŞI'MIZA SAYGI	D.1.İstiklâl Marşı'na saygı gösterir.	İstiklâl Marşı CD'si	D.1. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, Okul Heyecanım Teması: Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nı tanıtır ve bunlara saygı gösterir. Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Özel Eğitim Alanı: 1.2. Yazılı ve sözlü yönergelere uyar.	
3 HAFTA	6	ÇEVREMİZDEKİ SESLER	A.2. Çevresinde duyduğu sesleri taklit eder. A1. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.	Ses kaynağı olabilecek materyallerin tümü. Doğa, hayvan, insan ve kullanılan teknolojik araç gereçlerin seslerini içeren CD. Hayvan, doğa olayı, insan ve teknolojik araç gereçlerin resimleri	A.1. Kazanımı ile Açıklamalar Diğer derslerle ilişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Trafikteki çeşitli sesleri tanıtır. Aralarındaki farklılıkları ayırt eder ve bunu özgün biçimde ifade eder. Diğer derslerle ilişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Benim Eşsiz Yuvam" Teması: Evindeki alet ve makineleri çıkardıkları sese göre ayırt eder. Diğer derslerle ilişkilendirme: Türkçe dersi, "Dinleme" Öğrenme Alanı: Duyduğu sesleri ayırt eder. Diğer derslerle ilişkilendirme: Türkçe dersi, "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Resim ve fotoğrafları yorumlar. Uyarı: Çalgı ve insan seslerinin farklılıkları da oyunlaştırılarak ayırt ettirilmelidir. A2 → A1	
2 HAFTA	4	GÜRÜLTÜ VE DÜZENLİ SESLERİ TANIYALIM	A.3. Gürültü ve düzenli sesleri birbirinden ayırt eder.	Sözsüz müzik parçaları içeren CD'ler. Pazar yeri, yoğun trafik, stad, bir konser anının resmedildiği fotoğraflar	A.3. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi "Görsel Okuma ve Görsel Sunu": Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
5 HAFTA	10	SESİMİZİ DOĞRU KULLANALIM	<p>C.1. Ses oyunları yapar.</p> <p>A.5. Ses ve nefes çalışmaları yapar.</p> <p>A.6. Öğrendiği müzikleri birlik-te seldendirir.</p>	Eski gazete kâğıtları, bir parça pamuk, "Leylek" tekerlemesi ve "Güzel Arı" şarkısının notaları	<p>C.1. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik uygulamalar yapılmalıdır.</p> <p>A.5. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Şarkı söylemeden önce yapılan ses ve nefes çalışmalarının sesi rahatlatıldığı vurgulanmalıdır.</p> <p>Uyarı: Ses çalışmalarını re-la aralığında yapılmalıdır.</p> <p>A.6. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Ders İçi İlişkilendirme: "Ses ve nefes çalışmaları yapar." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.</p> <p>Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, Dinleme-Öğrenme" Alanı: Dinlediğine dikkatini yoğunlaştırır.</p> <p>Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık: 14. Grupla işbirliği yapar. A.5→A.6.</p>	
5 HAFTA	10	RİTİM ÇALGISI YAPALIM, BİR ÖYKÜ CANLANDIRALIM	<p>A.4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.</p> <p>C.2. Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder.</p> <p>C.5. Dinlediği öyküdeki olayları farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.</p>	Boş plastik şişe, nohut, çakıl, pirinç, 20 cm. uzunluğunda iki tahta çubuk, metal elbise askısı, her çeşit kâğıt parçası. Yağmur, rüzgâr, kurumuş dalları olan ağaç resimleri, "Karamela Sepeti" tekerlemesi ve "Sonbahar" şarkısının notaları	<p>C.2. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Öğrenciler dörtlülük nota değerlerini kullanarak eşlik yapmalıdırlar.</p> <p>Diğer Derslerle İlişkilendirme: Matematik dersi, "Doğal Sayılar" Öğrenme Alanı: İçinden ileriye doğru birer ve onar ritmik sayar.</p> <p>C.5. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Kolay ses çıkartan materyallerden yola çıkılarak ses üretme becerisi üzerinde durulmalıdır.</p> <p>Ders İçi İlişkilendirme: "Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır." ve "Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder." kazanımıyla ilişkilendirilmelidir.</p>	
3 HAFTA	6	ÇABUK - YAVAŞ	<p>B.1. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder.</p> <p>B.2. Müziklere uygun hızda hareket eder.</p>	"Kaplumbağa ile Tavşan" şarkısının olduğu müzik CD'si ve notası	<p>B.1. Kazanımı ile ilgili açıklamalar: Uyarı: Varlıkların çabuk ve yavaş hızları üzerinde durulmalıdır.</p> <p>B.2. Kazanımı ile ilgili açıklamalar: Ders İçi İlişkilendirme: "Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.</p> <p>Ölçme- Değerlendirme: 1. sınıf kazanımları, canlandırma, sergileme, ritim tutma, gösterleştirme, sözlü ve yazılı anlatım etkinlikleri yaptırılarak; gözlem ölçekleri, çalışma yaprakları doldurma / öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikleri gerçekleştirme (eşleştirme, resimleme- boyama, boşluk doldurma, resimden bulma, doğru-yanlış vb.), öğrenci ürün dosyası vb. kullanılarak değerlendirilebilir.</p> <p>B.1.→ B.2.</p>	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
3 HAFTA	6	MÜZİKLE HAREKET EDELİM	C.3. Basit ritmik yapıdaki ezgileri harekete dönüştürür. C.4. Dinlediği/ söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur	“Bal Arısı”, “Sar Makara”, “Top Oyna” tekerlemelerinin ve “Sonbahar”, “Ellerim Parmaklarım”, “Kardan Adam” şarkılarının notaları	C.3. Kazanımı ile ilgili açıklamalar: Uyarı: Seçilecek müzikler basit ritimlerden oluşan sa-yışma, tekerleme, şarkı ve türküler ile sınırlı olmalıdır. C.4. Kazanımı ile ilgili açıklama: C.3.→ C.4.	
4 HAFTA	8	SINIF ORTAMINA UYGUN MÜZİK YAPMA VE DİNLEME KURALLARINI ÖĞRENELİM	D.3. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını bilir. D.2. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.	Farklı konser etkinliklerinin bulunduğu CD’ler	D.3. Kazanımı ile ilgili açıklamalar: Uyarı: Öğrencilerden müzik dinleme ve yapma kurallarını kendilerinin belirleyip uygulamaları istenmemelidir. D.2. Kazanımı ile ilgili Açıklama: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, Okul Heyecanım Teması: Kulüp ve diğer müzik çalışmalarında bir görevin tamamlanması için iş birliği yapar ve sorumluluğu paylaşır. D.3.→ D.2.	
4 HAFTA	8	BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ	A.8. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır. A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.	“Cumhuriyet Çocuklarımız Biz”, “On Kasımda Ben”, “Öğretmenim” ve “23 Nisan” şarkılarının notaları	A.7. Kazanımı ile ilgili Açıklama: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “Görsel Okuma ve Görsel Sunu”; Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
4 HAFTA	8	ATATÜRK VE MÜZİK	<p>D.4. Atatürk ile ilgili belli başlı şarkıları tanır.</p> <p>A.10. Sınıfındaki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılır.</p> <p>A.9. Atatürk ile ilgili düzeyine uygun şarkılar söyler.</p> <p>D.5. Sınıfındaki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaktan hoşlanır.</p> <p>D.6. Müzik yoluyla Atatürk'ü daha çok sever.</p>	Atatürk ile ilgili şarkıların ve marşların olduğu CD, "Canım Atatürk", "Atatürk'ün Çiçekleri", "Resimdeki Atatürk", "Atatürk'ü Severim" ve "Samsun'dan Doğan Güneş" şarkılarının notaları	<p>D.4. Kazanımı ile ilgili Açıklamalar: Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.</p> <p>A.10. Kazanımı ile ilgili Açıklamalar: Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.</p> <p>Uyarı: Söyletilecek şarkılar basit ölçülerde, "re-la" aralığında kulaktan öğretilmeli ve on altılık nota değerinden küçük süreleri içermemelidir.</p> <p>A.9. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyler. Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.</p> <p>Uyarı: Söyletilecek şarkılar basit ölçülerde, "re-la" aralığında kulaktan öğretilmeli ve on altılık nota değerinden küçük süreleri içermemelidir.</p> <p>D.5. Kazanımı ile ilgili Açıklamalar: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Millî bayramları kutlamak amacıyla yapılan hazırlıklara kutlamalara coşkuyla katılır.</p> <p>Uyarı: Söyletilecek şarkılar basit ölçülerde, "re-la" aralığında kulaktan öğretilmeli ve on altılık nota değerinden küçük süreleri içermemelidir</p> <p>D.6. Kazanımı ile ilgili Açıklamalar: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Atatürk'ün hayatını öğrenmeye istekli olur.</p> <p>Uyarı: Söyletilecek şarkılar basit ölçülerde, "re-la" aralığında kulaktan öğretilmeli ve on altılık nota değerinden küçük süreleri içermemelidir.</p>	

1. İstiklâl Marşı	Söz: Mehmet Âkif Ersoy, Müzik: Osman Zeki Üngör77
2. Neyim Var	Sefai Acay78
3. Sonbahar	Hilmi Seyrek78
4. Tren	Söz: Hilmi Seyrek / İngiliz Ezgisi.....79
5. Pazar Yeri	Ali Özdemir.....80
6. Leylek	Tekerleme81
7. Güzel Arı	Mahir Dinçer81
8. Sonbahar	Onur Erol.....82
9. Kaplumbağa ile Tavşan	Söz: Sefai Acay, Müzik: David Dawson83
11. Bal Arısı	Tekerleme83
12. Sar Makara	Tekerleme84
13. Top Oyna	Tekerleme84
14. Ellerim Parmaklarım	Saip Egüz85
15. Kardan Adam	Mahir Dinçer85
16. Cumhuriyet Çocuklarıyız Biz	Tülin Dede.....86
17. On Kasımda Ben	Ömer Faruk Yurtoğlu86
18. Öğretmenim	Söz: Rakım Çalapala, Müzik: Erdoğan Okyay87
19. 23 Nisan	Saip Egüz88
20. Canım Atatürk	Hilmi Seyrek88
21. Atatürk'ün Çiçekleri	Salih Aydoğan89
22. Atatürk'ü Severim	Mahir Dinçer89
23. Resimdeki Atatürk	Sefai Acay90
24. Samsun'dan Doğan Güneş	Sefai Acay90

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ ALANI

İlgili Kazanım: D.1. İstiklâl Marşı'na saygı gösterir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, Okul Heyecanım Teması: Türk Bayrağını ve İstiklâl Marşı'nı tanır ve bunlara saygı gösterir.

Süre: 6x40'

Araç ve Gereç: İstiklâl Marşı CD'si

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

D.1. İSTİKLÂL MARŞI'NA SAYGI GÖSTERİR.

İstiklâl Marşı'nın notası ve sözleri "Öğrenci Çalışma Kitabında" verilmiştir.

Marş nedir?

Fransızca kökenli marş kelimesinin Türk Dil Kurumunun sözlüğünde yer alan müzik alanı ile ilgili tanımı:

1. Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun düzenli ritmik adımlarını hatırlatan müzik parçası.
2. Bir topluluğu simgelemek için düzenlenmiş müzik parçası şeklindedir.

"Marş" kelimesi yürüyüş anlamına gelmekle birlikte ritim, ölçü ve tempo bakımından bir grup insan ya da daha fazla kişinin tempolu, ritmik yürüyüşüne uygun bestelenmiş işlevsel bir müzik parçasıdır. Askerî amaçla kullanılmak üzere yazılmış marşlar olduğu gibi tören, matem, geçit, hücum, bayram, gençlik, yürüyüş, bayrak, okul, düğün, konser ve opera için yazılmış sözlü ya da sözsüz marş türleri de vardır.

Ulusal Marş

Bağımsız olan her ülkenin bir ulusal marşı vardır. Ulusal marşlarda vatanın özgürlüğü, yüceliği ve sonsuzluğu güçlü ifadelerle anlatılır. Ulusal marşların sözleri ve müzikleri, insanlarda heyecan ve coşku yaratarak vatandaşlar arasında bütünlük ve kitle ruhunun oluşmasını sağlar. Ulusal marşlar bu yüzden önem taşır.

İstiklâl Marşı bizim millî marşımızdır. O aynı zamanda büyük Atatürk'ün önderliğinde kazanılan Kurtuluş Savaşımız'ın bir destanı ve bağımsızlığımızın sembolüdür.

1- İSTİKLÂL MARŞI'MIZA SAYGI

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki fotoğrafı inceleyelim. İstiklâl Marşı seslendirilirken marşı dinleyenlerin nasıl davrandığını açıklayalım. Siz İstiklâl Marşı'nı dinlerken nasıl davranıyorsunuz? Anlatınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bu büyük savaşın heyecanını yaşatmak ve millî ruhunu yeni nesillere aktarabilmek amacıyla bir millî marş yazılmasına karar vermiştir. Açılan yarışmada Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı adlı şiiri birinci seçilmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12 Mart 1921 tarihli oturumunda millî marş olarak kabul edilmiştir.

Şiirin bestelenmesi için 1924 yılında açılan yarışmada Ali Rifat Çağatay'ın bestesi birinci olmuştur. Marş altı yıl kadar bu beste ile söylenmiştir. Ancak Osman Zeki Üngör'ün 9 Eylül 1922'de Türk Süvarileri'nin İzmir'e girişinde atların çıkardığı nal seslerini hayalinde canlandırarak bestelediği ezgi çok beğeni toplayınca Atatürk'ün de isteği üzerine 1930 yılından itibaren Millî Marşı'mız yeni ezgisiyle günümüze ulaşmıştır.

ETKİNLİKLER

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinize İstiklâl Marşı'nı dinletiniz. Dinledikleri marşın İstiklâl Marşı'mız olduğunu söyleyiniz. Okulda İstiklâl Marşı'nın hangi zamanlarda ve nerelerde seslendirildiğini sorunuz.

Cevaplardan yola çıkarak öğrencilerinizden, okulda bayrak törenlerinde neler yapıldığı ve nasıl davranıldığı konusundaki gözlemlerini anlatmalarını isteyiniz. Daha sonra bayrak törenlerinde İstiklâl Marşı söylenirken nasıl davranmaları gerektiğini sorunuz. Gelen cevaplardan uygun olan davranış biçimlerini tahtaya yazınız.

Cevaplardan yola çıkarak öğrencilere neden söyledikleri gibi davranmaları gerektiğini sorusunu sorunuz.

(Örnek: Sizden gelen cevaplardan tahtaya yazdığımız gibi davranmamız gerektiği sonuçları çıkıyor. Peki, “neden” İstiklâl Marşı söylenirken bu şekilde davranmalıyız?)

Yine verilen cevaplardan yola çıkarak İstiklâl Marşı’mızın ulusal marşımız olduğunu, ulusumuzun tüm fertlerinin ortak duygularını ifade ederek millî birlik ve bütünlük ruhu oluşturduğunu ve bağımsızlığımızı temsil ettiğini belirtiniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

A. Öğrencilerinize uluslararası spor karşılaşmalarında, kürsüde İstiklâl Marşı’nı seslendiren sporcuların duruş fotoğraflarını gösteriniz (Öğrencilerinize uluslararası spor karşılaşmalarının madalya törenlerindeki ulusal marşların seslendirildiği görüntüler de izletebilirsiniz. Bu durumda tören esnasında neler gördüklerini sorunuz). Fotoğraflarda neler gördüklerini sorunuz. Öğrencilerinizden, sporcularımızın ve farklı ulusların sporcularının bir başka ulusun marşını dinlerken nasıl davrandıklarını anlatmalarını isteyiniz. Neden böyle davranıyor olabileceklerini sorunuz bu konuda fikir yürütmelerini isteyiniz.

B. Her bağımsız ülkenin bayrak ve ulusal marş gibi sembeleri olduğunu, İstiklâl Marşı’mızın da ülkemizin en önemli sembelerinden biri olarak kabul edildiğini söyleyiniz. İstiklâl Marşı’mızın tıpkı bayrağımız gibi diğer devletlerle olan ilişkilerimizde Türkiye Cumhuriyeti’ni ve ulusumuzu temsil ettiğini, bu temsile örnek olarak da uluslararası spor karşılaşmalarının verilebileceğini, uluslararası karşılaşmalarda başarılı olan sporcularımızın madalya törenlerinde, İstiklâl Marşı’mızın çalındığını ve durumdan tüm ulus olarak onur duyduğumuzu belirtiniz.

3. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

İstiklâl Marşı’mız seslendirilirken saygı göstermenin ifadesi olarak ayakta ve “Hazır ol” vaziyetinde durulması gerektiğini söyleyiniz. Marşı dinlerken uygunsuz hare-

İstiklâl Marşı’mızın notaları aşağıdaki gibidir.

İSTİKLÂL MARŞI^(*)
Söz: Mehmet Âkif Ersoy
Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1. Kork ma sönmez buğa fak lar da yüzen... al son
2. Çat ma kurban a la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun us tün de tü ten en son o cak O
İlâ Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şiddet bu ce lâî Sa
berim mil le ti min yıl dı zi dir par la yacak O be
na ol maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâî Hak kı
nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dir Hak ka ta pan mil le ti min is tik İlâ

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,) , ikinci sözünü söylerken ise yıldız (*) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

10

ketlerde bulunmanın ve kendi aralarında konuşmalarının doğru bir davranış olmayacağını belirtiniz. Böyle davranışlarda bulunmanın İstiklâl Marşı’mıza saygısızlık olarak kabul edileceğini vurgulayınız. Hangi ülkeye ait olursa olsun ulusal marşlara saygı gösterilmesi gerektiğini açıklayınız.

Öğrencilerinize sınıfta bayrak töreni canlandırması yaptırınız. Bayrak töreni canlandırmasında gönüllülüğü esas alarak İstiklâl Marşı’nı en doğru saygı ifadesi ile dinlediğini sergilemek isteyen öğrencilerinizden gruplar oluşturunuz (Sınıfı öğrenci mevcuduna göre gruplara da ayırabilirsiniz). Yine önce gönüllü gruptan başlayarak sınıfın uygun bir alanında gruptaki öğrencilerin sıra olmasını sağlayınız ve İstiklâl Marşı’nı dinletiniz. Marşı dinlerken sergiledikleri doğru davranışları marş bittikten sonra takdir ederek onaylayınız. Sınıftaki tüm grupların sıra ile katılımını sağlayınız ve grupların birbirlerini gözlemlemelerini isteyiniz. Her grup için yapıcı eleştiriler kullanınız. Eğer sınıf alanı uygunsa İstiklâl Marşı’nı tüm öğrencilerin saygı durumunda dinlemelerini sağlayınız. Siz de öğrencilerinize örnek teşkil edecek şekilde doğru duruş sergileyiniz. Bu öğrencilerinizin motivasyonunu arttıracaktır.

2. ETKİNLİK:

A. Aşağıdaki fotoğrafı inceleyelim. Sporcuların bir başka ulusun marşını dinlerken nasıl davrandıklarını söyleyelim.

B. Fotoğraftaki sporcular uluslararası bir yarışmada kazandıkları madalyaları aldıktan sonra kendi ulusal marşlarının yanında bir başka ulusun marşını da dinlerken neden böyle davranıyorlar? Açıklayalım.

11

3. ETKİNLİK: İstiklâl Marşımız söylenirken saygımızı nasıl gösteririz? Açıklayalım.

12

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinize öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikleri yaptırınız. Etkinliklerde öğrencilerinize yönelttiğiniz sorulara onların uygun/mantıklı cevaplar verip vermediklerine dikkat ediniz ve konuya uygun cevaplar veremeleri için yardımcı olunuz.

Öğrencilerinizin İstiklâl Marşı'nı söylerken sergiledikleri davranışları gözlemleyiniz. Uygun davranışları sergilemeleri için öğrencilerinizi teşvik ediniz.

Öğrencilerinizin Türk bayrağı ve İstiklâl Marşı ile ilgili bildiklerini sınıfta paylaşmalarını sağlayınız.

Notlarım

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA**İlgili Kazanımlar:**

A.2.Çevresinde duyduğu sesleri taklit eder.

A.1.Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” Teması: Trafikteki çeşitli sesleri tanır. Aralarındaki farklılıkları ayırt eder ve bunu özgün biçimde ifade eder.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Benim Eşsiz Yuvam” Teması: Evindeki alet ve makineleri çıkardıkları sese göre ayırt eder.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Dinleme” Öğrenme Alanı: Duyduğu sesleri ayırt eder.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” Öğrenme Alanı: Resim ve fotoğrafları yorumlar.

Uyarı: Çalgı ve insan seslerinin farklılıkları da oyunlaştırılarak ayırt ettirilmelidir.

A2 → A1

Süre: 6x40’

Araç ve Gereç: Ses kaynağı olabilecek materyallerin tümü. Doğa, hayvan, insan ve kullanılan teknolojik araç gereçlerin seslerini içeren CD. Hayvan, doğa olayı, insan ve insanların kullandığı teknolojik araç gereçlerin resimleri

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Seslerin öğrenilmesinin en kolay yolu sesleri dinlemektir. Çocukların dinlemeyi öğrenmeleri ve dinleme yolu ile seslerin farklılıklarını ayırt etmeleri müzikal gelişimlerinde büyük rol oynar.

A. 2. ÇEVRESİNDE DUYDUĞU SESLERİ TAKLİT EDER.**1. ETKİNLİK****(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)**

(Öğretilecek her şarkı için)

Şarkıyı önce yavaş tempoda birkaç kez şarkının sözleri ile uyumlu jest ve mimiklerle destekleyerek söyleyiniz. Şarkıyı söylerken jest ve mimiklerle şarkıya uygun hareket etmeniz öğrenmeyi hızlandıracaktır. Şarkının

2- ÇEVREMİZDEKİ SESLER

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıları arkadaşlarımızla birlikte söyleyelim.

NEYİM VAR?

Sefai Acay

1. Bir köpeğim var, hav hav hav!
Beni çağırır, beni çağırır.
Hiç kızamam, hiç ayrılmam.
Onu severim, onu severim.

2. Bir horozum var, ü ü ü!
Beni çağırır, beni çağırır.
Hiç kızmam, hiç ayrılmam.
Onu severim, onu severim.

13

3. Bir kuzucuğum var, me me me!
Beni çağırır, beni çağırır.
Hiç kızmam, hiç ayrılmam.
Onu severim, onu severim.

4. Bir ineğim var, mö mö mö!
Beni çağırır, beni çağırır.
Hiç kızmam, hiç ayrılmam.
Onu severim, onu severim.

5. Bir tavuğum var, gıt gıt gıt!
Beni çağırır, beni çağırır.
Hiç kızmam, hiç ayrılmam.
Onu severim, onu severim.

6. Bir ördeğim var, vak vak vak!
Beni çağırır, beni çağırır.
Hiç kızmam, hiç ayrılmam.
Onu severim, onu severim.

14

NEYİM VAR

Sefai Acay

Çabuk

Bir köpeğim var hav hav hav
Hiç kuza mam hiç ay rıl mam

Be ni ça ğı rır
O nu se ve rim

15

SONBAHAR

Hilmi Seyrek

1. Rüzgâr esiyor,
Vu vu, vu vu vu!
Rüzgâr esiyor,
Vu vu, vu vu vu!
2. Şimşek çakıyor,
Şim şe ke ş i mi ş ek!
Şimşek çakıyor,
Şim şe ke ş il
3. Gök gürlüyor,
Gümbür gümbür, gümbür güm!
Gök gürlüyor,
Gümbür gümbür, güm!
4. Yağmur yağıyor,
Şıp pır şıp pır şıp pır şıp!
Yağmur yağıyor,
Şıp pır şıp pır şıp!
5. Geldi sonbahar,
Sonbahar sonbahar.
Geldi sonbahar,
Sonbahar son.

16

dizelerinde geçen ses olaylarını devinim, mimik ve öykümleri kullanarak çocuklarla birlikte canlandırınız. Şarkıda geçen taşıt, hayvan, ev aletleri ve doğa olayları seslerini uygun şekilde taklit ettirerek şarkıyı söyletiniz. Öğrencilerinizin, şarkıyı seslendirirken taklitleri doğru yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz. Çeşitli rol dağılımları yaparak koro oluşturma ve şarkıyı oyun yolu ile tekrarlama öğrencinin yaptığı etkinlikten sıkılmasını engeller. Çocukların, şarkı sözlerini unuttukları veya karıştırdıkları yerlerde onlara destek veriniz. Eğer çocuklar okuma yazma biliyorlarsa şarkının sözlerini tahtaya yazabilirsiniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize sınıfta, okulda ve okul dışında hangi sesleri duyduklarını sorunuz. Duydukları ses kaynakları hakkında konuşunuz ve bunlardan bazılarının seslerini taklit etmelerini isteyiniz.

Öğrencilerinize içerisinde doğa, hayvan, insan ve insanların kullandığı teknolojik araç gereç seslerinin bulunduğu bir CD dinletiniz ve onlardan bu sesleri taklit etmelerini isteyiniz. Etkinlik sırasında öğrencilerinizi gözlemleyerek taklitleri doğru yapıp yapmadıklarını kontrol ediniz.

3. ETKİNLİK

Çocukların dinlemeye odaklanmaları için onlardan, elinizi çırpıtığınızda ellerini çırpmalarını, parmağınızı şaklattığınızda parmaklarını şaklatmalarını, masaya vurduğunuzda ellerini sıraya vurmalarını isteyiniz. Etkinlik esnasında öğrencilerinizin, verdiğiniz yönergelere uygun hareket edip etmediklerini gözlemleyiniz.

Eğer sınıf düzeyi uygunsa öğrencilerinizden elinizi çırpıtığınızda parmaklarını şaklatmalarını, parmağınızı şaklattığınızda ellerini sıraya vurmalarını, masaya vurduğunuzda ellerini çırpmalarını isteyiniz. Bu çeşit etkinlikler çocukların dinleme konusunda dikkatlerini toplamalarına ve hareket becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan etkinliklerdir. Etkinlik esnasında öğrencilerinizin verdiğiniz yönergelere uygun hareket edip etmediklerini gözlemleyiniz.

Buna benzer etkinlikleri kendiniz de yaratarak çeşitlilik sağlayabilirsiniz.

A. 1. ÇEVRESİNDEKİ SES KAYNAKLARINI AYIRT EDER.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. ve 4. etkinlik)

Hazırlık: Üzerinde hayvan, doğa olayları, taşıt, ev aletleri ve kullanılan teknolojik araç gereç resimleri olan bir pano hazırlayınız.

Panonun üzerindeki resimler hakkında çocukların görüşlerini alınız. Öğrencilerinize doğa, hayvan, insan ve kullanılan teknolojik araç gereç seslerini içeren bir CD'den sesler dinletiniz. Dinlettiğiniz sesin neyin sesi olduğunu öğrencilerinize sorunuz. Öğrencilerinizden tanımlanan sesin kaynağının resmini panodan göstermelerini isteyiniz.

Öğrencilerinize çevrelerinde hangi sesleri duyduklarını sorunuz. Bunların neler olduğunu söylemelerini isteyiniz. Çevremizde duyduğumuz tüm seslerin (doğa, hayvan, insan ve tüm araç gereç seslerinin) bir ses kaynağına ait olduğunu ifade ediniz.

Öğrencilerinize sesleri,

1. Doğa Sesleri

(Yağmur sesi, rüzgâr sesi, su sesi, gök gürültüsü, yaprak hışırtısı, dalga sesi)

2. Hayvan Sesleri

(Kedi, köpek, kuzu, arı, kuş sesi)

3. İnsan Sesleri

(Çocuk, kadın ve erkek sesleri)

4. Kullanılan Araç Gereç Sesleri

(Müzik aletleri, ev aletleri, tamir aletleri, makineler, ulaşım araçları)

olarak sınıflandırabileceğimizi anlatınız.

Öğrenciler, duydukları seslerin hangi ses kaynağına ait olduğunu ifade etmede güçlük çekebilirler. Bunun sebebine inilmelidir (Ses kaynağını tanımıyor ya da dikkatlice dinlememiş olabilir vb.). Bu gibi durumlar için ek bilgilendirme (kaynağın tanıtılması, sesin tekrarı, canlandırma vb.) yapılabilir. Öğrencide daha önceden fark edilmemiş işitme azlığı gibi herhangi bir sağlık problemi gözlenmiş ise bu durumda rehberlik ve psikolojik danışma birimi ile irtibata geçilmelidir.

SONBAHAR

Çabuk Hilmi Seyrek

Rüz gâr e si yor vu vu vu vu vu vu
Şim şek ça ki yor şim şe ke şi mi şek
Gök gür lü yor güm bür güm bür güm bür güm
Yağ mur ya ği yor şip pır şip pır şip pır şip
Gel di son ba har son ba har son ba har

TREN

İngiliz Ezgisi
Söz: Hilmi Seyrek

1. Çuf çuf çuf çuf çuf çuf! tren geliyor.
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf! tren geliyor, can
Dur bak ve dinle.
Dur bak ve dinle.
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf! tren geliyor.
2. Çuf çuf çuf çuf çuf çuf! tren geliyor.
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf! tren geliyor, can
Düdüğünü çalıyor.
Herkes ona bakıyor.
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf! tren geliyor.
Çuf çuf çuf dü. çuf çuf çuf dü!

TREN

İngiliz Ezgisi
Söz: Hilmi Seyrek

Orta

1. Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) renge li yor
2. Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) renge li yor

Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor Can
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor Can

Dur bak ve din le Dur bak ve din le
Dü dü gü nü ça li yor Her kes o na ba kı yor

Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor

Çuf çuf çuf çuf düüt Çuf çuf çuf çuf düüt düüt
Çuf çuf çuf çuf düüt Çuf çuf çuf çuf düüt düüt

☐ = Ritim işareti.

19

2. ETKİNLİK: Aşağıdaki resim ve fotoğraflarda görülen ortamlarda olsaydık hangi sesleri duyduk? Haydi, bu sesleri taklit edelim.

20

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin etkinlikler sırasında vermiş oldukları cevapları konuya uygunluk ve doğruluk bakımından değerlendiriniz. Konu dışında ve yanlış cevap veren öğrencilerinizi konuya uygun ve mantıklı cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Öğrencilerinizin ders işleme sürecine katılımlarını aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

Ölçüt Değerleri

3: Ölçütü beklenilenin üstünde bir performansla gerçekleştirdi.

2: Ölçütü beklenilen düzeyde bir performansla gerçekleştirdi.

1: Ölçütü beklenilenin altında bir performansla gerçekleştirdi.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1) Sınıftaki çalışmalara istekli şekilde katıldı.			
2) Doğru cevaplar vermek için gayret etti.			
3) Sesleri doğru şekilde ayırt etti.			
4) Sesler ve ses kaynakları arasında doğru bağlantılar kurdu.			
5) Şarkları sınıfta uyumlu şekilde seslendirdi.			
6) Şarkı sözleri ile jest ve mimikleri uyumluydu.			

Uyarı: Yukarıdaki ölçütler örnek olarak verilmiştir. Ders işleyişinize uygun şekilde ölçütleri değiştirebilirsiniz.

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanım: A.3. Gürültülü ve düzenli sesleri birbirinden ayırt eder.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “Görsel Okuma ve Görsel Sunu”: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.

Süre: 4x40’

Araç ve Gereç: Sözsüz müzik parçaları içeren CD’ler. Pazar yeri, yoğun trafik, stad, bir konser anının resmedildiği fotoğraflar

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Müzikte sesler uyum ve düzen içinde bir aradadır. Müziğin oluşabilmesi için seslerin rastgele değil belirli kurallar dâhilinde ve estetik bir anlayışla bir araya getirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle programda kastedilen düzenli ses kavramı müziği işaret etmektedir.

ETKİNLİKLER

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Öğrencilerinize pazar yeri, yoğun trafik, taraftar dolu stad ve bir konser anının resmedildiği yerlerle ilgili fotoğraflar gösteriniz ve onlarla bu yerlerin özellikleri hakkında konuşunuz.

Öğrencilerinize “Pazar Yeri” adlı şarkıyı birkaç kez söyleyiniz. Öğrencileriniz okuma yazma seviyesine ulaşmışlarsa şarkının sözlerini tahtaya yazınız. Şarkıyı bölümlere ayırınız ve söylerken elinizle sözlerini takip edip öğrencilerinize tekrar ettiriniz. Her tekrarda birkaç sözcüğü silerek hafıza oyunu ile şarkıyı pekiştiriniz. Sildiğiniz sözler yerine bunları hatırlatacak şekiller çizebilirsiniz. Sonunda sadece hatırlama şekilleri kaldığında şarkı öğrenilmiş olur. Eğer öğrenciler henüz okuma yazma bilmiyorlarsa tekrar yoluyla ve hatırlatma kartları kullanarak şarkıyı öğretebilirsiniz. Şarkının sözlerini hatırlatmak için sözlere uygun olarak hazırlanan resimli kartları sözlerin geçtiği bölümlerde öğrencilere gösterebilirsiniz. Örneğin; meyve, sebze ve pazar yerindeki satıcı resimleri vb.

Şarkı yeterince tekrarlanıp pekiştirildikten sonra öğrencilerinizden pazar yeri ile ilgili canlandırmalar yapmalarını isteyiniz. Bunun için gönüllü öğrencilerinizi seçerek satıcı ve müşteri rolleri yapmalarını isteyebilirsiniz. Daha sonra şarkının sözlerine uygun rol dağılımı yapıp öğrendikleri “Pazar Yeri” şarkısını canlandırarak seslen-

3- GÜRÜLTÜ VE DÜZENLİ SESLERİ AYIRT EDELİM

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki fotoğrafları inceleyelim. Gürültülü ortamı gösteren fotoğrafı işaretleyelim.

23

2. ETKİNLİK: Fotoğrafları inceleyelim. Gürültülü olduğunu düşündüğümüz ortamları gösteren kutuyu kırmızıya, düzenli seslerin duyulduğunu düşündüğümüz ortamları gösteren kutuyu maviye boyayalım.

24

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C. 1. Ses oyunları yapar.

Uyarı: Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik uygulamalar yapılmalıdır.

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanım: A. 5. Ses ve nefes çalışmaları yapar.

Uyarı: Şarkı söylemeden önce yapılan ses ve nefes çalışmalarının sesi rahatlattığı vurgulanmalıdır.

Uyarı: Ses çalışmaları “re-la” aralığında yapılmalıdır.

İlgili Kazanım: A. 6. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.

Ders İçi İlişkilendirme: “Ses ve nefes çalışmaları yapar.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Dinleme” Öğrenme Alanı: Dinlediğine dikkatini yoğunlaştırır.

Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık: Grupla iş birliği yapar.

A.5 → A.6.

Süre:10x40

Araç ve Gereç: Eski gazete kâğıtları, bir parça pamuk, “Leylek” tekerlemesi ve “Güzel Arı” şarkısının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A. 5. SES VE NEFES ÇALIŞMALARI YAPAR.

Konu ile İlgili Açıklama

Öğrencilerle ses ve nefes çalışmaları yaparken anlayamayacakları teknik açıklamalardan kaçınılmalıdır. Yapılacak olan çalışmalar yoğun egzersizler biçiminde değil oyunlaştırılarak gerçekleştirilmelidir.

ETKİNLİKLER

1. ETKİNLİK

Ses ve Nefes Oyunları

Kâğıt Üfleme Oyunu

Araçlar: Eski gazete kâğıtları

Kâğıtları yırtarak ses çıkartınız ve öğrencilerin dikkatini çekiniz. Daha sonra öğrencilerden kolay yırtılabilen kâğıtları elleriyle şerit hâlinde ayırmalarını isteyiniz.

4- SESİMİZİ DOĞRU KULLANALIM

1. ETKİNLİK: Resimli hikâyeyi sınıfta canlandırılım.
HAYLAZ TAVŞAN

Küçük tavşan annesinin sözünü dinlemeyip karlı havada uzun uzun oynayınca çok üşümüş (üşüme taklidi).

28

Hemen arkasından da burnu akmaya ve hapsürmeye başlamış (burnun çekme ve hapsürme taklidi).

29

Öyle çok hastalanmış ki annesi eve tavşan doktoru çağırmış. Küçük tavşan, doktordan korktuğu için ağlamaya başlamış (ağlama taklidi).

Doktor ona korkmaması gerektiğini ve sadece muayene edeceğini söylemiş. Bunun için ondan öksürmesini istemiş (öksürme taklidi).

30

Düzenli nefes alıp verme alışkanlığı edindirmek amacıyla öğrencilerin ellerinde tuttukları kâğıtlara üflemelelerini söyleyiniz. Kâğıt şeritler yakın ve uzak mesafelerde tutularak üflenmelidir. Öğrencilerin hafif – kuvvetli, kesik kesik ve kesintisiz uzun üfleme çalışmaları yaptırabilirsiniz.

Pamuk Yarışı

Araçlar: Küçük bir parça pamuk.

Öğrencilerinizden getirdikleri pamukları sıralarının üzerine koyarak sıra arkadaşları ile pamuk üfleme yarışı yapmalarını isteyiniz. Bunların yanı sıra, trenin gidişi (çuf, puf, puf, puf), ateş yakmaya çalışırken yakılan maddeye üfleme gibi oyunlarla nefes çalışmalarını gerçekleştirilebilir.

Ses ve nefesin bağlantılı olduğu çalışmalar için gülme ve kahkaha seslerinin taklit edilmesini isteyebilirsiniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Aşağıdaki öyküyü öğrencilerinize okuyunuz. Öyküde geçen olayları ses ve nefes çalışmaları olarak kullanınız. Öğrencilerinizden öyküyü canlandırmalarını isteyiniz. Bu etkinlik “Ses oyunları yapar.” kazanımı ile de

ilişkilendirilebilir.

HAYLAZ TAVŞAN

Küçük tavşan karlı havada annesinin sözünü dinlemeyip uzun uzun oynayınca çok üşümüş (bırrrrr, dıdıdı.../ üşüme taklidi).

Hemen arkasından da burnu akmaya ve hapşırmaya başlamış (burun çekme ve hapşıрма).

Öyle çok hastalanmış ki annesi eve tavşan doktoru çağırılmış. Küçük tavşan, doktordan korktuğu için ağlamaya başlamış (ağlama taklidi).

Doktor ondan öksürmesini istemiş (öksürme taklidi).

Küçük tavşana çok lezzetli bir şurup vermiş. Küçük tavşan şurubu içmiş (hüüp) ve iyileşmiş.

Annesini dinlemeye söz vermiş.

Bırrrr nefes

Burun çekme ve hapşıрма nefes

Ağlama taklidi ses ve nefes

Öksürme taklidi nefes

Şurup içme taklidi ses ve nefes

3. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Şarkı öğretimine başlamadan önce konuşma, ses ve nefes çalışmalarının yapılması, sesin daha doğru ve sağlıklı kullanılmasına yardımcı olur. Tekerlemeler genellikle kolay ezberlenip akılda kalabildiği için ses ve konuşma çalışmalarına daha uygun olabilirler. Bu nedenle öğrencilerin seviyelerine uygun tekerlemeler seçip bu tekerlemelerin söz ve ezgilerinden yararlanarak ses ve konuşma çalışmaları yaptırabilirsiniz.

“Leylek” tekerlemesini öğrenelim.

Tekerlemenin sözlerini önce ezgisiz olarak öğrencilerinize öğretiniz ve ritmik bir yapıda söylemelerini sağlayınız. Daha sonra tekerlemenin ezgisini öğrencilerinize öğreterek tekerlemeyi ezgisiyle söyletiniz. Tekerlemenin sözleri yerine mam, mom, nan, nen gibi heceleri kullanarak ses çalışmaları yaptırabilirsiniz. Ayrıca tekerlemeyi “re” ve “mi” seslerinden başlatarak söyletebilirsiniz. Benzer tekerlemelerle çalışmayı zenginleştirebilirsiniz.

LEYLEK

Leylek leylek lekirdek

Hani bana çekirdek.

Çekirdeğin içi yok.

Sarı kızın suçu yok.

A. 6. ÖĞRENDİĞİ MÜZİKLERİ BİRLİKTE SESLENDİRİR.

Konu ile ilgili Açıklama

Birlikte ve güzel şarkı söyleyebilmek için öncelikle şarkı söyleyen kişiler arasında ses, ritim ve nüans uyumu olması gereklidir. Okullarda genellikle sınıf ve okul koroları mevcuttur. Öğretmenlerin gerek sınıf gerekse okul korolarını iyi seviyeye getirebilmeleri için öncelikle aşağıdaki noktalara dikkat etmeleri gerekir. Öğrenciler öğrendikleri müzikleri birlikte seslendirirken,

- Şarkıya birlikte başlayıp birlikte bitirmelidirler.
- Şarkıyı bağırmadan söylemelidirler.
- Söyledikleri şarkı, türkü, marş vb. eserlerin sözleri anlaşılır olmalıdır.
- Oluşturulan koroda ses bütünlüğü sağlanmalıdır.
- Şarkının hızına, nefes yerlerine ve nüans (hafif-orta-kuvvetli, kreşendo-dekreşendo) birliğine dikkat edilmelidir.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Programda belirtilen doğrultuda hazırlanan bu etkinliğin amacı, öğrencilerin dikkatini şarkıya aynı anda başlamaları ve bitirmeleri konusuna çekmektir. Yine aynı etkinlik ses ve nefes çalşması olarak da kullanılabilir.

Öğrencilerinize arının nasıl bir ses çıkardığını sorunuz. Onlardan arı sesinin taklidini yapmalarını isteyiniz. Bizim çok sevimli, zararsız bir arımız olduğunu; o arının da bal yapmak için çiçeklere konması gerektiğini söyleyiniz (Yazı tahtasının farklı yerlerine çiçek resimleri yapabilir, gerçek veya plastik çiçekler kullanabilirsiniz). Öğrencilerden arının bir çiçekten diğerine giderken çıkardığı “vizz” sesini taklit etmelerini, çiçeğe konduğu anda da susmalarını isteyiniz. Arının gittiği yolu değiştirebilirsiniz ya da yolu uzatabilirsiniz. Daha sonra sevimli arının çok yorulduğu için avucunuzun içine konduğunu söyleyerek avucunuzu kapatınız. Öğrencilerinize avucunuzu açtığınızda arının tekrar uçmaya başlayacağını, biraz bal arayarak tekrar avucunuza geri konacağını söyleyiniz. Onlardan, arı uçmaya başladığında tekrar “vizz” sesini çıkararak arıyı taklit etmelerini isteyiniz. Avucunuzu açtıktan sonra arının uçuş yolunu ve avucunuza geri dönüşünü parmağınızla gösteriniz. Etkinliği doğru yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz. Bütün sınıf aynı anda başlayıp bitirmeyi başarınca kadar etkinliği tekrar ettiriniz. Sıkılmamaları için öğrencilerin sırayla arı oyununda

Küçük tavşana çok lezzetli bir şurup vermiş. Küçük tavşan şurubu düzenli olarak içmiş (kılıp) ve iyileşmiş. Annesini dinleyeceğine söz vermiş.

Nesem Y.A.I.A.R

31

yöneten kişi olmasına izin veriniz. Sınıfı yöneten öğrencinin komutlarına siz de uyunuz. Bu motivasyonu arttıracaktır. Hareketleri dikkatli şekilde takip edip “vizz” sesine aynı anda başlayarak arının konması ile aynı anda susmaları konusuna dikkat çekiniz. Toplu hâlde şarkı söylerken şarkıya birlikte başlamanın ve birlikte bitirmenin önemli olduğunu vurgulayınız.

“Güzel Arı” şarkısını öğrenelim. Şarkının notaları ve sözleri “Öğrenci Çalışma Kitabında Yer Alan Şarkıların Notaları” bölümünde verilmiştir.

Öğrenmeyi hızlandırmak için şarkı seslendirilirken sözlere uygun mimik ve jestlerle hareket ediniz. Şarkıyı öğretirken ilk dize seslendirildikten sonra gelen “vız vız güzel arı/ uç uç şirin arı” kısmında öğrencilerinizden bedenleri ile eşlik etmelerini isteyebilirsiniz.

GÜZEL ARI

Vız vız / Eller iki kere dize vurulur.

Güzel arı / Eller iki kere birbirine vurulur.

Uç uç / Eller iki kere dize vurulur.

Şirin arı / Eller iki kere birbirine vurulur.

2. ETKİNLİK: Tekerlemeyi söyleyelim.**LEYLEK****Tekerleme**

Leylek leylek lekirdek.
Hani bana çekirdek.
Çekirdeğin içi yok.
Sarı kızın suçu yok.

3. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı birlikte seslendirelim.**GÜZEL ARI**

Mahir Dinçer

Kırda uçan şen arılar,
Renk renk çiçeklere konar.
Bize bal yapmak için
Durmadan çalışırlar.
Vız vız güzel arı,
Uç uç şirin arı.

Bilsen ne çok severiz
Yaptığın tatlı balı.
Bilsen ne çok severiz
Biz seni güzel arı.

Toplu şarkı söylemenin en önemli kurallarından birisinin şarkıya birlikte başlama ve bitirme olduğunu öğrencilerinize söyleyiniz.

C. 1. SES OYUNLARI YAPAR.**1. ETKİNLİK****Ses Kutusu Oyunu**

Oyuna başlamadan önce ön hazırlık olarak aşağıda verilen örneklerde olduğu gibi ebeden betimlenmesi istenen değişik durumların yazılı olduğu kâğıtlar bir kutuya katlanarak konur. Ebe kutudakilerden birini çeker ve betimlenmesi istenen olayı jest ve mimiklerle canlandırır. Sınıf bu durumun sesini verir. Verilen sesin doğruluğunu ebe kabul edene kadar doğru ses aranmaya devam edilir.

**EBENİN
CANLANDIRACAĞI
DURUM****SINIFIN
BULACAĞI
SES**

1. Elini yaktın.	Cızz
2. Başın ağrıyor.	Ufff
3. Su kaynıyor.	Fokur fokur
4. Su damlıyor.	Tıp tıp tıp
5. Kese kâğıdını patlattın.	Paat
6. Çamaşır makinesi çalışıyor.	Voşşş
7. Bebek yemek istiyor.	Mamma mama
8. Yaptığın yanlışlığı fark ettin.	Tühhh
9. Sesini duyurmak istiyorsun.	Huu...
10. Yaptığın iş çok harika oldu.	Heyyy...

(Mahiye Morgül, Müzik Nasıl Öğretilir,
Yurt Renkleri Yayıncılık, s. 89)

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işleniş sırasında sorulan sorulara vermiş oldukları cevapları konuya uygunluk ve doğruluk bakımından değerlendiriniz. Konuya uygun olmayan ya da yanlış cevap veren öğrencileri konu kapsamı içinde doğru cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Öğrencilerinizin dersin işleniş sırasında göstermiş oldukları performansları aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Ses ve nefes çalışmaları sırasında anlatılanları dikkatli şekilde dinledi.			
2. Ses ve nefes çalışmaları sırasında anlatılanları doğru şekilde uyguladı.			
3. Öğrendiği şarkıları sınıf arkadaşlarıyla uyumlu şekilde seslendirdi.			
4. Grup arkadaşlarıyla uyumlu şekilde çalıştı.			
5. Grup çalışmalarına aktif olarak katıldı.			
6. Doğru taklitler yaptı (Yaptığı taklitleri karakterlere ve durumlara uygundu vb.).			
7. Şarkıları ritme uygun şekilde seslendirdi.			
8. Şarkıları nefes yerlerine dikkat ederek seslendirdi.			

Uyarı: Yukarıdaki ölçütler örnek olarak verilmiştir. İşlenişe ve kazanımlara uygun olmak kaydıyla ölçütlerde değişiklikler yapılabilir.

Notlarım

Notlarım

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanım: A.4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C.2. Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder.

Uyarı: Öğrenciler dörtlük nota değerlerini kullanarak eşlik yapmalıdırlar.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Matematik dersi, “Doğal Sayılar” Öğrenme Alanı: İçinden ileriye doğru birer ve onar ritmik sayar.

İlgili Kazanım: C.5. Dinlediği öyküdeki olayları farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.

Uyarı: Kolay ses elde edilebilen materyallerden yola çıkılarak ses üretme becerisi üzerinde durulmalıdır.

Ders İçi İlişkilendirme: “Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.” ve “Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder.” kazanımıyla ilişkilendirilmelidir.

Süre:10x40’

Araç ve Gereç: Boş plastik şişe, nohut, çakıl, pirinç, 20 cm. uzunluğunda iki tahta çubuk, metal elbise askısı, her çeşit kâğıt parçası. Yağmur, rüzgâr, kurumuş dalları olan ağaç resimleri, “Karamela Sepeti” tekerlemesi ve “Sonbahar” şarkısının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A. 4. VÜCUDUNU RİTİM ÇALGISI GİBİ KULLANIR.

Konu ile İlgili Açıklama

Kişinin en yakınındaki sesler kendi çıkardığı seslerdir ve bu seslerin kaynağı kendi bedenidir. Bu sesleri şu şekilde gruplandırabiliriz ya da adlandırabiliriz:

Baş Sesleri

Baş bölgesinden çıkan sesler, beden çalgılarının çıkardığı seslerin bir bölümüdür. Bunlara baş sesleri denir (Dil, dudaklar, damak, diş, ağız boşluğu, yanaklar kullanılarak üretilen seslerdir). Dil şaklatma, burun çekme, diş gıcırdatma, ıslık, ağlama, gülme, iç çekme, horlama, hapşırma, üfleme ve O,U,S,Ş vb. vokalleri de baş seslerine girer.

El ve Ayak Sesleri

Ele, kola, başa, dize, göğse vurma sesleri ile elleri birbirine sürme, tırnakları birbirine sürme, parmak şaklatma gibi sesler el seslerine; ayağı yere vurma, ayağı yere sürme, topukla yere vurma, zıplama gibi sesler de ayak sesleri arasında yer alır.

5- RİTİM ÇALGISI YAPALIM, ÖYKÜ CANLANDIRALIM

1. ETKİNLİK: Resimli öyküyü canlandırırım.

MAVİ FİL

Mavi fil, ormanda bir ağacın altında hornlarken uyuyordu (hornlama ve puflama sesi).

Yanından geçen yavru sincapların gü-lüşmelerinden ve kıkıltılarından uyandı (gülme sesleri).

34

Küçük sincaplar ağacın dalında istah-la elma keminiyordu (ağız şapındatma ve kurt kurt sesleri).

Mavi fil, çok güzel kokan çiçeklerin ol-duğu ve tatlı tatlı rüzgârın estiği bir yere gitmek en iyisi diye düşündü (çiçek koklama ve rüzgâr sesi).

35

ETKİNLİKLER

1. ETKİNLİK

Öğrencilerinize “Bedenimizi kullanarak nasıl ses çıkarabiliriz?” sorusunu yöneltiniz. Onları, bedenlerini kullanarak sesler çıkarmaya teşvik ederek el çırpma, ayağını yere vurma, eliyle dize vurma, eliyle göğsüne hafifçe vurma, parmak şaklatma, avuçları birbirine sürme vb. hareketleri gösteriniz ve bunları öğrencilerle birlikte yapınız.

Yankı Oyunu: Bedeninizden çıkaracağınız bir sesin (dizlere iki kere vurma, parmak şaklatma, el çırpma, ayağını yere vurma, dizlere vurma, göğse hafifçe vurma, parmak şaklatma vb.) öğrenciler tarafından tekrarlanmasını isteyiniz. Daha sonra bu sesleri ritmik bir şekilde gerçekleştirmesini sağlayınız (İki kez el vurma, iki kez parmak şaklatma, iki kere dizlere vurma). Bütün öğrenciler etkinliği tamamen gerçekleştirinceye kadar çalışmayı devam ettiriniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinize aşağıdaki öyküyü okuyunuz. Öğrencilerinizden öyküde geçen olayları canlandırmalarını isteyiniz.

Mavi fil ormanda bir ağacın altında horlayarak uyuyordu (horlama ve puflama sesi).

Yanından geçen yavru sincapların gülüşmelerinden ve kahkahalarından uyandı (gülme sesleri).

Küçük sincaplar ağacın üstünde iştahla elma kemiriyordu (ağız şapırdatma ve kirt kirt sesleri).

Mavi fil, çok güzel kokan çiçeklerin olduğu ve tatlı tatl rüzgârın estiği bir yere gitmek en iyisi diye düşündü (çiçek koklama ve rüzgâr sesi).

Tam yola devam edecekti ki sincaplardan biri elmasını düşürdü ve ağlamaya başladı (ağlama sesi).

Mavi fil hemen yanı başındaki elma ağacından hortumuyla bir elma kopararak onu küçük sincaba uzattı. Küçük sincap derin bir oh çekerek (nefes alma ve ohh sesi) ağlamaktan vazgeçti. Sincaplar teşekkür ederek ağaçtan ayrıldı. Mavi fil uykusuna kaldığı yerden devam etti (horlama ve puflama sesi).

Not: Bu etkinliği ses ve nefes çalışması olarak da kullanabilirsiniz.

3. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize tekrar edebilecekleri kolaylıkta bir terleme öğretiniz.

Örneğin,

O piti piti
Karamela sepeti
Terazi lastik
Jimnastik

Tam yola devam edeceği sırada sincaplardan biri elmasını düşürdü ve ağlamaya başladı (ağlama sesi).

Mavi fil hemen yanı başındaki elma ağacından hortumuyla bir elma kopandı. Elmayı küçük sincaba uzattı. Küçük sincap derin bir oh çekerek (nefes alma ve ohh sesi) ağlamaktan vazgeçti.

36

Sincaplar ona teşekkür ederek ağaçtan ayrıldı. Mavi fil uykusuna kaldığı yerden devam etti (horlama ve puflama sesi).

Yazan: Nesem YAĞAR

37

2. ETKİNLİK: Aşağıdaki tekerlemeyi seslendirelim. Seslendirirken bedenimizi kullanarak tekerlemeye eşlik edelim.

KARAMELA SEPETİ

Tekerleme

O piti piti,
Karamela sepeti,
Terazi lastik,
Jimnastik.

3. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı birlikte seslendirelim.

SONBAHAR

Onur Erol

Havada uçan sarı yapraklar,
Yerlere düşünce yolları kaplar.
Okula giden neşeli çocuklar,
Yol almaya başladı göçmen kuşlar.

Sert bir rüzgâr esiyor,
Kuru dallar düşüyor.
Gök gürleyip
Bulutlar yağmur veriyor.

38

Tekerleme bütün öğrenciler tarafından tam olarak öğrenildikten sonra onlardan bedenlerini kullanarak ritmik eşlikler yapmalarını isteyiniz. Öğrencilerinize tekerlemeye eşlik ederken kullanacakları ritmik hareketleri belirleyebilmeleri için yardımcı olunuz. Örneğin; “O piti piti” derken iki kez parmak şıklatma, “Karamela sepeti” derken iki kez ayak vurma, “Terazi lastik” derken iki kez el vurma, “Jimnastik” derken iki kez dize vurma vb.

Her öğrenci tekerlemeye bu şekilde eşlik etmeyi başardıktan sonra öğrencilerden ikişerli, üçerli ya da dörderli gruplar oluşturarak onlardan bir grup eşliği yapmalarını isteyebilirsiniz (Bu çalışma çocuğun gurupla uyumunu, lider ruhu taşıyıp taşımadığını, gurubun belirlediği figürlere uyup uyamadığını gözlemlene fırsatı verir). Çocuklardan oluşturdukları eşliği sergilemelerini isteyiniz. Sergileme esnasında çocukların etkinliği doğru yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz. Etkinliği gerçekleştiremeyen çocuklara yardımcı olunuz. Motivasyonu arttırmak için doğru davranışlarını takdir ediniz.

C. 2. YARATTIĞI RİTİM ÇALGISIYLA ÖĞRENDİĞİ MÜZİKLERE EŞLİK EDER.

Konu ile İlgili Açıklama

Kişinin en yakınındaki seslerin kendi çıkardığı sesler olduğunu ve bu seslerin kaynağının kendi bedeni olduğunu “Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır” kazanımında belirtmiştik. Bu durum çocuğun etrafında gördüğü ve kullanabildiği eşyalar için de geçerlidir.

Çocuğun çevresindeki basit araç ve gereçlerle yapabileceği çalgıların olabileceğini bilmesi, bu çalgıların yapabildiği ve bunlarla bir sunu gerçekleştirmesinin sağlanması öğrencide farkındalık oluşturmanın en etkili yollarından birisidir. Böylelikle çocuğun dinleme, söyleme ve çalma becerilerini geliştireceği düşünülmelidir.

Aşağıda verilen vurmali ezgisiz çalgılar en fazla tanınan başlıca ritim çalgılarıdır.

Marakas: Ahşap veya plastik çeşitleri vardır. İçine, sallandığında ses çıkaran kum, boncuk gibi malzemeler konulmuştur. Farklı şekillerde ve boylarda çeşitleri vardır.

Kastanyet: Birbirine bağlanmış iki hareketli parçadan oluşur. Parçalar birbirine vurularak çalınır. Genellikle tahtadan yapılır.

Ritim çubukları: Aynı boyda iki tahta çubuktan oluşur. Birbirine vurularak çalınır.

39

Ritim kutusu (ses kutusu): Fırınlanmış sert ağaçtan yapılır. Tahta tokmak ile çalınır.

Dikdörtgen bir kutu şeklindedir. Kutunun kenarlarında uzunluğuna kesilmiş bir oyuk vardır.

Tef: Derinin bir kasa üzerine geçirilmesi ile yapılır. Kasnağında ziller olanına zilli tef denir. Zilli teflerin kasnağa deri gerilmeden yapılmış olanları mevcuttur.

Çelik Üçgen: Üçgen şeklinde çelikten yapılmış bir çalgıdır. Tepesine bağlı olan ipten tutularak metal çubukla çalınır. Farklı boyları bulunur.

Zil: Metalden (genelde pirinçten) yapılan bir çalgıdır. Tencere kapağını andıran daire şeklindedir. Birbirine vurularak veya bagnet denilen bir sopa ile vurularak çalınır. Parmağa takılarak çalınan küçük boyutluları da mevcuttur.

Davul: El veya tokmakla çalınır. Farklı tip ve büyüklükte olanları vardır.

Tır-tır: Sert ağaçtan yapılmış bir çalgıdır. Yine ağaçtan yapılmış bir çubukla sürtülerek çalınır.

Bunların yanı sıra sınıftaki eşyalar da ritim çalgısı gibi olarak kullanılabilir. Sıraların üstü, sandalyeler, çantalar, kalemler, kalem kutuları vb. her şey ritim aracı olarak kullanılabilir.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Bu etkinliğe başlamadan önce öğrencilerden sınıfta yapılacak ritim çalgıları için gereken malzemeleri yanlarında getirmelerini isteyiniz. Eğer elinizde bu çalgıların orijinaleri mevcut ise bunları öğrencilerinize tanıttırıp seslerini dinletiniz, mevcut değilse resimlerini gösteriniz ve sesleri hakkında bilgi veriniz. Çalgılara benzer oyuncakları da temin etmeye çalışabilirsiniz (Marakas için çingirak gibi).

Aşağıda yapılışı verilen ritim aletlerinden bir ya da daha fazlasını seçerek sınıfta öğrencilerinizle birlikte yapınız.

4. ETKİNLİK: Aşağıdaki ritim çalgılarını sınıfımızda yapalım.

RİTİM ÇUBUKLARI

20 cm uzunluğunda aynı cinsten iki tahta çubuk temin edilir. İki tahta kaşık da kullanılabilir. Bu malzemeler birbirine vurularak çalınır.

ÇELİK ÜÇGEN

Metal elbise askısına metal bir çubuk veya kalemle vurularak ritim oluşturulur.

40

Bazı Basit Araç ve Gereçlerle Ritim Çalgılarının Yapılışı

Not: Aşağıda birinci sınıf öğrencilerinin el becerileri göz önünde bulundurularak yapabilecekleri ritim çalgıları ve ritim çalgısı olarak kullanabilecekleri materyaller verilmiştir. Öğretmen sınıf seviyesine göre yapılacak ritim çalgılarını çeşitlendirebilir.

Marakas: Boş plastik şişeye bir miktar pirinç, nohut, kum, çakıl vb. koyularak yapılır. Sallanarak çalınır.

Ritim Çubukları: 20 cm uzunluğunda iki tahta çubuk temin edilir. Bunların yerine iki tahta kaşık da kullanılabilir. Çubuk veya kaşıklar birbirine vurularak çalınır.

Tır-tır: Üzeri tırtırlı boş plastik su şişesinin üzerinde ince tahta çubuk veya kalem gezdirilerek ritim oluşturulur.

Çelik Üçgen: Metal elbise askısına metal bir çubukla veya kalemle vurularak ritim oluşturulur.

Her çeşit kâğıt parçasını buruşturarak, yırtarak ses denemeleri yapılabilir. Bunun için jelatin, naylon gibi materyaller de kullanılabilir.

Ritim Çalgılarının Kullanımı ve Farkındalık Geliştirme

Çocuklara sonbahar ile ilgili resimler gösteriniz (Yağmur resmi, rüzgâr resmi, kurumuş dalları olan ağaç resmi).

TIR-TIR

Üzeri tırtıklı boş plastik su şişesinin üzerinde ince tahta bir çubuk veya kalem gezdirilerek ritim oluşturulur.

MARAKAS

Boş bir plastik şişeye kum, çakıl, nohut, pirinç vb. malzemeler koyularak yapılır ve sallanarak ses çıkarılır.

41

Öğrencilerinizden sınıfta yapımını gerçekleştirdikleri bir müzik aleti ve/veya doğadaki sesleri taklit etmelerine yardımcı olacak materyalleri kullanarak resmin çağrıştırdığı sesleri serbest olarak çıkarmalarını isteyiniz.

Daha sonra her bir resim için öğrencilerinizin sınıfta yaptıkları müzik aletlerinden veya sesleri taklit etmelerine yardımcı olacak materyallerden birini seçmelerini sağlayınız (Burada hangi doğa olaylarının hangi materyal ve/veya müzik aleti yardımı ile seslendirileceğine öğrencilerinizin karar vermesi önemlidir).

Öğrencilerinizi dört gruba ayırınız. Resimleri duvara veya tahtaya yapıştırınız. Öğrencilerinizden, resmini gösterdiğiniz doğa olayını seslendirmelerini isteyiniz. Çalışmanın yavaş tempoda başlayarak giderek hızlanması çocukların ilgisini çekecek, böylelikle çocuklar çalışmayı oyun olarak algıladıkları için tekrarlardan sıkılmayacaklardır.

Bu çalışmayı yaptıktan sonra resim geçişlerini yapmak isteyen öğrencilerinize fırsat veriniz. Bu sırada sizin yerinizi alan çocuğun müzik aletini veya kullandığı materyali alarak onun grubuna katılmanız çocukların gönüllü olmasını teşvik edecektir. Yaptıkları çalışmaların üzerine isimlerini yazmaları isteyiniz. Öğrencilerimize yaptıkları çalgıları hem yıl içinde hem de bir sonraki yıl da kullanacaklarını söyleyerek uygun bir yerde muhafaza etmelerini sağlayınız. Sınıfınızda yer varsa sınıf

içinde de muhafaza edebilirsiniz. Yaptıkları çalgıları yıl sonunda yıl sonu çalışmalarında sergileyebilirsiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Doğa olaylarını konu alan “Sonbahar” şarkısını öğrenelim.

SONBAHAR

Onur Erol

*Havada uçuşan sarı yapraklar,
Yerlere düşünce yolları kaplar.
Okula giden neşeli çocuklar,
Yol almaya başladı göçmen kuşlar.*

*Sert bir rüzgâr esiyor,
Kuru dallar düşüyor.
Gök gürleyip
Bulutlar yağmur veriyor.*

Öğrencileriniz okuma yazmayı öğrenmişlerse şarkının sözlerini tahtaya yazınız. Bu sözleri elinizle takip ederek şarkıyı seslendiriniz ve çocuklara tekrar ettiriniz. Her tekrarda tahtada yazılı birkaç sözcüğü silerek hafıza oyunu ile şarkıyı öğretiniz. Sildiğiniz sözcükler yerine tahtaya bu sözcükleri hatırlatacak şekiller çizebilirsiniz. Sonunda sadece hatırlama şekilleri kaldığında şarkı öğrenilmiş olur.

Birlikte Çalma

Şarkının A bölümünde çelik üçgen ile ritim vurulurken B bölümünde her satırda geçen doğa olayları, öğrencilerinizin sınıfta yaptıkları müzik aletleri veya sesleri taklit etmelerine yardımcı olacak materyaller ile toplu olarak seslendirilebilir. Örneğin:

*Sert bir rüzgâr esiyor / gazete kâğıdı ya da tef
Kuru dallar düşüyor / tahta parçaları veya ritim çubukları
Gök gürleyip bulutlar / karton koli
Yağmur veriyor / marakas*

(Kaynak: Karamela Sepeti / Katja Ojala Koçak-
Onur Erol/ Morpa Yayıncılık)

C. 5. DİNLEDİĞİ ÖYKÜDEKİ OLAYLARI FARKLI SES KAYNAKLARI KULLANARAK CANLANDIRIR.

Program Uyarısı: Kolay ses çıkaran materyallerden ses üretme becerisi üzerinde durulmalıdır.

“Vücudunu ritim çalgısı olarak kullanır.” ve “Yaratıldığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder.” kazanımıyla ilişkilendirilmelidir.

ETKİNLİK

Öğrencilerinize aşağıdaki öyküyü okuyunuz ve öyküde hangi seslerin geçtiğini sorunuz. Öyküyü bir kez daha okuyunuz ve onlardan buradaki olaylara uygun sesleri taklit ederek öyküye eşlik etmelerini isteyiniz. Öyküdeki sesleri çıkartırken farklı materyaller de kullanabileceklelerini belirtiniz.

Atıma binmiş bataklıktan geçerken (Dil şaklatılır veya ritim çubukları vurulur).

Bataklıkta yaşayan yeşil bir kurbağaya rastladım (Tır-tır ile kurbağa sesi çıkartılır).

Kurbağa bizi görünce cup diye suya atladı (Su şişesi bir kere sallanır).

Bataklıktan çıkıp toprak yola geldik (Dizlere vurulur).

Gittik gittik bir ırmağın kenarına geldik (Yarı dolu su şişesi çalkalanır).

ırmağın üstündeki köprüden geçtik (Göğüse vurulur).

Eve doğru yola koyulduk ve çimenlerden geçtik (Avuç içleri sürtülebilir/ marakas kullanılabilir).

Atım çitten atlıyor (Hoop, gümm vokali ile).

İşte, sonunda eve geldik (Ayakla bir kere yere vurulur).

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin etkinlikler sırasında vermiş oldukları cevaplarını konuya uygunluk ve doğruluk bakımından değerlendiriniz. Konu dışında cevap veren öğrencilerinizi konuya uygun ve mantıklı cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Öğrencilerinizin ders işleniş sırasında göstermiş oldukları performanslarını aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. İşlenişe aktif olarak katıldı.			
2. Bedenini kullanarak tekerlemeye ritmik eşlik yaptı.			
3. Öyküdeki olayları doğru biçimde canlandırdı.			
4. Grup çalışmalarında aktif olarak görev aldı.			
5. Grup arkadaşları ile uyumlu şekilde çalıştı.			
6. Ritim çalgılarını doğru şekilde yaptı.			
7. Ritim çalgılarını doğru şekilde kullandı.			
8. Şarkıları sınıfta uygun şekilde seslendirdi.			
9. Şarkıları seslendirirken doğru yerlerde nefes aldı.			

Uyarı: Yukarıdaki ölçütler örnek olarak verilmiştir. Ders işlenişine ve kazanımlara uygun olmak kaydıyla ölçülerde değişiklikler yapılabilir.

Notlarım

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.1. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder.

Uyarı: Varlıkların çabuk ve yavaş hızları üzerinde durulmalıdır.

İlgili Kazanım: B.2. Müziklere uygun hızda hareket eder.

Ders İçi İlişkilendirme: “Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

B.1. → B.2.

Süre: 6x40

Araç ve Gereç: “Kaplumbağa ile Tavşan” şarkısının olduğu müzik CD’si ve notası

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile İlgili Açıklama

Öğrencilerinizin “çabuk hız” ve “yavaş hız”ı algılamaları için canlandırma yolunu kullanabilirsiniz. Canlandırmalarda hayvanların yürüyüşleri veya taşıtların hareketleri taklit edilebilir.

ETKİNLİKLER

1. ETKİNLİK

Öğrencilerinize aşağıdaki kısa öyküyü okuyunuz ve seçtiğiniz bir ritim aletini kullanarak yapacağınız canlandırmalarla öyküde geçen çabuk ve yavaş hızları öğrencilerinizin fark etmesini sağlayınız.

Kedi parkta yavaş yavaş yürüyordu. / Yürüme adımları marakasla yavaş ve ritmik bir şekilde verilir.

Birden karşı kaldırıma konmuş bir kuş gördü. / Çalma bırakılır.

Kedi kuşa doğru hızla koştu. / Marakas hızlıca ve devamlı ses gelecek şekilde çalınır.

Kuş aniden uçarak ağaca kondu. Kedi kuşu yakalayamadı. / Marakas bir kez sallanır ve öykünün bitmiş olduğu etkisi verilir.

Öyküyü tekrarlayınız.

Daha sonra öğrencilerinizden sizin vereceğiniz marakas sesine göre öyküde geçen hayvanların ne yaptığını söylemelerini isteyiniz. Örneğin

marakası önce ağırca sonra ritmik bir şekilde çalınız. / Kedi parkta ne yapıyor?

Sezsizlik / Şimdi ne oldu?

6- ÇABUK - YAVAŞ

1. ETKİNLİK: Doğru mu, yanlış mı? İşaretleyelim.

Tavşan kaplumbağadan yavaştır. Doğru Yanlış

Taksi traktörden hızlı gider. Doğru Yanlış

Roketler uçaklardan hızlı uçar. Doğru Yanlış

Kuşlar kelebeklerden daha yavaş uçar. Doğru Yanlış

2. ETKİNLİK: Hangisi daha hızlı? İşaretleyelim.

42

3. ETKİNLİK:

3. ETKİNLİK: Hangisi yavaş? İşaretleyelim.

4. ETKİNLİK: Resimleri inceleyelim. Hızı yavaş olanları maviye, hızlı olanları kırmızıya boyayalım.

1)

43

Marakası hızlıca ve devamlı ses gelecek şekilde çalışınız./ Kedi şimdi ne yapıyor? vb.

Bir sonraki aşamada kedinin ne yaptığını kendiniz söyleyiniz ve bu sefer kedinin hızını onların çalarak göstermelerini istediğinizi belirtiniz. Bu sırada okulda marakas ve benzeri ritim aletlerini veya kendi yaptıkları ritim aletleri (kalem kutusu vb. herhangi bir eşyayı) kullanabilirler. Bedenlerini de ritim çalgısı olarak kullanabilirler. Ritmi dizlerine vurarak veya ellerini birbirine vurarak tutmalarını isteyebilirsiniz. Tüm öğrencileriniz çalışmayı gerçekleştirinceye kadar etkinliğe devam ediniz. Öğrencilerinizin sıkılmaması için hayvan isimlerini değiştirebilirsiniz. Onlara kendi oluşturacağınız farklı öyküler anlatabilirsiniz. Öğrencilerinizden kendi öykülerini oluşturmalarını ve ritim çalgılarıyla ya da bedenlerini kullanarak öykülerini anlatmalarını isteyebilirsiniz.

2. ETKİNLİK

Tren Oyunu

Trenin yavaş yavaş hareket etmesi, hızlanması, yenisinden yavaşlaması sesle ve hareketlerle canlandırılabilir. Bunun için önce üzerinde hızlı, orta, ağır yazan 3 kart hazırlanır. Öğretmen istasyon şefi olur; üzerinde hızlı, ağır, orta sözcükleri yazılmış kartlardan dilediğini göstererek oyunu yönetir. Daha sonra öğrencilerden birisinin istasyon şefi olmasını ister. Bu sefer istasyon şefi olan öğrenci oyunu yönetir.

(Mahiye Morgül/ Müzik Nasıl Öğretilir/
Yurtrenkleri Yayıncılık/ 2004)

3. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 5. etkinlik)

Bu etkinliği serbest alanda ya da sınıfta uygun bir alanda gruplarla çalışarak gerçekleştirebilirsiniz.

Öğrencilerinize “Kaplumbağa ve Tavşan” şarkısını öğretiniz ve onlarla şarkıda geçen olaylarla ilgili konuşunuz. Burada önemli olan öğrencilerinizin şarkıdaki kahramanları ve onların temel özelliklerini fark edebilmesidir. Bu çalışmayı yaparken aşağıdaki sorulara benzer sorular kullanabilirsiniz:

Şarkıda hangi hayvanlardan bahsediliyor?

Kaplumbağanın özellikleri nelerdir?

Tavşanın özellikleri nelerdir? vb.

Öğrencilerinize kaplumbağa ve tavşanın yarış yaptığı öyküyü anlatınız. Daha sonra öğrencilerinizi tavşanlar ve kaplumbağalar olarak gruplara ayırınız (Sınıfı ikiye bölebilirsiniz veya dörder-altışar kişilik gruplar oluşturarak kişi hareketine olanak sağlayacak şekilde düzenlemeler yapabilirsiniz. Gruptaki öğrenci sayısını hareket alanına göre ayarlamaya özen gösteriniz). Elinize marakas ve tef alınız (Eğer ritim aletleriniz yoksa ritim tutabileceğiniz herhangi bir materyali de kullanabilirsiniz. Kalem kutu-

3)

4)

5. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı içerisindeki hız değişikliklerine dikkat ederek birlikte seslendirelim. Şarkıya uygun hızda hareket edelim.

KAPLUMBAĞA İLE TAVŞAN
Söz: Sefai Acay
Müzik: David Dawson
(Deyvid Davsın)

1. Evini sırtında taşır. Gece gündüz dolaşır. Ağır ağır gezinirken. Yolunu hep şaşırmiş. 2. Dere tepe aşiyor. Ne de hızlı koşuyor. Hoplar zıplar, durmaz oynar. Sevimlidir tavşan.

44

sunu marakas, çantayı davul veya tef gibi kullanabilirsiniz). Marakasın tavşanları, tefin de kaplumbağayı temsil ettiğini söyleyiniz. Siz tefi çaldığınızda kaplumbağalar grubunun, marakası çaldığınızda da tavşanlar grubunun hareket etmesini isteyiniz. Gruplara tef ve marakasın ritmine göre hareketlerinin hızını ayarlamaları gerektiğini söyleyiniz. Böylece hem kaplumbağalar hem de tavşanlar yavaş ve hızlı hareket edebilirler. Öğrencilerinizin marakas ve tef ile verdiğiniz yönergeleri doğru yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz.

“Kaplumbağa ve Tavşan” şarkısını CD’den birkaç kez daha dinletiniz. Öğrencilerinizden şarkının içindeki hız değişikliklerine dikkat ederek, şarkıya uygun hızda hareket etmelerini isteyiniz. Kaplumbağa ile ilgili kısım söylenirken kaplumbağalar grubunun, tavşan ile ilgili kısım söylenirken tavşanlar grubunun hareket etmesi gerektiğini belirtiniz. Grupları değiştirebilir veya birlikte hareket etmelerini de isteyebilirsiniz. Öğrencilerinizin şarkıya uygun hızda hareket edip etmediklerini gözlemleyiniz. Grupların hepsi bu çalışmayı gerçekleştirmeye kadar etkinliğe devam ediniz.

Not: Öğrenci Çalışma Kitabının 42. ve 43. sayfalarındaki 1, 2, 3 ve 4. etkinlikleri sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C. 3. Basit ritmik yapıdaki ezgileri harekete dönüştürür.

Uyarı: Seçilecek müzikler basit ritimlerden oluşan sayışma, tekerleme, şarkı ve türküler ile sınırlı olmalıdır.

İlgili Kazanım: C. 4. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.

C. 3. → C. 4.

Süre: 6x40'

Süre: “Bal Arısı”, “Sar Makara”, “Top Oyna” tekerlemelerinin ve “Sonbahar”, “Ellerim Parmaklarım”, “Kardan Adam” şarkılarının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile İlgili Açıklama

C. 3. BASİT RİTMİK YAPIDAKİ EZGİLERİ HAREKETE DÖNÜŞTÜRÜR.

ETKİNLİK

Öğrencilerinizin daha önce öğrenmiş oldukları bir şarkıdan yola çıkarak ezgilere uygun hareketler yapmalarını sağlayınız. Bunun için önceden bildikleri Sonbahar şarkısını, şarkının sözlerine uygun mimik, jest ve hareketlerle canlandırarak seslendiriniz. Öğrencilerinize sizin hareketlerinizi taklit ederek şarkıyı seslendirmelerini söyleyiniz. Daha sonra onlardan yaratıcılıklarını kullanarak şarkı için kendi hareketlerini oluşturmalarını ve kendi oluşturdukları bu hareketlerle şarkıyı seslendirmelerini isteyiniz.

Arı karakteri, “Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.” kazanımında kullanılmıştı. Buradan yola çıkarak öğrencilerinize bu sefer yine çok sevimli ama yaramaz bir arımız olduğunu, bu yaramaz arının devamlı üzerimize konmak istediğini söyleyiniz. Bu arı zararsız bir arı olduğu için biz onun üzerimize konmasına izin veriyoruz, diyerek aşağıdaki tekerlemeyi söyleyiniz.

Konu ile ilgili şarkının notası ve sözleri “Öğrenci Çalışma Kitabında Yer Alan Şarkıların Notaları” bölümünde verilmiştir.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Bal Arısı

Tekerleme

Arı pır pır pır
Başıma kondu.
Bal arısı, dal arısı
Pır pır başımda.

Arı pır pır pır
Elime kondu.
Bal arısı, dal arısı
Pır pır elimde.

7- MÜZİKLE HAREKET EDELİM

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki tekerlemeyi hep birlikte söyleyelim. Tekerlemeyi söylerken sözlerine uygun hareketler yapalım.

BAL ARISI

Tekerleme

Arı pır pır pır
Başıma kondu.
Bal arısı, dal arısı
Pır pır başımda.

Arı pır pır pır
Elime kondu.
Bal arısı, dal arısı
Pır pır elimde.

Arı pır pır pır
Koluma kondu.
Bal arısı, dal arısı
Pır pır kolumda.

46

BAL ARISI

Tekerleme

Orta

1. A rı pır pır pır Ba sı ma kon du
2. A rı pır pır pır E li me kon du
3. A rı pır pır pır Ko lu ma kon du

Bal a rı sı dal a rı sı Pır pır başım da
Bal a rı sı dal a rı sı Pır pır e lim de
Bal a rı sı dal a rı sı Pır pır ko lum da

47

Arı pır pır pır
Koluma kondu.
Bal arısı, dal arısı
Pır pır kolumda.

Tekerlemeyi öğrencilerinize öğretiniz. Tekerlemeyi öğrencilerinize öğretirken yankı yöntemini kullanabilirsiniz. Yankı yönteminde öğretmen tekerlemenin bir bölümünü söyler, öğrenciler tekrar ederler. Sözleri tamamen öğrenildikten sonra aşağıdaki hareketleri canlandırarak tekerlemeyi söyleyiniz ve öğrencilerinizin de hareketleri yapmalarını isteyiniz.

Arı pır pır pır başıma kondu. / Arının gittiği yolu parmağı ile çizer. Parmağını başının üstüne değdirir ve çeker.

Bal arısı, dal arısı pır pır başımda. / Her iki elini başının üstüne koyar.

Arı pır pır pır elime kondu. / Arının gittiği yolu parmağı ile çizer. Parmağını avucunun ortasına değdirir, çeker ve avucunu kapatır.

Bal arısı, dal arısı pır pır elimde. / İki elini avucunda bir şey varmış gibi birleştirir.

Arı pır pır pır koluma kondu. / Arının gittiği yolu parmağı ile çizer. Parmağını kolunun üstüne değdirir ve çeker.

Bal arısı, dal arısı pır pır kolumda. / Kolunu tutar.

Öğrencilerinizden tekerlemeye uygun olarak kendi hareketlerini oluşturmalarını ve kendi oluşturdukları bu hareketlerle tekerlemeyi seslendirmelerini isteyiniz.

Farklı tekerlemeler ve sayışmalar kullanarak kazanımın pekişmesini sağlayabilirsiniz. Aşağıda farklı tekerleme ve sayışma örnekleri verilmiştir.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Sar Makara (Eşli oynanır)

Tekerleme

Sar sar sar makara / Eller makara sarıyormuş gibi hareket ettirilir.

Çöz çöz çöz makara / Eller makara çözüyormuş gibi hareket ettirilir.

Bir şöyle / Eller sağa doğru dönülerek birbirine vurulur.

Bir böyle / Eller sola doğru dönülerek birbirine vurulur.

Komşu komşu, / Eşinin omzuna dokunur.

Şap, şap, şap. / Eşler ellerini birbirine vurur.

Aslan geliyor kaplan geliyor / Dikkatle etrafa bakılır.

Tıp, tıp, tıp. / İşaret parmağı dudağa götürülerek sus işareti yapılır.

2. ETKİNLİK: Aşağıdaki tekerlemeyi birlikte söyleyelim. Tekerlemenin sözlerine uygun hareketler yapalım.

SAR MAKARA Tekerleme

Sar sar sar makara.
Çöz çöz çöz makara.
Bir şöyle bir böyle.
Komşu komşu,
Şap, şap, şap.
Aslan geliyor, kaplan geliyor.
Tıp, tıp, tıp.

SAR MAKARA Tekerleme

Çabuk

Sar sar sar ma ka ra Çöz çöz çöz ma ka ra

Bir şöyle bir böyle Kom şu kom şu Şap şap şap

As lan ge li yor kap lan ge li yor Tıp tıp tıp

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Top Oyunu

Tekerleme

Benim bir topum var.

Oynarım, oynarım.

Al kardeşim, bal kardeşim

Ben yoruldum sen oyna.

Oynanışı: En az iki kişi ile oynanır.

Öğrenciler karşılıklı birer sıra oluştururlar. Birinci sıradakiler ellerine top alırlar ve tekerlemeyi topları yere vurarak seslendirirler. Tekerlemenin sonundaki "Ben yoruldum sen oyna" kısmını söylerken topu yere vurup karşılarındaki eşlerine verirler. Oyun bu şekilde birkaç kez tekrar edildikten sonra eşler değiştirilebilir. Burada önemli olan öğrencilerinizin topu tekerlemenin ritmine uygun şekilde yere vurmalarıdır.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Ellerim Parmaklarım

Saip Egüz

Sağ elimde beş parmak (Sağ elin parmakları açılarak karşıya gösterilir).

Sol elimde beş parmak (Sol elin parmakları açılarak karşıya gösterilir).

Say bak, say bak, say bak (Bir elle diğer elin parmakları sayılır).

İnanmazsan say da bak (Eller merakla sağa sola açılır).

Hepsi eder on parmak (Her iki elin parmakları açılarak karşıya gösterilir).

Sen de istersen say bak (Her iki elin parmakları açılarak karşıya gösterilir).

Say bak, say bak, say bak (Bir elle diğer elin parmakları sayılır).

C. 4. DİNLEDİĞİ / SÖYLEDİĞİ OKUL ŞARKILARININ SÖZLERİNE UYGUN HAREKETLER OLUŞTURUR.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 5. etkinlik)

"Kardan Adam" şarkısını CD'den öğrencilerinize birkaç kez dinletiniz. Ardından basit hareketlerle bu şarkıyı birkaç kez seslendiriniz. Daha sonra öğrencilerinizden şarkıyı seslendirmelerini isteyiniz. Şarkının önce yavaş tempoda söylenmesi öğrenmeyi kolaylaştırabilir.

3.ETKİNLİK: Aşağıdaki tekerlemeyi "Top Oyunu" nu oynayarak söyleyelim.

TOP OYNA Tekerleme

Benim bir topum var.
Oynarım, oynarım.
Al kardeşim, bal kardeşim
Ben yoruldum, sen oyna.

TOP OYUNU

Arkadaşlarımızla karşılıklı birer sıra oluşturalım. Birinci sıradaki arkadaşlarımız ellerine birer top alsın ve tekerlemeyi topları yere vurarak söylesinler. "Ben yoruldum, sen oyna." kısmını söylerken topu yere vurup karşılarındaki arkadaşına versinler. Oyunu bu şekilde sürdürelim.

TOP OYNA Tekerleme

Cabuk

Be nim bir to pum var Oy na rım

oy na rım Al kar de şim bal kar de şim

Ben ya rul dum sen ay na

4. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı sözlerine uygun hareketler yaparak söyleyelim.

ELLERİM, PARMAKLARIM

Saip Egüz

Sağ elimde beş parmak,
Sol elimde beş parmak,
Say bak, say bak, say bak

Hepsi eder on parmak.
Sen de istersen say bak,
Say bak, say bak, say bak.

52

Öğrenciler şarkının sözlerini unuttukları veya karıştırdıkları zaman hareketlerinizden şarkıyı takip edebilirler. Şarkıyı, sözlerini tahtaya yazarak veya yankı yöntemini kullanarak öğretebilirsiniz. Daha sonra onlardan şarkıya uygun olarak kendi hareketlerini oluşturmalarını ve kendi oluşturdukları bu hareketlerle şarkıyı seslendirmelerini isteyiniz. Hareketleri oluştururlarken onlara yardımcı olabilirsiniz.

Aşağıda şarkıya dair hareket önerileri verilmiştir.

Kardan Adam

Mahir Dinçer

Kardan adam yapalım (Karlari bir araya topluyormuş gibi yapar).

Burnuna havuç takalım (Kendi burnuna havuç takar gibi yapar).

Üşüyor bu havada (Üşüme taklidi yapar).

Boynuna atkı saralım (Boynuna atkı sarar gibi yapar).

Atkıyı ver, atkıyı al (Arkadaşı ile atkı alır, verir gibi yapar).

Süpürge ner(e)de ,süpürge bur(a)da (Merak etmiş ve bulmuş gibi yapar).

Atkıyı sar boynuna (Başkasının ya da arkadaşının boynuna atkı sarıyormuş gibi yapar).

Koy süpürgeyi koluna (Süpürgeyi kardan adamın koluna dayıyormuş gibi yapar).

Kardan adam yapalım (Karlari bir araya topluyormuş gibi yapar).

Gözüne kömür takalım (Kendi gözüne kömür takıyormuş gibi yapar).

Üşüyor bu havada (Üşüme taklidi yapar).

Şapka giydir başına (Şapka giyme taklidi yapar).

Şapka ner(e)de, şapka bur(a)da (Merak etmiş ve bulmuş gibi yapar).

Kömür ner(e)de, kömür bur(a)da (Merak etmiş ve bulmuş gibi yapar).

Kardan adam gülüyor (Yüze abartılı bir gülümseme ifadesi verilir).

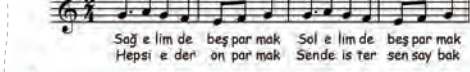
Öğretmenimiz geliyor (Öğretmen gösterilir).

Bitti artık işimiz (Eller bitti ifadesi ile birbirine vurulur).

Çok güzel oldu bahçemiz (Çevre gösterilir).

ELLERİM, PARMAKLARIM

Çabuk Saip Egüz

Sağ e lim de beş par mak Sol e lim de beş par mak
Hepsi e der on par mak Sende is ter sen say bak

Say bak say bak say bak bak
Say bak say bak say bak bak

53

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ ALANI

İlgili Kazanım: D. 3. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını bilir.

Uyarı: Öğrencilerden müzik dinleme ve yapma kurallarını kendilerinin belirleyip uygulamaları istenmemelidir.

İlgili Kazanım: D. 2.Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Kulüp ve diğer müzik çalışmalarında bir görevin tamamlanması için iş birliği yapar ve sorumluluğu paylaşır.

D. 3. → D. 2.

Süre: 8x40´

Araç ve Gereç: Farklı konser kayıtlarının bulunduğu CD’ler

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

D. 3. ORTAMA UYGUN MÜZİK DİNLEME VE YAPMA KURALLARINI BİLİR.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1, 2, 3 ve 4. etkinlik)

Öğrencilerinizden müzik dinledikleri veya çalıp söyleyerek müzik yaptıkları yerleri söylemelerini isteyiniz. Bu yerlerde hangi zamanlarda müzik yaptıklarını ve dinlediklerini sorunuz.

Evde ve okulda müzik dinlerken veya yaparken dikkat etmeleri gereken kurallarla ilgili görüşlerini belirtmelerini isteyiniz.

Evde başkalarını rahatsız etmeyecek biçimde ve kendi duyacağımız yükseklikte bir sesle müzik dinlenilmesinin veya yapılmasının doğru olduğunu söyleyiniz. Okulda müzik dersi ve etkinliklerinin yapıldığı zamanlar olduğunu, bu zamanlarda şarkılar söylendiğini, farklı müzikler dinlendiğini ve çalgılar çalındığını söyleyiniz. Sınıfınızda müzik dinlemek için CD çalar, radyo gibi araçlar varsa bu araçların sesinin sınıftaki herkesin duyabileceği ölçüde açılması gerektiğini, müzik derslerinde çevreyi rahatsız edecek şekilde müzik yapılmasının doğru olmadığını ve okulda kullanılan çalgılarla gürültülü sesler çıkararak diğer sınıfların ve çevrenin rahatsız edilmemesi gerektiğini vurgulayınız.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 5. etkinlik)

Öğrencilerinize içeriği klasik batı müziği olan konser kayıtlarından oluşturulmuş CD’ler izletiniz. Öğrencileri-

8- SINIF ORTAMINA UYGUN MÜZİK YAPMA VE DİNLEME KURALLARINI ÖĞRENELİM

1. ETKİNLİK: Evimizde müzik dinlerken veya yaparken nelere dikkat etmeliyiz? Aşağıya yazalım.

.....

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK: Okulda ve sınıfta müzik dinlerken veya yaparken nelere dikkat etmeliyiz? Aşağıya yazalım.

.....

.....

.....

.....

56

3. ETKİNLİK:

Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Yanlış davranışı gösteren resmi işaretleyelim.

4. ETKİNLİK: Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Doğru davranışı gösteren resmi işaretleyelim.

57

nizden konseri izlerken dinleyicilerin nasıl davrandıklarını gözlemelerini isteyiniz. Daha sonra öğrencilerinizle konserdeki izleyicilerin davranışları hakkında konuşunuz. Konseri izleyen kişilerin müzik bitene kadar müziği dikkatlice ve hareket etmeden dinlediklerine, müzik bittikten sonra da alkışladıklarına dikkat çekiniz.

Konserlerde oturarak hareket etmeden müzik dinlemenin bir zorunluluk olmadığını ancak hem dinleyici hem de yorumcu/yorumcular açısından konsantrasyon gerektiren müzik türleri (özellikle klasik Batı ve Türk müziği) konserlerinde aşırı ve gereksiz davranışlardan (kağıt hışırdatmak, ayaklarla tempo tutmak, fısıltı ile de olsa konuşmak, rastgele yerde alkışlamak, telefonunu kapatmamak vb.) kaçınılması gerektiğini vurgulayınız.

Öğrencilerinizden canlandırma yoluyla bir konser etkinliğinde yapılmaması gereken davranışları sergilemelerini isteyiniz. Sınıfın bir konser salonu, sınıftaki herkesin de dinleyici olduğunu düşünmelerini söyleyiniz. Küçük kâğıtlara konserde yapılmaması gereken davranışları yazınız.

- Konuşmak
- Fısıldaşmak
- Koltuk gıcırdatmak
- Çanta açmak
- Bozuk paralarla oynamak
- Herhangi bir şeyin paketini açmak
- Alarmlı saatin çalması
- Cep telefonunun çalması
- Bir şeyler yemek

Öğrencilerinizden öncelikle istekli olanlara bu kâğıtları dağıtınız. Kâğıt alan öğrencilerden müzik başladıktan sonra kâğıtta yazan duruma uygun davranmalarını isteyerek CD'den bir dinleti izletiniz. Daha sonra öğrencilerinize uygun olmayan davranışları gözlemleyerek belirtmelerini söyleyiniz. Yapılan bu çalışmayla öğrencilerinizden bir konser etkinliği sırasında nasıl davranmaları gerektiğini kavramalarını ve bunları açıklamalarını sağlayınız.

D. 2. ÇEVRESİNDEKİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNE KATILIR.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 6, 7 ve 8. etkinlik)

Öğrencilerinize sınıflarında, okullarında veya çevrelerinde düzenlenen müzik etkinliklerinin neler olduğunu, bu müzik etkinliklerinden hangilerine katıldıklarını sorunuz. Dinleyici veya görevli olarak katıldıkları müzik etkinliklerinde edindikleri izlenim ve deneyimleri arkadaşları ile paylaşmalarını isteyiniz. Çevrelerinde düzenlenen müzik etkinliklerine katılmalarının kendilerini nasıl etkilediğini ve bu etkinliklerin ne gibi yararlar sağladığını açıklamalarını söyleyiniz. Müzik etkinliklerine katılmanın yararlarını sınıfça tartışarak keşfetmelerini sağlayınız.

5. ETKİNLİK: Fotoğraflarda görülen müzik etkinlikleri ile ilgili ortamlarda nasıl davranılması gerektiğini noktalı yerlere yazalım.

Blank lined area for writing notes.

Blank lined area for writing notes.

58

6. ETKİNLİK

A. Aşağıdaki fotoğrafları inceleyiniz ve ne tür etkinlikler yapıldığını açıklayınız.

B. Okulunuzda bu etkinliklere benzer başka etkinlikler var mı? Açıklayınız.

Blank lined area for writing notes.

59

7. ETKİNLİK: Müzik etkinliklerinden herhangi birine veya benzer etkinliklere, dinleyici ya da görevli olarak katıldınız mı? Cevabınız "Evet." ise bu etkinlikler ile ilgili izlenimlerinizi kısaca yazınız.

8. ETKİNLİK: Müzik etkinliklerine katılmaktan hoşlanırsınız mı? Neden?

60

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin ders işleniş sırasında göstermiş oldukları performanslarını değerlendirmek için aşağıdaki ölçütlerden yararlanabilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. İşleniş sırasında sorulan sorulara doğru cevaplar verdi.			
2. Müzik dinlerken uygun davranışlar sergiledi.			
3. Müzik yaparken kurallara uygun davrandı.			
4. Şarkıları sınıfla uyumlu şekilde seslendirdi.			
5. İşleniş sırasında yapılan çalışmalara aktif olarak katıldı.			

Notlarım

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanımlar: A.8. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

A. 7. Müzik çalışmalarını sergiler.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “Görsel Okuma ve Görsel Sunu”: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.

Süre: 8x40’

Araç ve Gereç: “Cumhuriyet Çocuklarıyız Biz”, “On Kasımda Ben”, “Öğretmenim” ve “23 Nisan” şarkılarının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A. 8. BELİRLİ GÜN VE HAFTALARLA İLGİLİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNE KATILIR.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Belirli Gün ve Haftalar:

1. İlköğretim Haftası (Okulların açıldığı ilk hafta)
2. Gaziler Günü (19 Eylül)
3. Birleşmiş Milletler Günü (24 Ekim)
4. Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)
5. Kızılay Haftası (29 Ekim- 4 Kasım)
6. Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
7. Afet Eğitimi Hazırlık Günü (12 Kasım)
8. Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım)
9. Öğretmenler Günü (24 Kasım)
10. İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık)
11. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (10 Aralık)
12. Enerji Tasarrufu Haftası (Ocak ayının ikinci haftası)
13. Yeşilay Haftası (1-7 Mart)
14. İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart)
15. Tüketiciyi Koruma Haftası (15-21 Mart)
16. Orman Haftası (21-26 Mart)
17. Şehitler Haftası (14-20 Nisan)
18. Turizm Haftası (15-22 Nisan)
19. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
20. Trafikte İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
21. Hava Şehitlerini Anma Günü (15 Mayıs)
22. Engelliler Haftası (10-16 Mayıs)

9- BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ

1. ETKİNLİK: Okulunuzda veya sınıfınızda, belirli gün ve haftalarla ilgili hangi müzik etkinlikleri yapılmaktadır. Bu etkinliklerde neler yapıldığını kısaca anlatınız.

2. ETKİNLİK: Her yıl 29 Ekim tarihinde Cumhuriyetimizin kuruluşunu kutlarız. Bu törenlerde cumhuriyet ile ilgili şarkılar söyleriz. “Cumhuriyet Çocuklarıyız Biz” şarkısı da bunlardan biridir. “Cumhuriyet Çocuklarıyız Biz” şarkısını birlikte söyleyelim.

CUMHURİYET ÇOCUKLARIYIZ BİZ

Tülin Dede

Cumhuriyet çiçekleriyiz biz.
Tohumumuz çalışmak,
Yaprığımız gelişmek.
Cumhuriyet çiçekleriyiz biz.

Cumhuriyet kitaplarıyız biz.
İlim irfan doluyuz,
Uygarlıklar yoluyuz.
Cumhuriyet kitaplarıyız biz.

Cumhuriyet çocuklarıyız biz.
Atatürk'ü severiz,
Yolunda ilerleriz.
Cumhuriyet çocuklarıyız biz.

HAKİMİYET KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

CUMHURİYET ÇOCUKLARIYIZ BİZ

Orta Tülin Dede

1.Cum hu ri yet çi çek le ri yiz biz
2.Cum hu ri yet ki tap la ri yiz biz
3.Cum hu ri yet ço cuk la ri yiz biz

Ta hu mu muz ça lış mak Yap ra ğı mız ge lış mek
İ lim ir fan da lu yuz Uy gar lık lar yo lu yuz
A ta tür k'ü se ve riz Yo lun da i ler le riz

Cum hu ri yet çi çek le ri yiz biz
Cum hu ri yet ki tap la ri yiz biz
Cum hu ri yet ço cuk la ri yiz biz

63

23. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

24. Müzeler Haftası (18-24 Mayıs)

25. Mahallî Kurtuluş Günleri

Yukarıda Millî Eğitim Bakanlığı Eylül 2005 tarih ve 2576 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanan "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği" çerçevesinde ilköğretim ve orta-öğretim kurumlarında kutlanacak belirli gün ve haftalar yer almaktadır. Zamanı geldikçe ilgili belirli gün ve haftalara uygun şarkıları öğrencilerinize öğretiniz. Şarkıları öğretmeden önce motivasyonu sağlamak için zamanı gelen belirli gün ve haftaların anlam ve önemine ilişkin sorular sorarak derse geçiş yapabilirsiniz.

Aşağıda bazı belirli gün ve haftalarla ilgili olarak öğrencilerinize öğretebileceğiniz şarkılar ve sorabileceğiniz sorulara örnekler verilmiştir.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)

- Cumhuriyet Bayramı'nı niçin kutluyoruz?
- Cumhuriyet Bayramı'nda çevremizde yapılan etkinlikler nelerdir?

CUMHURİYET ÇOCUKLARIYIZ BİZ

Tülin Dede

*Cumhuriyet çiçekleriyiz biz.
Tohumumuz çalışmak,
Yaprağımız gelişmek.
Cumhuriyet çiçekleriyiz biz.*

*Cumhuriyet kitaplarıyız biz.
İlim irfan doluyuz,
Uygarlıklar yoluyuz.
Cumhuriyet kitaplarıyız biz.*

*Cumhuriyet çocuklarıyız biz.
Atatürk'ü severiz,
Yolunda ilerleriz.
Cumhuriyet çocuklarıyız biz.*

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Atatürk Haftası (10-16 Kasım)

- Atatürk ulusumuz için neden önemlidir?

ON KASIMDA BEN

Ömer Faruk Yurtoğlu

*On kasımda ben,
Üzgünüm neden?
Çünkü bizden ayrıldı,
Atatürk'üm bizden.*

*Kalbimiz kırık,
Gönlümüz buruk.
Çünkü bizden ayrıldı,
En güzel varlık.*

3. ETKİNLİK: 10 Kasım tarihi Atatürk'ün ölüm yıl dönümüdür. Her yıl 10-16 Kasım tarihleri arası Atatürk Haftası'dır. O hafta 10 Kasım ve Atatürk ile ilgili şarkılar söyleriz. Aşağıdaki "On Kasımda Ben" şarkısını birlikte söyleyelim.

ON KASIMDA BEN

Ömer Faruk Yurtoğlu

On Kasımda ben Kalbimiz kırık,
Üzgünüm neden? Gönlümüz buruk.
Çünkü bizden ayrıldı Çünkü bizden ayrıldı
Atatürk'üm bizden. En güzel varlık.

64

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Öğretmenler Günü (24 Kasım)

- Öğretmenler gününü ne zaman kutlarız?

ÖĞRETMENİM

Söz: Rakım Çalapala

Müzik: Erdoğan Okyay

Öğretmenim, canım benim canım benim.

Seni ben pek çok pek çok severim.

Sen bir ana, sen bir baba,

Her şey oldun artık bana.

Okut, öğret ve nihayet

Yurda yarar bir insan et.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 5. etkinlik)

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

- 23 Nisan tarihinin önemi nedir?
- Atatürk niçin 23 Nisan'ı çocuklara armağan etmiştir?

23 NİSAN

Saip Egüz

Sanki her tarafta var bir düğün.

Çünkü en şerefli, en mutlu gün.

Bugün yirmi üç nisan,

Hep neşeyle doluyor insan.

Bugün atamızdan bir armağan.

Yoksa tutsak olurdun sen inan.

Bugün yirmi üç nisan,

Hep neşeyle doluyor insan.

A.7. MÜZİK ÇALIŞMALARINI SERGİLER.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 6 ve 7. etkinlik)

Öğrencilerinize belirli gün ve haftalarda sergileyebilecekleri koro çalışmaları yaptırınız. Öğrencilerinizden öğreteceğiniz şarkıların sözlerine uygun canlandırmalar sergilemelerini isteyebilir veya uygun rontlarla şarkıları söylemeleri için çalışmalar yapabilirsiniz. Çalışmalarda sınıftaki her öğrencinin bir görev almasını sağlayınız. Bu çalışmaları belirli gün ve haftalarda sergileyiniz. Ayrıca dilerseniz yıl sonu etkinlik programlarında bu çalışmaları sergilemelerini sağlayabilirsiniz. "Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır." kazanımının gerçekleşmesi için öğrencilerinizin çalışmalarını sergileyebileceği ortamlar hazırlayarak onlara fırsatlar vermek gerekir.

Öğrencilerin yaptığı çalışmaları kayıt altında tutunuz. (Kontrol listesi, gözlem formu vb. hazırlayınız.) Bu konu ile ilgili kayıt tutmanız öğrencilerinizin 1. sınıftan 5. sınıfa kadar olan müziksel gelişimini gözlemlemenize yardımcı olacaktır.

ON KASIMDA BEN
Ömer Faruk Yurtaoğlu

Yavaş

1. On ka sim da ben
2. Kal bi miz kr rik.

Uz gu nüm ne den
6ön lü müz bu ruk

Çün kü biz den ay ril di
Çün kü biz den ay ril di

A ta tür k'üm biz den
En gü zel var lik

ÖĞRETMENİM
Söz: Rakım Çalapala
Müzik: Erdoğan Okyay

Öğretmenim, canım benim canım benim.
Seni ben pek çok pek çok severim.
Sen bir ana, sen bir baba,
Her şey oldun artık bana.

Okut, öğret ve nihayet,
Yurda yarar bir insan et.

ÖĞRETMENİM
Söz: Rakım Çalapa
Müzik: Erdoğan Okyay

Orta

Öğret me nim ca nim be nim ca nim benim Sen ben
pek çok pek çok se ve rim Sen bir a na
sen bir ba ba Her şey ol dun ar tık ba
na O kut öğ ret ve ni ha yet
Yur da ya nar bir in san et

67

23 NİSAN
Saip Egüz

Orta

1. San ki her ta raf ta var bir dü gün
2. Bu gün A ta mız dan bir ar ma ğan
Çün kü en şe ref li en mut lu gün
Yok sa tut sak o lur dun sen i nan
1.2. Bu gün yir mi üç ni san
Hep ne şey le da lu yon in san

69

5. ETKİNLİK: Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılış tarihi olan 23 Nisanı aynı zamanda çocuk bayramı olarak kutlarız. Kutlamalarda Atatürk ve 23 Nisan ile ilgili şarkılar söyleriz. "23 Nisan" ve "Canım Atatürk" şarkılarını öğrenelim. Şarkıları birlikte söyleyelim.

23 NİSAN
Saip Egüz

Sanki her tarafta var bir düğün.
Çünkü en şerefli, en mutlu gün.
Bugün yirmi üç nisan,
Hep neşeyle doluyor insan.
Bugün Ata'mızdan bir armağan.
Yoksa tutsak olurdu sen inan.
Bugün yirmi üç nisan,
Hep neşeyle doluyor insan.

68

6. ETKİNLİK: Belirli gün ve haftalarla ilgili öğrendiğimiz şarkı isimlerini aşağıdaki noktalı yerlere yazalım.

7. ETKİNLİK: Belirli gün ve haftalarla ilgili katıldığımız müzik etkinliklerini aşağıdaki noktalı yerlere yazalım.

70

Önemli Uyarı: Cumhuriyet Bayramı, Atatürk Haftası, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi gün ve haftalarda Atatürk ile ilgili kazanımlara yer veriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin ders işlenişi sırasında sorulan sorulara vermiş oldukları cevapları konuya uygunluk ve doğruluk ölçütlerini kullanarak değerlendiriniz.

Öğrencilerinizi konuya uygun cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Notlarım

Notlarım

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanım: A.10. Sınıfta düzenlenen Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılır.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

Uyarı: Söylenilecek şarkılar basit ölçülerde, “re- la” aralığında kulaktan öğretilmeli ve on altılık nota değerinden küçük süreleri içermemelidir.

İlgili Kazanım: A.9. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyler.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

Uyarı: Söylenilecek şarkılar basit ölçülerde, “re- la” aralığında kulaktan öğretilmeli ve on altılık nota değerinden küçük süreleri içermemelidir.

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.4. Atatürk ile ilgili belli başlı şarkıları tanır.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

İlgili Kazanım: D.5. Sınıfta düzenlenen Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaktan hoşlanır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Millî bayramları kutlamak amacıyla yapılan hazırlıklara kutlamalara coşkuyla katılır.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

İlgili Kazanım: D.6. Müzik yoluyla Atatürk'ü daha çok sever.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Atatürk'ün hayatını öğrenmeye istekli olur.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

Süre: 8x40'

Araç ve Gereç: Atatürk ile ilgili şarkıların ve marşların olduğu CD, “Canım Atatürk”, “Atatürk'ün Çiçekleri”, “Resimdeki Atatürk”, “Atatürk'ü Severim” ve “Samsun'dan Doğan Güneş” şarkılarının notaları

10- ATATÜRK VE MÜZİK

1. ETKİNLİK: Okulunuzda Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda yapılan müzik etkinlikleri nelerdir? Bu etkinliklerde neler yapılıyor? Kısaca yazalım.

71

2. ETKİNLİK: Sınıfınızda Atatürk ile ilgili yapılan müzik etkinlikleri nelerdir? Aşağıdaki noktalı yerlere yazalım.

72

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Önemli Uyarı: Cumhuriyet Bayramı, Atatürk Haftası, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi gün ve haftalarda Atatürk ile ilgili kazanımlara yer veriniz.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1,2 ve 3. etkinlik)

Öğrencilerinizden Atatürk ile ilgili bildikleri şarkıları hatırlayarak söylemelerini isteyiniz. Onlara Atatürk ile ilgili marş ve şarkılar dinletiniz. Şarkı ve marşları CD'den dinletebilir, bildiğiniz Atatürk ile ilgili şarkı ve marşları çalabilir, kendiniz seslendirebilirsiniz. Dinlettiğiniz şarkıların ve marşların sözlerine dikkat çekiniz ve bu şarkı ve marşlarda kimden bahsedildiğini sorunuz. Dinlettiğiniz şarkıların ve marşların isimlerini söyleyerek bunları öğrencilerinize tanıttınız (Hoş Gelişler Ola, Atatürk Ölmedi, Cumhuriyet, Ata'm vb.).

Öğrencilerinize izledikleri veya katıldıkları millî bayramlarda ve Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda neler yapıldığını sorunuz. Onlardan izlenimlerini anlatmalarını isteyiniz. Daha sonra öğrencilerinize millî bayramlarda ve Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda sınıfta neler yapmak istediklerini sorunuz. Sınıfta yapabilecekleri müzik etkinliklerinin neler olabileceği konusunda beyin fırtınası yaptırınız. Müzik derslerinde Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda söylemek üzere Atatürk ile ilgili şarkılar dinlediğimizi, öğrendiğimizi ve seslendirdiğimizi söyleyiniz. Eğer dilerlerse bu şarkıları canlandırma yoluyla ve koro ile sergileyebileceklerini ifade ediniz. Tüm öğrencilerinizi, bu etkinliklere aktif olarak katılmaları için sınıf korosunda ve canlandırmalarda görevlendiriniz.

A.9/A.10/ D.5. SINIFINDA DÜZENLENEN ATATÜRK İLE İLGİLİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNE KATILIR, DÜZEYİNE UYGUN ŞARKILAR SÖYLER.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

71 ve 72. sayfalarda Atatürk konulu bazı şarkılar verilmiştir. Bu şarkıları öğrencilerinize kulaktan öğretim yolu ile öğretiniz. Sınıfınızda düzenlediğiniz Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda öğrenmiş oldukları bu şarkıları söyletiniz.

CANIM ATATÜRK

Hilmi Seyrek

*Yurdumuzu düşmanlardan sen kurtardın.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.*

*Karanlıktan aydınlığa sen çıkardın.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.*

3. ETKİNLİK: Atatürk ile ilgili sevdiğiniz şarkı, türkü veya marşlardan birinin sözlerini aşağıya yazalım.

73

4. ETKİNLİK: Aşağıda Atatürk ile ilgili şarkılar yer almaktadır. Bu şarkıları birlikte söyleyelim.

CANIM ATATÜRK

Hilmi Seyrek

Yurdumuzu düşmanlardan sen kurtardın.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

Karanlıktan aydınlığa sen çıkardın.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

23 Nisanı bize sen armağan ettin.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

Kutlu olsun çocuklar bayramınız.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

CANIM ATATÜRK
Hilmi Seyrek

Orta

1. Yurdu mu zu düş manlardan sen kur tar din
Ka ran lık ran ay din li ga sen ç kor din
Kut lu ol sun ço cuklar bay ra mi niz

1.2. A ta türk A ta türk ca nım A ta türk

75

23 Nisan'ı bize sen armağan ettin.
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

ATATÜRK'ÜN ÇİÇEKLERİ

Salih Aydoğan

Çocukları severdin,
Bize çiçekler derdin.
Cumhuriyeti
Bize armağan ettin.

Her bayramda süsleriz
Senin güzel resmini.
Her gün ant içerek
Anıyoruz ismini.

ATATÜRK'Ü SEVERİM

Mahir Dinçer

Atatürk'ü severim,
Atatürk'ü severim.
Sevgi dolu yüreğim,
Atatürk'ü severim.

Atatürk'ü severiz,
Atatürk'ü severiz.
Annem, babam hepimiz,
Atatürk'ü severiz.

RESİMDEKİ ATATÜRK

Sefai Acay

Gözlerin mavi mavi,
Saçların sarı sarı.
Candan severler seni
Bütün Türk çocukları.

Senin için toplarız
Karanfil, zambak, mine.
Öpücükler yollarız
Sınıftaki resmine.

ATATÜRK'ÜN ÇİÇEKLERİ
Salih Aydoğan

Çocukları severdin,
Bize çiçekler derdin.
Cumhuriyeti
Bize armağan ettin.

Her bayramda süsleriz
Senin güzel resmini.
Her gün ant içerek
Anıyoruz ismini.

76

SAMSUN'DAN DOĞAN GÜNEŞ

Sefai Acay

*Samsun'dan güneş gibi
Doğdun sen Atatürk.
Yurdumdan düşmanı
Kovdun sen Atatürk.*

*Özgürlük barış için
Koştun sen Atatürk.
Aydınlık yurt için
Coştun sen Atatürk.*

D.6. MÜZİK YOLUYLA ATATÜRK'Ü DAHA ÇOK SEVER.

Öğrencilerinize Atatürk ile ilgili şarkıları ve marşları söylerken neler hissettiklerini sorunuz. Bu şarkı ve marşları söylerken onun kahramanlığını, vatanseverliğini, çalışkanlığını, Türk milletine yaptığı hizmetleri hatırlamamız ve önderimiz olduğu için gurur duymamız gerektiğini vurgulayalım. Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda, hissettiğimiz bu gurur ve heyecanı, müzik etkinliklerine katılıp şarkılar ve türküler söyleyerek paylaşmamız gerektiğini belirtiniz.

“Müzik yoluyla Atatürk'ü daha çok sever.” kazanımını diğer Atatürkçülük kazanımları ile birlikte tüm yıla yayarak işleyiniz.

ATATÜRK'ÜN ÇİÇEKLERİ
Salih Aydoğan

Çabuk

1.Çocukları se ver din riz
2.Her bayram da sis le riz

Bi ze çi çek ler der din
Se nin gü zel res mi ni

Cum hu ri ye ti
Her gün ant i çe nek

Bi ze ar ma ğan et tin ni
A nı yo ruz is mi ni

77

ATATÜRK'Ü SEVERİM
Mahir Dinçer

Atatürk'ü severim,
Atatürk'ü severim.
Sevgi dolu yüreğim,
Atatürk'ü severim.

Atatürk'ü severiz,
Atatürk'ü severiz.
Annem babam hepimiz,
Atatürk'ü severiz.

78

ATATÜRK'Ü SEVERİM
Mahir Dinçer

Orta

1.A tatürk'ü se ve rim A ta türk'ü se ve rim
2.A tatürk'ü se ve riz A ta türk'ü se ve riz

Sev gi do lu yü re ğim A ta tür k'ü se ve rim
An nemb a bam he pi miz A ta tür k'ü se ve riz

79

RESİMDEKİ ATATÜRK

Sefai Acay

Gözlerin mavi mavi,
Saçların sarı sarı.
Candan severler seni
Bütün Türk çocukları.

Senin için toplarız
Karanfil, zambak, mine.
Öpücükler yollarız
Sınıftaki resmine.

80

SAMSUN'DAN DOĞAN GÜNEŞ

Sefai Acay

Samsun'dan güneş gibi
Doğdun sen Atatürk.
Yurdumdan düşmanı
Kovdun sen Atatürk.

Özgürlük barış için
Koştun sen Atatürk.
Aydınlık yurt için
Coştun sen Atatürk.

82

RESİMDEKİ ATATÜRK

Sefai Acay

Orta

1. Göz le rin ma vi ma vi Saç la rın sa rı sa rı
2. Se nin i çin top la rız Ka ran fil zam bak mi ne

Can dan se ver ler se ni Bü tün Türk çuk la rı
Ö pü cük ler yol la rız Si nif ta ki res mi ne

81

SAMSUN'DAN DOĞAN GÜNEŞ

Sefai Acay

Çabuk

1. Sam sun' dan gü neş gi bi
2. Öz gur lük ba rış i çin

Doğ dun sen A ta türk
Koş tun sen A ta türk

Yur dum dan düş ma nı
Ay dın lık yurt r çin

Kov dun sen A ta türk
Coş tun sen A ta türk

83

**1. SINIF
ÖĞRETMEN KILAVUZ
KİTABINDA YER ALAN
ŞARKILARIN NOTALARI**

İSTİKLÂL MARŞI^(*)

Söz: Mehmet Âkif Ersoy

Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1.Kork ma sönmez bu şa fak lar da yüzen_ al san
2.Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yurdu mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şiddet bu ce lâl Sa

benim_ mil le ti min yıl #dı zı dır par la ya cak O be
na ol_ maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâl Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dır Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,), ikinci sözünü söylerken ise yıldız (★) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

NEYİM VAR

Sefai Acay

Bir kö pe ğim var hav hav hav
Hiç kı za mam hiç ay rıl mam

Be ni ça ğı rır be ni ça ğı rır
O nu se ve rim o nu se ve rim

SONBAHAR

Hilmi Seyrek

Rüz gâr e si yor vu vu vu vu vu vu
Şim şek ça kı yor şim şe ke şim mi şek
Gök gür lü yor güm bürgüm bür güm bür güm
Yağ mur ya ğı yor şıp pır şıp pır şıp pır şıp
Gel di sonba har son ba har son ba har

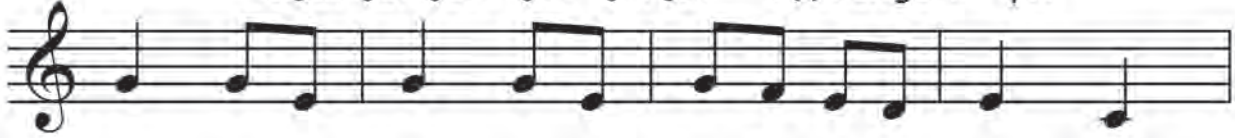
Rüz gâr e si yor vu vu vu vu
Şim şek ça kı yor şim şe ke şim
Gök gür lü yor güm bürgüm bür güm
Yağ mur ya ğı yor şıp pır şıp pır şıp
Gel di sonba har son ba har

TREN

İngiliz Ezgisi
Söz: Hilmi Seyrek

1.Çuf çuf çuf çuf çufçuf T(i) renge li yor
2.Çuf çuf çuf çuf çufçuf T(i) renge li yor

Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor Can
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor Can

Dur bak ve din le Dur bak ve din le
Dü dü ğü nü ça lı yor Her kes o na ba kı yor

Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor
Çuf çuf çuf çuf çuf çuf T(i) ren ge li yor

Çuf çuf çuf çuf düüt _____ Çuf çuf çuf çuf düüt düüt
Çuf çuf çuf çuf düüt _____ Çuf çuf çuf çuf düüt düüt

PAZAR YERİ

Ali Özdemir

Çabuk

Pazaryerinde in san lar do la şır lar do la şır lar

Satmak i çin mey ve le ri ça lı şır lar ça lı şır lar

Bir ses o ra dan bir ses bu ra dan ko nu şur lar ko nu şur lar

El ma ar mut ka vun kar puz Ver bi ze or dan bir ki lo muz

Kes me ce ka vun kes me ce kar puz Kelek çı karsa ge ri a lı rız

SONBAHAR

Onur Erol

Orta

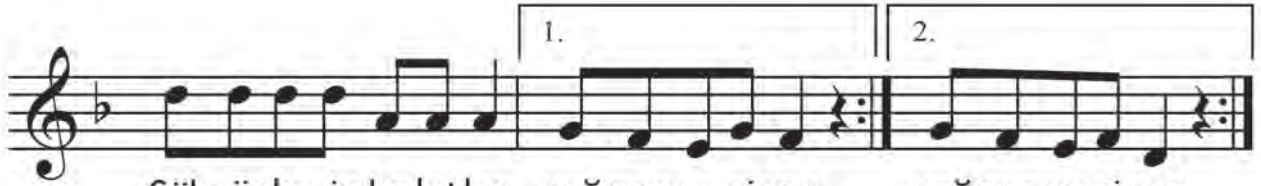
1. Ha va da u çu şan sa rı yap rak lar
2. O ku la gi den ne şe li ço cuk lar

Yer le re dü şün ce yol la rı kap lar
Yol al ma ya baş la dı göç men kuş lar

(Bağlantı) 1. 2. Sert bir rüz gâr e si yor Ku ru dal lar dü şü yor

Gök gü r le yip bu lut lar yağ mur ve ri yor yağ mur ve ri yor

KAPLUMBAĞA İLE TAVŞAN

Söz: Sefai Acay
Müzik: David Dawson

Yavaş

1. E vi ni sır tın da ta şır
2. A ğır a ğır ge zi nir ken

Ge ce gün düz do la şır
Yo lu nu hep şa şır mış

Çabuk

(Bağlantı) 1.2. De re te pe a şı yor Ne de hız lı ko şu yor

BAL ARISI

Tekerleme

Orta

1. A rı pır pır pır Ba şı ma kon du
2. A rı pır pır pır E li me kon du
3. A rı pır pır pır Ko lu ma kon du

Bal a rı sı dal a rı sı Pır pır ba şım da
Bal a rı sı dal a rı sı Pır pır e lim de
Bal a rı sı dal a rı sı Pır pır ko lum da

SAR MAKARA

Tekerleme

Sar sar sar ma ka ra Çöz çöz çöz ma ka ra

Bir söy le bir böy le Kom şu kom şu Şap şap şap

As lan ge li yor kap lan ge li yor Tıp tıp tıp

TOP OYNA

Tekerleme

Be nim bir to pum var Oy na rım

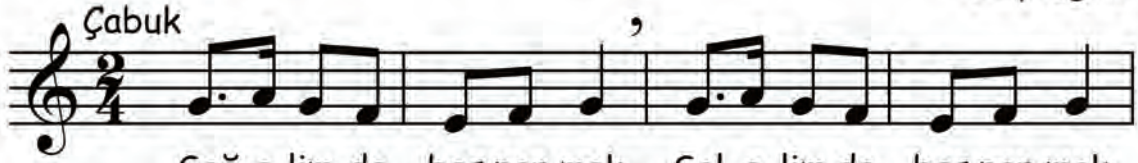
oy na rım Al kar de şim bal kar de şim

Ben yo rul dum sen oy na

ELLERİM, PARMAKLARIM

Saip Egüz

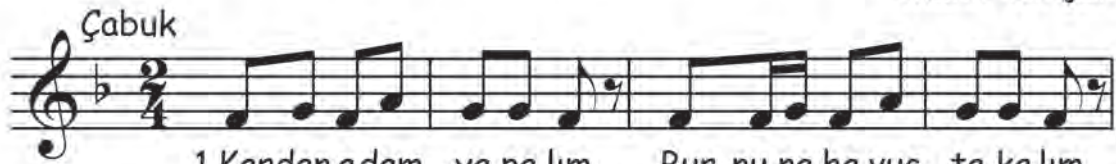
Sağ e lim de beş par mak Sol e lim de beş par mak
Hepsi e der on par mak Sende is ter sen say bak

Say bak say bak say bak
Say bak say bak say bak

KARDAN ADAM

Mahir Dinçer

1.Kardan adam ya pa lim Bur nu na ha vuç ta ka lim
2.Kardan adam ya pa lim Gö zü ne kö mür ta ka lim
3.Kardan adam gü lü yor Öğ retme ni miz ge li yor

Ü şü yor bu ha va da Boy nu na at kı sa ra lim SON
Ü şü yor bu ha va da Şap ka yı giy dir ba şı na
Bit ti ar tık i şı miz Çok gü zel ol du bah çe miz

1.2.3. At kı yı ver at kı yı al Sü pür generde sü pür geburda
Şapkanerde şapkaburda Kö mür_ _nerde kö mür_ _burda

At kı yı sar boy nu na Koy sü pür ge yi ko lu na B.D.
Kö mü rü tak gö zü ne Şap ka yı giy dir ba şı na

CUMHURİYET ÇOCUKLARIYIZ BİZ

Tülin Dede

Orta

1.Cum hu ri yet çi çek le ri yiz biz
 2.Cum hu ri yet ki tap la rı yız biz
 3.Cum hu ri yet ço cuk la rı yız biz

To hu mu muz ça lış mak Yap ra ğı mız ge liş mek
 İ lim ir fan do lu yuz Uy gar lık lar yo lu yuz
 A ta tür k'ü se ve riz Yo lun da i ler le riz

Cum hu ri yet çi çek le ri yiz biz
 Cum hu ri yet ki tap la rı yız biz
 Cum hu ri yet ço cuk la rı yız biz

ON KASIMDA BEN

Ömer Faruk Yurtoğlu

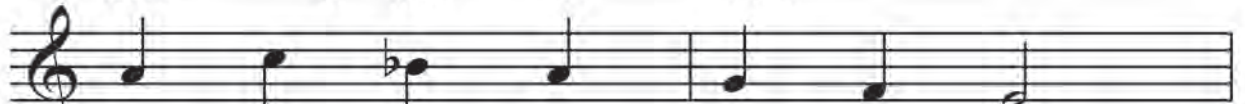
Yavaş

1.On ka sım da ben
 2.Kal bi miz kı rık

Üz gü nüm ne den
 Gön lü müz bu ruk

Çün kü biz den ay rıl dı
 Çün kü biz den ay rıl dı

A ta tür k'üm biz den
 En gü zel var lık

ÖĞRETMENİM

Söz: Rakım Çalapala
Müzik: Erdoğan Okyay

Orta

Öğret me nim ca nım be nim ca nım benim Seniben

pek çok pek çok se ve rim Sen bir a na_____

sen bir ba ba_____ Her şey ol dun ar tık ba

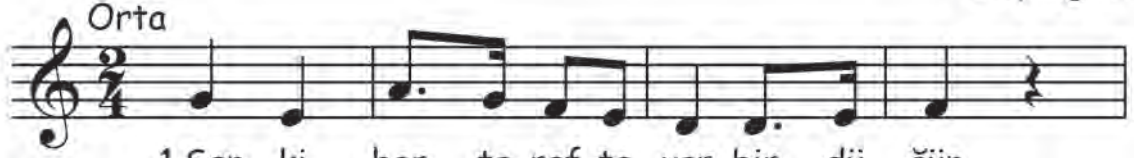
na O kut öğ ret ve ni ha yet

Yur da ya rar bir in san et

23 NİSAN

Saip Egüz

1.San ki her ta raf ta var bir dü ğün
2.Bu gün A ta mızdan bir ar ma ğan

Çün kü en şe ref li en mut lu gün
Yok sa tut sak o lur dun sen i nan

1.2. Bu gün yir mi üç ni san

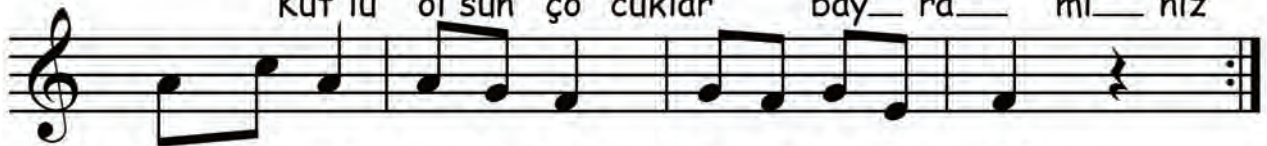
Hep ne şey le do lu yor in san

CANIM ATATÜRK

Hilmi Seyrek

1. Yur du mu zu düş man lar dan sen kur tar dın
Ka ran lık tan ay dın lı ğa sen çı kar dın
2. Yir mi üç ni sa nı bi ze ar ma ğan et tin
Kut lu ol sun ço cuk lar bay ra mı nız

1.2. A ta türk A ta türk ca nım A ta türk

ATATÜRK'ÜN ÇİÇEKLERİ

Salih Aydoğan

Çabuk

1.Ço cuk la rı se ver din
2.Her bay ram da süs le riz

Bi ze çi çek ler der din
Se nin gü zel res mi ni

Cum hu ri ye ti
Her gün ant i çe rek

Bi ze ar ma ğan et tin
A nı yo ruz is mi ni

ATATÜRK'Ü SEVERİM

Mahir Dinger

Orta

1.A tatürk'ü se ve rim A ta tür k'ü se ve rim
2.A tatürk'ü se ve riz A ta tür k'ü se ve riz

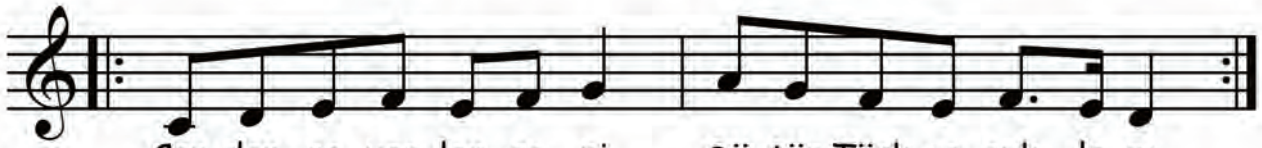
Sev gi do lu yü re ğim A ta tür k'ü se ve rim
An nem ba bam he pi miz A ta tür k'ü se ve riz

RESİMDEKİ ATATÜRK

Sefai Acay

1. Göz le rin ma vi ma vi Saç la rın sa rı sa rı
2. Se nin i çin top la rız Ka ran fil zam bak mi ne

Can dan se ver ler se ni Bü tün Türk ço cuk la rı
Ö pü cük ler yol la rız Sı nıf ta ki res mi ne

SAMSUN'DAN DOĞAN GÜNEŞ

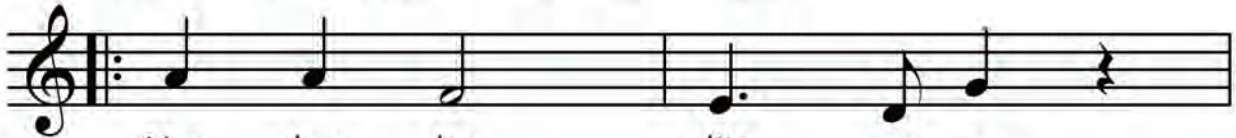
Sefai Acay

1. Sam sun' dan gü neş gi bi
2. Öz gür lük ba rış i çin

Doğ dun sen A ta türk
Koş tun sen A ta türk

Yur dum dan düş ma nı
Ay dın lık yurt i çin

Kov dun sen A ta türk
Coş tun sen A ta türk

2. SINIF ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI

MÜZİK DERSİ
2. SINIF
YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

İlköğretim kurumlarında belirli gün ve haftalar (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 10 Kasım Atatürk Haftası, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı) ile ilgili kazanım ve etkinlikler bu zamanlara denk gelen haftalarda işlenecektir. Burada yer almayan diğer belirli gün ve haftaların kutlanmasına, anılmasına (kurumların tür, seviye, imkân ve şartlarına; çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özelliklerine göre) okul yönetimleri karar verecektir.

YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

OKULADI: SINIF:						
HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
3 HAFTA	6	İSTİKLÂL MARSİ MIZA SAYGI	A.6. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun dinler.	İstiklâl Marşı CD'si	A.6. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Türk Bayrağı'na ve İstiklâl Marşı'na neden saygı gösterilmesi gerektiğini açıklar.	
2 HAFTA	4	UZUN HECE-KISA HECE	B.4. Konuşmalarında uzun ve kısa heceleri ayırt eder.	Mandalina, portakal, muz, elma resimleri olan kartlar, "Pazarda Neler Var?" şarkısı ve "Kırmızı Balık" tekerlemesinin notaları	B.4. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Bu kazanımda kelimeleri ritimlendirme çalışmalarını üzerinde durulmalıdır. Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Uygun dinleme ve konuşma becerileri geliştirir. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi "Dinleme" Öğrenme Alanı: Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder. Uyarı: Ritim kümelerindeki vuruşların süreleri; dörtlük, sekizlik, onaltılık nota ve dörtlük sus değerleri ile sınırlanmalıdır. Verilecek onaltılık süre değerlerinin diziliminin, bir vuruş içerisinde en fazla iki tane olmasına da dikkat edilmelidir. Ayrıca bu süreler bilgi aktarma şeklinde değil sezgisel olarak verilmelidir.	
2 HAFTA	4	İNCE SES- KALIN SES	B.5. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.	Dergi, gazete vb. yerlerden kesilmiş ev aletleri, taştı ve hayvan resimleri, her grup için büyükçe bir karton, öğrencilerimizin renk geçişlerini zorlandıran ayırt edilecekleri bir resim (posta kartı, tablo vb.)		

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
6 HAFTA	12	DOĞADAKİ GÜRLÜK ÖZELLİKLERİ VE RİTİM	<p>A.2. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.</p> <p>A.4. Öğrendiği müziklere yarattığı basit ritim çalgılarıyla eşlik eder.</p> <p>B.1. Doğada duyduğu sesleri, gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak tanımlar.</p> <p>C.1. Dinlediği öyküdeki olayları farklı materyaller kullanarak canlandırır.</p>	Basit araç gereçlerle yapılmış ritim çalgıları (yapılışları ve gereken malzemeler etkinlik içerisinde belirtilmiştir.), "Şimşek" şarkısının notası	<p>A.2. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar:</p> <p>Uyarı: Burada "vücut perküsyonu" üzerinde durulmalıdır.</p> <p>Diğer Derstle İlişkilendirme: Hayat Bilgisi Dersi, "Okul Heyecanı" Teması; Vücudun bölümlerini tanıyarak kendisinin ve arkadaşlarının vücudunun değerli olduğunu kabul eder.</p> <p>A.4. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar:</p> <p>Uyarı: Eşlik için, en küçük değer olarak dörtlük nota ve dörtlük sus süreleri kullanılmalıdır.</p> <p>A.2. →A.4.</p> <p>B.1. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar:</p> <p>Uyarı: Bu kazanımda kullanılacak materyallerde (kâğıt, kaşık, pet şişe vb.) "kuvvetli- hafif ses" gürlük özelliği üzerinde durulmalıdır.</p> <p>Diğer Derstle İlişkilendirme: Türkçe dersi, "Dinleme" Öğrenme Alanı: Duyduğu sesleri ayırt eder.</p> <p>Diğer Derstle İlişkilendirme: Türkçe dersi, "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Doğayı izler ve doğadaki değişimleri fark eder.</p> <p>C.1. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar:</p> <p>Uyarı: Öyküyü canlandırırken öğrencinin sesini ve çalgısını kullanabilmesini sağlayan etkinliklere yer verilmelidir.</p> <p>Ders İçi İlişkilendirme: "Doğada duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak tanımlar." ve "Vücudunu bir ritim çalgısı gibi kullanır." kazanımlarıyla ilişkilendirilmelidir.</p>	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
5 HAFTA	10	MÜZİKLERİ UYGUN HIZ VE GÜRLÜKTE SESLENDİRME	<p>A.1. Ses ve nefes çalışmaları yapar.</p> <p>B.2. Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun hız ve gürlükte söyler.</p> <p>A.3. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.</p> <p>D.1. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını uygular.</p>	Etkinliklerde kullanılan şarkı ve türkülerin olduğu CD	<p>A.1. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Ses Çalışmaları “re-la” aralığında ve atlamalı değil, yanaşık seslerle olmalıdır. B.2. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Öğrencilerden şarkıları söylerken esere anlam katacak uygun hız ve gürlüğe dikkat edilmelidir. Örneğin; bir ninni-yi yavaş ve hafif bir sesle, marşı ise daha dinamik ve coşkulu söylemeleri gibi. B.1. →B.2. A.3. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Öğrencilerin şarkı söylerken fazla bağımamaları ve diğer arkadaşlarının seslerini de dinlemeleri gerektiğine dikkat çekilerek uyum içinde olmaları sağlanır. Ders İçi İlişkilendirme: “Ses ve nefes çalışmaları yapar.” Kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “KONUŞMA” Öğrenme Alanı: Grup çalışmalarında doğru ve düşüncelerini paylaşır. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanı” Teması: Grup çalışmaları sırasında başka gruplarla dayanışma içine girerek kendi grubuna destek sağlar. Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: 15. İşbirliğine yönelik tutum geliştirir. A.1.→A.3. D.1. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Yüksek sesin rahatsız edici özellikleri vurgulanmalıdır. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe Dersi, “Dinleme” Öğrenme Alanı: Görgü kurallarına uygun dinler. Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Rehberlik ve Psikoloji Danışma: 3. Uygun dinleme ve konuşma becerilerini geliştirir.</p>	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
3 HAFTA	6	ŞARKILI OYUNLARIMIZ	C.2. Şarkılı oyun müziklerine, özgün hareketlerle eşlik eder. A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.	Etkinliklerde kullanılan şarkı ve türkülerin olduğu CD	A.7. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Özel Eğitim: 6: Kendini ifade edebilme becerisini geliştirir. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” Teması: Kulüp ve diğer grup çalışmalarında yapılacak işler konusunda arkadaşlarını yönlendirir, onları cesaretlendirir ve gerektiğinde yardımında bulunur.	
2 HAFTA	4	ÇALGILARI TANIYALIM	B.3. Çevresinde kullanılan çalgıları tanıır.	Çalgı resimleri	B.3. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Öğrencilerin çevresindeki geleneksel ve uluslararası vurmali ezgili ve vurmali ezgisiz çalgılarla tanışmaları sağlanmalıdır.	
3 HAFTA	6	FARKLI MÜZİKLER DE VAR	D.2. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.	Türk halk müziği, klasik Türk müziği, Türk pop müziği ile jazz (caz), rock (rak) ve klasik Batı müziği örneklerine ait DVD, CD, Mp3 çalar		
4 HAFTA	8	BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ	A.5. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	Belirli gün ve haftalarda kullanılabilecek şarkı, türkü ve marşların olduğu CD, “Cumhuriyet” marşı, “Kızılay”, “Yerli Mallı”, “Orman” ve “23 Nisan” şarkılarının notaları	A.5. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” Teması: Millî bayramları kutlamak amacıyla hazırlık yapar ve kutlamak için alternatifler üretir.	
6 HAFTA	12	ATATÜRK VE MÜZİK	A.8. Atatürk’ü anlatan düzeyine uygun şarkıları söylemekten hoşlanır. A.9. Atatürk’ü anlatan şarkıları anlamına uygun söyler. D.3. Atatürk’ü anlatan şarkıları ayırt eder. D.4. Atatürk’le ilgili okuldaki etkinliklere katılmaya istekli olur. D.5. Okulda Atatürk’le ilgili müzik etkinliklerine katılır. D.6. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.	Atatürk ile ilgili şarkı, türkü ve marşların olduğu CD, “Atatürk” ve “Ata’ya Özlem” şarkılarının notaları	A.9. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: 10 Kasım Atatürk’ü anma törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir. D.3. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Uyarı: Dinletilecek şarkılar tür olarak birbirlerine benzer olmalı ve söz ögesinden hareket edilmez. A.9.→D.3. D.4. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Dün, Bugün, Yarın” Teması: Bayram kutlamaları için yaptığı hazırlık çalışmalarını ve bayram sürecindeki duygularını özgün bir şekilde ifade eder. D.6. Kazanımı ile İlgili Açıklamalar: D.5→D.6.	

1. İstiklâl Marşı	Söz: Mehmet Âkif Ersoy, Müzik: Osman Zeki Üngör	139
2. Pazarda Neler Var	(Anonim)	140
3. Kırmızı Balık	Tekerleme	141
4. Yaşasın Okulumuz	Alman Ezgisi, Söz: Ahmet Muhtar Ataman	142
5. Şimşek	Metin Çelik	142
6. Küçük Kurbağa	Aktarma	143
7. Tatlı Rüyalarda	Neşem Yaşar	143
8. Değirmen Üstü Çiçek	Türkü / Yöresi: Erzurum	144
9. Deniz Topu	Onur Erol	145
10. Halay	Saip Egüz	146
11. Cumhuriyet	Sefai Acay	147
12. Kızılay	Sefai Acay	148
13. Yerli Malı	Hilmi Seyrek	149
14. Orman	Söz: İlhami Bekir Tez, Müzik: Erdoğan Okyay	150
15. 23 Nisan	Saip Egüz	151
16. Atatürk	Söz: Metin Çelik, Müzik: Mehmet Akpınar	152
17. Ata'ya Özlem	Sefai Acay	153

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanım: A.6. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun dinler.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" teması: Türk Bayrağı'na ve İstiklâl Marşı'na neden saygı gösterilmesi gerektiğini açıklar.

Süre: 6x40'

Araç ve Gereç: İstiklâl Marşı CD'si

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A.6. İSTİKLÂL MARŞI'NI ANLAMINA UYGUN DİNLER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1 ve 2. etkinlik)

1. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabının İstiklâl Marşı'mıza Saygı bölümünde İstiklâl Marşı'mızla ilgili genel hatlarıyla bilgi verilmişti. Kılavuz kitapta "İstiklâl Marşı'na saygı gösterir." kazanımı verilirken öğretmen, öğrencilerine İstiklâl Marşı'na neden saygı göstermeleri gerektiğini öğrenci seviyesine göre açıklamaları istenmiştir. Yine 1. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabında "İstiklâl Marşı'na saygı gösterir" kazanımına yönelik 3. çalışma bu konu ile ilgilidir. Öğretmen Kılavuz Kitabında verilen Öğrenci Çalışma Kitabı sayfalarında yer alan bu çalışmaları görebilir ve İstiklâl Marşı'nı dinlerken saygı ifadesi olarak nasıl davranılması gerektiği konusunda bu çalışmalara atıfta bulunarak konuya giriş yapabilirsiniz.

Öğrencilerinize Kurtuluş Savaşı'nı anlatan resimleri ve fotoğrafları inceletin ve Kurtuluş Savaşı'nda milletimizin gösterdiği başarılar hakkında öğrencilerinizle konuşunuz. İstiklâl Marşı'nı öğrencilerinize birkaç defa dinletin. Marşın ilk iki kıtasını tahtaya yazınız ve öğrencilerinize marşın sözlerini okutunuz. İstiklâl Marşı'nın sözlerinden yola çıkarak marşın yazıldığı dönemde neden bir millî marşa ihtiyaç duyulmuş olabileceği konusunu öğrencilerinizle tartışınız.

İstiklâl Savaşı'nın en zor geçtiği günlerde, savaşmakta olan askerin millî ve manevi gücünü yükseltme, toplumun bağımsızlık duygularını ve bağımsızlığa olan özlemini ifade edip toplumu bir araya getirerek coşkunluk yaratma düşüncesinin gerekliliğini belirtiniz. Ayrıca; yeni kurulmuş bir hükümet olarak diğer devletlerle olan münasebetler sırasında yapılan resmî törenlerde millî marş ihtiyacını gidermek amacıyla bir marşın yazılıp bestelenmesi ihtiyacı doğduğunu bu nedenle 1921 yılında TBMM tarafından bir şiir yarışması yapıldığını ve Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazılmış olan "Kahraman Ordumuza" adlı şiirin İstiklâl Marşı'mız olarak kabul edildiğini öğrencilerinize anlatınız. Marşın Osman Zeki Üngör tarafından bestelendiğini ve 1930 yılından itibaren bugün dinlemiş olduğumuz bestesi ile icra edildiğini belirtiniz. Osman Zeki Üngör'ün ve Mehmet Âkif Ersoy'un fotoğraflarını konuyu anlatırken öğrencilere gösteriniz ve bu kişileri tanıttiniz.

1- İSTİKLÂL MARŞI'MIZA SAYGI

Ulusal marşlar devletleri temsil eder. Bütün devletlerin bir ulusal marşı vardır. Bizim ulusal marşımız İstiklâl Marşı'dır. İstiklâl Marşı'mız ulusal bütünlüğümüzün ve bağımsızlığımızın simgesidir.

İstiklâl Marşı'mız 12 Mart 1921'de TBMM tarafından ulusal marş olarak kabul edildi. Marşın sözleri Mehmet Âkif Ersoy, bestesi Osman Zeki Üngör'e aittir.

Mehmet Âkif Ersoy

Osman Zeki Üngör

9

İstiklâl Marşı bizim millî marşımızdır. Aynı zamanda büyük Atatürk'ün önderliğinde kazanılan Kurtuluş Savaşımız'ın bir destanı ve bağımsızlığımızın sembolüdür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bu büyük savaşın heyecanını yaşatmak ve yeni nesillere aktarabilmek amacıyla bir millî marş yazılmasına karar vermiştir. Açılan yarışmada Mehmet Âkif Ersoy 'un İstiklâl Marşı adlı şiiri birinci seçilmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12 Mart 1921 tarihli oturumunda millî marş olarak kabul edilmiştir.

Şiirin bestelenmesi için 1924 yılında açılan yarışmada Ali Rifat Çağatay'ın bestesi birinci olmuştur. Marş altı yıl kadar bu beste ile söylenmiştir. Ancak Osman Zeki Üngör'ün 9 Eylül 1922'de Türk Süvarileri'nin İzmir'e girişinde atların çıkardığı nal seslerini hayalinde canlandırarak bestelediği ezgi çok beğeni toplayınca Atatürk'ünde isteği üzerine 1930 yılından itibaren Millî Marşımız yeni ezgisiyle günümüze ulaşmıştır.

Mehmet Âkif Ersoy Kimdir? (1873- 1936)

İstanbul'da doğmuştur. Şiirlerinde sürekli millî konuları ve toplumsal gerçekleri dile getirmiştir. Mustafa Kemal önderliğindeki Türk kurtuluş hareketini desteklemiş, daha sonra Burdur milletvekili olarak TBMM'ye girmiştir. Ardından Mısır Üniversitesinde Türkçe müderrisliği yapan Mehmet Âkif, şiirlerini "Safahat" adlı kitapta toplamış, ancak İstiklâl Marşı benim değil milletimindir diyerek onu Safahat'a almamıştır.

Osman Zeki Üngör Kimdir? (1880- 1958)

İstanbul'da doğmuştur. Mızıkai Hümayunu bitirdikten sonra İstanbul Erkek Muallim Mektebi ve Mızıkai Hümayunda öğretmenlik yapmıştır. Besteci, orkestra şefi ve keman virtüözüdür. Önce Saray Orkestrasını, ardından Riyaset-i Cumhuriyet Filarmoni Orkestrasını (bugünkü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası) yönetmiştir. Daha sonra Atatürk'ün direktifleri ile Musiki Muallim Mektebini kurmuş ve müdürlüğünü yapmıştır. İstiklâl Marşı'ndan başka birçok marş ve okul şarkıları bestelemiştir.

İSTİKLÂL MARŞI^(*)
Söz: Mehmet Âkif Ersoy
Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1. Kork ma sönmez buşaklar dayüzen... al san
2. Çat makur-ban o la yımçeh re ni ey naz li hi

cak Sön me den yurdu mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâi Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şiddet bu ce lâi Sa

benim mil le ti min yıl di zi dir par la ya cak O be
na ol maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâi Hak kı

nım dir o be nim mil le ti min dir an cak
dir Hak Ka ta pan mil le ti min is tik lâi

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,) , ikinci sözünü söylerken ise yıldız (*) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

10

Notlarım

1. ETKİNLİK: İstiklâl Marşı'mızın ilk iki dördlüğünü aşığıya yazalım, sınıfta şiir olarak okuyalım. Okuduğumuz şiirden ne anladığımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.

2. ETKİNLİK: İstiklâl Marşı'na nasıl saygı göstermeliyiz? Açıklayalım.

11

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinize İstiklâl Marşı'nın anlamına ilişkin sorular sorarak, öğrendiklerini ve önceki bilgilerini değerlendiriniz. Öğrencilerinizin İstikâl Marşı'nı seslendirirken göstermiş oldukları davranışları gözlemleyiniz ve doğru davranışlar sergilemeleri konusunda teşvik ediniz.

Öğrencilerinizi derse katılımları ve etkinliklere vermiş oldukları cevaplar bakımından da değerlendirebilirsiniz.

Notlarım

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.4. Konuşmalarında uzun ve kısa süreli heceleri ayırt eder.

Uyarı: Bu kazanımda kelimeleri ritimlendirme çalışmalarını üzerinde durulmalıdır.

Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Uygun dinleme ve konuşma becerileri geliştirir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi "Dinleme" öğrenme alanı: Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder.

Uyarı: Ritim kümelerindeki vuruşların süreleri; dörtlük, sekizlik, on altılık nota ve dörtlük sus değerleri ile sınırlandırılmalıdır. Verilecek on altılık süre değerlerinin diziliminin, bir vuruş içerisinde en fazla iki tane olmasına da dikkat edilmelidir. Ayrıca bu süreler bilgi aktarma şeklinde değil sezgisel olarak verilmelidir.

Süre: 40' + 40'

Araç ve Gereç: Mandalina, portakal, muz elma resimleri olan kartlar, "Pazarda Neler Var?" şarkısı ve "Kırmızı Balık" tekerlemesinin notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

B.4. KONUŞMALARINDA UZUN VE KISA SÜRELİ HECELERİ AYIRT EDER.

1. ETKİNLİK

Uzun ve kısa süreli sesler arasındaki farkı algılatmak için öğrencilerinizle değişik oyunlar oynayabilirsiniz. Bu ses oyunları, zıt kavramlar yoluyla iki sesin uzunluğunu karşılaştırmaya dayanır. Bunun yanı sıra farklı ses kaynaklarından çıkan uzun ve kısa süreli sesleri taklit etmeleri için canlandırmalar yaptırılabilir. Hayvan seslerini (horozun uzun uzun ötüşü, köpek havlaması, kedi miyavlaması) ev aletlerinin seslerini (uzun ses için elektrikli süpürge, saç kurutma makinesi; kısa ses için saat tik tak sesi, çekiçle tamirat sesi vb.), taşıt seslerini (kısa korna - uzun korna, uzun tren düdüğü, vapur düdüğü) taklit ettirerek seslerin uzunluk ve kısalıklarını fark etmelerini sağlayabilirsiniz.

Bu etkinlikler esnasında öğrencilerinizin yaptığı taklitleri gözlemleyerek uzun ve kısa süreli sesleri fark edip etmediklerini anlayabilirsiniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Dersten önce üzerlerinde mandalina, portakal, elma, muz resimleri olan kartlar hazırlayınız. Öğrencilerinize en sevdikleri meyvelerin isimlerini sorarak derse giriş yapınız. Söyledikleri meyve isimlerini tahtaya yazınız ve bu meyve isimlerinin hecelerini elinizle ritmik vurarak

2- UZUN HECE - KISA HECE

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı birlikte seslendirelim.

PAZARDA NELER VAR? Anonim

Kış gelince pazarda
Bil bakalım neler var?
Türlü türlü sebzeler,
Çok yararlı meyveler var.
Portakal var, elma var.
Mandalina var, muz var.
Kış gelince pazarda
Bil bakalım neler var?

12

PAZARDA NELER VAR? Anonim

Orta

Kış ge lin ce pa zar da Bil ba ka lım ne ler var

Tür lü tür lü seb ze ler Çok ya rar lı mey ve ler var

Por ta kal var el ma var Man da li na var muz var

Kış ge lin ce pa zar da Bil ba ka lım ne ler var

13

2. ETKİNLİK

Günlük konuşmalarımızda kullandığımız kelimelerde uzun ve kısa süreli heceler vardır. Bu hecelere okunuş sürelerine göre uzun süreli veya kısa süreli heceler denir. Sonu sesli harf ile biten hecelere **kısa süreli heceler**, sonu sessiz harf ile biten hecelere **uzun süreli heceler** deriz. Kısa süreli heceleri göstermek için nokta (.) işareti, uzun süreli heceleri göstermek için kısa çizgi (-) işareti kullanılır.

Örnek: Si - vas Bo - lu Ya - vuz Ay - lin

A. Aşağıdaki boşluğa ismimizi ve yaşadığımız yerin adını yazarak hecelere ayıralım. Uzun heceleri kısa çizgi (-) işareti ile kısa heceleri nokta (.) işareti ile gösterelim.

B. Konuşmalardaki uzun ve kısa süreli heceleri bulalım. Sözlerin altında verilen kutucuklarda uzun süreli heceleri kısa çizgi (-), kısa süreli heceleri nokta (.) ile gösterelim.

Ayşe: Gü nay dın, na sıl sı nız?

Ali: Te şek kür e de rim, i yi yim.

14

söyleyiniz. Daha sonra öğrencilerinizden bunu sizin yaptığınız şekilde tekrarlamalarını isteyiniz.

Önceden hazırlamış olduğunuz kartları bütün öğrencilerinizin görebileceği şekilde tahtaya yerleştiriniz. Onlardan kartlarda gördükleri meyvelerin isimlerini söylemelerini isteyiniz. Daha sonra meyvelerin isimlerini ritmik şekilde vurarak söyleyiniz. Öğrencilerinizden de resmini gösterdiğiniz meyvenin adını ritmik vurarak söylemelerini isteyiniz.

Mandalina

Portakal

Elma

Muz

Öğrencilerinizi gruplara ayırınız. Her bir gruba hangi meyvenin resmini gösterirseniz gruptan o meyvenin ismini ritmik şekilde vurarak söylemelerini isteyiniz. Tüm gruplar etkinliği gerçekleştirenceye kadar çalışmaya devam ediniz. Çalışmanın dinamik geçmesi için şaşırtmalar yapabilir, tekrarları arttırabilirsiniz.

Öğrencilerinizden ritim çalgısı olarak kullanabilecekleri farklı nesnelere ya da bedenlerini kullanarak meyve isimlerini ritmik olarak hecelemlerini isteyebilirsiniz. Örneğin, bedeni kullanırken;

Man-da-li-na Her hece için dizlere hafifçe vurulur.

Por-ta-kal Her hece için elle ritim tutulur.

El-ma Her hece için parmak şaklatılır.

Muz Sıraya hafifçe vurulur.

“Pazarda Neler Var?” adlı şarkının sözlerini tahtaya yazınız. Şarkının içinde geçen meyve isimlerinden oluşan küçük bir tekerleme oluşturunuz ve vuruşlarını yaparak bu tekerlemeyi öğrencilerinize söyletiniz. Daha sonra şarkıyı öğrencilerinize öğretiniz.

Örnek tekerleme (Ezgisiz)

Mandalina muz,

Mandalina muz,

Elma portakal,

Mandalina muz.

Tekerlemenin vuruşları

PAZARDA NELER VAR?

Anonim

Kış gelince pazarda

Bil bakalım neler var?

Türlü türlü sebzele,

Çok yararlı meyveler var.

Portakal var, elma var.

Mandalina var, muz var.

Kış gelince pazarda

Bil bakalım neler var?

3. ETKİNLİK

A. “Pazarda neler var?” adlı şarkının sözlerindeki uzun ve kısa süreli heceleri bulalım. Sözlerin altında verilen kutucuklara uzun süreli heceler için çizgi (-), kısa süreli heceler için nokta (.) işareti koyalım.

PAZARDA NELER VAR?

Anonim

Kış ge lin ce pa zar da

Bil ba ka lım ne ler var?

Tür lü tür lü seb ze ler,

Çok ya rar lı mey ve ler var

Por ta kal var, el ma var.

Man da li na var, muz var.

Kış ge lin ce pa zar da

Bil ba ka lım ne ler var?

15

Şarkı Öğretimi:

- "Pazarda Neler Var?" isimli şarkıyı CD'den öğrencilerinize dinletiniz.

- Tahtada yazılı olan sözleri elinizle takip ederek şarkıyı seslendiriniz ve çocuklara tekrar ettiriniz. "Portakal var, elma var. Mandalina var, muz var." sözlerine gelindiğinde tahtadaki resimleri göstererek hatırlatmalarda bulunabilirsiniz. Birinci sınıfta kullanılan hafıza oyunu ile de şarkıyı öğretebilirsiniz. Her tekrarda tahtada yazılı birkaç sözcüğü silerek şarkıyı öğretiniz. Sildiğiniz sözcükler yerine tahtaya bu sözcükleri hatırlatacak şekiller çizebilirsiniz. Sonunda sadece hatırlama şekilleri kaldığında şarkı öğrenilmiş olur.

3. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinizden yaşadıkları yerleri ve kendi isimlerini yazarak hecelere ayırmalarını isteyiniz. Onlara günlük konuşmalarımızda uzun ve kısa süreli hecelerin olduğunu ve bunların okunuş sürelerine göre uzun veya kısa süreli olarak belirlendiğini açıklayınız. Sonu ünlü ile biten hecelerin kısa, sonu ünsüz ile biten hecelerin uzun süreli heceler olduğunu belirtiniz. Kısa süreli heceleri göstermek için nokta (.) işareti, uzun süreli heceleri göstermek için kısa çizgi (-) işareti kullanıldığını açıklayınız.

a) Sınıfınızdaki öğrencilerin isimleri ile bir çalışma yapınız. Her öğrenciden kendi ismini uzun ve kısa süreli hece işaretleri ile göstermesini isteyiniz.

Du - ru Mus-ta-fa Naz-lı Han-dan

(.) (.) (-) (.) (.) (-) (.) (-) (-)

Ya- se- min Ü-mit

(.) (.) (-) (.) (-)

b) Öğrencilerinize şehir isimleri ile yukarıdaki çalışmaya benzer çalışmalar yaptırabilirsiniz.

An-ka-ra De-niz-li Ay- dın Van Kon-ya

(-) (.) (.) (.) (-) (-) (.) (-) (-) (-) (-) (.)

Ma-ni-sa İ-s-tan-bul

(.) (.) (.) (-) (-) (-)

Farklı söz grupları, tekerlemeler ve günlük konuşmalardan yola çıkarak benzer çalışmalar yaptırabilirsiniz. Öğrenci çalışma kitabındaki ilgili çalışmayı öğrencilerinize yaptırınız.

4. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Öğrencilerinize "Kırmızı Balık" ve "Pazarda Neler Var?" isimli şarkıları öğretiniz. Onlardan şarkı sözlerindeki kısa ve uzun süreli heceleri bulmalarını, buldukları

B. "Kırmızı Balık" adlı şarkının sözlerindeki uzun ve kısa süreli heceleri bulalım. Sözlerin altında verilen kutucuklarda uzun süreli heceler için çizgi (-), kısa süreli heceler için nokta (.) işareti koyalım.

KIRMIZI BALIK

Tekerleme

Kır mı zı ba lık göl de
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Kıv rı la kıv rı la yü zü yor.
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Kır mı zı ba lık kaç kaç!
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Ba lık çı Ha san ge li yor.
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Ol ta sı nı a tı yor.
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Kır mı zı ba lık göl de
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Sa kın ye mi ye me.
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Kır mı zı ba lık kaç kaç!
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

bu heceleri nokta ve kısa çizgi işaretleri ile belirlemelerini isteyiniz.

Aşağıda verilen şarkı sözlerinin uzun ve kısa süreli heceleri belirlenmiştir.

KIRMIZI BALIK

Tekerleme

Kır mı zı ba lık göl de

(-) (.) (.) (.) (-) (-) (.)

Kıv rı la kıv rı la yü zü yor

(-) (.) (.) (-) (.) (.) (.) (.) (.) (-)

Kır mı zı ba lık kaç kaç

(-) (.) (.) (.) (-) (-) (-)

Ba lık çı Ha san ge li yor

(.) (-) (.) (.) (-) (.) (.) (-)

Ol ta sı nı a tı yor

(-) (.) (.) (.) (.) (.) (-)

Kır mı zı ba lık göl de

(-) (.) (.) (.) (-) (-) (.)

Sa kın ye mi ye me

(.) (-) (.) (.) (.) (.)

Kır mı zı ba lık kaç kaç

(-) (.) (.) (.) (-) (-) (-)

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİ-LENME

İlgili Kazanım: B.5. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.

Süre: 4x40'

Araç ve Gereç: Dergi, gazete vb. yerlerden kesilmiş ev aletleri, taşıt ve hayvan resimleri, her grup için büyükçe bir karton, öğrencilerinizin renk geçişlerini zorlanmadan ayırt edebilecekleri bir resim (posta kartı, tablo vb.)

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

B.5. DUYDUĞU İNCE VE KALIN SESLERİ AYIRT EDER.

1. ETKİNLİK

Beden perküsyonunu kullanarak ince ve kalın sesi ayırt etme çalışmaları yapabilirsiniz. Parmak şıklatma sesi ile dize vurma sesini karşılaştırınız; parmak şıklatma sesinin ince, dize vurma sesinin kalın olduğu fikrine birlikte ulaşınız (Parmakları şıklatırken eliniz yukarıda olmalı). Daha sonra parmak şıklatma, el çırpma ve dize vurma seslerini karşılaştırarak tartışınız. Parmak şıklatma sesinin ince, el çırpma sesinin biraz daha kalın, dize vurma sesinin ise kalın olduğu sonucuna vardıldıktan sonra tüm öğrencilerinizin, öğrendiklerini hep birlikte uygulamalarını sağlayınız. Komutunuzla birlikte öğrencilerinizin doğru hareketi yapmalarını isteyiniz (Parmak şıklatma, el çırpma, dize vurma). Sınıfın tamamı etkinliği gerçekleştirdikten sonra ince ve kalın sesleri bir çalgıyla seslendirerek öğrencilerinizin ayırt etmesini sağlayınız.

2. ETKİNLİK

Kolaj (Kes-yapıştır) Çalışması

Araç ve Gereçler: Dergi, gazete vb. yayınlardan kesilmiş ev aletleri, taşıt ve hayvan resimleri, her grup için büyükçe bir karton.

Bu etkinliği gerçekleştirmeden önce sınıfta gruplar oluşturunuz. Oluşturduğunuz gruplardan dergi, gazete vb. yerlerden ev aletleri, farklı araçlar ve hayvan resimleri bulmalarını ve buldukları resimleri keserek sınıfa getirmelerini söyleyiniz. Öğrencilerinizden getirdikleri resimleri grup çalışması yaparak kartona yapıştırmalarını isteyiniz. Daha sonra gruplardan, kendi içlerinde tartışarak resimlerde yer alan ev aletleri, araç ve hayvan seslerinin içinden ince veya

3- İNCE SES - KALIN SES

1. ETKİNLİK

A. Şekilleri soldan sağa doğru takip edelim. Üçgen şekli gördüğümüzde ince, yıldız şeklinde ise kalın sesler çıkaralım. İnce ses çıkardığımız şekilleri sarıya, kalın ses çıkardığımız sesleri ise maviye boyayalım.

B. Gözlerimizi kapatalım. Parmagımızı rastgele şekillerin üstüne koyalım. Gözlerimizi açtığımızda hangi şekle dokunuyorsak ona uygun ses çıkaralım.

18

2. ETKİNLİK:

Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Resimlerde gördüğümüz nesne ve canlı seslerini taklit edelim. İnce sese sahip olduğunu düşündüğümüz nesne ve canlılara ait resimlerin etrafını sarıya, kalın sese sahip olanların resimlerinin etrafını ise maviye boyayalım.

19

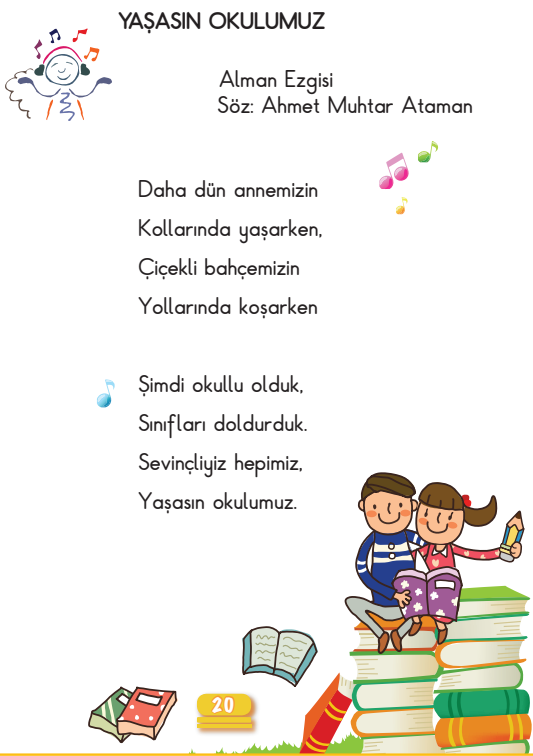
3. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı birlikte seslendirelim.

YAŞASIN OKULUMUZ

Alman Ezgisi
Söz: Ahmet Muhtar Ataman

Daha dün annemizin
Kollarında yaşarken,
Çiçekli bahçemizin
Yollarında koşarken

Şimdi okullu olduk,
Sınıfları doldurduk.
Sevinçliyiz hepimiz,
Yaşasın okulumuz.

kalın sesli olanları tespit etmelerini ve resimlerin altlarına bu tespitlerini yazmalarını isteyiniz. Yapılan çalışmaları sınıf panosuna asarak sergileyiniz.

3. ETKİNLİK

Tablo Seslendirme: Öğrencilerinize renk geçişlerini zorlanmadan ayırt edebilecekleri bir resim (posta kartı, tablo vb.) gösteriniz. Onlarla gösterdiğiniz resim hakkında konuşunuz (“Resimde ne anlatılmış? Neler var? Daha çok hangi renkler kullanılmış?” vb.). Resimde açık tonlardaki renkleri ince tınlı, koyu tonlardaki renkleri kalın tınlı ses veren çalgılarla çalmayı denemelerini isteyiniz. Eğer hiçbir çalgı mevcut değilse sınıfta ses elde edebilecekleri farklı materyalleri, kendi ürettikleri ritim çalgılarını veya bedenlerini kullanmalarını da isteyebilirsiniz (İnce sesler için marakas, kalın sesler için davul; yada ince sesler için parmak şaklatılması, kalın sesler için ise dize vurulması gibi).Yaptıkları denemeleri öğrencilerinizin sınıfta sunmalarına izin veriniz.

4. ETKİNLİK

El işaretleri ile seslerin kalınlığını ve inceliğini sezdirme çalışması yapabilirsiniz.

Çalışmaya başlarken elinizi aşağıya indirdiğinizde kalın ses çıkarmalarını, yukarıya kaldırdığınızda ise ince ses çıkarmalarını isteyiniz. Elinizin bulunduğu yüksekliğe dikkat ediniz.

Öğrencilerinizden daha kalın veya daha ince sesleri ifade etmelerini istediğinizde elinizin duruşu onları yanıltmamalıdır. Etkinlik pekişinceye kadar çalışmaya devam ediniz.

Yaşasın Okulumuz şarkısını seslendiriniz. Şarkıyı seslendirirken kalından inceye, inceden kalına doğru olan ses geçişlerini el duruşlarınızla göstererek öğrencilerinize hissettiriniz. Yine elinizle gösterdiğiniz ses yerlerini net şekilde belirterek el duruşunuzun öğrencilerinizi yanıltmamasına dikkat ediniz. Daha sonra şarkıyı öğrencilerinize tekrar yoluyla öğretiniz. Şarkıyı söylerken el duruşlarınızı mutlaka kullanınız. Öğrencilerinizden şarkıyı söylerken sizinle birlikte el duruşlarını yapmalarını isteyiniz. Öğrencilerinizin şarkıyı seslendirirken ince ve kalın seslerde doğru el duruşlarını yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz. Tüm sınıf etkinliği gerçekleştirinceye kadar çalışmaya devam ediniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

YAŞASIN OKULUMUZ

Alman Ezgisi

Söz: Ahmet Muhtar Ataman

Daha dün annemizin,
Kollarında yaşarken.
Çiçekli bahçemizin,
Yollarında koşarken.
Şimdi okullu olduk,
Sınıfları doldurduk.
Sevinçliyiz hepimiz,
Yaşasın okulumuz.

5. ETKİNLİK

Öğrencilerinize ince ve kalın sesleri rahatlıkla ayırt edebileceği enstrüman sesleri veya tek enstrüman ile seslendirilen eserler dinletiniz (ince sesler için keman, kalın sesler için viyolonsel; ince sesler için zurna, kalın sesler için mey; ince sesler için darbuka, kalın sesler için davul gibi). Eserleri tüm öğrencilerinize dinleterek ince sesler için parmaklarını şıtlatmalarını, kalın sesler için dizlerine vurmalarını isteyiniz.

Not: Öğrenci Çalışma Kitabınının 18. ve 19. sayfalarındaki 1 ve 2. etkinlikleri sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanım: A.2. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Uyarı: Burada “vücut perküsyonu” üzerinde durulmalıdır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması; Vücudun bölümlerini tanıyarak kendisinin ve arkadaşının vücudunun değerli olduğunu kabul eder.

İlgili Kazanım: A.4. Öğrendiği müziklere yarattığı basit ritim çalgılarıyla eşlik eder.

Uyarı: Eşlik için, en küçük değer olarak dörtlük nota ve dörtlük sus süreleri kullanılmalıdır.

A.2. → A.4.

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.1. Doğada duyduğu sesleri, gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.

Uyarı: Bu kazanımda kullanılacak materyallerde (kâğıt, kaşık, pet şişe vb.) “kuvvetli- hafif ses” gürlük özelliği üzerinde durulmalıdır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Dinleme” öğrenme alanı: Duyduğu sesleri ayırt eder.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Doğayı izler ve doğadaki değişimleri fark eder.

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C.1. Dinlediği öyküdeki olayları farklı materyaller kullanarak canlandırır.

Uyarı: Öyküyü canlandırırken öğrencinin sesini ve çalgısını kullanabilmesini sağlayan etkinliklere yer verilmelidir.

Ders İçi İlişkilendirme: “Doğada duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.” ve “Vücudunu bir ritim çalgısı gibi kullanır.” kazanımlarıyla ilişkilendirilmelidir.

Süre: 12x40

Araç ve Gereç: Basit araç gereçlerle yapılmış ritim çalgıları (Yapılışları ve gereken malzemeler etkinlik içerisinde belirtilmiştir.), “Şimşek” şarkısının notası

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A.2. VÜCUDUNU RİTİM ÇALGISI GİBİ KULLANIR.

Birinci sınıfta kişinin en yakınındaki seslerin kaynağının kendi bedeni olduğunu ve bu sesleri baş, el ve ayak sesleri ile elde ettiğini öğrenmiştik. Bedenin bir ritim çalgısı olarak kullanılması “beden perküsyonu” olarak adlandırılmaktadır. Çocukların müzikte, ses kadar önemli olan “ritim” ögesini doğru şekilde kavrayabilmeleri için ritim çalışmalarını bedenlerini kullanarak yapmaları, ritim duygularının gelişmesine yardımcı olacaktır. Bununla birlikte bedeni ritim çalgısı gibi kullanmanın, bedenin tamamını dengeli bir biçimde kullanmaya ve bedenin hareket yatkınlığının bütün olarak gelişmesine yararlı olacağı düşünülmektedir.

Öğrencilerinize bir önceki yıl bu konu ile ilgili öğrendikleri bir hikâyeyi veya tekerlemeyi anımsatarak ve öğrendikleri şarkıları tekrar ettirerek derse giriş yapabilirsiniz.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik - 1. çalışma)

Her iki elinizle dizlerinize 4 kere vurunuz. Öğrencilerinizin aynı hareketi tekrar etmelerini isteyiniz. Daha

4- DOĞADAKİ GÜRLÜK ÖZELLİKLERİ VE RİTİM

Doğa olayları sonucunda farklı gürlüklerde sesler oluşur. Örneğin, şimşek çakması sonucunda oluşan gök gürlemesi kuvvetli gürlükte, daha sonra yağın yağmur sesi ise hafif gürlükte ses oluşturur. Bu sesler düzenli ritmik sesler değildir.

1. ETKİNLİK: Aşağıda farklı renklerde, farklı dizine verilmiş olan üçgenlerden soldan sağa başlamak üzere rengi kırmızı olanlarda el çırpalım, mavi olanlarda ellerimizi göğsümüze vuralım, yeşil olanlarda dizlerimize vuralım, mor olanlarda ise parmaklarımızı şıktatalım. Bu işlemi düzenli ritmik ses elde edinceye kadar tekrarlayalım.

22

sonra sırayla 4 kere elinizi çırparak, parmak şaklatarak ve hafifçe göğsünüze vurarak ritim tutunuz ve öğrencilerinizden bunu tekrarlamalarını isteyiniz.

Örneğin;

2 kere el çırp, 2 kere parmak şıklat.

2 kere el çırp, 2 kere parmak şıklat, 2 kere göğsüne vur vb.

Öğrencilerinizi küçük gruplara ayırınız. İşaret ettiğiniz gruptan hareketlerinizi tekrar etmelerini isteyiniz. Gösterdiğiniz hareketleri birlikte yapınız. Grupların yapacağı hareketler birbirinden farklı olursa çocukların sıkılmasını önlemiş olursunuz ve ayrıca sizin vereceğiniz örneğe odaklanmalarını da sağlayabilirsiniz. Örneğin, bir grup el çırpıp parmak şıklatırken başka bir gruptan dizlerine vurduktan sonra el çırpmalarını isteyebilirsiniz. Basitten karmaşığa doğru bir sıralama yaparak etkinliği gerçekleştiriniz. Tüm sınıfın etkinliğe katılmasını sağlayınız.

Her gruptan ortak ritim hareketleri oluşturmalarını isteyiniz ve sınıfın uygun bir alanına çıkarak grupça oluşturdukları bu ritim hareketlerini sergilemelerini sağlayınız. Bu şekilde çocukların kendi yaratıcılıklarını sergilemelerine ve grup çalışması ile meydana getirdikleri çalışmayı sınıfta sunmalarına da imkân vermiş olursunuz. Yine aynı etkinliğin devamında bir grubun yaptığı ritim hareketlerini sınıftaki diğer grupların da yapmasını isteyerek etkinliği pekiştirebilirsiniz.

NOT: Öğrenci Çalışma Kitabındaki 1. çalışmayı sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştirebilirsiniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik - 2. çalışma)

Öğrencilerinizin motivasyonunu sağlamak için onlara saatler hakkında konuşunuz (nasıl ses çıkardıkları, nelerden yapıldıkları, saat çeşitleri vb.). Onlardan saat sesi taklidi yapmalarını isteyiniz. Ağızları ile yaptıkları taklidi bir de bedenlerini kullanarak yapmalarını söyleyiniz. Öğrencilerinizin yaratıcılıklarını istedikleri gibi kullanmalarına ve serbest çalışmalarına izin veriniz. Öğrencilerinizin taklitleri yaparken siz öğrencilerinizi etkinliğe hazırlamak için yönlendiriniz. Örneğin, saat taklidi yaptırdıktan sonra şimdi bozuk saat taklidi yapalım gibi yönlendirmeler yapabilirsiniz. Onlar bu taklitleri yaparken siz de onlara katılınız ve sizden fikir almalarına imkân sağlayınız.

Aşağıdaki kısa öyküyü önce beden perküsyonu kullanmadan anlatınız.

► Aşağıdaki öyküyü okuyalım.

ESKİ SAAT

Çok eski bir saat varmış. Bu saat hep tak, tak, tak, tak diye çalışmış.

Bir gün bu eski saat bozulmaya başlamış, ta-ka, ta-ka, ta-ka, ta-ka diye sesler çıkarmış.

Bir de üstüne üstlük bir yay fırlamaz mı icinden...

Bu defa da ta-ka, ti-ki, ta-ka, ti-ki diye duyulmuş sesler derinden.

Saatçi gelmiş onarmış, eski saat tak, tak, tak, tak diye çalışmaya yine başlamış.

(Yukarıdaki öykü beden perküsyonu eğitimcisi Tugay Başev'in "Çocuğun Kalbi" öyküsünden esinlenerek düzenlenmiştir.)

23

2. ETKİNLİK: Fotoğrafları inceleyelim ve aşağıdaki yönergeleri uygulayalım. Eski saat öyküsünü verilen yönergeleri uygulayarak canlandıralım.

Tak

Bir elle göğüs bölgesine vurunuz. Her tak bir vuruş olacak şekilde yavaşça saatin vuruş sesini taklit ediniz.

Ta-ka

İki elle sırayla göğse vurunuz. Vuruşların ritmik olmasına dikkat ediniz.

24

Ti- ki
İki elle sırayla dizlere vurunuz.

Ta- ka Ti- ki
İki elle sırayla önce göğse sonra da dizlere vurunuz. Yay çıkmış saati taklit ediniz. Vuruşların ritmik olmasına dikkat ediniz.

25

ESKİ SAAT

Çok eski bir saat varmış. Bu saat hep tak, tak, tak, tak diye çalışırmış.

Bir gün bu eski saat bozulmaya başlamış, ta-ka, ta-ka, ta-ka, ta-ka diye sesler çıkarmış.

Bir de üstüne üstlük bir yay fırlamaz mı içinden...

Bu defa da ta-ka, ti- ki, ta-ka, ti- ki diye duyulmuş sesler derinden.

Saatçi gelmiş onarmış, eski saat tak, tak, tak, tak diye çalışmaya yine başlamış.

Anlatılan öyküde bahsedilen saatin çalışırken bozulmaya başladığında ve içinden yay fırladığında nasıl sesler çıkardığını öğrencilerinize sorunuz. Onlardan anlattığınız öyküde geçen saat seslerini bedenlerini kullanarak diledikleri şekilde canlandırmalarını isteyiniz. Bedenlerini nasıl kullanabilecekleri hakkında fikir vermek için öğrencilerinize daha önceden yapmış oldukları taklitleri hatırlatınız. Öyküyü tekrar yavaşça okuyunuz ve siz öyküyü okurken öğrencilerinizden kendi oluşturdukları canlandırmaları yapmalarını isteyiniz. Öğrencileriniz canlandırmaları yaparken onları gözlemleyiniz. Daha

sonra öyküde kullanacağınız esas beden vuruşlarına geçiş yapınız.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Yan sütunda, öyküde kullanılan beden vuruşlarına dair açıklamalar ritim çizgisi üzerinde verilmiştir. Bu vuruş biçimlerini birlikte çalışınız. Öyküyü tekrar okuyunuz ve öyküde bahsedilen saatin seslerini bu vuruşlara göre birlikte canlandırınız. Etkinlik pekişinceye kadar çalışmaya devam ediniz. Vuruşları yapamayan öğrencilerinizle birlikte vuruşları yapınız, bu konuda onları cesaretlendiriniz. Öğrencilerinizi küçük gruplara ayırarak onlardan yaptıkları canlandırmayı sınıfta sergilemelerini isteyiniz.

Tak Bir elle göğüs bölgesine vurulur. Her tak bir vuruş olacak şekilde yavaşça saat vuruşu taklit edilir.

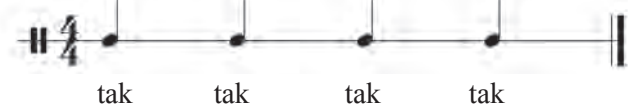
Ta- ka İki elle sırayla göğse vurulur. Bozulmaya başlayan saat taklit edilir. Ancak vuruşlar ritmik olmalıdır.

Ti- ki İki elle sırayla dizlere vurulur.

Ta-ka Ti-ki İki elle sırayla göğse ve iki elle sırayla dizlere vurulur. Yay çıkmış saat taklit edilir. Yine vuruşlar ritmik olmalıdır.

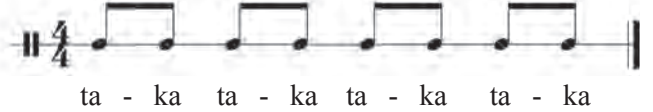
Öyküdeki vuruşların değerleri aşağıda verilmiştir.

Cok eski bir saat varmış. Bu saat hep

diye çalışırmış.

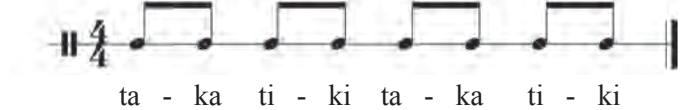
Bir gün bu saat bozulmuş ve

diye sesler çıkarmış.

Bir de üstüne üstlük bir yay fırlamaz mı içinden...

Bu defa da

diye duyulmuş sesler derinden.

Saatçi gelmiş onarmış ve eski saat yine

diye çalışmaya başlamış.

(Yukarıdaki öykü beden perküsyonu eğitimcisi Tugay Başar'ın "Çocuğun Kalbi" öyküsünden esinlenerek düzenlenmiştir.)

NOT: Öğrenci Çalışma Kitabındaki 2. çalışmayı sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştirebilirsiniz.

A.4. ÖĞRENDİĞİ MÜZİKLERE YARATTIĞI BASİT RİTİM ÇALGILARIYLA EŞLİK EDER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Bu kazanımı gerçekleştirmeden önce öğrencilerinizden sınıfta yapılmasını düşündüğünüz ritim çalgıları için gereken malzemeleri evden getirmelerini isteyiniz.

Öğrencilerinizden bir önceki yıl yapmış oldukları ritim çalgılarını getirmelerini isteyiniz. Eğer bu çalgıları sınıfınızda muhafaza ediyorsanız onları öğrencilerinize dağıtınız. Daha önce yaptıkları çalgıları tekrar incelemelerini isteyiniz. Birlikte müzik yaparken geçen sene yaptıkları bu çalgıları da kullanabileceklerini söyleyiniz.

Yaptıracağınız çalgıların orijinaleri elinizde mevcut ise bunları öğrencilerinize tanıttıp seslerini dinletiniz. Eğer mevcut değilse resimlerini gösteriniz. Sesleri hakkında bilgi veriniz. Çalgılara benzer oyuncakları da temin etmeye çalışabilirsiniz. Seviyeye uygun olarak aşağıda verilen çalgılardan daha farklı çalgılar da yapmalarını sağlayabilirsiniz.

Bazı Basit Araç Gereçlerle Ritim Çalgılarının Yapılışı

- **Boş plastik şişe:** İçine üflediğinizde rüzgâr sesi elde edebilirsiniz. İçine su koyup çalkaladığınızda kürek çekme, yayık yayma, yüzme gibi sesler elde edilebilir. Yine içine pirinç, çakıl, kum, nohut gibi malzemeler koyduğunuzda basit bir marakas elde etmiş olursunuz.

- Davul

Gerekli Malzemeler: Balon, yapıştırıcı bant, yoğurt kabı (konserve kutusu, plastik veya mukavva boru da kullanılabilir).

Yapılışı: Balonun ucu kesilir. Ucu kesilen balon, yoğurt kabının açık olan ağzına geçirilir. Balonun çevresi bantla kaba yapıştırılır.

3. ETKİNLİK: Aşağıda bazı ritim çalgılarının yapıllarına ilişkin açıklamalar verilmiştir. Bu çalgılardan bir tanesini seçerek sınıfta yapalım.

MARAKAS
Gerekli Malzemeler: Boş plastik şişe, kum, çakıl, pirinç, nohut vb.
Boş plastik şişenin içine pirinç, çakıl, kum, nohut gibi malzemeler koyduğumuzda basit bir marakas elde etmiş oluruz. Ayrıca; plastik şişenin içine üflediğimizde rüzgâr sesi, su koyup çalkaladığımızda kürek çekme yüzme gibi sesler elde edebiliriz.

DAVUL
Gerekli Malzemeler: Balon, yapıştırıcı bant, yoğurt kabı (Konserve kutusu, plastik veya mukavva boru da kullanılabilir).
Yapılışı: Balonun ucu kesilir. Ucu kesilen balon, yoğurt kabının açık olan ağzına geçirilir. Balonun çevresi bantla kaba yapıştırılır.

26

ZİL
Gerekli Malzemeler: Saplı metal baca kapakları veya tencere kapakları kullanılarak zil sesi elde edilir. Hafifçe birbirine vurularak çalınır.

FARKLI SES DENEMELERİ
Gerekli Malzemeler: Her çeşit atık kâğıt parçasını buruşturarak, yırtarak, patlatarak vb. hareketlerle ses denemeleri yapılabilir; bunun için jelatin, naylon gibi materyaller de kullanılabilir.

27

4. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkının içinde geçen doğa olaylarını, gürlük özelliklerine dikkat ederek yaptığımız ritim çalgıları ve farklı ses kaynaklarını kullanarak seslendirelim.

ŞİMŞEK Metin Çelik

Orta

28

- Zil

Yapılışı: Saplı metal baca kapakları, çaydanlık veya tencere kapakları (hafifçe) birbirine vurulur.

Hatırlatma: Her çeşit atık kâğıt parçasını buruşturarak, yırtarak, patlatarak ses denemeleri yapılabilir. Bunun için jelatin, naylon gibi materyaller de kullanılabilir.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Şarkıyı Öğrenme, Ritim Çalgılarını Kullanma ve Farkındalık Geliştirme

Öğrencilerinize şimşek, sel ve yağmur resimleri ile gök gürültüsünü çağrıştıracak resimler temin ediniz ve tüm öğrencilerinizin görebileceği şekilde tahtaya yapıştırınız. Öğrencilerinizi dört gruba ayırınız. Grupları öğrencilerinizin yaptıkları veya kullanacakları materyallere göre oluşturunuz.

Şimşek gurubundan şimşek sesini elde etmek için gazete kâğıtlarını buruşturmalarını; gök gürültüsü gurubundan davullarını, yağmur gurubundan marakaslarını kullanmalarını; sel gurubunda ise yarı dolu su şişesini sallayarak ses çıkarmalarını isteyiniz. Tahtaya astığımız resimleri öğrencilerinize gösteriniz ve hangi resmi gösterirseniz o resme ait sesi, o çalgı grubunun çalmasını isteyiniz. Çalışma pekiştikten sonra iki resmi aynı anda gösterebilir, resimler arasında geçişler yapabilirsiniz. Örneğin, yağmur yağarken şimşek çakabilir, ardından yağmur devam ederken gök gürültüsü canlandırılabilir.

Şarkının Öğretimi

- Şarkıyı CD'den öğrencilerinize dinletebilirsiniz.

- Şarkının sözlerini tahtaya yazınız. Bu sözleri elinizle takip ederek şarkıyı seslendiriniz ve çocuklara tekrar ettiriniz.

ŞİMŞEK

Metin Çelik

A Bölümü

Tral- la-la-lal-lal, tral- la-la-lal.

Tral- lal-lal-lal-lal-la-la-lal

B Bölümü

Çakacak şimşek.

Gök gürleyecek.

Yağacak yağmur.

Seller akacak.

ŞİMŞEK

Metin Çelik

A Bölümü

Tral- la-la-lal-lal, tral- la-la-lal.
Tral- lal-lal-lal-lal-la-la-lal

B bölümü

Çakacak şimşek.

Gök gürleyecek.

Yağacak yağmur.

Seller akacak.

Tral- la-la-lal-lal,
tral- la-la-lal.

Tral- lal-lal-lal-lal-
lal-la-la-lal

29

Şarkıda Toplu Çalma

Şarkının A bölümü eşliksiz söylenir. B bölümüne ritim çalgılarıyla aşağıdaki gibi eşlik edilir.

Şimşek çakıyor. / gazete kâğıdı, ritim çubukları, zil

Gök gürlüyor. / davul

Yağmur yağacak. / marakas

Seller akacak. / yarı dolu su şişesi

Şarkının Tral-lal-lal-la... diye başlayan son bölümü söylenirken tüm çalgılar birlikte çalınır.

B.1. DOĞADA DUYDUĞU SESLERİ, GÜRLÜK ÖZELLİKLERİNE GÖRE FARKLI SES KAYNAKLARI KULLANARAK CANLANDIRIR.

ETKİNLİK

Şimşek şarkısını ritim çalgılarını kullanarak öğrencilerinizle birlikte seslendiriniz. Onlardan şimşek şarkısında geçen hava olaylarını söylemelerini isteyiniz. Öğrencilerinize doğada duydukları seslerin kuvvetinin birbirinden farklı olduğunu belirterek şarkıda geçen bu doğa seslerinden hangilerinin kuvvetli hangilerinin daha hafif duyulduğunu sorunuz. Gök gürültüsünün kuvvetli gürlükte olduğunu belirterek davul veya vurarak kuvvetli ses çıkartabilecekleri bir materyalle kuvvetli gürlüğü ifade etmelerini sağlayınız. Gök gürültüsü örneğinden yola çıkarak yağmur sesinin gök gürültüsüne göre daha hafif veya daha kuvvetli duyulup duyulmadığını sorunuz. Yağmur sesini marakaslarla ya da iki elleri ile dizlerine hafifçe vurarak taklit etmelerini isteyiniz. Daha sonra öğrencilerinize hafif yağın bir yağmur canlandırması yapınız. Öğrencilerinizden de yağmurun giderek kuvvetlenmesi ve tekrar hafifleyerek dinmesi taklidini yapmalarını isteyiniz.

Plastik şişelerin içine üflenerek rüzgâr sesi elde edilebileceğini belirtmiştik. Öğrencilerinize, ellerini birbirine sürterek veya plastik şişeye üfleyerek rüzgâr sesi taklidi yaptırınız. Rüzgâr sesinin yağmur ve gök gürültüsüne göre hangi gürlükte olduğunu sorunuz. Doğru cevaba ulaşmak için yağmur, rüzgâr ve gök gürültüsü seslerini taklit ettiriniz. Rüzgârın orta, yağmurun hafif gürlükte olduğu sonucuna birlikte ulaşınız.

Yağmur canlandırmasının benzerini rüzgâr için de yapabilirsiniz (Orta gürlükte başlayan rüzgâr sesi kuvvetlenerek tekrar orta kuvvete döner). Farklı doğa olaylarıyla gürlük çalışmalarını pekiştiriniz.

Öğrenci Çalışma Kitabındaki 3 ve 4. çalışmayı öğrencilerinize yaptırınız.

5. ETKİNLİK: Aşağıdaki öyküyü okuyalım. Öyküde geçen doğa olaylarını yerleri geldikçe yaptığımız ritim aletleri ve farklı sesler üretebileceğimiz araçlarla canlandıralım.

Duru okuldan gelirken hafif bir rüzgâr esmeye başlamıştı. Rüzgâr bulutları topluyor ve gittikçe hızlanıyordu. Şiddetli esen rüzgâr ağaçlardan, tabelalardan farklı sesler çıkmasına sebep oluyordu. Duru yağmur yağacağını hissetti. Bulutlar çoğaldıkça şimşek çakmaya, gök gürlümeye ve yağmur damlaları düşmeye başladı. İri yağmur taneleri düştükleri yerlerde sesler çıkarıyorlardı. Duru bu sırada evlerine geldi. Annesi onu kapıda kar-

30

şladı. Duru kıyafetlerini değiştirip odasının penceresinden dışarıyı seyretmeye başladı. Dışarıdan, yağmurun ve yoldan geçen arabaların sesleri duyuluyordu. Yağmur gittikçe hızlandı ve bütün şiddeti ile yağmaya başladı.

31

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME- ÇALMA
İlgili Kazanım: A.1. Ses ve nefes çalışmaları yapar.

Uyarı: Ses Çalışmaları “re-la” aralığında ve atlamalı değil, yanaşık seslerle olmalıdır.

İlgili Kazanım: A.3. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.

Uyarı: Öğrencilerin şarkıları bağırmeden söylemeleri ve diğer arkadaşlarının seslerini de dinlemeleri gerektiğine dikkat çekilerek uyum içinde olmaları sağlanır.

Ders İçi İlişkilendirme: “Ses ve nefes çalışmaları yapar.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “Konuşma” öğrenme alanı: Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması: Grup çalışmaları sırasında başka gruplarla dayanışma içine girerek kendi grubuna destek sağlar.

Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: 15. İş birliğine yönelik tutum geliştirir.

A.1. → A.3.

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.2. Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun hız ve gürlükte söyler.

Uyarı: Öğrencilerden eserleri, eserin anlamına uygun hız ve gürlüklerde seslendirmelerine dikkat etmeleri istenir. Örneğin; bir ninniye yavaş ve hafif bir sesle, marşı ise daha dinamik ve coşkulu söylemeleri gibi.

B.1. → B.2.

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.1. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını uygular.

Uyarı: Yüksek sesin rahatsız edici özellikleri vurgulanmalıdır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Dinleme” öğrenme alanı: Görgü kurallarına uygun dinler.

Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Rehberlik ve Psikoloji Danışma: 3. Uygun dinleme ve konuşma becerilerini geliştirir.

Süre: 10x40

Araç ve Gereç: Etkinliklerde kullanılan şarkı ve türkülerin olduğu CD

5- MÜZİKLERİ UYGUN HIZ VE GÜRLÜKTE SESLENDİRME

1. ETKİNLİK: “Küçük Kurbağa” şarkısını birlikte seslendirelim.

KÜÇÜK KURBAĞA Aktarma

Orta

Kü çük kur bağa kü çük kur bağa Kuy ru ğun ne re de

Kuy ru ğum yok kuy ru ğum yok Yu zerim de re de

KÜÇÜK KURBAĞA Aktarma

Küçük kurba(ğ)a küçük kurba(ğ)a
Kuyruğun nerede?

Kuyruğum yok, kuyruğum yok,
Yüzerim dere de.

33

2. ETKİNLİK: Resimli hikâyemizi okuyalım. Sınıfta arkadaşlarımızla birlikte canlandıralım.

SUDAN KORKAN KÜÇÜK KURBAĞA

Küçük kurbağa arkadaşları ile oynamayı çok sevmesine rağmen onları sadece uzaktan izliyordu. Arkadaşları suya atlıyor, yüzüyor, neşe ile suyun içinde oynuyorlardı ama o bir türlü suya girmeye cesaret edemiyordu. Arkadaşları gittikten sonra su kıysına geldi, derin bir nefes aldı, nefesini tuttu, tam suya atlayacakken “ufffff” deyip vazgeçti. Onun bu korkusu anne ve babasını da çok üzüyordu. Küçük kurbağanın bu durumu komşuları su kaplumbağasının da

34

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile ilgili Açıklamalar

Sınıfta uygulanacak ses eğitiminde amaç, öğrencilerinizin ses sağlıklarını koruyarak onların seslerini birlikte şarkı söylemeye elverişli, yumuşak, kaynaşabilen, etkili bir sese eriştirmek olmalıdır. Daha sonra koşullar elverdiği oranda sınıfın ses bütünlüğü sağlanarak sınıf bir koro niteliğine kavuşturulmalıdır.

İkinci sınıf düzeyinde nefes ve ses çalışmaları, hareket, oyun ve canlandırmalarla çocuğun ilgisini çekecek biçime sokulabilir. Çiçek koklama, ateş yakma ve ateşi üfleyerek söndürme, lokomotifin gidişi, bir balonun veya topun şişirilmesi ve havasının boşaltılması, yılan gibi tıslama (Burada vurgu “s” harfine yapılmalıdır.), oflaya pufuya zor bir işin yapılması, çorbaya üfleyerek soğutma gibi canlandırmalarla nefes çalışmaları yapılabilir.

Ses çalışmaları içinse hayvan sesleri (Kuzu: me, me) (İnek: Mo mo, mö mö, mu mu) , doğadaki sesler (rüzgâr sesi vu vu) ve çocuğun çevresinde duyduğu bazı sesler kullanılabilir.

Ses ve nefes bağlantılı çalışmalar için gülme yansımaları kullanabilirsiniz. (Hah-hah- hah, hoh-hoh-hoh, hih-hih-hih, ...) Çalışmalar bu seslerin taklit edilmesi ile yapılır. Çocuk için doğaçlama ve oyun olan bu çalışmalar öğretmen için sesin doğru kullanılmasına yönelik etkinliklerdir. Ses çalışması yapılırken sınıfın topluca aynı ses üzerinde birleşmesine dikkat edilmelidir. Yapılan çalışmaların sınıfın bütününe seslerini yormayan ve bu yaş grubu çocuk ses sınırlarının içinde olmasına özen gösteriniz. Bu aralık genelde ilköğretim ikinci sınıf çocuğu için re-la aralığı olarak ele alınır. Bu nedenle yıl sonuna kadar çalışmaların re-la aralığındaki şarkılarla sürdürülmesi uygun olur (Bu yılın sonuna doğru bu aralığa si sesi eklenerek re- si arasındaki seslerden oluşan şarkılar öğretiler).

A.1. SES VE NEFES ÇALIŞMALARI YAPAR.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

“Küçük Kurbağa” şarkısının sözlerini tahtaya yazınız. Öğrencilerin motivasyonunu sağlamak amacıyla onlara “Kurbağa nasıl ses çıkarır, nasıl hareket eder?” gibi sorular sorabilirsiniz. Şarkıyı öğrencilerinize CD’den dinletiniz ya da çalgınızla çalarak seslendiriniz. Öğrencilerinize “Küçük Kurbağa” şarkısını kulaktan öğretim yolu ile öğretiniz.

dikkatini çekti. Su kaplumbağası, küçük kurbağaya birlikte farklı bir oyun oynayabileceklerini söyledi. Kurbağacık yeni oyunu çok merak etti doğrusu. Su kaplumbağası yerden iki ağaç yaprağı aldı, bir tanesini küçük kurbağaya verdi, elindeki yaprağı yavaşça suya bıraktı. Aynısını küçük kurbağadan da yapmasını istedi. “Şimdi” dedi. “Oyunumuz şu, acaba hangimizin yaprağı derenin karşı kıyısına daha önce varacak?” Küçük kurbağa yaprağa bakarak “Haydi !”

35

dedi sabırsızlıkla. “Başlayalım.” Su kaplumbağası yaprağı doğru eğilerek üflemeğe başladı: “üff, üfff, üfff...” Yaprak hareket ediyordu. Bunların aynısını küçük kurbağa da yaptı. O da yaprağı üfledi, üfledi, üfledi... Yapraklar hızla kıydan uzaklaşıyordu. Bir süre sonra nefesleri yapraklara yetişmemeye başlayınca su kaplumbağası farklı bir şey yaptı, suya girdi ve kendi yaprağını üfleyerek takip etmeye başladı. Küçük kurbağa kıyıda hopluyor zıplıyor ama bir türlü suya girmeye cesaret edemiyordu. Kendi yaprağının bu şekilde arkada kalması onu çok rahatsız ediyordu. En

36

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize aşağıdaki öyküyü okuyunuz. Öyküde geçen olayların canlandırılması aracılığıyla ses ve nefes çalışmalarını yaptırabilirsiniz. Öyküde geçen nefes alıp verme bölümlerini öğrencilerinize taklit ettiriniz.

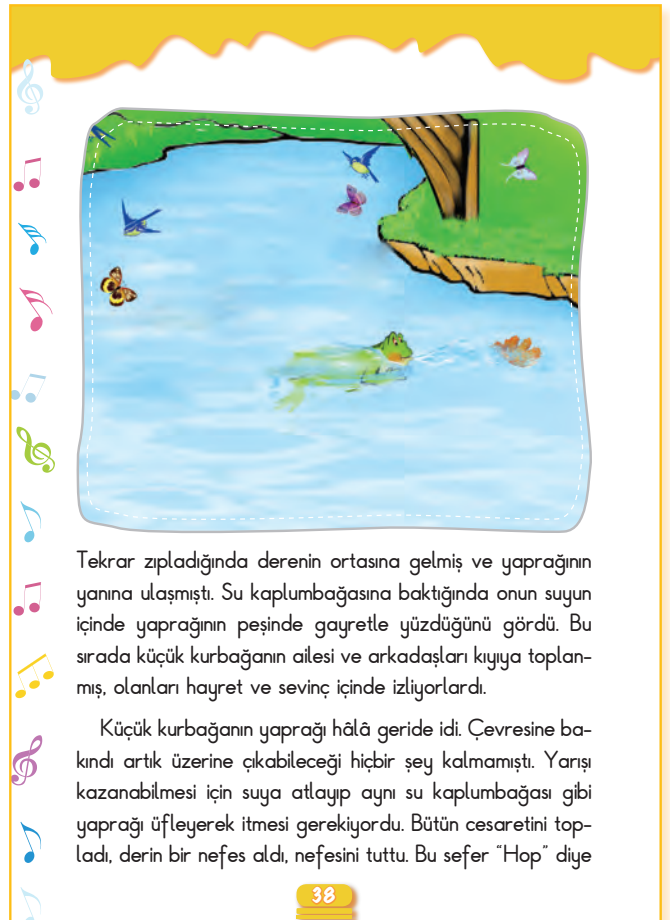
SUDAN KORKAN KÜÇÜK KURBAĞA

Küçük kurbağa arkadaşları ile oynamayı çok sevmesine rağmen onları sadece uzaktan izliyordu. Arkadaşları suya atlıyor, yüzyüyor, neşe ile suyun içinde oynuyorlardı ama o bir türlü suya girmeye cesaret edemiyordu. Arkadaşları gittikten sonra su kıyısına geldi, derin bir nefes aldı, nefesini tuttu, tam suya atlayacakken “Uffffff” deyip vazgeçti. Onun bu korkusu anne ve babasını da çok üzüyordu. Küçük kurbağanın bu durumu komşuları su kaplumbağasının da dikkatini çekti. Su kaplumbağası, küçük kurbağaya birlikte farklı bir oyun oynayabileceklerini söyledi. Kurbağacık yeni oyunu çok merak etti doğrusu. Su kaplumbağası yerden iki ağaç yaprağı aldı, bir tanesini küçük kurbağaya verdi, elindeki yaprağı yavaşça suya bıraktı. Aynısını küçük kurbağadan da yapmasını istedi. “Şimdi” dedi. “Oyunumuz şu, acaba hangimizin yaprağı derenin karşı kıyısına daha önce varacak?” Küçük kurbağa yaprağa bakarak “Haydi başlayalım.” dedi sabırsızlıkla. Su kaplumbağası yaprağa doğru eğilerek üflemeğe başladı: “Üff, üfff, üfff...” Yaprak hareket ediyordu. Bunların aynısını küçük kurbağa da yaptı. O da yaprağa üfledi, üfledi, üfledi... Yapraklar hızla kıydan uzaklaşıyordu. Bir süre sonra nefesleri yapraklara yetişmemeye başlayınca su kaplumbağası farklı bir şey yaptı, suya girdi ve kendi yaprağını üfleyerek takip etmeye başladı. Küçük kurbağa kıyıda hopluyor zıplıyor ama bir türlü suya girmeye cesaret edemiyordu. Kendi yaprağının bu şekilde arkada kalması onu çok rahatsız ediyordu. En sonunda suyun içindeki küçük taşlar dikkatini çekti. Birden arkadaşlarının onların üstüne basarak, zıplayarak oyun oynadıkları aklına geldi. Gözü bir yandan da arkada kalan yaprağındaydı. Sonunda suyun üstündeki küçük taşlara atlayarak ilerlemeye karar verdi. Gözlerini kapatarak beklemeye başladı. Heyecandan hızlı hızlı nefes alıp veriyordu. Bütün gücü ile ileriye doğru bir taşın üstüne sıçradı. Gözlerini açtığı anda taşın üzerinde duruyordu. Derin bir “Ohhh” çekti. Bunu başarmıştı ama hâlâ yaprağına ulaşamamıştı. Tekrar “Hop” diye zıpladı. Bu sefer başka bir taşın üstündeydi. Tekrar zıpladığında derenin ortasına gelmiş ve yaprağının yanına ulaşmıştı. Su kaplumbağasına baktığında onun suyun içinde yaprağının peşinde gayretle yüzdüğünü gördü. Bu sırada küçük kurbağanın ailesi ve arkadaşları kıyıya toplanmış, olanları hayret ve sevinç içinde izliyorlardı.

Küçük kurbağanın yaprağı hâlâ geride idi. Çevresine bakındı artık üzerine çıkabileceği hiçbir şey kalmamıştı. Yarışı kazanabilmesi için suya atlayıp aynı su kaplumbağası

sonunda suyun içindeki küçük taşlar dikkatini çekti. Birden arkadaşlarının onların üstüne basarak, zıplayarak oyun oynadıkları aklına geldi. Gözü bir yandan da arkada kalan yaprağındaydı. Sonunda suyun üstündeki küçük taşlara atlayarak ilerlemeye karar verdi. Gözlerini kapatarak beklemeye başladı. Heyecandan hızlı hızlı nefes alıp veriyordu. Bütün gücü ile ileriye doğru bir taşın üstüne sıçradı. Gözlerini açtığı anda taşın üzerinde duruyordu. Derin bir “Ohhh” çekti. Bunu başarmıştı ama hâlâ yaprağına ulaşamamıştı. Tekrar “Hop” diye zıpladı. Bu sefer başka bir taşın üstündeydi.

Tekrar zıpladığında derenin ortasına gelmiş ve yaprağının yanına ulaşmıştı. Su kaplumbağasına baktığında onun suyun içinde yaprağının peşinde gayretle yüzdüğünü gördü. Bu sırada küçük kurbağanın ailesi ve arkadaşları kıyıya toplanmış, olanları hayret ve sevinç içinde izliyorlardı.

Küçük kurbağanın yaprağı hâlâ geride idi. Çevresine bakındı artık üzerine çıkabileceği hiçbir şey kalmamıştı. Yarışı kazanabilmesi için suya atlayıp aynı su kaplumbağası gibi yaprağı üfleyerek itmesi gerekiyordu. Bütün cesaretini topladı, derin bir nefes aldı, nefesini tuttu. Bu sefer “Hop” diye

suya atladı. İşte suyun içindeydi. "Oh" dedi. Küçük kurbağa artık yüzebiliyordu. Yapracağın yanına geldiğinde tüm gücü ile yaprağına üflemeğe başladı. Önce su kaplumbağasına yetişti. Bir süre onunla yan yana yüzdü. Sonunda onu geçerek kıyıya ulaşmayı başardı. Arkadaşları onu tebrik ediyor, sevinçle ona sarılıyorlardı. Küçük kurbağanın ailesi de çok mutlu olmuştu. Komşuları su kaplumbağasına bu "farklı oyun" için çok teşekkür ettiler.

Neşem YAŞAR

39

bağası gibi yaprağı üfleterek itmesi gerekiyordu. Bütün cesaretini topladı, derin bir nefes aldı, nefesini tuttu. Bu sefer "Hop" diye suya atladı. İşte suyun içindeydi "Oh" dedi. Küçük kurbağa artık yüzebiliyordu. Yapracağın yanına geldiğinde tüm gücü ile yaprağına üflemeğe başladı. Önce su kaplumbağasına yetişti. Bir süre onunla yan yana yüzdü. Sonunda onu geçerek kıyıya ulaşmayı başardı. Arkadaşları onu tebrik ediyor, sevinçle ona sarılıyorlardı. Küçük kurbağanın ailesi de çok mutlu olmuştu. Komşuları su kaplumbağasına bu "farklı oyun" için çok teşekkür ettiler.

Neşem YAŞAR

Hikâyede geçen ses olaylarını çeşitlendirip arttırabilirsiniz. Farklı hikâyelerle farklı canlandırmalar yaparak ses ve nefes çalışmaları gerçekleştirebilirsiniz. Öğrencilerinizi gerçekleştirdiğiniz her bir etkinlik boyunca gözlemleyiniz. Nefes ve ses çalışmalarının doğru yapıldığından emin oluncaya kadar yaptığınız etkinliklere devam ediniz. Etkinliğin sonunda hikâyeyi tekrar okuyup "Küçük Kurbağa" şarkısını tüm sınıfça seslendirebilirsiniz. Öğrencilerinize yaptığınız ses ve nefes çalışmalarını anımsatarak onları şarkıyı seslendirirken doğru şekilde nefes almaya teşvik ediniz.

B.2. DAĞARCIGINDAKİ MÜZİKLERİ ANLAMLARINA UYGUN HIZ VE GÜRLÜKTE SÖYLER.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Öğrencilerinize "Tatlı Rüyalarda" adlı şarkıyı CD'den dinletiniz veya çalgınızla çalarak seslendiriniz. Şarkının hızı ve gürlük özellikleri hakkında öğrencilerinizle konuşunuz. Onlardan düşüncelerini paylaşmalarını isteyiniz.

Öğrencilerinize "Tatlı Rüyalarda" şarkısını kulaktan öğretim yolu ile öğretiniz. Sözlerinden yola çıkarak şarkının, bebeklerin uyumasına yardımcı olmak için söylenen bir ninni olduğunu söyleyiniz. Öğrencilerinize bebeğin uyumasına yardımcı olmak için söylenen bu ninninin hızlı bir biçimde ve kuvvetli bir sesle söylenmesi hâlinde bebekte nasıl bir etki yaratacağını sorunuz. Alacağımız yanıtlardan yola çıkarak öğrencilerinize müziklerin anlamlarına uygun şekilde seslendirilmemesi hâlinde dinleyen kişiler üstünde, beklenilenin aksine hoş olmayan bir etki yaratacağını, bir müziği anlamına uygun seslendirmek istiyorsak hızına ve gürlüğüne dikkat etmemiz gerektiğini, böylelikle güzel müzik dinleme ve yapma becerisi kazanabileceğimizi ifade ediniz.

"Değirmen Üstü Çiçek" adlı türküyü CD'den dinletiniz veya çalgınızla çalarak seslendiriniz. Şarkının hızı ve gürlük özellikleri hakkında öğrencilerinizle konuşunuz. İçinde coşku ve heyecan unsurlarını barındıran müziklerin de yine anlamlarına uygun olarak seslendirilmesi gerektiğini ifade ediniz. Öğrencilerinize "Değirmen Üstü Çi-

3. ETKİNLİK

A. Aşağıda sözleri verilen "Tatlı Rüyalarda" adlı ninniyi anlamına uygun hız ve gürlükte seslendirelim.

TATLI RÜYALAR / NİNİNİ

Neşem Yaşar

Güneşin tüm ışıkları işte soluyor,
Yıldızlar göz kırıyor bak.
Ay gülümsüyor,
Uykuya çağırır bizi geceler.
Ve tatlı bir rüya armağan eder.
Tüm rüyalar gerçek olsun sabah olunca.
Uygun hep huzurlu olsun gece boyunca.

40

çek” adlı türküyü kulaktan öğretim yolu ile öğretiniz.

Öğrencilerinizden öğrettiğiniz türküyü ve ninniye seslendirmelerini isteyiniz. Öğrencilerinizin öğrettiğiniz müzikleri anlamlarına uygun hız ve gürültüde söyleyip söylemediklerini gözlemleyiniz. Öğrencilerinizin tamamı etkinliği gerçekleştirenceye kadar müziklere siz de eşlik ederek sınıfla birlikte seslendiriniz.

TATLI RÜYALAR/ Ninni

Neşem Yaşar

Güneşin tüm ışıkları işte soluyor.

Yıldızlar göz kırıyor bak, ay gülümsüyor.

Uykuya çağırır bizi geceler

Ve tatlı bir rüya armağan eder.

Tüm rüyalar gerçek olsun sabah olunca.

Uykun hep huzurlu olsun gece boyunca.

DEĞİRMEN ÜSTÜ ÇİÇEK

Türkü
Yöresi: Erzurum

Değirmen üstü çiçek,

Oy kızlar naz eyleme.

Orak getirin biçek,

Ölürem kızlar naz eyleme.

Değirmenin bendine,

Oy kızlar naz eyleme.

Döner kendi kendine,

Ölürem kızlar naz eyleme.

A.3. ÖĞRENDİĞİ MÜZİKLERİ BİRLİKTE SESLENDİRİR.

1.ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Öğrencilerinize Öğrenci Çalışma Kitabında yer alan iki koronun da resmini gösteriniz. Onlardan hangi koronun birbiri ile uyum içinde ve güzel şarkı söylüyor olabileceği hakkında fikirlerini belirtmelerini isteyiniz. Resimlerin kendilerini niçin böyle düşündürmüş olabileceğini sorarak resimlerden edindikleri izlenimleri anlatmalarını isteyiniz. Daha sonra öğrencilerinizin seviyesine uygun bir koro dinletisini CD’den izletiniz. CD’den izledikleri koro konseri etkinliğinin sonunda, koro elemanlarının davranışlarını anlatmalarını isteyiniz. Resimlerden ve izledikleri koro görüntülerinden sonra birlikte şarkı söylerken nasıl davranılması gerektiği ile ilgili görüşleri-

TATLI RÜYALAR / NİNİNİ
Neşem Yaşar

Orta 8/8

Güneşin tüm ışıkları işte soluyor,
Tüm rüyalar gerçek olsun sabah olunca,
Uykun hep huzurlu olsun gece boyunca,
Ve tatlı bir rüya armağan eder.

DEĞİRMEN ÜSTÜ ÇİÇEK
Türkü
Yöresi: Erzurum

Değirmen üstü çiçek,
Oy kızlar naz eyleme,
Orak getirin biçek,
Ölürem kızlar naz eyleme.

Değirmenin bendine,
Oy kızlar naz eyleme,
Döner kendi kendine,
Ölürem kızlar naz eyleme.

Değirmen üç dolanır,
Oy kızlar naz eyleme,
Suyu serhoş dolanır,
Ölürem kızlar naz eyleme.

DEĞİRMEN ÜSTÜ ÇİÇEK Türkü
Yöresi: Erzurum

Çabuk

1.De ğin men us rü çi çek
2.De ğin me nin ben di ne
3.De ğin men uç da la nır

Oy kız lar naz ey le me
Oy kız lar naz ey le me
Oy kız lar naz ey le me

O rak ge ti rin bi çek
Dö ner ken di ken di ne
Su yu ser hoş da la nır

Ö lü rem kız lar naz ey le me
Ö lü rem kız lar naz ey le me
Ö lü rem kız lar naz ey le me

43

ni alınız. Şarkı dinlerken ve söylerken nelerden rahatsız olduklarını sorunuz. Daha sonra öğrencilerinize “Sınıfta birlikte şarkı söylerken nelere dikkat etmeliyiz?” sorusunu yöneltiniz. Verilen cevaplardan uygun olanları tahtaya yazınız. Öğrencileriniz cevapları verirken siz de öğrencilerinize ipuçları veriniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 5. etkinlik)

Birlikte Şarkı Söyleme Kuralları

- Şarkının sözlerini doğru ve anlaşılır söylemek,
- Şarkıyı bağırmadan söylemek,
- Şarkıyı, şarkının anlamı ve karakteri ile uyumu gözetilerek belirlenmiş hız ve gürlük özelliklerine uygun seslendirmek
- Şarkının nüanslarına dikkat etmek,
- Şarkıya birlikte başlayıp birlikte bitirmek,
- Şarkıyı birlikte söylerken birbirini dinleyerek ses bütünlüğü içinde seslendirmek.

Öğrencilerinizle birlikte kuralları belirledikten sonra onlardan bu kurallara uygun olarak bildikleri bir şarkıyı seslendirmelerini isteyiniz. Birlikte seslendirilecek şarkıyı belirleyiniz. Şarkı seslendirilirken öğrencilerinizin birlikte söyleme kurallarına uyup uymadıklarını gözlemleyiniz. Farklı şarkılar da söyleterek çalışmayı pekiştirebilirsiniz. Etkinlik sınıfın tamamı tarafından gerçekleştirilinceye kadar çalışmaya devam ediniz.

D.1. ORTAMA UYGUN MÜZİK DİNLEME VE YAPMA KURALLARINI UYGULAR .

Konu ile İlgili Açıklamalar

Bu kazanım, öğrenciler için ön hazırlık gerektirmektedir. Öğretmen, kazanımı vermeden önce gerçekleştirilecek etkinlik için öğrenciler arasında görev dağılımı yapmalıdır. Bu nedenle kazanımın en az iki ders saatinde işlenmesi uygun olacaktır.

1. ETKİNLİK

Öğrencilerinizi dört gruba ayırınız. Her bir gruptan evde, okulda, konser salonlarında ve açık havada müzik dinlerken veya yaparken yapılmaması gereken davranışları düşünmelerini ve bunları bir öykü içinde canlandırmalarını isteyiniz. Canlandırmalar yapılırken öğrencilerinizin birbirlerini gözlemlemelerini isteyiniz. Her grup canlandırmasını yaptıktan sonra yapılan canlandırmalarda vurgulanan olumsuzlukların neler olduğunu, nedenlerini ve canlandırmalarda nasıl davranılması gerektiğini sınıf içinde tartışınız. Evde, okulda, konser salonlarında ve açık havada sergilenmesi gereken davranış biçimi üzerinde durunuz. Sonuçları tahtaya yazınız. Öyküleri doğru davranış biçimleri ile yeniden dramatize ettiriniz.

4. ETKİNLİK: Aşağıda verilen iki resmi de inceleyelim. Hangi koro birbiri ile uyum içinde ve güzel şarkı söylüyor olabilir? Neden bu şekilde düşündüğümüzü açıklayalım.

44

(Öğrenci Çalışma Kitabı 6. etkinlik)

Öğrencilerinize,

Evde müzik dinlerken veya yaparken müzik dinleme araçlarının sesinin fazla açılmasının veya yüksek sesle müzik yapılmasının aile fertlerini ve komşuları rahatsız edebileceğini söyleyiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 7. etkinlik)

• Okulda müzik dinleme ve yapma

1. Okulda müzik yapmada kullanılan çalgıların temiz ve özenli kullanılması gerektiği,

2. Çalgıların sınıfta ve okulda yapılan müzik etkinlikleri sırasında amacına uygun şekilde kullanılmasının doğru olacağını,

3. Müzik dinleme araçlarının sesinin çevreyi rahatsız edecek biçimde açılmaması gerektiğini,

4. Bir müzik eserini birlikte söylerken, çalarken ya da hem söyleyip hem çalarken toplu söyleme ve çalma kurallarına uygun biçimde birbirini dinlemenin ve eseri seslendirmeye aynı anda başlayıp bitirmenin gerekliliği vurgulanmalıdır.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 8. etkinlik)

• Konser salonlarında müzik dinleme ve yapma

(bkz: 1. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabının 62, 63 ve 64. sayfalarında verilen Ortama Uygun Müzik Yapma ve Dinleme Kuralları) Konser başladıktan sonra gürültü çıkaracak hareketlerde bulunmanın ve konser salonuna konser başladıktan sonra girmenin uygun davranışlar olmadığını anlatınız.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 9. etkinlik)

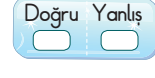
• Açık havada müzik dinleme veya yapma

Açık havada yapılan ve dinlenen müziklerde sesin çok geniş bir alana yayılabileceği, bu durumda başka insanların da kendi sevdikleri müzikleri dinleme hakları bulunduğunu ya da yüksek sesle dinlediğimiz müziklerin bizleri eğlendirdiği ortamda başkalarını rahatsız edebileceğini düşünerek, temel ilke olarak cihazın sesini duyabileceğimiz oranda açılmasının uygun olacağını aynı zamanda bu davranışların medeni bir insan olmanın gereği olduğu önemle vurgulanmalıdır.

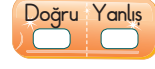
Öğrencilerinize günlük yaşantılarında da görgü kurallarına uygun şekilde dinlemeyi bilmenin ve bu biçimde davranmanın önemli olduğunu söyleyiniz. Daha sonra canlandırdıkları öyküleri doğru davranış biçimleri ile yeniden dramatize etmelerini isteyiniz. Öğrencilerinizin doğru davranış şekillerini pekiştirip pekiştirmediklerini anlayabilmek için öyküleri dramatize ederken onları gözlemleyiniz. Her grup canlandırmasını tamamladıktan sonra öyküdeki doğru davranış biçimleri hakkında fikir-

5. ETKİNLİK: Hangisi doğru, hangisi yanlış?

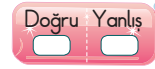
• Şarkının sözlerini doğru ve anlaşılır söylemeliyiz.

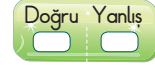
• Sesimizin daha güzel duyulması için şarkıyı çok fazla bağırarak seslendirmeliyiz.

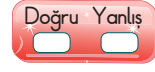
• Bir şarkıyı istediğimiz hızda söyleyebiliriz. Şarkının hızına dikkat etmemize gerek yoktur.

• Şarkıyı, şarkının gürültü özelliğine uygun şekilde seslendirmeliyiz.

• Ninniyi hafif sesle marşı da coşkulu ve dinamik seslendirmeliyiz.

• Şarkıya birlikte başlayıp birlikte bitirmemiz gerek yoktur.

• Şarkıyı söylerken birbirimizi dinleyerek bir bütünlük içinde olmalıyız ve şarkıyı bu şekilde bitirmeliyiz.

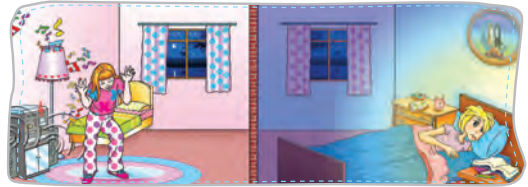

45

Evde müzik dinlerken veya yaparken

- Müzik yaparken ve dinlerken müzik dinleme araçlarının sesini fazla açmayalım, yüksek sesle müzik yapmayalım.

6. ETKİNLİK: Aşağıdaki resmi inceleyelim. Resim hakkındaki düşüncelerimizi sınıfta arkadaşlarımızla paylaşalım.

Okulda müzik dinlerken veya yaparken

- Okulda müzik yaptığımız çalgıları temiz ve özenli kullanalım. Çalgılarımızı sınıfta ve okulda yapılan müzik etkinlikleri sırasında amacına uygun şekilde kullanalım. Çalgımızla gürültü çıkararak çevreyi rahatsız etmeyelim.
- Şarkılarımızı, birlikte şarkı söyleme kurallarına dikkat ederek seslendirelim. Çalgı çalarken ve şarkı söylerken birbirimizi dinleyelim.
- Okuldaki müzik dinleme araçlarımızı dikkatli kullanalım. Müzik dinleme araçlarına zarar vermeyelim. Müzik dinleme araçlarımızın sesini çevreyi rahatsız etmeyecek biçimde açalım.

46

7. ETKİNLİK: Aşağıdaki resmi inceleyelim. Resim hakkındaki düşüncelerimizi sınıfta arkadaşlarımızla paylaşalım.

• Konser salonlarında müzik dinlerken salonda gürültü çıkarmak hareketlerde bulunmayalım. Konser salonuna konser başladıktan sonra girerken uygun bir davranış olmadığını bilelim.

8. ETKİNLİK: Aşağıdaki resmi inceleyelim. Resim hakkındaki düşüncelerimizi sınıfta arkadaşlarımızla paylaşalım.

47

lerini isteyiniz. Öğrencilerinizde pekişmediğini düşündüğünüz davranış şekillerini soru-cevap ve karşılıklı konuşma vb. yöntemlerle tamamlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işlenişi sırasında göstermiş oldukları performansı aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Şarkıları seslendirirken nefesini doğru şekilde kullandı.			
2. Şarkıları anlamlarına uygun hızda seslendirdi.			
3. Şarkıları anlamlarına uygun gürlükte seslendirdi.			
4. Şarkıları sınıfta uyumlu şekilde seslendirdi.			
5. Uygun dinleme davranışları sergiledi.			
6. Bildiklerini ve görüşlerini uygun şekilde açıkladı.			

Öğrencilerinizin grup çalışmaları sırasında göstermiş oldukları performansı oluşturacağımız bir formla değerlendirebilirsiniz.

Notlarım

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C.2. Şarkılı oyun müziklerine, özgün hareketlerle eşlik eder.

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanım: A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.

Ara Disiplinlerle İlişkilendirme: Özel Eğitim: 6: Kendini ifade edebilme becerisini geliştirir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Kulüp ve diğer grup çalışmalarında yapılacak işler konusunda arkadaşlarını yönlendirir, onları cesaretlendirir ve gerektiğinde yardımda bulunur.

Süre: 6x40’

Araç ve Gereç: Etkinliklerde kullanılan şarkı ve türkülerin olduğu CD

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile İlgili Açıklama

Müziksel yaratıcılıkla ilgili çalışmalar çocuğun müzikte farklı ezgi cümlelerini, farklı söz kümelerini ayırt etmesini ve yaratıcılığını kullanmasını destekleyen ön çalışmalardır. Bu ve buna benzer çalışmalar hava koşullarının uygun olduğu zamanlarda açık havada veya hareket etmeye uygun kapalı alanlarda gerçekleştirilebilir.

C.2. ŞARKILI OYUN MÜZİKLERİNE, ÖZGÜN HAREKETLERLE EŞLİK EDER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinize işleyeceğiniz kazanım ile ilgili bir şarkı dinletmeden önce belirlediğiniz şarkının konusu ile ilgili bir hikâye anlatarak konuya giriş yapabilirsiniz. Örneğin “Deniz Topu” şarkısını kullanırsanız deniz kenarında tatilde olduklarını ve bir deniz topu ile oynadıklarını hayal etmelerini isteyiniz. Daha sonra deniz topunun yerde zıplamasını ve dalga üzerindeki hareketlerini taklit etmelerini söyleyiniz. Öğrencilerinizin genelde birbirlerini taklit ettiklerini gözlemleyebilirsiniz. Ancak taklitlerin özgün olmasına, her çocuğun kendi canlandırmasını yapıyor olmasına dikkat ediniz. Bu anlamda herkesin farklı özellikler taşıyan bir deniz topuna sahip olduğunu o farklı özelliği taklitlerinde yansıtmasını isteyebilirsiniz. Deniz topu şarkısını öğrencilerinize dinletiniz. Onlardan

0- ŞARKILI OYUNLARIMIZ

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki şarkıyı, sözleri ve ezgisine uygun hareketler yaparak arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

DENİZ TOPU

Onur Erol

Deniz topu, zıpla zıpla zıpla zıpla zıpla zıpla
Deniz topu, zıpla zıpla zıpla zıpla dur.
Bir dalga savurur yukarıya.
Bir dalga yakalar kucağına.
Deniz topu, böyle yüzer mavi sularda.

yaptıkları taklitleri dinledikleri şarkıya uygun olarak canlandırmalarını isteyiniz. Öğrencilerinizi iki gruba ayırınız. 1. gruba şarkı eşliğinde taklitlerini sergilemelerini, 2. gruptan ise arkadaşlarını gözlemlemelerini isteyiniz. Her iki grup da canlandırmaları yapıp birbirlerini gözlemledikten sonra tüm sınıfın yapabileceği, en beğenilen hareketleri öğrencilerinizle birlikte belirleyiniz. Belirleme yaparken siz yönlendirici olunuz. Belirlediğiniz hareketler öğrencilerinizin mevcut buldukları alanda yerlerine veya sıralarına geçtiklerinde rahatça yapabilecekleri hareketler olmalıdır. Öğrencilerinizden sıralarında yaptıkları canlandırmadan sonra yerlerine oturarak şarkıyı seslendirmelerini isteyiniz. Onlar şarkıyı seslendirirken hareketlerle şarkıya eşlik ediniz. Daha sonra öğrencilerinizden de şarkıyı birlikte belirlediğiniz hareketleri yaparak seslendirmelerini isteyiniz. Öğrencilerinizi şarkıyı hareketlerle seslendirirken gözlemleyiniz.

DENİZ TOPU

Onur Erol

Deniz topu zıpla zıpla zıpla zıpla zıpla zıpla
(Eller topa benzetilerek yumruk yapılır, yumruklar dizde zıplatılır.)

Deniz topu zıpla zıpla zıpla zıpla dur.
(Yumruklar durur.)

Bir dalga savurur yukarıya.
(Eller yukarıya kaldırılarak sallanır.)

Bir dalga yakalar kucağına.
(Kucaklama hareketi yapılır.)

Deniz topu böyle yüzer mavi sularda.
(Kulaç atma hareketi yapılır.)

A.7. MÜZİK ÇALIŞMALARINI SERGİLER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Halay isimli şarkının sözlerini tahtaya yazınız. Şarkıyı dinletmeden önce şarkının konusu ile ilgili konuşarak (hangi ortamlarda halay çekildiği, öğrencilerinizin daha önce halaya katılıp katılmadıkları vb. sorular sorabilirsiniz.) derse giriş yapabilirsiniz. Öğrencilerinize Halay şarkısını birkaç kere dinletiniz. Onlardan şarkıyı dinlerken şarkının sözlerine ve ezgisine dikkat etmelerini isteyiniz. Daha sonra şarkıyı tekrar dinletiniz ve öğrencilerinizden uygun hareketlerle şarkıya eşlik etmelerini isteyiniz. Her öğrencinin bireysel olarak şarkıya uygun hareketler

yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz. Daha sonra öğrencilerinizle halay şarkısına uygun hareketleri birlikte belirleyiniz. Şarkıyı öğrencilerinizle birlikte hareketler eşliğinde seslendiriniz. Öğrencilerinizden şarkıyı, sözlerine ve ezgisine uygun hareketler eşliğinde arkadaşları ile birlikte seslendirmelerini isteyiniz. Öğrencilerinizi şarkıyı hareketlerle seslendirirken gözlemleyiniz. Öğrencilerinizi gözlem formuyla değerlendiriniz. Yıl sonu, belirli gün ve haftalar vb. günlerde bu çalışmalarını sunmalarına imkân veriniz.

HALAY

Saip Egüz

Gel yanıma, gir koluma.
Gel yanıma, gir koluma.
Gel yanıma, gir koluma.
Gel yanıma hey.

Ver elini, al mendili.
Çek halayı hey.
Ver elini, al mendili.
Çek halayı hey.

Dön bir sağa, bir de sola.
Dön bir sağa, bir de sola.
Dön bir sağa, bir de sola.
Dön bir sağa hey.

Ver elini al, mendili.
Çek halayı hey.
Ver elini al, mendili.
Çek halayı hey.

Koy beline, sağ elini.
Koy beline, sol elini.
Koy beline, sağ elini.
Koy beline hey.

Ver elini al, mendili.
Çek halayı hey.
Ver elini al, mendili.
Çek halayı hey.

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.3. Çevresinde kullanılan çalgıları tanıır.

Uyarı: Öğrencilerin çevresindeki geleneksel ve uluslararası vurmali ezgili ve vurmali ezgisiz çalgılarla tanışmaları sağlanmalıdır.

Süre: 4x40

Araç ve Gereç: Çalgı resimleri

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile İlgili Açıklama

Müzik insan sesleriyle ve çalgılarla yapılır. Farklı çalgıların bir arada kullanılması farklı müzik türlerini oluşturur. Çocuğun, kültürünün parçası olan müzik türlerini tanıması ve dünya müziklerini anlaması için tür bilgisine ihtiyacı vardır. Sınıfta yapılan çalgıları tanıma ve gruplandırma çalışmaları, müzik türlerini öğrenmenin başlangıç aşaması sayılabilir.

Çocuklar, farklı çalgılarla tanışırken yaptıkları çalışmalarla, kendi kültürlerini ve başka kültürlerin müziğini dünya kültürünün bir parçası olarak görme deneyimleri kazanırlar. Ayrıca bu çalışmalar, farklı kültürlerden insanların bir arada yaşadığı ortamlarda uyum ve kaynaştırma işlevi görür.

İlköğretim birinci kademedeki çocukların kas gelişimi ve özellikle parmaklarının çalgı kullanmaya uygunluğu mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle genellikle müzik eğitiminin başlangıcında sesin kolay elde edilebildiği ve akort gerektirmeyen vurmali ezgili ve vurmali ezgisiz çalgılar kullanılır. Küçük yaş grupları için bu çalgılarla müzik yapmak, sonuçlarını hemen alabildikleri eğlenceli çalışmalardır.

Kültürümüzde yer alan zil, def, darbuka, davul ve tahta kaşıklar çevremizde kullanılan ve sıklıkla karşılaştığımız vurmali ezgisiz çalgılardır. Vurmali ezgisiz çalgılar tartım/ ritim çalgıdır. Bunların yanı sıra başka ulusların vurmali ezgisiz çalgıları müzik eğitiminde ritim çalgıları olarak kullanılmaktadır. Örneğin “marakas” Güney Amerika, “kastanyet” İspanyol çalgısıdır.

Vurmali ezgili çalgılar olarak nitelendirilen gruptaki çalgılar ise Orff çalgıları olarak bilinen ksilofon ve metalofonlardır. Vurmali ezgili çalgıların vurmali ezgisizlerden farkı ezgi üretilen çalgılar olmasıdır. Bu çalgıların ağaçtan yapılanlarına ksilofon, metalden yapılanlarına metalofon denir. Bagetlerle (sopalarla) üzerlerindeki metal veya tahtadan yapılmış tuşlara vurularak ses elde edilir. Bu çalgılar da kendi içlerinde ses sınırları-

7- ÇALGILARI TANİYALIM

1. ETKİNLİK: Aşağıda bazı vurmali çalgı resimleri verilmiştir. Verilen resimlerde yer alan çalgılardan tanıdıklarımızı (bildiklerimizi) boyayalım. Bu çalgılar dışında çevrenizde kullanılan başka bir vurmali çalgı varsa bu çalgının resmini alttaki boşluğa çizelim.

52

2. ETKİNLİK: Fotoğraflarda gördüğümüz vurmali çalgıların isimlerini altlarında verilen boşluklara yazalım.

3. ETKİNLİK: Aşağıdaki çalgılardan hangisinin vurmali ezgisiz, hangisinin vurmali ezgili olduğunu fotoğrafların altlarında verilen boşluklara yazalım.

53

na göre farklı isimler alırlar.

Müzik eğitiminde sıklıkla adı geçen vurmali ezgili çalgılar ve vurmali ezgisiz çalgılar aşağıda belirtilmiştir.

A) Vurmali Ezgisiz Çalgılar

a) Ağaçtan Yapılanlar

- Marakas
- Kastanyet
- Ritim çubuğu
- Ritim kutusu
- Guiro (tır-tır)

b) Metalden Yapılanlar

- Çelik üçgen
- Zil
- Çıngırak
- Kabasa
- Metal agogo
- Ayaklı zil

c) Deriden Yapılanlar

- Def
- Darbuka
- Bongo
- Davul
- Timpani
- Tembal

B) Vurmali Ezgili Çalgılar

a) Metalden Yapılanlar

- Metalofon

b) Ağaçtan Yapılanlar

- Ksilofon

B.3. ÇEVRESİNDE KULLANILAN ÇALGILARI TANIR.

ETKİNLİK

Öğrenci Çalışma Kitabının 52. sayfasındaki 1. etkinliği öğrencilerinize yaptırınız.

Öğrencilerinize zil, def, darbuka, davul, tahta kaşık, ritim çubukları, marakas, tır-tır, ksilofon, metalofon ve çelik üçgen resimleri gösteriniz. Gösterdiğiniz bu resimlerde yer alanlardan hangilerini tanıdıklarını sorunuz. Tanıdıkları çalgıların isimlerini söylemelerini isteyiniz. Öğrencilerinizle birlikte tanıdıkları çalgıların çalınış biçimleri ve sesleri hakkında konuşunuz. Onlardan çalgıların çalınışlarını ve çıkardıkları sesleri taklit etmelerini isteyiniz. Öğrencilerinize çevrelerinde bu çalgıları çalan kimselerin olup olmadığını, bu çalgıların çalındığı herhangi bir konsere katılıp katılmadıklarını veya böyle bir

müzik etkinliği izleyip izlemediklerini sorunuz. Daha sonra resimlerdeki diğer çalgıların isimlerini söyleyerek onları da tanıtınız. Bu çalgıların çalınışları, sesleri ve yaptıkları materyaller hakkında bilgi veriniz. Çalgılar elinizde mevcut ise bunların seslerini dinletiniz. Mevcut değilse öğrencilerinize bu çalgıların kullanıldığı müziklerden örnekler de dinletebilirsiniz. Öğrencilerinizin sınıfta yapımını gerçekteştirdiği çalgıları da çalgı sesleri elde etmek için kullanınız.

Öđrenci Çalışma Kitabının 53. sayfasındaki 2. etkinliği öğrencilerinize yaptırınız. Yapılan çalışmaları kontrol ediniz. Kazanımın pekişmesi için her öğrenciden sececeği bir vurmali çalgıyı canlandırarak tanıtmalarını isteyebilirsiniz. Canlandırma sırasında öğrenci çalgıyı tanıtarak onu taklit eder. Öđrenci sayısı fazla olan sınıflarda aynı çalgıyı canlandırmayı sečen öğrencilerinizden gruplar oluşturabilir, onlardan canlandırmaları grup çalışmasıyla gerçekteştirmelerini isteyebilirsiniz. Daha sonra gruplara farklı çalgıların isimlerini vererek bu çalgıları canlandırmalarını söyleyiniz. Bu, öğrencilerinizin eğlenerek katılacakları bir çalışma olacaktır. Öđrencilerin taklitleri doğru yaptıklarından emin oluncaya kadar çalışmaya devam ediniz.

Öğrencilerinize vurmali çalgıların ezgisiz ve ezgili ritim çalgıları olarak ikiye ayrıldığını belirtiniz. Vurmali ezgisiz çalgıların zil, def, darbuka, davul, ritim çubuğu (tahta kaşık), marakas, tır-tır, çelik üçgen gibi sınıfta yapımını da gerçekteştirmiş oldukları ritim çalgıları olduğunu açıklayınız. Vurmali ezgili çalgılar için de metalofon ve ksilofon resimlerini gösteriniz. Öğrencilerinizin yaptığı çalışmaları kontrol ediniz. Bu çalgıların neden ezgili ve ezgisiz olarak adlandırıldığını açıklayınız. Öğrenci Çalışma Kitabının 53. sayfasındaki 3. etkinliği öğrencilerinize yaptırınız. Yapılan çalışmaları kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizi dersin işlenişi sırasında seğılemiş oldukları performansını, ders işlenişine katılımını ve sorulara konuya uygun ve doğru cevaplar verme açısından değerlendiriniz. Öğrencilerinizi derse katılımını, konuya uygun ve mantıklı cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Kazanım: D.2. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.

Süre: 6 x 40'

Araç ve Gereç: Türk halk müziği, klasik Türk müziği, Türk pop müziği ile jazz (caz), rock (rak) ve klasik Batı müziği örneklerine ait DVD, CD, Mp3 çalar

Ders Öncesi Hazırlık: Öğretmen her derste farklı müzik türlerini tanıtmak üzere görsel ve işitsel materyalleri (DVD, CD, Mp3 çalar vb.) sınıfta bulundurmaktadır. Öğretmen geleneksel müziklerimize (Halk müziği, klasik Türk müziği) en az 4 ders saati ayırmalıdır. Dinletilecek eserler sınıf düzeyine uygun belirlenmelidir.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ**D.2. FARKLI TÜRLERDEKİ MÜZİKLERİ DİNLEYEREK MÜZİK BEĞENİ VE KÜLTÜRÜNÜ GELİŞTİRİR.****1. ETKİNLİK**

Öğretmen öğrencilere günlük hayatlarında dinledikleri müziklerden sevdikleri şarkıların neler olduğunu sorarak derse başlar. Gelen cevaplar doğrultusunda şarkıların isimleri tahtaya yazılarak sınıfta paylaşılır. Öğretmen tahtaya yazılan bu şarkıların her birinin bir müzik türüne ait olduğu konusunda açıklamalar yapar. Öğretmen farklı müzik türlerini ayırt edebilmeleri için öğrencilere örnek müzikler dinleteceğini belirtir.

2. ETKİNLİK

Öğrencilere yurdumuzun çeşitli bölgelerine ait Türk Halk Müziği örnekleri (Karadeniz/horon, Ege/zeybek, İç Anadolu/bozlak vb.) dinletilir ve hangi bölgelere ait olabilecekleri sorulur. Düşünceler sınıfta paylaşılır. Öğretmen gerekli tamamlamaları yapar.

3. ETKİNLİK

Öğrencilere klasik Türk müziğine ait seviyeye uygun sözlü ve enstrümantal şarkı örnekleri dinletilir. Duygu ve düşünceler sınıfta paylaşılır. Öğretmen gerekli tamamlamaları yapar.

4. ETKİNLİK

Öğrencilere Türk pop müziği eserlerine ait seviyeye uygun pop müzik şarkı örnekleri dinletilir. Duygu ve dü-

8- FARKLI MÜZİKLER DE VAR

1. ETKİNLİK: Aşağıda müzik türlerinin isimleri ve bu türlere ilişkin fotoğraflar verilmiştir. Resimleri inceleyelim ve ilgili müzik türleri ile eşleştirelim.

Türk halk müziği	
Türk pop müziği	
Klasik Türk müziği	
Uluslararası müzikler	

54

2. ETKİNLİK

A. Dinlediğiniz müzik türlerini aşağıdaki boşluğa yazınız.

B. Dinlediğiniz değişik türdeki müzikler size kendinizi nasıl hissettiriyor aşağıdaki boşluğa yazınız.

55

şünceler sınıfta paylaşılır. Öğretmen gerekli tamamlamaları yapar.

5. ETKİNLİK

Öğrencilere bazı müziklerin, insanlar üzerinde oluşturdukları etkiler sebebiyle sadece ait oldukları ülkelerde değil diğer ülkelerin insanları tarafından da sevilerek dinlendiği, çalındığı ve söylendiği anlatılır. Bu tür müziklere uluslararası müzikler dendiği belirtilir. Öğrencilere jazz, rock ve klasik Batı müziğine ait örnek eserler dinletilir. Konu ile ilgili duygu ve düşünceler sınıfta paylaşılır.

Not: Öğrenci Çalışma Kitabının 54. ve 55. sayfalarındaki 1 ve 2. etkinlikleri sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin; derse katılım, müzik türlerini doğru şekilde ayırt etme ve sorulara doğru cevaplar verme bakımından performanslarını değerlendiriniz. Öğrencilerinizi derse katılmaları, sorulara konuya uygun ve mantıklı cevaplar vermeleri için teşvik ediniz.

Notlarım

Notlarım

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanım: A.5. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Millî bayramları kutlamak amacıyla hazırlık yapar ve kutlamak için alternatifler üretir.

Süre: 8x40

Araç ve Gereç: Belirli gün ve haftalarda kullanılacak şarkı, türkü ve marşların olduğu CD, “Cumhuriyet” marşı, “Kızılay”, “Yerli Malı”, “Orman” ve “23 Nisan” şarkılarının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile ilgili Açıklama

Cumhuriyet Bayramı, Atatürk Haftası, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi gün ve haftalarda Atatürk ile ilgili kazanımlara yer veriniz. Atatürk ve Müzik bölümünde verilen Atatürk ile ilgili şarkıları öğrencilerinize öğretiniz.

“Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.” kazanımının gerçekleşmesi için öğrencilerinize çalışmalarını sergileyebilecekleri ortamlar hazırlayarak onlara fırsatlar vermeniz son derece önemlidir. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik çalışmalarına sınıftaki her öğrenci dâhil edilmelidir. Öğrenci çalışma kitaplarında yaptıkları çalışmaları kontrol ediniz. Öğrencilerinizi gözlem formu ile değerlendiriniz.

A.5. BELİRLİ GÜN VE HAFTALARLA İLGİLİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNE KATILIR.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1 ve 2. etkinlik)

Öğrencilerinize okulda hangi belirli gün ve haftalarla ilgili anma ve kutlama etkinlikleri yapıldığını sorunuz. Belirli gün ve haftalarla ilgili yapılan müzik etkinliklerini anlatmalarını isteyiniz. Öğrenci Çalışma Kitabındaki 1 ve 2. etkinliği öğrencilerinize yaptırınız. 2. etkinliğin verilen “b” şıkında öğrencilerinize belirli gün ve haftalarla ilgili yapılan müzik etkinliklerinde görev alıp almadıklarını, görev almadıysa gerekçesini sorunuz. Bu çalışma öğrencilerinizin müzik etkinliklerine katılımları hakkında fikir edinmenizi sağlamayı amaçlamaktadır.

Zamanı geldikçe ilgili belirli gün ve haftalara uygun şarkıları öğrencilerinize öğretiniz. Şarkıları öğretmeden önce motivasyonu sağlamak için zamanı gelen belirli gün ve haftaların anlam ve önemine ilişkin sorular sorarak derse geçiş yapabilirsiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3, 4 ve 5. etkinlik)

“Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Millî bayramları kutlamak amacıyla hazırlık yapar ve kutlamak için alternatifler üretir.” kazanımı ile ilişkilendirilen kazanımda millî bayramlarımıza değininiz. Öğrencilerinize öğrenci çalışma kitabındaki 3 ve 4. çalışmaları yaptırınız. Okulda hangi millî bayramların kutlandığını sorunuz. Millî bayramlarımızın anlam ve önemi hakkında

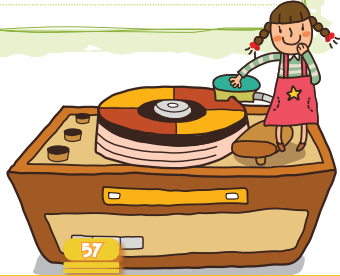
0- BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ

1. ETKİNLİK: Okulunuzda kutladığınız belirli gün ve haftaları aşağıdaki boşluğa yazınız.

2. ETKİNLİK

A. Okulunuzda belirli gün ve haftalarla ilgili yapılan müzik etkinliklerini aşağıdaki boşluğa yazınız.

56

B. Okulunuzda belirli gün ve haftalarla ilgili yapılan müzik etkinliklerinde görev aldınız mı?

Evet Hayır

C. Cevabınız “Evet” ise bu etkinliklerde nasıl bir görev aldınız?

57

konuşmalarını sağlayınız. Millî bayramlarımızın kutlanma sebeplerini anlatınız. Millî bayramlarımızı kutlamak için okulda ve sınıfta hangi hazırlıkların yapıldığını sorunuz. Millî bayramları daha farklı kutlamak isteseydiniz nasıl etkinlikler hazırlardınız sorusunu sorunuz. Onların düşüncelerini alarak belirttikleri farklı kutlama biçimlerini tahtaya yazınız (Müzikli rontlar, öğrenilen şarkılarla gün ve hafta ile ilgili canlandırmaların yapılması, koro konseri vermek gibi). Öğrencilerinizin düzeyine uygun sınıfta uygulanabilecek farklı bir kutlama etkinliğini öğrencilerinizle birlikte planlayınız.

Seçilen etkinliği sınıfta dramatize etmelerini isteyebilirsiniz. Etkinlik dramatize edilirken öğrencileriniz dağarcıklarındaki belirli gün ve haftalarla ilgili şarkılar dinleyebilir, çalabilir, söyleyebilir veya bu şarkıları canlandırmada eşlik olarak kullanılabilirler. Öğrencilerinize sınıfta farklı bir kutlama örneği sergilemeleri için fırsat sağlayınız.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 6. etkinlik)

Aşağıda bazı belirli gün ve haftalarla ilgili olarak öğrencilerinize öğretebileceğiniz şarkılar verilmiştir. Bu şarkıları ilgili belirli gün ve haftalarda öğrencilerinizle birlikte seslendiriniz.

Siz de okulda yapılan belirli gün ve haftalar kapsamındaki anma ve kutlama etkinliklerinde günün anlam ve önemine uygun farklı şarkılar kullanabilir ve öğrencilerinize öğretebilirsiniz.

CUMHURİYET BAYRAMI (29 Ekim)

CUMHURİYET

Sefai Acay

Cumhuriyet hürriyet demek,
Cumhuriyet özgürce yaşamak,
Uygarlığa, çağdaşığa,
Durmadan, yılmadan koşmak demek.

Cumhuriyet mutluluk demek,
Cumhuriyet kol kola yürümek,
Uygarlığa, çağdaşığa,
Durmadan, yılmadan koşmak demek.

KIZILAY HAFTASI (29 Ekim- 4 Kasım)

KIZILAY

Sefai Acay

Depremlerde, yangınlarda,
Hem barışta hem savaşta,
Sen koşarsın yardıma,
Güç verirsin yurduma.
Sonsuza dek güçlenerek
Her acıyı sar Kızılay.

Kan vermekle yardım etmek,
Çok büyük bir mutluluktur.
Çözdüğün güçlükleri,
Bilmeyen kimse yoktur.
Sonsuza dek güçlenerek
Her acıyı sar Kızılay.

3. ETKİNLİK: Aşağıda verilen belirli gün ve haftalardan hangileri millî bayramlarımızdan değildir? İşaretleyelim.

24 Kasım Öğretmenler Günü
 12-18 Aralık Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası
 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı
 1 Mart Yeşilay Haftası
 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü
 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
 15-21 Mart Tüketiciyi Koruma Haftası
 15-22 Nisan Turizm Haftası

4. ETKİNLİK: Okulunuzda hangi millî bayramları kutluyorsunuz? Yazalım.

58

5. ETKİNLİK

A. Okulda millî bayramlarımız için yapılan kutlamalarda nasıl bir müzik etkinliği hazırlamak isterdiniz?

B. Hazırlayacağınız etkinlikte nelere ihtiyacınız olabilir?

C. Hazırlayacağınız bu etkinliği kimlerle birlikte gerçekleştirmek isterdiniz?

59

6. ETKİNLİK:

A. Her yıl 29 Ekim'i Cumhuriyet Bayramı olarak kutlar ve kutlama törenlerinde cumhuriyet ile ilgili şarkılar söyleriz. "Cumhuriyet" şarkısı da bunlardan biridir. Bu şarkıyı birlikte seslendirelim.

CUMHURİYET

Sefai Acay

Cumhuriyet hürriyet demek.
 Cumhuriyet özgürce yaşamak,
 Uygarlığa, çağdaşığa,
 Durmadan, yılmadan koşmak demek.

Cumhuriyet mutluluk demek.
 Cumhuriyet kol kola yürümek,
 Uygarlığa, çağdaşığa,
 Durmadan, yılmadan koşmak demek.

60

TUTUM, YATIRIM VE TÜRK MALLARI HAFTASI
(10 Aralık)

YERLİ MALI

Hilmi Seyrek

Yerli malı yiyelim, yerli malı loy loy
 Yerli malı giyelim, haydi arkadaş.

Yerli malı alalım, yerli malı loy loy
 Yerli malı satalım, yerli malı loy loy

Yerli malı üretelim, yerli malı loy loy
 Yerli malı tüketelim, yerli malı loy loy

ORMAN HAFTASI (21-26 Mart)

ORMAN

Söz: İ. Bekir Tez

Müzik: Erdoğan Okyay

Kestane, gürgen, palamut,
 Altı yaprak üstü bulut,
 Gel sen burda derdi unut,
 Orman ne güzel, ne güzel.

Dallar kolkola görünür,
 Yaprak yaprağa sürünür,
 Kışın karlara bürünür,
 Orman ne güzel, ne güzel.

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK
VE ÇOCUK BAYRAMI

23 NİSAN

Saip Egüz

Sanki her tarafta var bir düğün
 Çünkü en şerefli, en mutlu gün.
 Bugün yirmi üç nisan,
 Hep neşeyle doluyor insan.

Bugün Ata'mızdan bir armağan,
 Yoksa tutsak olurdu sen inan.
 Bugün yirmi üç nisan,
 Hep neşeyle doluyor insan.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işlenişi sırasında göstermiş oldukları performansı aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Sınıf içinde yapılan çalışmalara aktif olarak katıldı.			
2. Şarkıları anlamlarına yugun şekilde seslendirdi.			
3. Şarkıları sınıfla uyumlu şekilde seslendirdi.			
4. Sorulara konuya uygun ve doğru cevaplar verdi.			
5. Sınıf dışı etkinliklere istekli olarak katıldı.			

61

B. Her yıl 29 Ekim- 4 Kasım günleri arasında Kızılay Haftası'nı kutlarız. Bu hafta ile ilgili olan "Kızılay" şarkısını öğrenelim ve birlikte seslendirelim.

KIZILAY

Sefai Acay

1. Depremlerde, yangınlarda,
Hem barışta hem savaşta,
Sen koşarsın yardıma,
Güç verirsin yurduma. 2. Kan vermekle yardım etmek.
Sonsuza dek güçlenerek Çok büyük bir mutluluktur.
Her acıyı sar Kızılay. Çözdüğün güçlükleri,
Bilmeyen kimse yoktur.
Sonsuza dek güçlenerek,
Her acıyı sar Kızılay.

63

C. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası okullarımızda 12-18 Aralık tarihleri arasında kutlanır. "Yerli Malı" şarkısını öğrenelim ve hep birlikte seslendirelim.

YERLİ MALI

Hilmi Seyrek

Yerli malı giyelim, yerli malı loy loy.
Yerli malı giyelim, haydi arkadaş.

Yerli malı alalım, yerli malı loy loy.
Yerli malı satalım, haydi arkadaş.

Yerli malı üretelim, yerli malı loy loy.
Yerli malı tüketelim, haydi arkadaş.

64

YERLİ MALI

Hilmi Seyrek

Orta

1.Yer li ma li yi ye lim yer li ma li
2.Yer li ma li a la lim yer li ma li
3.Yer li ma li ü re te lim yer li ma li

loy loy Yer li ma li gr ye lim
loy loy Yer li ma li sa fa lim
loy loy Yer li ma li rü ke te lim

hay di ar ka daş
hay di ar ka daş
hay di ar ka daş

65

Orman bir ülkenin en değerli doğal zenginlik kaynaklarından birisidir. Bu kaynağı korumak ve geliştirmek de bizim en önemli vatandaşlık görevlerimizdendir. 21-26 Mart tarihleri arasında kutlanan Orman Haftasında ormanların korunması, geliştirilmesi gibi konularda halkımızı bilinçlendirecek çalışmalar yapılır. Bizler de ormanlarımızı korumalı, uygun olan yerleri ağaçlandırmalı, ormanlarımızın yararları hakkında çevremizi bilinçlendirmeliyiz.

"Orman" şarkısını öğrenelim ve arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

ORMAN

Söz: İlhami Bekir Tez
Müzik: Erdoğan Okyay

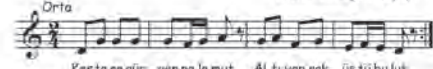
Kestane, gürgen, palamut, Dallar kolkola görünür,
Altı yaprak üstü bulut, Yaprak yaprağa sürünür,
Gel sen burda derdi unut, Kışın karlara bürünür,
Orman ne güzel, ne güzel. Orman ne güzel, ne güzel.

66

ORMAN

Söz: İlhami Bekir Tez
Müzik: Erdoğan Okyay

Kesta ne gürgen palamut Altı yaprak üstü bulut

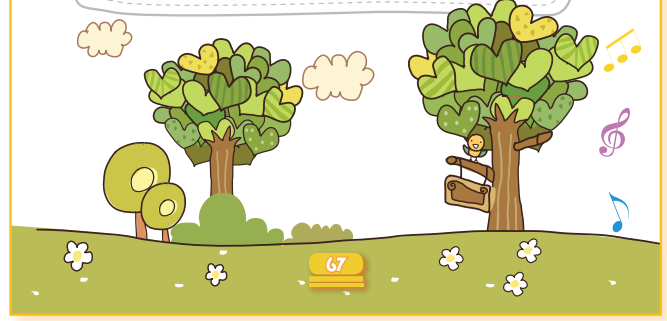
Gel sen burda derdi unut Orman ne güzel ne güzel

Dallar kolkola görünür Yaprak yaprağa sürünür

Ki şınkarlara bürünür Orman ne güzel ne güzel

67

23 Nisan 1920 Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılış günüdür. Bu özel gün Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanımız Mustafa Kemal Atatürk tarafından bizlere bayram olarak armağan edilmiştir. 23 Nisan dünyada kutlanan ilk ve tek çocuk bayramıdır.

"23 Nisan" şarkısını öğrenelim ve hep birlikte seslendirelim.

23 NİSAN

Saip Egüz

Sanki her tarafta var bir düğün
Çünkü en şerefli, en mutlu gün.
Bugün yirmi üç nisan,
Hep neşeyle doluyor insan.

Bugün Ata'mızdan bir armağan,
Yoksa tutsak olurdu sen inan.
Bugün yirmi üç nisan,
Hep neşeyle doluyor insan.

68

23 NİSAN

Saip Egüz

1. Sanki her tarafta var bir düğün

2. Bu gün A tamsızdan bir armağan

Çünkü en şerefli en mutlu gün

Yoksa tutsak olurdu sen inan

1.2. Bu gün yirmi üç nisan

Hep neşeyle doluyor insan

69

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA

İlgili Kazanımlar A.8. Atatürk'ü anlatan düzeyine uygun şarkıları söylemekten hoşlanır.

A.9. Atatürk'ü anlatan şarkıları anlamına uygun söyler.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

Uyarı: Dinletilecek şarkılar tür olarak birbirlerine benzer olmalı ve söz ögesinden hareket edilmelidir.

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.4. Atatürk'le ilgili okuldaki etkinliklere katılmaya istekli olur.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Dün, Bugün, Yarın” teması: Bayram kutlamaları için yaptığı hazırlık çalışmalarını ve bayram sürecindeki duygularını özgün bir şekilde ifade eder.

İlgili Kazanım: D.5. Okulda Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılır.

İlgili Kazanım: D.6. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.

D.5 → D.6

Süre: 12x40'

Araç ve Gereç: Atatürk ile ilgili şarkı, türkü ve marşların olduğu CD, “Atatürk” ve “Ata'ya Özlem” şarkılarının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile ilgili Açıklama

Önemli Uyarı: Cumhuriyet Bayramı, Atatürk Haftası, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi gün ve haftalarda Atatürk ile ilgili kazanımlara yer veriniz.

A.8.-A.9. ATATÜRK'Ü ANLATAN DÜZEYİNE UYGUN ŞARKILARI ANLAMINA UYGUN SÖYLEMEKTEN HOŞLANIR.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinize bugüne kadar okulda hangi şarkı, türkü ve marşları öğrendiklerini sorunuz. Verilen cevapları tahtaya yazınız. Bunların içinden Atatürk ile ilgili olanları söylemelerini isteyiniz. Atatürk'le ilgili bildikleri şarkı ve marşları tahtada işaretleyiniz.

10- ATATÜRK VE MÜZİK

1. ETKİNLİK:

A. Atatürk ile ilgili bildiğiniz şarkı ve marşların isimlerini aşağıya yazınız.

B. Atatürk ile ilgili bildiğiniz şarkı ve marşlarda Atatürk'ün hangi özellikleri anlatılmaktadır?

70

2. ETKİNLİK: “Atatürk” şarkısını öğrenelim, birlikte seslendirelim.

ATATÜRK

Söz: Metin Çelik
Müzik: Mehmet Akpınar

Düşmanın korktuğu,
Orduyu kurdu.
Bu vatan bizimdir,
Koruyun dedi.

Güçlüyüz dedi,
Düşmanı yendi.
Bu güzel yurdu,
Bizlere verdi.

71

ATATÜRK

Söz: Metin Çelik
Müzik: Mehmet Akpınar

Cebuk

72

3. ETKİNLİK: "Atatürk" şarkısının sözlerinde Atatürk ve yaptıkları ile ilgili nelerden bahsedilmektedir? Kısaca yazalım.

4. ETKİNLİK: Okulunuzda Atatürk ile ilgili hazırlanan müzik etkinlikleri nelerdir? Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine ait izlenimlerimizi, duygu ve düşüncelerimizi kısaca yazalım.

73

Öğrencilerinize dinletmek için birbirinden farklı konuları işleyen şarkılar bulunuz. Bu şarkıların içinde, konusu Atatürk olan şarkılar da olmasına dikkat ediniz. Şarkıları CD'den dinletebilir veya kendiniz söyleyebilirsiniz. Ayrıca şarkıyı seslendirirken bir çalgıyla eşlik edebilirsiniz (Dinleteceğiniz şarkıların öğrencilerinizin düzeyine uygun olmasına dikkat ediniz). Şarkılara numara veriniz. Onlar şarkıları dinlerlerken dinledikleri şarkıların numaralarını belirtiniz. Daha sonra bu şarkıların içinden sözleri Atatürk ile ilgili olan şarkıları ayırt ederek numaralarını söylemelerini isteyiniz. Atatürk ile ilgili ayırt ettikleri şarkıları tekrar dinletin ve bu şarkıların içinde en çok hangisinden hoşlandıklarını sorunuz. Sınıf kararı ile en beğenilen şarkıyı tekrar dinletin ve şarkının sözlerini tahtaya yazınız. Şarkıyı öğrencilerinize kulaktan şarkı öğretimi ile öğretiniz. Şarkıda Atatürk'ün hangi özelliklerinden bahsedildiğini sorunuz ve bu özellikler hakkında öğrencilerinizle konuşunuz. Atatürk ile ilgili şarkı ve marşları seslendirirken onun kişilik özelliklerinden kahramanlığını, vatanseverliğini, çalışkanlığını ve Türk milletine yaptığı hizmetleri anımsamalarını ve önderimiz olduğu için gurur duymamız gerektiğini vurgulayınız. Tüm bu nedenlerden dolayıdır ki Atatürk'ü anlatan şarkıların anlamına uygun söylenmesinin gerekliliğini anlatınız.

D.4.-D.5.-D.6. OKULDA VE ÇEVRESİNDE ATATÜRK İLE İLGİLİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNE KATILIR.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Öğrencilerinize okulda Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda hangi etkinliklerin yapıldığını sorunuz. Öğrencilerinizin söyledikleri etkinlikleri tahtaya yazınız. Daha sonra bu etkinliklerin içinden hangilerinin müzik etkinliği olduğunu sorunuz. Müzik ile ilgili etkinlikleri tahtada işaretleyiniz. Verilen cevaplardan yola çıkarak öğrencilerinizden Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine ait izlenimlerini sınıfta paylaşmalarını isteyiniz. Bu etkinliklerden en çok hangisine katılmak istediklerini ve katılmak istedikleri bu etkinlikte hangi görevde yer almak istediklerini sorunuz. Benzer görevler almak isteyen öğrencilerinizden gruplar oluşturarak yapmak istedikleri etkinliğe benzer çalışmalar yaptırılabilir veya grup çalışmasını desteklemek için birlikte gerçekleştirecekleri görevler verebilirsiniz. Örneğin; sınıfta canlandırma, koro, çalgı grupları (Bu çalgılar kendi yaptıkları ritim çalgıları olabilir.) oluşturup, birlikte etkinlikler gerçekleştirmelerini sağlayabilirsiniz. Atatürk ile ilgili belirli gün ve haftalarda, gruplara yaptıkları çalışmalarını sergileyebilirsiniz.

Ayrıca öğrencilerinizi gruplara ayırıp her gruptan öğrettiğiniz Atatürk konulu şarkıya uygun canlandırmalar

yapmalarını isteyebilirsiniz. Grup çalışması için öğrencilerinize 5 dakika kadar izin veriniz. Daha sonra her gruptan yaptıkları canlandırmaları sınıfta sergilemelerini isteyiniz. Tüm gruplar çalışmalarını sergiledikten sonra sınıfta en beğenilen canlandırmayı tekrar sergileyiniz. Buna benzer çalışmalarla etkinlikleri çeşitlendirebilirsiniz.

Aşağıda Atatürk konulu bazı şarkılar verilmiştir. Bu şarkıları öğrencilerinize kulaktan öğretim yolu ile öğretebilirsiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2 ve 3. etkinlik) ATATÜRK

Söz: Metin Çelik

Müzik: Mehmet Akpınar

Düşmanın korktuğu,
Orduyu kurdu.
Bu vatan bizimdir,
Koruyun dedi.

Güçlüyüz dedi,
Düşmanı yendi.
Bu güzel yurdu,
O bizlere verdi.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 5. etkinlik) ATA'YA ÖZLEM

Sefai Acay

On Kasım, On Kasım, On Kasım
Benim en büyük yasım.
Sen yüreğimde, sen damarımda,
Sonsuzluğa akan kansın.
Yurdumu kurtaran, Türklüğe güç katan,
Özgürlüğü yaratansın.
On Kasım, On Kasım, On Kasım
Benim en büyük yasım.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin performanslarını aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Sınıf içinde yapılan çalışmalara aktif olarak katıldı.			
2. Sorulan sorulara konuya uygun ve doğru cevaplar verdi.			
3. Şarkıları anlamlarına uygun şekilde seslendirdi.			
4. Şarkıları sınıfta uyumlu şekilde seslendirdi.			
5. Sınıf dışındaki müzik etkinliklerine istekli olarak katıldı.			

5. ETKİNLİK: Atatürk 10 Kasım 1938'de hayatını kaybetti. O tarihten bu güne 10-16 Kasım tarihleri arası Atatürk Haftası olarak kabul edilmiştir. 10 Kasım günü Atatürk, tüm yurttaki törenlerle anılır. "Ata'ya Özlem" şarkısını öğrenelim ve Atatürk Haftasında bu şarkıyı seslendirelim.

ATA'YA ÖZLEM
Sefai Acay

On Kasım, On Kasım, On Kasım
Benim en büyük yasım.
Sen yüreğimde, sen damarımda
Sonsuzluğa akan kansın.
Yurdumu kurtaran, Türklüğe güç katan
Özgürlüğü yaratansın.
On Kasım, On Kasım, On Kasım
Benim en büyük yasım.

ATA'YA ÖZLEM
Sefai Acay

Yavaş

On Ka sim On Ka sim On Ka sim benim
en bü yük ya sim. Sen yü re ğim de senda ma rım da
Son sız lu ğa a kan kan sım Yur du mu
kur ta ran Tür k lü ğe güç ka tan Öz gür lü
ğü ya ra tan sım ğü ya ra tan sım B.D.

75

**2. SINIF ÖĞRETMEN
KILAVUZ KİTABINDA
YER ALAN ŞARKILARIN
NOTALARI**

İSTİKLÂL MARŞI(*)

Söz: Mehmet Âkif Ersoy

Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1.Kork ma sönmez buşa fak lar da yüzen_ al san
2.Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şiddet bu ce lâl Sa

benim_ mil le ti min yıl dı zı dır par la ya cak O be
na ol_ maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâl Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dır Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

(*)İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,), ikinci sözünü söylerken ise yıldız (★) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

PAZARDA NELER VAR?

Anonim

Kış ge lin ce pa zar da Bil ba ka lım ne ler var

Tür lü tür lü seb ze ler Çok ya rar lı mey ve ler var

Por ta kal var el ma var Man da li na var muz var

Kış ge lin ce pa zar da Bil ba ka lım ne ler var

KIRMIZI BALIK

Tekerleme

Çabuk

Kır mı zı ba lık göl de Kiv rı la kiv rı la
yü zü yor Kır mı zı ba lık kaç kaç
Ba lık çı Ha san ge li yor Ol ta sı nı
a tı yor Kır mı zı ba lık göl de
Sa kın ye mi ye me Kır mı zı ba lık kaç kaç

YAŞASIN OKULUMUZ

Alman Ezgisi

Söz: Ahmet Muhtar Ataman

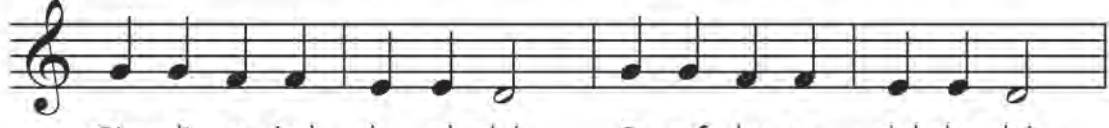
Orta

Da ha dün an ne miz in Kol la rın da ya şar ken

Çi çek li bah çe mi zin Yol la rın da ko şar ken

Şim di o kul lu ol duk Sı nıf la rı dol dur duk

Se vinç li yiz he pi miz Ya şa sın o ku lu muz

ŞİMŞEK

Metin Çelik

Orta

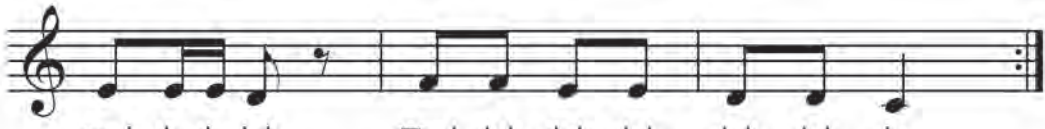
Tral la la lal lal tral la la lal Tral lal lal lal

lal la la lal Ça ka cak şim şek Gök gür le yecek

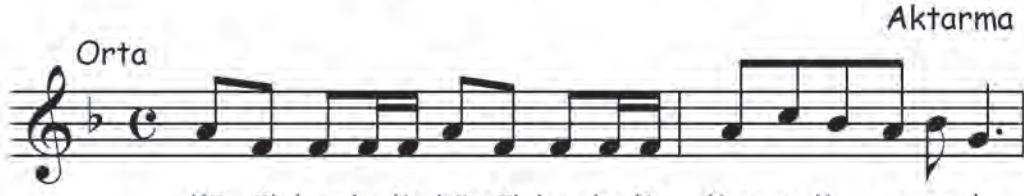

Ya ğa cak yağ mur Sel ler a kacak Tral la la lal lal

tral la la lal Tral lal lal lal lal lal la

KÜÇÜK KURBAĞA

Kü çük kur ba ğa kü çük kur ba ğa Kuy ru ğun ne re de

Kuy ru ğum yok kuy ru ğum yok Yü ze rim de re de

TATLI RÜYALAR / NİNİNİ

Gü ne şin tüm ı şık la rı iş te so lu yor
Tüm rü ya lar ger çek ol sun sa bah o lun ca

Yıl dız lar göz kır pı yor bak Ay gü lüm sü yor Son
Uy kun hep hu zur lu ol sun ge ce bo yun ca

Uy ku ya ça ğı rır bi zi ge ce ler

Ve tat lı bir rü ya ar ma ğan e der

DEĞİRMEN ÜSTÜ ÇİÇEK

Türkü
Yöresi: Erzurum

Çabuk

1.De ğir men üs tü çi çek
2.De ğir me nin ben di ne
3.De ğir men üç do la nır

Oy kız lar naz ey le me
Oy kız lar naz ey le me
Oy kız lar naz ey le me

O rak ge ti rin bi çek
Dö ner ken di ken di ne
Su yu ser hoş do la nır

Ö lü rem kız lar naz ey - le me
Ö lü rem kız lar naz ey - le me
Ö lü rem kız lar naz ey - le me

DENİZ TOPU

Onur Erol

Orta

De niz to pu zip la zip la zip la zip la zip la zip la

De niz to pu zip la zip la zip la zip la dur

Bir dal ga sa vu rur yu ka rı ya Bir dal ga ya ka lar ku ca ğı na

De niz to pu böy le yü zer ma vi su lar da

HALAY

Saip Egüz

Çabuk

1. Gel ya nı ma - gir ko lu ma Gel ya nı ma -
 2. Dön bir sa ğa - bir de so la Dön bir sa ğa -
 3. Koy be li ne - sağ e li ni Koy be li ne -

gir ko lu ma hey hey 1.2.3.Ver e li ni - al men di li -
 bir de so la hey hey
 sol e li ni hey hey

Çek ha la yı - hey hey

CUMHURİYET

Sefai Acay

Orta

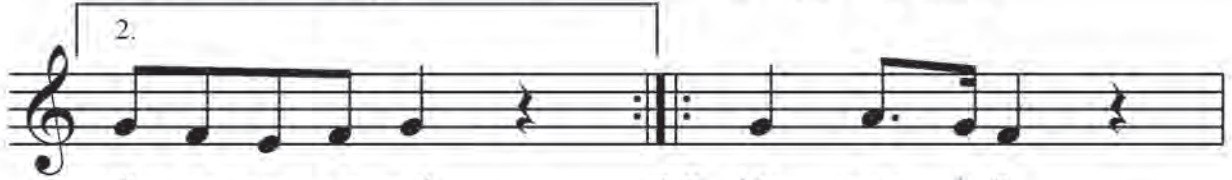

1.Cum hu ri yet
2.Cum hu ri yet

hür ri yet de mek
mut lu luk de mek

Cum hu ri yet öz gür ce ya şa mak
Cum hu ri yet kol ko la yü rü mek

gür ce ya şa mak
ko la yü rü mek

1.2. Uy gar lı ğa

çağ daş lı ğa

Dur ma dan yıl ma dan

koş mak de mek

koş - mak de mek

YERLİ MALI

Hilmi Seyrek

Orta

1.Yer li ma lı yi - ye lim yer li ma lı
2.Yer li ma lı a - la lım yer li ma lı
3.Yer li ma lı ü re te lim yer li ma lı

loy loy Yer li ma lı gi - ye lim
loy loy Yer li ma lı sa - ta lım
loy loy Yer li ma lı tü ke te lim

hay di ar ka daş
hay di ar ka daş
hay di ar ka daş

ORMAN

Söz: İlhami Bekir Tez
Müzik: Erdoğan Okyay

Orta

Kestane gürgen palamut Altı yaprak üstü bulut

Gelsen burada derdi unut Orman ne güzel ne güzel

Dallar kol kola görür Yaprak yaprağa sürür

Kışın karlara bürür Orman ne güzel ne güzel

23 NİSAN

Saip Egüz

1.San ki her ta raf ta var bir dü ğün
2.Bu gün A ta mız dan bir ar ma ğan

Çün kü en şe ref li en mut lu gün
Yok sa tut sak o lur dun sen i nan

1.2. Bu gün yir mi üç ni san

Hep ne şey le do lu yor in san

ATATÜRK

Söz: Metin Çelik

Müzik: Mehmet Akpınar

Çabuk

Düş ma nın kork tu ğu Or du yu kur du

Bu va tan bi zim dir Ko ru yun de di

Güç lü yüz de di Düş ma nı yen di

Bu gü zel yur du O biz le re ver di

ATA'YA ÖZLEM

Sefai Acay

Yavaş

On Ka sim On Ka sim On Ka sim be nim

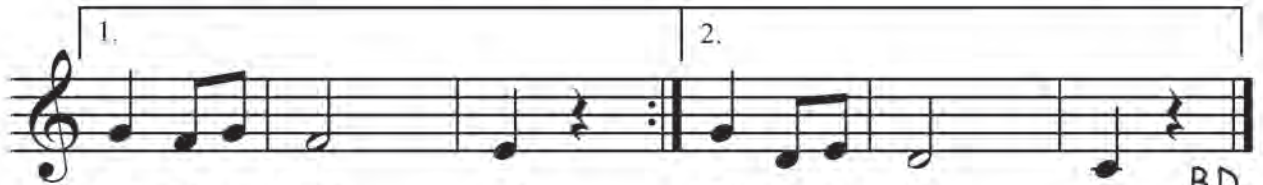
en bü yük ya sim SON Sen yü re ğim de senda ma rım da

Son suz lu ğa a kan kan sın Yur du mu

kur ta ran Türk lü ğe güç ka tan Öz gür lü

ğü ya ra tan sın 1. 2. gü ya ra tan sın B.D.

3. SINIF ÖÖRET MEN KILAVUZ KİTABI

MÜZİK DERSİ
3. SINIF
YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

İlköğretim kurumlarında belirli gün ve haftalar (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 10 Kasım Atatürk Haftası, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı) ile ilgili kazanım ve etkinlikler bu zamanlara denk gelen haftalarda işlenecektir. Burada yer almayan diğer belirli gün ve haftaların kutlanmasına, anılmasına (kurumların tür, seviye, imkân ve şartlarına; çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özelliklerine göre) okul yönetimleri karar verecektir.

YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

OKUL ADI:		SINIF:		YILLIK PLAN ÖRNEĞİ		
HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
3 HAFTA	6	İSTİKLÂL MARŞI	A.5. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun dinler.	İstiklâl Marşı CD'si		
3 HAFTA	6	BİRLİKTE MÜZİK YAPARKEN	A.1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır. A.2. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar. B.3. Duyduğu basit ritim ve ezgiyi tekrarlar.	Farklı tekerlemeler, "Bu Vatan" ve "Balık, Ördek, Kurbağa" şarkılarının notaları	A.2. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Ders içi ilişkilendirme: "Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. B.3. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Bu sınıf düzeyinde dörtlük, sekizlik, on altılık nota ile dörtlük ve sekizlik sus süre değerlerinden oluşan ritim kalıpları kullanılmalıdır. Uyarı: Ritim kalıpları ve ezgiler basit usullerde olmalı ve iki ölçüyü geçmemelidir. Ders içi ilişkilendirme: "Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir	
3 HAFTA	6	RİTİM ÇALGISI İLE KISA VE UZUN SESLER	B.1. Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder. A.7. Yaratığı ritim çalgısıyla, dinlediği ve söylediği müziğe eşlik eder.	Ritim çalgıları ve "Oyun" isimli şarkının notaları	B.1. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Dörtlük, sekizlik, on altılık nota ile dörtlük ve sekizlik sus süre değerleri kullanılmalıdır. Uyarı: Bu sınıf düzeyinde süre değerleri ritim kareleri ve ritim noktaları yöntemiyle verilmelidir. Diller derslerle ilişkilendirme: "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. A.7. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Ritimsel eşliklerde en küçük değer olan dörtlük, sekizlik nota ve dörtlük sus süreleri kullanılmalıdır. Ders içi ilişkilendirme: "Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. Diller derslerle ilişkilendirme: "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
2 HAFTA	4	SESİN YÜKSEKLİKLERİ	B.2. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösterir.	Anne, baba, ağabey, kız çocuk ve bebek resimlerinin olduğu kartlar ve "Avcı" isimli şarkının notası	B.2. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Diller derslerle ilişkilendirme: Matematik Dersi "Veri" Öğrenme Alanı: Şekil grafiği oluşturur. Diller derslerle ilişkilendirme: "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Şekil, sembol ve işaretlemlerin anlamlarını bilir.	
2 HAFTA	4	EZGİ DENEMELERİ YAPALIM	C.3. Ezgi denemeleri yapar.	"Sınıftaki Eşyalar" ve "Çık Çıkahım Çayıra" tekerlemeleri		
3 HAFTA	6	FARKLI RİTMİK YAPIDAKİ EZGİLERİMİZ	C.4. Farklı ritmik yapıları ezgiye uygun hareket eder. B.4. Müzikleri uygun hız ve gürlükte seslendirir.	"Üç Elma" adlı türkümün olduğu CD, "Üç Elma" türküsünün ve "Ninni" şarkısının notaları	C.4. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: 3/4'lük ve 6/8'lik ölçülere ilişkin ritmik yapı, teorik değil; hissettirilerek verilmelidir. B.4. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Çabuk-yavaş hız ve kuvvetli-hafif gürlük çalışmalarını yapmalıdır. Uyarı: Seslendirme kavramı, çalma ve söyleme etkinliklerini kapsamaktadır	
2 HAFTA	4	BÜLDÜMÜZ ÇALGILAR	D.1. Bilgiyi çalgıları kullanım biçimlerine göre sınıflandırır.	Çalgı resimleri	D.1. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Öğrenciler sınıfta ve çevresinde tanıdığı çalgıları (ezgili ve ezgisiz çalgılar), nefesli, yaylı, tüpü ve telli çalgılarla tanıtmalıdır.	
2 HAFTA	4	HALK OYUNLARIMIZ	D.2. Çevresindeki halk oyunlarını müzikleri ile tanıtır.	Farklı halk oyunlarına ait görüntülü CD'ler, Halk oyunları müziklerinin olduğu CD'ler ve "Atabarı" türküsünün notası		
2 HAFTA	4	MÜZİK, SÖZ VE HAREKET	B.5. Müziklerdeki aynı ve farklı söz kümelerini hareketle dönüştürür.	"Ceviz Adam" tekerlemesinin notası	B.5. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Çalışmalar seviyeye uygun şarkı ve türkü örnekleri ile yapılmalıdır.	
3 HAFTA	6	MÜZİK VE DANS	C.2. Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür. C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	"Mutluluk" şarkısının bulunduğu CD ve şarkının notası	C.2. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Şarkının değişen bölümleri sezdirilerek verilmeli, bilşel anlatım yöntemine girilmemelidir. C.1. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Öğrencilerin duygularını farklı anlatım yollarıyla (drama, resim, şiir, düz yazı, tiyatro vb.) ifade etmelerini sağlar. Diller derslerle ilişkilendirme: Türkçe dersi, "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak gösterir. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.	

HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ VE GEREÇ	AÇIKLAMALAR	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
3 HAFTA	6	FARKLI TÜRLER, FARKLI MÜZİKLER	D.3. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.	Farklı müzik türlerine ait Cd'ler	D.3. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Öğrendikleri müzik türlerinin yanı sıra farklı müzik türlerinden de düzeye uygun olarak seçilen nitelikli örnekler dinletilmelidir.	
4 HAFTA	8	BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ	A.3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri anlamına uygun söyler. A.6. Müzik çalışmalarını sergiler.	Belirli gün ve haftalara ait şarkı türkü ve marşların olduğu CD'ler, "Cumhuriyet Marşı", "Ağaca Övgü", "Bay Mikrop", "23 Nisan Kutlu Olsun" ve "Trafikçilik Oyunu" isimli şarkıların notaları	A.3. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Diller derslerle ilgilendirme: Türkçe dersi, "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. Diller derslerle ilgilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Özel günlerin paylaşımları için uygun zamanlar olduğunu kabul eder ve kutlamalar için alternatifler üretir. A.6. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Öğrencilerin birikimlerini sunmaları istenmemelidir. Ders içi ilgilendirme: "Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder." Kazanımı ile ilgilendirilmelidir. Diller derslerle ilgilendirme: Türkçe dersi, "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.	
4 HAFTA	8	ATATÜRK VE MÜZİK	A.4. Atatürk ile ilgili düzyine uygun şarkıları doğru ve etkili söyler. D.4. Çevresindeki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılır. D.5. Atatürk ile ilgili şarkı dağarcığına sahip olur. D.6. Atatürk ile ilgili şarkı dağarcığını geliştirmeye istekli olur. D.7. Çevresindeki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaktan zevk alır.	Atatürk ile ilgili görsel ve işitsel materyaller (DVD, CD, Mp3 çalar vb.), "Atatürk'ü Severim", "Atatürk'üm" ve "Atatürk'ün Çiçekleri" isimli şarkıların notaları	A.4. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir. A.1. → A.4. Diller derslerle ilgilendirme: Hayat Bilgisi Dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Atatürk'ün hayatıyla ilgili olgu ve olayları sanat yoluyla ifade eder. D.5. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir. D.7. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Diller derslerle ilgilendirme: Hayat Bilgisi Dersi, "Okul Heyecanım" Teması: Atatürk'ün hayatıyla ilgili olgu ve olayları sanat yoluyla ifade eder.	

1. İstiklâl Marşı	Söz: Mehmet Âkif Ersoy, Müzik: Osman Zeki Üngör 198
2. Bu Vatan	Mehmet Akpınar 199
3. Balık, Ördek, Kurbağa	S Mahir Dinçer 200
4. Avcı	Salih Aydoğan 200
5. Oyun	Mehmet Akpınar 200
6. Çık Çıkalım Çayıra	Sayışma 201
7. Sınıftaki Eşyalar	Tekerleme 201
8. Ninni	Mehmet Akpınar 202
9. Üç Elma	Türkü / Yöresi: Kars 203
10. Çalgılar	Hilmi Seyrek 204
11. Atabarı	Türkü / Yöresi: Artvin 205
12. Ceviz Adam	Tekerleme 206
13. Mutluluk Şarkısı	Muammer Sun 206
14. Cumhuriyet Marşı	Söz: Hamdi Tuncer, Müzik: Salih Aydoğan 207
15. Ağaca Övgü	Sefai Acay 208
16. Bay Mikrop	Hilmi Seyrek 209
17. 23 Nisan Kutlu Olsun	Halil Bedii Yönetken 210
18. Trafikçilik Oyunu	Hilmi Seyrek 211
19. Atatürk'ü Severim	Mahir Dinçer 212
20. Atatürk'üm	Özer Uluçınar 212
20. Atatürk Çiçekleri	Salih Aydoğan 213

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanım: A.5. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun dinler.

Süre: 6x40'

Araç ve Gereç: İstiklâl Marşı CD'si

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A.5. İSTİKLÂL MARŞI'NI ANLAMINA UYGUN DİNLER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1, 2 ve 3. etkinlik)

İstiklâl Marşı'nın ilk iki dizesini tahtaya yazınız. Dizerlerin anlamı hakkında öğrencilerinize sorular sorunuz ve marşın sözlerinin anlamı üzerinde konuşmalarını sağlayınız. İstiklâl Marşı'mızın, bayrağımız gibi ülkemizin bağımsızlığının simgesi olduğunu vurgulayınız. Marşımızın bağımsızlık mücadelemizi ve ulusumuzun karakterini yansıtan ifadeler taşıdığını marşın sözlerini açıklayarak fark ettiriniz. Marşın bestecisi ve söz yazarı hakkında bilgi veriniz. Yazıldığı dönemde niçin bir millî marşa ihtiyaç duyulmuş olabileceği konusunda öğrencilerinizin görüşlerini alınız. Marşın kabul edildiği Kurtuluş Savaşı yıllarında ülkemizin içinde bulunduğu durum hakkında öğrenci düzeyine uygun bilgi veriniz. Bu konu ile ilgili bilgi verirken Kurtuluş Savaşı'na ait görseller kullanabilirsiniz.

Öğrencilerinizden okuldaki bayrak törenlerinde neler yaptığını anlatmalarını isteyiniz. Onlara bayrak törenlerinde nasıl davranılması gerektiğini sorunuz. Bu davranışların nedenleri üzerinde konuşmalarını sağlayınız. İstiklâl Marşı'nı dinlerken nasıl davranılırsa doğru davranış şeklinin sergilenmiş olacağı konusunda öğrencilerinizin görüşlerini alınız. Bu konu ile ilgili olarak sınıfta canlandırma yapmalarını isteyiniz. Sınıfınızı 2 veya 3 gruba ayırınız. Her bir gruptan İstiklâl Marşı seslendirilirken gösterilmesi gereken doğru davranışı sergilemelerini isteyiniz. Grupların canlandırmalarını İstiklâl Marşı'nı CD'den dinleterek sergilemelerini sağlayınız. Grupların birbirlerini izlemelerini isteyiniz. Her bir grubun canlandırması sona erdiğinde grubun göstermiş olduğu doğru davranışları vurgulayarak tahtaya yazınız. Bütün gruplar canlandırmalarını tamamladıktan sonra tahtada doğru davranışların listesi oluşacaktır. Doğru davranış sergileyen her grubun doğru davranışlarını onaylayınız. Eksik yaptıkları davranışlar için eleştiriye gitmek yerine sergi-

1- İSTİKLÂL MARŞI'MIZ

1. ETKİNLİK: Boşluklara uygun ifadeleri yazarak cümleyi tamamlayınız.

İstiklâl Marşı'mızın sözleri bestesi iseaittir.

2. ETKİNLİK: Aşağıdaki boşluğa İstiklâl Marşı'mızın ilk iki kıtasını yazalım.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İSTİKLÂL MARŞI^(*)

Söz: Mehmet Âkif Ersoy
Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1. Kork ma sönmez buğa fak lar dayüzen... alsın
2. Gat ma kurban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâi Kah ra man ır ki ma bir gül Ne bu giddet bu ce lâi Sa

benim mil le ti min yıl 'dı zı dir par la ya cak O be
na ol maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâi Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dir Hak ka ta pan mil le ti min is tik lâi

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,) ikinci sözünü söylerken ise yıldız (*) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınır.

3. ETKİNLİK: İstiklâl Marşı ile ilgili aşağıdaki soruları cevaplayalım ve cevaplarımızı sınıfımızda paylaşalım.

A. İstiklâl Marşı'mızın sözlerinde neler anlatılmaktadır?

B. İstiklâl Marşı'mızı dinlerken hissettiğimiz duygu ve düşünceleri aşağıya yazalım.

C. İstiklâl Marşı'mızı dinlerken nasıl davranmalıyız?

lemedikleri doğru davranışı arkadaşlarını gözlemleyerek bulmalarını sağlayınız. Canlandırmalar sonunda grupların fark etmediği eksik davranış varsa tüm sınıfa eksik davranışı belirtiniz ve tahtaya yazarak o davranışın da marş seslendirilirken yapılmaması gerektiğini vurgulayınız.

Daha sonra öğrencilerinizden, birlikte tespit ettiğiniz tüm bu davranışlara uygun olarak İstiklâl Marşı'nı seslendirmelerini isteyiniz.

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin İstiklâl Marşı'nın anlamı ve nasıl dinlenilmesi gerektiği ile ilgili sorulara verdikleri cevapları doğruluk ve konuya uygunluk bakımından değerlendiriniz. Öğrencilerinizin İstiklâl Marşı seslendirilirken ve İstiklâl Marşı'nı dinlerken sergiledikleri davranışları gözlemleyiniz. Uygun davranışları sergilemeleri için öğrencilerinizi teşvik ediniz.

Notlarım

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanımlar: A.1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

A.2. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

Ders içi ilişkilendirme: “Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.3. Duyduğu basit ritim ve ezgiyi tekrarlar.

Uyarı: Bu sınıf düzeyinde dörtlük, sekizlik, on altılık nota ile dörtlük ve sekizlik sus süre değerlerinden oluşan ritim kalıpları kullanılmalıdır.

Uyarı: Ritim kalıpları ve ezgiler basit usullerde olmalı ve iki ölçüyü geçmemelidir.

Ders içi ilişkilendirme: “Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

Süre: 6x40’

Araç ve Gereç: Farklı tekerlemeler, “Bu Vatan” ve “Balık, Ördek, Kurbağa” şarkılarının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

Konu ile ilgili açıklamalar

İlköğretim okullarındaki müzik derslerinde ses eğitimi genellikle şarkı söyleme ve koro eğitimi kapsamında verilir. Verilen ses eğitimiyle; bireyin sağlıklı ses üreterek doğru, güzel ve etkili konuşma, şarkı söyleme, sesini doğru kullanma ve koruma alışkanlığına ilişkin davranışların kazandırılması ile yaş ve ses özelliklerine uygun şarkı repertuarı oluşturulması amaçlanır.

ETKİNLİKLER

A.1. KONUŞURKEN VE ŞARKI SÖYLERKEN SESİNİ DOĞRU KULLANIR.

1. ETKİNLİK

Sesin konuşma esnasında doğru kullanılması güzel ve doğru şarkı söyleyebilmek için önemlidir. Diksiyonun ve artikülasyonun önemi burada göze çarpar. Diksiyon, Türkçede genel olarak güzel konuşma ve kendini iyi ifade etme sanatı olarak kullanılmaktadır. Güzel ve etkili konuşma için gereken tonlamalar, vurgular ve cümlelerdeki müzikalite, diksiyonun çalışma alanı içine girer. Artikülasyon (telaffuz) kelimesinin ise Türkçe karşılığı boğumlamadır. Kelimelerin anlaşılır biçimde söylenmesi, belirtilmesi anlamını taşır.

2- BİRLİKTE MÜZİK YAPARKEN

1. ETKİNLİK: “Bu Vatan” adlı şarkıdaki geçen şehir isimlerini ezgisiz biçimde söyleyelim, elimizle vuruşlarını yapalım. Şarkıyı arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

BU VATAN

Mehmet Akpınar

Ankara, Karaman, Gelibolu, Tatvan,
Anadolu, İzmir, Urfa, Van.
Havası denizi ormanıyla
Çok da güzeldir bu vatan.

Bu konuya yönelik olarak sınıfta farklı konuşma çalışmaları yaptırınız. Konuşma çalışmaları hafif, orta ve kuvvetli olmak üzere üç tonda yapılmalıdır. Bu üç ton genellikle kişilerin kullandığı ses tonlarıdır. (Yakınımdaki kişiye başkaları tarafından duyulmayacak kadar konuştuğumuz **hafif ses tonu**, günlük yaşantımızda kullandığımız **orta ses tonu** ve her insanın topluluk karşısında konuşurken kullandığı **kuvvetli ses tonu**). Ancak burada dikkat edilmesi gereken nokta öğrencilere seslerini kullandırırken yapılan yüksek volümlü ses üretme çalışmalarının bağırmaya yol açacağı bunun da ses tellerine zarar vereceğidir. Dolayısıyla öncelikle yumuşak ve doğru ses üretmeleri amaçlanmalıdır.

Konuşma esnasında konuşmayı sürdürmek ve konuşmaya anlam vermek için nefes alındığını göz önünde bulundurunuz. Konuşmada diyafram nefesini kullanmak, bedeni rahat bırakmak, konuşma sırasında nefesi iyi denetliyor olmak doğru, güzel ve etkili konuşmanın ana unsurlarındandır.

Konuşma çalışmalarında kelimeler, tekerlemeler, atasözleri, şiirler, kısa düz yazılar, hikâyeler kullanarak vurgu ve tonlama çalışmaları yaptırabilirsiniz. Bu çalışmalar değişik konuşma tonlarında yaptırarak zenginleştirebilir, ses ve nefes egzersizi olarak kullanabilirsiniz.

BU VATAN Mehmet Akpınar

Orta

An ka ra Ka ra man Ge li bo lu Tat van

A na do lu İz mir Ur fa Van

Ha va zi de ni zi or ma ny la Çok da gu zel dir bu va lan

14

Çalışmalarda birlikte söylemeye elverişli, tınısı çocukların hoşuna gidebilecek, ritmik yapısı belli materyaller seçmeye özen gösteriniz.

Aşağıda kullanabileceğiniz bazı örnekler verilmiştir.

Tekerlemeler

Bre birader bar bar bağırma.

Cafer, cana can katardı can gibi.

Çan çalarken çayda çıra oynadı.

Dalda duran, daldan dala atladı.

Fazıl, Fadıl'a farfara dediğini fark etmemiş.

Gece gitmiş, gündüz gitmiş gar görünmüş işi bitmiş.

Hakkârili Hakkı hastaneye haber saldı.

Japonya'dan jaluziler Jalelere gelmedi.

Kırk küp kırkının da kulpu kırık küp

Leziz limonlu lahanayı Lemana yedi.

Mutlu muhtar, Marmaris'ten Malkara'ya mandalina, muz satar.

Narlıcalı Neriman nenesinin nanesini Nallıhan'dan getirtmiş.

Paylanan panda, palavracı patronunu patakladı.

Remziye ile Rezzan rüzgârda rakamları renklendire-

memişler.

Sıra sıra sıralanmış, sarı sırma saranlar.

Şaşkın, şaşkının şamatasına şaşakaldı.

Tamtamcı, tamtamıyla tamtam çalan tamtamcıyı tartakladı.

Veli valinin valizini vagona verdi.

Yaylı yatağın yayı yukarı yaylanınca yarışı yabancı kazandı.

Zavallı zurnacının zurnası zorla zımparalandı.

Atasözleri

Ak akçe kara gün içindir.

Balcıya pekmez satılmaz.

Damlaya damlaya göl olur.

Üzüm üzüme baka baka kararır.

Sakla samanı gelir zamanı.

Yukarıdaki örnekleri çoğaltabilirsiniz.

Konuşma tonundan şarkı söylemeye geçiş çalışmaları için tüm sınıfın zorlanmadan katılabileceği bir ses tonu belirleyiniz. Belirlenen ses tonu orta ses tonu olarak kabul ediniz. Bu ses tonu ile bir ses çalışması yapınız. Daha sonra o ses tonunun bir ton pesini ele alarak öğrencilerinizi çalıştırınız ve başladığınız orta ses tonuna dönünüz. Aynı çalışmayı bir ton tiz sesle de gerçekleştiriniz.

Konuşma tonunu şarkı tonuna bağlayan çalışmalara iki örnek:

- 1)

An ka ra Ka ra man Ge li bo lu Tat van
- 2)

A na do lu İz mir Ur fa Van

Yukarıdaki konuşma çalışmasını gerçekleştirirken aynı zamanda öğrencileriniz duydukları basit ritim ve ezgileri tekrar etmiş olacaklardır. Konuşma çalışmaları yaparken oluşturacağınız basit ritim kalıpları ile bu duruma yönelik çalışmalar da gerçekleştirebilirsiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

"Bu Vatan" şarkısını öğrencilerinize öğretiniz. Şarkının sözlerinin tahtaya yazınız. Şarkının sözlerini konuşma çalışmalarında söylediğiniz şehir isimlerine dikkat çekerek öğretiniz. Şarkıyı söyleyiniz, öğrencilerinizden şarkıya katılmalarını isteyiniz.

BU VATAN

Mehmet Akpınar

Ankara, Karaman, Gelibolu, Tatvan,
Anadolu, İzmir, Urfa, Van.
Havası, denizi, ormanıya,
Çok da güzeldir bu vatan.

A.2. BİRLİKTE SÖYLEME VE ÇALMA KURALLARINA UYAR.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize “Bu Vatan” adlı şarkıyı öğrettikten sonra birlikte şarkı söylerken dikkat etmeleri gereken kuralları hatırlatınız (Bakınız 2. Sınıf, 5. Bölüm “Müzikleri Uygun Hız ve Gürlükte Seslendirme”) Bu kurallara göre şarkıyı seslendirirken şarkıya birlikte başlayıp birlikte bitirmek, fazla yüksek sesle söylememek, şarkının sözlerini doğru ve anlaşılır söylemek, birbirini dinleyerek bütünlük içinde şarkıyı seslendirmek gibi noktalara dikkat edilmesi gerektiğini vurgulayınız. Vurguladığınız kuralları tahtaya yazınız. Sınıfı gruplara ayırınız. Her gruba bir kural veriniz ve şarkıyı sadece o kuralın tersini yaparak seslendirmelerini isteyiniz. Kuralları verirken diğer grupların duymamasına özen gösteriniz. Öğrencilerinizin sadece verilen kuralı ön plana çıkaracak çalışma yapmaları için 2-3 dakika fikir alışverişinde bulunmalarını sağlayınız. Daha sonra sıra ile bütün gruplara çalışmalarını sergilemeleri için şarkıyı sırayla söyletiniz. Her bir grubun gerçekleştirdiği canlandırmadan sonra hangi kuralın ihlalinin anlatılmak istendiği hakkında öğrencilerinizin görüşlerini alınız, doğru cevaba ulaşmalarını sağlayınız. Öğrencilerinizle yaptığımız görüş alışverişinden sonra canlandırmada tahtaya yazmış olduğunuz kurallardan hangisine dikkat çekiliyorsa yanına işaret koyunuz. Tahtada yazılan tüm kuralların canlandırmaları sona erdikten sonra dikkat çekilen ve canlandırılan tüm kurallara şarkıyı seslendirirken uyulması gerektiğini anlatınız.

“Bu Vatan” adlı şarkıyı sınıfta birlikte söyletiniz. Şarkıyı seslendirirken dikkat edilmesi gereken kuralların tümünü göz önünde bulundurmalarını isteyiniz. Öğrencileriniz şarkıyı seslendirirken birlikte söyleme kurallarına uyup uymadıklarını gözlemleyiniz. Uygun davranışları sergilemeleri için onları teşvik ediniz. Öğrenci Çalışma Kitabındaki 2. çalışmayı öğrencilerinize sınıfta yaptırınız.

B.3. DUYDUĞU BASİT RİTİM VE EZGİYİ TEKRARLAR.

3. ETKİNLİK

Üstünde kurbağa, balık, ördek, kaz resimleri olan kartlar hazırlayınız. Kartların üstündeki hayvan isimleri, hecelendiğinde basit bir ritim kalıbı olarak kullanılacak şekilde düşünülmüştür. Siz de vuruşlara ve kelimelerin

2. ETKİNLİK: Aşağıdakilerden hangisi ya da hangileri birlikte söyleme kurallarından değildir? İşaretleyelim.

a) Şarkı seslendirilirken çok yüksek sesle söylenmelidir.

b) Şarkıyı, şarkının hızına uygun şekilde seslendirmek gerekir.

c) Şarkının sözleri doğru ve anlaşılır söylenmelidir.

ç) Şarkıyı, şarkının gürlük özelliğine uygun seslendirmek gerekir.

d) Şarkının sözlerini doğru ve anlaşılır söylemeye gerek yoktur.

e) Şarkıyı birlikte seslendirirken aynı anda başlayıp aynı anda bitirmek gerekir.

f) Şarkıyı söylerken şarkıyı söyleyenlerin birbirini dinlemesine gerek yoktur.

prozodisine dikkat ederek şehir ve hayvan isimlerinden oluşan basit ritim kalıpları oluşturabilirsiniz.

Kur	ba	ğa	ba	lık	ör	dek	kaz

Hazırladığımız kartları tahtaya asınız. Resimlerini gösterdiğiniz hayvanların özellikleri hakkında öğrencilerinizle konuşarak derse giriş yapabilirsiniz. Daha sonra her hayvanın ismini söyleyiniz ve bu esnada ismin vuruşunu elinizle çırparak gösteriniz. Bu çalışmayı öğrencilerinizden tekrarlamalarını (vuruşlar; el çırpma, kalemle masaya vurma, parmak şıklatma vb. olabilir) isteyiniz. Her bir ritim kalıbını öğrencilerinizin tamamı iyice kavrayıncaya kadar tekrarlatınız. Daha sonra hayvanların resimlerini karışık olarak göstererek çalışmayı çeşitlendiriniz.

Öğrencilerinize bir ritim kalıbını hayvan ismi belirtmeden elinizle vuracağımızı söyleyerek duydukları ritim kalıbının hangi hayvana ait olduğunu bulmalarını da isteyebilirsiniz.

Öğrencilerinizi çalışma sırasında ritim kalıplarını doğru şekilde tekrarlayıp tekrarlamadıklarını gözlemleyiniz. Tüm öğrencileriniz doğru tekrarları başarıncaya kadar çalışmaya devam ediniz.

3. ETKİNLİK

A. "Balık, Ördek, Kurbağa" adlı şarkıyı arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

BALIK, ÖRDEK, KURBAĞA

Mahir Dinçer

Zıp zıp zıplar karada,
Yüzer tatlı sular da,
Vırak vırak seslenir,
Eğlenir şu kurbağa.

Paytak paytak yürürken
Kaz ve ördek karada
Vak vak vak vak yüzerler,
Eğlenirler sular da.

Suda yaşar balıklar,
Sessiz sessiz yüzerler.
Bazen sürü hâlinde,
Bazen yalnız gezerler.

16

"Balık, Ördek, Kurbağa" şarkısını kulaktan öğretim yoluyla öğretiniz. Şarkının sözlerini uygun küçük bölümlere ayırınız ve ayırdığınız bölümleri ayrı ayrı öğretiniz. Öğrencilerinizi şarkıyı söyleyebilecek kıvama geldiklerinde birlikte söyleme kurallarına uyulması gerektiğine de dikkat çekiniz. Öğrencileriniz şarkının bölümlerini seslendirirken onların ezgileri doğru tekrarlayıp tekrarlamadıklarını gözlemleyiniz. Tüm öğrencileriniz şarkının tamamının ezgisini doğru öğreninceye kadar şarkıyı tekrarlatınız.

BALIK, ÖRDEK, KURBAĞA

Mahir Dinçer

Zıp zıp zıplar karada,
Yüzer tatlı sular da,
Vırak vırak seslenir,
Eğlenir şu kurbağa.

Paytak paytak yürürken
Kaz ve ördek karada
Vak vak vak vak yüzerler,
Eğlenirler sular da.

Suda yaşar balıklar,
Sessiz sessiz yüzerler.
Bazen sürü hâlinde,
Bazen yalnız gezerler.

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işlenişi sırasında göstermiş oldukları performansları aşağıdaki örnek ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz:

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Konuşmalarında doğru ses tonunu kullandı.			
2. Konuşmaları sırasında kelimeleri doğru telaffuz etti.			
3. Şarkı sözlerini doğru şekilde söyledi.			
4. Şarkıları kurallara uygun şekilde çaldı.			
5. Şarkıları birlikte seslendirirken kurallara uygun şekilde söyledi.			
6. Ritim ve ezgileri doğru olarak tekrar etti.			

Bu ölçütler örnek olarak verilmiştir. Ölçütleri öğretim programı kazanımlarına uygun olması koşuluyla, aynen kullanabileceğiniz gibi sınıf mevcudu, ders işleniş şekli vb. unsurlara göre değiştirebilirsiniz. Değerlendirme sonunda öğrencilerinize performansları hakkında geri bildirim veriniz.

Öğrencilerinizden çalışma kitabında yer alan öz değerlendirme formunu doldurmalarını isteyiniz. Forma yazdıklarını sınıfta paylaşmalarını sağlayınız.

BALIK, ÖRDEK, KURBAĞA

Mahir Dinçer

1. Zıp zıp lar ka ra da Yü zertat lı su lar da
2. Paytakpaytak yü rür ken Kaz ve ör dek ka ra da
3. Su da yo şar ba lık lar Sessizsessiz yü zer ler

Vı rak vı rak ses le nir Eğ le nir şu kur ba ğa
Vak vak vak vak yü zer ler Eğ le nir ler su lar da
Ba zen sü rü hâ lin de Ba zen yal nız ge zer ler

Şarkıyı seslendirdikten sonra aşağıdaki formu doldurarak kendimizi değerlendirelim.

Ölçütler	Evet	Hayır
1. Şarkının sözlerini doğru söyledim.		
2. Şarkıda yer alan kelimeleri doğru telaffuz ettim.		
3. Şarkıyı arkadaşlarımla uyumlu şekilde seslendirdim.		
4. Şarkıyı söylerken arkadaşlarımla dindim.		
Ekleme istedikleriniz: _____		

17

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.1. Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder.

Uyarı: Dörtlük, sekizlik, on altılık nota ile dörtlük ve sekizli sus süre değerleri kullanılmalıdır.

Uyarı: Bu sınıf düzeyinde süre değerleri ritim kareleri ve ritim noktaları yöntemiyle verilmelidir.

Diğer derslerle ilişkilendirme: “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.

Öğrenme Alanı: A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanım: A.7. Yarattığı ritim çalgısıyla, dinlediği ve söylediği müziğe eşlik eder.

Uyarı: Ritimsel eşliklerde en küçük değer olan dörtlük, sekizlik nota ve dörtlük sus süreleri kullanılmıdır.

Ders içi ilişkilendirme: “Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

Diğer derslerle ilişkilendirme: “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.

Süre: 6x40’

Araç ve Gereç: Ritim çalgıları ve “Oyun” isimli şarkının notaları

ETKİNLİKLER

B.1. MÜZİKTEKİ UZUN VE KISA SES SÜRELERİNİ FARK EDER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinizden uzun ve kısa ses sürelerini fark etmeleri için evde kullanılan araç ve aletlerin çıkardığı sesleri örnek vererek taklit etmelerini isteyebilirsiniz. Ev araç ve aletlerinin resimlerini göstererek sesleri hakkında konuşabilirsiniz. Örneğin, damlayan musluk ve açık musluktan akan su sesini karşılaştırmalarını isteyerek kısa ve uzun ses sürelerine örnek olarak verebilirsiniz. Yine saatin “tik tak” sesini kısa ses süresine; elektrik süpürgesi ve saç kurutma makinesi sesini ise uzun ses örneği olarak kullanabilirsiniz. Öğrencilerinizden kısa ve uzun ses sürelerini farklı benzetmelerle örneklemelerini isteyebilirsiniz.

A.7. YARATTIĞI RİTİM ÇALGISIYLA DİNLEDİĞİ VE SÖYLEDİĞİ MÜZİĞE EŞLİK EDER.

ETKİNLİK

Öğrencilerinizden daha önceki yıllarda yapmış olduk-

3- RİTİM ÇALGISI İLE KISA VE UZUN SESLER

1. ETKİNLİK: Aşağıda resmi yer alan nesne ve canlılardan hangileri uzun, hangileri kısa ses çıkarır? Uzun ses çıkarıcıların altlarına "U", kısa ses çıkarıcıların altlarına "K" yazarak belirtim.

18

ları ritim çalgılarını sınıfa getirmelerini isteyiniz. Ellerinde hâli hazırda kullanabilecekleri ritim çalgısı yoksa dersten önce marakas, çelik üçgen, davul, zil, tırtır gibi basit ritim aletlerinin yapıları hakkında bilgi veriniz. (Bkz. 1. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı “Ritim Çalgısı Yapma ve Öykü Canlandırma”/ 2. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı “Ritim ve Doğadaki Gürlük Özellikleri”) Öğrencilerinizden bu enstrümanlardan herhangi birinin yapımını gerçekleştirerek sınıfa getirmelerini isteyiniz veya sınıfta birlikte yapınız. Bu çalışmada özellikle zil, marakas ve çelik üçgen kullanabileceğiniz yardımcı ritim çalgılarındandır.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinizle oynadıkları oyunlar hakkında konuşarak derse giriş yapabilirsiniz. Öğrencilerinize “Oyun” şarkısını söyleyiniz.

OYUN

Mehmet Akpınar

Bahçeye çıkalım,

Oynayalım.

El ele verelim,

Hep gülelim.

2. STADOK: Oyun şarkısını öğrenelim. Şarkıyı arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim. Şarkının sözlerindeki kısa ve uzun heceleri belirleyelim. Uzun süreli heceleri çizgi (-), kısa süreli heceleri nokta (.) ile gösterelim.

OYUN

Mehmet Akpınar

Bah çe ye çı ka lim

 Oy na ya lim

 El e le ve re lim

 Hep gü le lim

OYUN Mehmet Akpınar

Çabuk

Bah çe ye çı ka lim Oy na ya lim

El e le ve re lim Hep gü le lim

Oyun şarkısının sözlerini hecelere ayırarak tahtaya yazınız. Öğrencilerinize ikinci sınıfta öğrenmiş oldukları uzun ve kısa hece kavramlarını tekrar hatırlatınız. Öğrencilerinize günlük konuşmalarında uzun ve kısa heceler olduğunu, sonu ünlü ile biten hecelerin kısa, ünsüz ile biten hecelerin uzun heceler olduğunu anlatınız. Uzun hecelerin çizgi kısa hecelerin nokta ile gösterildiğini söyleyiniz. “Oyun” şarkısının sözlerini inceleyerek kısa ve uzun heceleri birlikte tespit ediniz. Öğrencilerinize daha sonra şarkının sözlerinin ritim kalıplarını elleri ile vurdurunuz. Öğrencilerinizden ritim kalıplarını vururlarken hangi hecelerin vuruşlarını daha uzun, hangilerini daha kısa yaptıklarına dikkat etmelerini isteyiniz. Kısa hecelere kısa vuruşlar, uzun hecelere uzun vuruşlar yapıldığını öğrencilerinizle birlikte tespit ediniz. Hecelerin altına koyduğunuz sembollere dikkat çekiniz ve sembollere bakarak hangi sesin daha uzun hangi sesin daha kısa olabileceği konusundaki görüşlerini sorunuz (Hecelerin altında U ve K harfleri ile belirtilmiştir). Sınıfınızı dört gruba ayırınız. Şarkıyı 4 motife bölünüz ve her gruba bir motif veriniz. Onlara “Elinizde bir düdük olsaydı bu sembolleri nasıl çalardınız?” sorusunu yöneltiliniz. Taklit ettiriniz. Öğrencilerinizin taklidi doğru yapıp yapmadıklarını gözlemleyiniz.

Bah çe ye çı ka lim oy na ya lim
 () (.) (.) (.) (.) () () (.) (.) ()
 U K K K K U U K K U

El e le ve re lim hep gü le lim
 () (.) (.) (.) (.) () () (.) (.) ()
 U K K K K U U K K U

Daha sonra şarkının sözlerini söylerken elle sözlerin ritmik vuruşlarını yapınız. Şarkıyı öğrencilerinize tekrar yoluyla öğretiniz ve şarkıyı tekrarlarken onların da vuruşları ritmik olarak yapmalarını isteyiniz. Öğrencilerinizi gözlemleyerek şarkının sözlerinin ritmik olarak doğru vurulup vurulmadığını kontrol ediniz. Vuruşları öğrencilerinizle birlikte yaparak onları doğru yapmaya teşvik ediniz. Tüm öğrencileriniz şarkıyı öğreninceye ve ritmik vuruşları doğru yapıncaya kadar çalışmaya devam ediniz.

Öğrencilerinizden, getirdikleri ritim çalgıları ile şarkıya eşlik etmelerini isteyiniz. Bu şarkıda motiflerin başında ve sonunda genelde uzun süreli sesler kullanılmıştır. Motiflerin başında ve sonunda zil ve/veya çelik üçgeni kullanarak uzun sesleri öğrencilerinize hissettirebilirsiniz. Öğrencilerinizi çalışma esnasında gözlemleyiniz. Ritmik vuruşlar, çalgılarla doğru yapıncaya kadar çalışmaya devam ediniz.

Motif: Bir müzik eserinde kendi başına ayrı bir varlık olarak, eserin karakteristik yapısına özgü bir özellik taşıyan ve belirgin olarak tekrarlayan en küçük yapısal parçadır.

Yandaki “Oyun” adlı şarkıda her ölçü bir motife denk gelmektedir.

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işleniş sırasında göstermiş oldukları performansları aşağıdaki ölçütleri kullanarak değerlendirebilirsiniz. Bu ölçütler örnek olarak verilmiştir. Ölçütleri aynen kullanabileceğiniz gibi öğretim programı kazanımlarına uygun olması koşuluyla sınıf mevcudu, süre ya da ders işleniş şekli gibi unsurları göz önünde bulundurarak farklı ölçütler kullanabilirsiniz. Değerlendirme sonrasında öğrencilerinize performansları hakkında geri bildirim veriniz ve performanslarını artırıcı önlemler alınız.

ÖLÇÜTLER	3	2	1
1. Kısa ve uzun süreli heceleri doğru şekilde ayırt etti.			
2. Şarkının sözlerini doğru şekilde söyledi.			
3. Şarkıyı sınıfla uyum içinde seslendirdi.			
4. Şarkıya eşlik ederken ritim vuruşlarını doğru şekilde yaptı.			

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.2. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösterir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Matematik Dersi, “Veri” Öğrenme Alanı: Şekil grafiğini oluşturur.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe Dersi, “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” Öğrenme Alanı: Şekil sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.

Süre: 4x40’

Araç ve Gereç: Anne, baba, ağabey, kız çocuk ve bebek resimlerinin olduğu kartlar ve “Avcı” isimli şarkının notası

ETKİNLİKLER

B. 2. MÜZİKTEKİ SES YÜKSEKLİKLERİNİ GRAFİKLE GÖSTERİR.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Üzerinde anne, baba, ağabey, kız çocuk ve bebeği simgeleyen resimlerin olduğu kartlar hazırlayınız. Kartları öğrencilerinizin tümünün görebileceği biçimde ve karışık olarak tahtaya asınız. Astığınız resimlerin bir aile olduğunu ve bu ailedeki kişilerin seslerinden hangisinin daha kalın olduğunu sorunuz. Kalın sestem ince sese doğru resimdeki kişilerin seslerini sıralamalarını isteyiniz. Doğru sıralama yapıldıkça kartları kalın sestem ince sese doğru soldan sağa yerleştiriniz. Sıralama baba, ağabey, anne, kız çocuk ve bebek şeklinde olacaktır.

Seslerin incelik ve kalınlıklarını tespit ettikten sonra bu sesleri yine kalından inceye doğru beden seslerini kullanarak ifade etmelerini isteyiniz. Öğrencilerinize doğru beden seslerini kullanmalarında yardımcı olunuz.

Baba sesi ifade edilirken göğse vurulur.

Ağabey (15 yaşında) sesi ifade edilirken ayaklar yere vurulur.

Anne sesi ifade edilirken elle dize vurulur.

Kız çocuk /abla (9 yaşında) sesi ifade edilirken eller birbirine vurulur.

Bebek sesi ifade edilirken parmak şaklatılır.

Öğrencilerinizden gösterdiğiniz resmin beden vuruşunu yapmalarını isteyiniz. Resimleri karışık olarak göstererek oyunu çeşitlendirebilirsiniz.

Daha sonra tahtaya kısa yatay bir çizgi çiziniz. Çizdiğiniz çizginin ailedeki ağabeyin sesini ifade ettiğini belirtiniz. Bu sese göre diğer seslerin yerlerini tartışarak

4- SESİN YÜKSEKLİĞİ

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Ailedeki kişilerin seslerini inceden kalına doğru rakamları kullanarak sıralayalım.

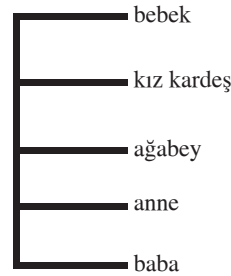

20

birlikte tespit ediniz ve tahtada gösteriniz. En kalın sesi en alttaki çizgi ile en ince sesi en yukarıdaki çizgi ile gösteriniz. Öğrencileriniz inceden kalına doğru seslerin yüksekliklerini tahtada görebilecekleridir.

Daha sonra tahtanın ortasına yatay uzunca bir çizgi daha çiziniz. Çalgınızla bir ses çalınız ve o sesin bu çizgiyi ifade ettiğini söyleyiniz. Çaldığınız bu sestem daha ince bir ses çaldığınızda çizginin üst tarafını, kalın bir ses çaldığınızda ise çizginin alt tarafını işaretlemelerini isteyiniz. Sorduğunuz ses bir önceki sestem daha ince ise o sesin işaret yeri de diğer bir önceki sestem daha yüksekte olmalıdır. Seslerin incelik ve kalınlıklarına göre tahtadaki yerlerine (yüksekliklerine) dikkat etmelerini isteyiniz. Orta sesi yani çizginin temsil ettiği sesi sık sık öğrencilerinize çalarak hatırlatınız.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

“Avcı” adlı şarkının sözlerini, sözlerin altına seslerin

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C.3. Ezgi denemeleri yapar.

Süre: 4x40'

Araç ve Gereç: “Sınıftaki Eşyalar” ve “Çık Çıkalım Çayıra” tekerlemeleri

ETKİNLİKLER

C.3. EZGİ DENEMELERİ YAPAR.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

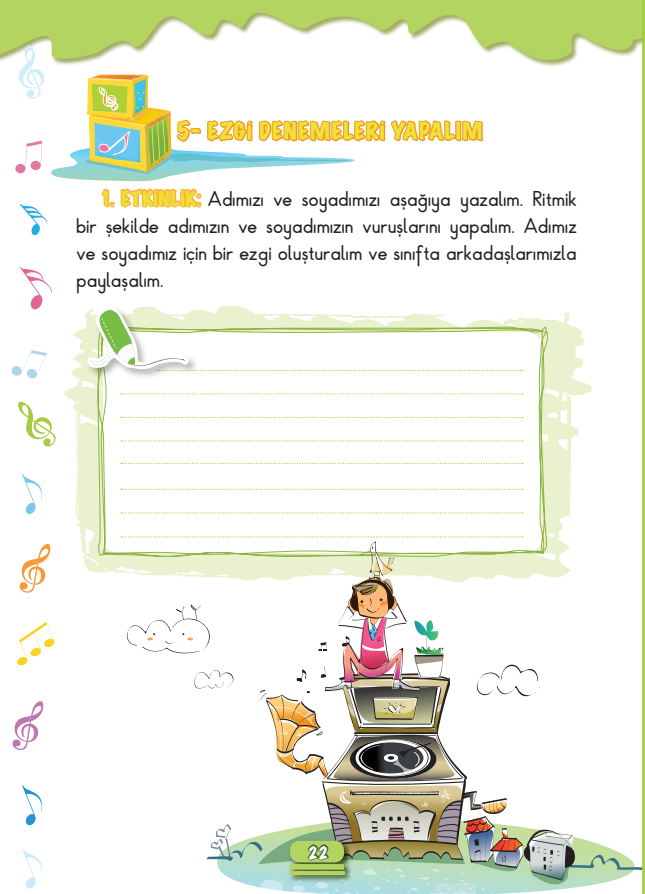
Öğrencilerinizden sınıf içindeki eşyaların isimlerini söylemelerini isteyiniz. Öğrencilerinizin söyledikleri eşya isimlerini tahtaya yazınız. Tahtaya yazdığınız eşya isimlerini elle ritmik olarak vurdurarak söyletiniz.

Daha sonra kendi adınızı ve soyadınızı elinizle ritmik olarak vurarak söyleyiniz. Öğrencilerinizden de sizin adınızı ve soyadınızı sizin yaptığınız şekilde tekrar etmelerini isteyiniz. Farklı isimlerle bu çalışmayı pekiştiriniz. Daha sonra öğrencilerinizle kendi adlarını ve soyadlarını ritmik olarak vurma ve söyleme çalışması yapınız (Ritmik vurma çalışması yaparken uzun ve kısa süreli heceleme ve bunların okunuş sürelerine dikkat ediniz). Çalışma yapılırken ritmi vurularak söylenen ad ve soyadı öğrencilerinizden de tekrar etmesini isteyiniz. Tüm öğrencilerinizin isimlerini birlikte çalışınız. İsimlerle yapılan ritmik çalışma pekişinceye kadar etkinliğe devam ediniz.

Ad ve soyadları ile yapılan ritim çalışmasından sonra adınızı ve soyadınızı ezgili bir biçimde şarkı söyler gibi öğrencilerinize söyleyiniz. Daha sonra öğrencilerinizden kendi adlarını ve soyadlarını kendi bulacakları bir ezgi ile söylemelerini ve bunu tekrar tekrar yapmalarını isteyiniz. Bu tekrarlama müzik hafızasının oluşmasında önemlidir. Öğrencileriniz kendi isimlerini ezgili bir biçimde söylerken kendilerini ifade eden mimik, jest ve hareketler yapmalarını isteyebilirsiniz. Bu durum, yapılan ezgi denemesini daha eğlenceli kılacak ve yapılacak olan ezgi sunumunu daha kolay hâle getirecektir. Tüm öğrencilerinizin sunumunu yapıncaya kadar etkinliğe devam ediniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Daha önce ritmik vuruşlarla konuşur gibi söylediğiniz eşya isimlerini bu kez yine ritmik vuruşlarla ezgili söylemelerini isteyiniz. Sonra bu eşya isimlerinden ezgili söylelenebilecek nitelikte tekerlemeler oluşturulması yönünde çalışmalar yapmalarını sağlayınız. Benzer çalışmayı şehir ve bitki isimleri ile de yaptırabilirsiniz.

5- EZGİ DENEMELERİ YAPALIM

1. ETKİNLİK: Adımızı ve soyadımızı aşağıya yazalım. Ritmik bir şekilde adımın ve soyadımızın vuruşlarını yapalım. Adımın ve soyadımız için bir ezgi oluşturalım ve sınıfta arkadaşlarımızla paylaşalım.

Blank space for writing names and creating a rhythm.

2. ETKİNLİK: Çevremizde gördüğümüz eşya isimlerinden bir tekerleme oluşturalım. Sınıfta arkadaşlarımızla paylaşalım.

3. ETKİNLİK: Aşağıdaki tekerlemeyi önce sözlü ile sonra da ezgisiyle söyleyelim.

ÇIK ÇIKALIM ÇAYIRA

Çık çıkalım çayıra,
Yem verelim ördeğe.
Ördek yemini yemeden,
Çiyak miyak demeden,
Çıktım çıkardım.
Kimi çıkardım?

Sayışma

ÇIK ÇIKALIM ÇAYIRA

Orta Sayışma

Çık çı kalım çayı ra . Yem ve re lim ör de ğe .
Ör dek ye mi ni ye me den . Çi yak mi yak de me den .
Çık tım . çı kar dım Ki mi çi kar dım .

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C.4. Farklı ritmik yapılarıdaki ezgilere uygun hareket eder.

Uyarı: 3/4'lük ve 6/8'lik ölçülere ilişkin ritmik yapı, teorik değil; hissettirilerek verilmelidir.

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

İlgili Kazanım: B.4. Müzikleri uygun hız ve gürlükte seslendirir.

Uyarı: Çabuk-yavaş hız ve kuvvetli-hafif gürlük çalışmalarını yapılmalıdır.

Uyarı: Seslendirme kavramı, çalma ve söyleme etkinliklerini kapsamaktadır.

Süre: 6x40'

Araç ve Gereç: "Üç Elma" adlı türkünün olduğu CD, "Üç Elma" türküsünün ve "Ninni" şarkısının notaları

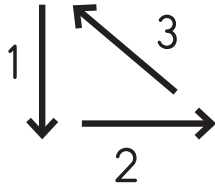
ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

C.4. FARKLI RİTMİK YAPILARDAKİ EZGİLERE UYGUN HAREKET EDER.

ETKİNLİK

Tahtaya bir üçgen çiziniz. Sol kenardan başlamak üzere kenarlarını numaralandırınız.

Üçgenin kenarlarını ritmik şekilde sayınız. Tüm öğrencileriniz ritmi doğru yapıncaya kadar sayma işlemine devam ediniz. Daha sonra sayma işlemi rakamlarla değil sadece elle vurarak yapmalarını isteyiniz ve her kenar için bir vuruş yaptırınız.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinize, bebeklerin huzur içinde uykuya geçişlerini kolaylaştırmak için neler yapılabileceğini sorarak derse başlayabilirsiniz. Öğrencilerinizden bildikleri ninnileri söylemelerini isteyiniz. Yan sayfada "Ninni" adlı şarkı verilmiştir. Ninni'nin 3/4'lük olan ritmini elinizle vurarak öğrencilerinize hissettiriniz. Şarkıyı tekrar yoluyla öğrencilerinize öğretiniz ve öğretirken ritmi salınma hareketleri yaparak öğrencilerinize hissettirmeye çalışınız. Daha sonra öğrencilerinize bir ninninin nasıl seslendirilmesi gerektiğini sorunuz. Ninninin hız ve gürlük özelliklerine dikkat çekiniz ve ağırca ve hafif bir gürlük

6- FARKLI RİTMİK YAPIDAKİ EZGİLER

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki "Ninni" adlı şarkıyı söyleyelim. Şarkıya ritmine ve sözlerine uygun hareketlerle eşlik edelim.

NİNİNİ

Mehmet Akpınar

Uyusun da büyüsün,
Büyüsün de yürüsün.
Güzel günler senin olsun,
Uyu nazlım ninni.

Haydi, yum gözlerini,
Melekler bekler seni.
Yüreğin hep sevgi dolsun,
Uyu nazlım ninni.

NİNİNİ Mehmet Akpınar

25

2. ETKİNLİK:

"Üç Elma" türküsünü sözlerine ve ritmine dikkat ederek dinleyelim. Türküye ritmine ve sözlerine uygun hareketlerle eşlik edelim.

ÜÇ ELMA

Türkü
Yöresi: Kars

Dalda duran üç elma,
Sende güzel, sende güzel,
Sende güzel, koparma.

Al elmanın birisi,
Böyle güzel, böyle güzel,
Böyle güzel olur mu?

Daldan düşen al elma,
Söyle güzel, söyle güzel,
Söyle güzel kalır mı?

26

ÜÇ ELMA

Türkü
Yanesi: Karas

Çabuk ♩

1. Dal da du ran üç el ma
2. Al el ma nin bi ri si
3. Dal dan du şen üç el ma

Dal da du ran üç el ma
Al el ma nin bi ri si
Dal dan du şen üç el ma

Sen de gü zel sen de gü zel
Bey le gü zel boy le gü zel
Soy le gü zel soy le gü zel

Sen de gü zel ka par ma ka par ma
Bey le gü zel o lur mu o lur mu
Soy le gü zel ka lir mi ka lir mi

§ (Senyö): Kısaca tekrar işaretidir. Bir müzik eserinde ikinci defa konulduğu yerden birinci defa konulduğu yere dönüleceğini ve son yazılan yerde bitirileceğini belirtir.

¶ (Dolap): Birinci okumada bir yazan ölçü veya ölçüler, ikinci okumada iki yazan ölçü veya ölçüler seslendirilir.

lükte söylenmesi gerektiğini açıklayınız. Söylerken buna dikkat etmeleri gerektiğini belirtiniz ve buna göre seslendirilmesine dikkat ediniz.

§ (Senyö): Kısaca tekrar işaretidir. Bir müzik eserinde ikinci defa konulduğu yerden birinci defa konulduğu yere dönüleceğini ve son yazılan yerde bitirileceğini belirtir.

¶ (Dolap): Birinci okumada bir yazan ölçü veya ölçüler, ikinci okumada iki yazan ölçü veya ölçüler seslendirilir.

NİNNİ

Mehmet Akpınar

Uyusun da büyüsün,
Büyüsün de yürüsün.
Güzel günler senin olsun,
Uyu nazlım ninni.

Haydi, yum gözlerini,
Melekler bekler seni.
Yüreğin hep sevgi dolsun,
Uyu nazlım ninni.

Tüm öğrencileriniz şarkıyı öğrendikten sonra onları 4-5 kişilik gruplara ayırınız. Gruplardan bu kez şarkıyı değişik vuruş şekilleri (parmak şıklatarak, kalemle sıraya vurarak, dizine vurarak ya da kalem kutusunu ritim çalgısı gibi kullanarak vb.) eşliğinde söylemelerini isteyiniz. Daha sonra tüm gruplardan kendi vuruşları ile şarkıyı toplu hâlde söylemelerini ve aynı çalışmayı farklı salınma ve hareket biçimleri ile sergilemelerini isteyiniz. Grupların farklı hareket biçimleri oluşturabilmeleri için 5 dakika kadar çalışma süresi veriniz. Her grup şarkıyı belirledikleri salınım ve hareketlerle şarkının ritmini hissettirebilecek şekilde söylemelidir. Öğrencileriniz şarkıyı söylerken siz de şarkıya çalgınızla ya da söyleyerek eşlik ediniz.

B.4. MÜZİKLERİ UYGUN HIZ VE GÜRLÜKTE SESLENDİRİR.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

“Üç Elma” adlı türküyü öğrencilerinize CD’den birkaç defa dinletiniz. Türkünün hız ve gürlük özellikleri hakkında öğrencilerinizle konuşunuz. Türkünün sözlerini tahtaya yazınız. Türkünün hız ve gürlük özelliklerine dikkat çekiniz ve seslendirirken buna dikkat etmeleri gerektiğini belirtiniz. Türkünün sözlerine ve ritmine uygun nasıl hareketler yapılabileceğini sınıfta tartışınız ve öğrencilerinizle birlikte türküye eşlik edebileceğiniz hareketler kurgulayınız. Daha sonra türküyü kurgulanan hareketler eşliğinde seslendirerek öğrencilerinize gösteriniz. Sözler ve hareketler pekişinceye kadar çalışmaya devam ediniz.

Türkünün sözlerine ve ritmik yapısına uygun hareket örnekleri aşağıda verilmiştir. Öğrencilerinizden uygun sayılarda gruplar oluşturunuz ve grupların sırasıyla aşağıdaki yönergeye uygun olarak hareketleri sergilemelerini sağlayınız.

• 1. Bölüm

Dalda duran üç elma,

Dalda duran üç elma,

1. bölümde öğrenciler dizleri üzerinde yaylanma hareketi yaparken elleri ile üç sayısını gösterirler.

• 2. Bölüm

Sende güzel, sende güzel,

Sende güzel, koparma.

2. bölümde dizleri üzerinde yaylanarak ileri doğru yürürler ve karşı karşıya gelirler. İkinci tekrarda karşılıklı

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.1. Bildiği çalgıları kullanım biçimlerine göre sınıflandırır.

Uyarı: Öğrencilere sınıfta ve çevresinde tanıştığı vurmali (Ezgili vurmali çalgılar: Metalofon, ksilofon... Ezgisiz vurmali çalgılar: Ses kutuları, ritim çubukları, çelik üçgenler, davullar, defler, çingiraklar, ziller, kastanyet, marakas...) nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılar tanıtılmalıdır.

Süre: 4x40

Araç ve Gereç: Çeşitli çalgı resimleri ve "Çalgılar" şarkısının notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ**Konu ile İlgili Açıklamalar**

Çalgı, genel olarak müzik yapmak için kullanılan aletlere verilen addır. Çalgı kelimesi yerine enstrüman, saz, müzik aleti gibi adlar da kullanılır. Çalgılar en genel olarak kullanım biçimlerine göre sınıflandırılır ve temel olarak üçe ayrılır.

Çalgı sınıfları

1. Telli çalgılar
2. Üfleli çalgılar
3. Vurmali çalgılar

Geleneksel Türk müziği çalgıları ve uluslararası orkestra çalgılarından bazıları çalınma biçimlerine göre aşağıdaki gibi gruplandırılabilir.

Geleneksel Türk Müziği Çalgıları

Vurmali Çalgılar	Telli Çalgılar		Üfleli Çalgılar
	Mızraplılar (Tezeneliler)	Yaylılar	
Davul	Cura	Tambur	Zurna
Darbuka	Tar	Rebap	Sipsi
Zil	Yaylı tambur	Kemençe	Kaval
Kaşık	Ut	Tırnak kemençesi	Ney
Kudüm	Kanun		Tulum
Bendir	Divan sazı		Mey
Nağra	Bağlama		
Def			

Uluslararası Müziklerin Çalınmasında Kullanılan Orkestra Çalgıları

Vurmali Çalgılar	Üfleli Çalgılar	Telli Çalgılar	Yaylı Çalgılar	Tuşlu klavyeli Çalgılar
Kastanyet	Klarinet	Gitar	Keman	Piyano
Ksilofon	Flüt	Arp	Viyola	Akordiyon

7- BİLDİĞİMİZ ÇALGILAR

Şarkı söylemenin dışında müzik yapmak için bazı aletler kullanılır. Bunlara çalgı denir.

1. ETKİLEK: "Çalgılar" şarkısını öğrenelim. Şarkıyı söylerken çalgıların çalınışlarını taklit edelim.

ÇALGILAR

Hilmi Seyrek

Keman şöyle mi çalınır?
Gıy gıy gıy gıy, gıy gıy gıy.
Yayı böyle mi çekilir?
Gıy gıy gıy gıy gıy.

Gitar şöyle mi çalınır?
Dim dimi dim dim, dim dimi dim.
Parmak böyle mi basılır?
Dim dimi dim dim dim.

Flüt şöyle mi çalınır?
Düt dürü düt düt, düt dürü düt.
Delik böyle mi kapanır?
Düt dürü düt düt düt.

Davul şöyle mi çalınır?
Güm büdü güm güm, güm büdü güm.
Tokmak böyle mi vurulur?
Güm büdü güm güm güm.

Türkü şöyle mi söylenir?
Lay la la lay lay, lay la la lay.
Oyun böyle mi oynanır?
Hoptiri şıkıdım hop.

Timpani	Pikolo		Viyolonsel (Çello)	Org
Trampet	Trompet		Kontrbas	
Def	Trombon			
Çelik üçgen	Korno			
Gong	Tuba			
Metalofon	Obua			
	Fagot			

D.1. BİLDİĞİ ÇALGILARI KULLANIM BİÇİMLERİNE GÖRE SINIFLANDIRIR.

ETKİNLİK

Öğrencilerinize çalgınızla bir şarkı çalınız ve şarkı söylemenin dışında müzik yapmak için çeşitli aletlerin kullanıldığını ve bunlara çalgı denildiğini söyleyerek derse giriş yapınız. Öğrencilerinize ailelerinde çalgı çalan olup olmadığını daha önce ellerine bir çalgı almadıklarını sorunuz ve neler hissettiklerini paylaşmalarını isteyiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Çalgılar adlı şarkıyı öğrencilerinize söyleyiniz veya CD'den dinletiniz. Şarkıyı birkaç defa dinlettikten sonra şarkıda bahsi geçen çalgıların nasıl çalındığını birlikte tartışarak tespit ediniz. Şarkıyı dinlerken çalgıların çalınış biçimlerini taklit etmelerini isteyiniz. Şarkıyı kulaktan öğretim yolu ile öğretiniz. Aynı şekilde şarkıyı söylerken çalgıların çalınış biçimlerini göstererek taklit etmelerini isteyiniz.

ÇALGILAR

Hilmi Seyrek

Keman şöyle mi çalınır?
Gıy gıdı gıy gıy, gıy gıdı gıy.
Yayı böyle mi çekilir?
Gıy gıdı gıy gıy gıy.

Gitar şöyle mi çalınır?
Dım dımı dım dım, dım dımı dım.
Parmak böyle mi basılır?
Dım dımı dım dım dım.

Flüt şöyle mi çalınır?
Düt dürü düt düt, düt dürü düt.
Delik böyle mi kapanır?
Düt dürü düt düt düt.

Davul şöyle mi çalınır?
Güm bütü güm güm, güm bütü güm.
Tokmak böyle mi vurulur?
Güm bütü güm güm güm.

Türkü şöyle mi söylenir?
Lay la la lay lay, lay la la.
Oyun böyle mi oynanır?
Hoptiri şıkıdım hop.

ÇALGILAR

Hilmi Seyrek

Orta

1. Ke man şay le mi ça lı nır
2. Gi tar şay le mi ça lı nır

Gıy gı di gıy gıy gıy gı di gıy
Dım di mi dım dım dım di mi dım

Ya yı bøy le mi çe ki lir
Par mak bøy le mi ba sı lir

Gıy gı di gıy gıy gıy gı di gıy
Dım di mi dım dım dım di mi dım

30

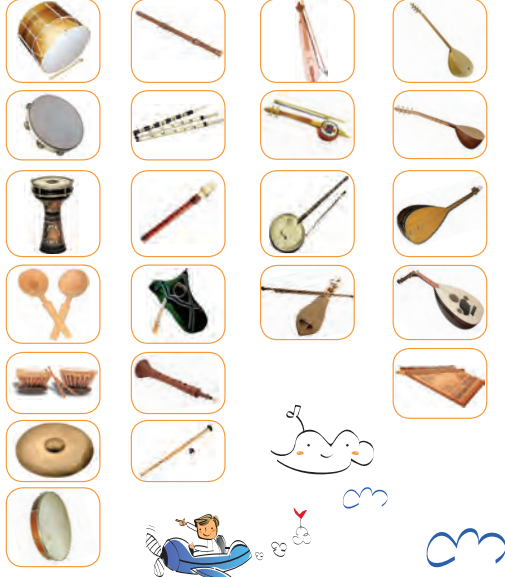

Çalgıları genellikle çalınışlarına göre gruplandırırız. Bu gruplandırmaya göre çalgılar beşe ayrılır.

- 1 **Vurmali çalgılar:** Vurmali çalgılar; ezgisiz ve ezgili olmak üzere ikiye ayrılırlar.
- 2 **Üflemeli çalgılar**
- 3 **Telli çalgılar:** Ancak bütün telli çalgılar aynı şekilde çalınmaz. Bazıları mızrapla, bazıları da özel yüzük ve pena vb. vasıtayla çalınır.
- 4 **Yaylı çalgılar:** Yalnızca yay kullanılarak çalınır.
- 5 **Tuşlu-Klavyeli çalgılar**

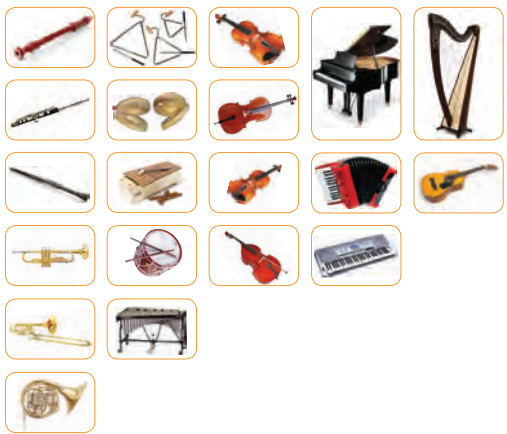
31

2. ETKİNLİK: Aşağıda geleneksel Türk müziği çalgılarımızdan bazılarının resimleri verilmiştir. Resimleri inceleyelim. Çalgıların üstündeki boşluğa ait olduğu çalgı grubunun adını yazalım.

32

3. ETKİNLİK: Aşağıda uluslararası sanat müziğinde kullanılan çalgılardan bazılarının resimleri verilmiştir. Resimleri inceleyelim. Çalgıların üstündeki boşluğa ait olduğu çalgı grubunun adını yazalım.

33

Şarkıdan yola çıkarak çalgıların çalınış biçimlerine göre vurmali, üfleli ve telli çalgılar olmak üzere üç gruba ayrıldığını söyleyiniz.

Öğrencilerinize çevrelerinde düzenlenen müzik etkinliklerinde kullanılan çalgı aletlerinin neler olduğunu sorunuz. Daha sonra öğrencilerinize bunların dışında hangi çalgıları tanıdıklarını sorunuz. Tanıdıkları çalgıların çalınış biçimleri ve özellikleri hakkında konuşmalarını sağlayınız. Öğrencilerinizden Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki çalgı resimlerini incelemelerini isteyiniz. Resimlerdeki çalgıların içinde tanıdıkları çalgıların olup olmadığını sorunuz. Tanıdıkları çalgıların çalınış biçimlerini anlatmalarını isteyiniz. İlk defa gördükleri çalgılar varsa bu çalgıların çalınış biçimlerini tahmin etmelerini isteyiniz ve birlikte çalınış biçimleri hakkında konuşunuz.

Gösterdiğiniz resimlere göre çalgı sınıflandırması yapmak için tahtaya bir tablo çiziniz. Üfleli, vurmali ve telli çalgılar olarak tabloyu üçe ayırınız. Resimlerdeki çalgılardan bazılarında üflenerek ses çıkarıldığını ve bu çalgılara üfleli çalgılar denildiğini söyleyiniz. Resimlerdeki çalgılardan hangilerinin üfleli çalgılar olduğunu sorunuz. Bildikleri üfleli çalgıların adlarını söylemelerini isteyiniz ve tablodaki ilgili bölüme yazınız.

Resimlerde vurularak çalınan çalgıların hangileri olduğunu sorunuz ve bu çalgılara vurmali çalgılar denildiğini söyleyiniz. Bildikleri vurmali çalgıların isimlerini söylemelerini isteyiniz ve tablodaki ilgili bölüme yazınız.

Telli çalgıların ise kendi aralarında ikiye ayrıldığını pena, mızrap, tezene ile çalgının tellerine alttan ya da üstten küçük dokunuşlarla çalınanlarına tezeneli, yay ile tellerine sürtülerek çalınanlarına ise yaylı çalgılar denildiğini vurgulayınız. Ayrıca tuşlarına basılarak çalınan ve adına klavyeli ya da tuşlu çalgı denen çalgılar olduğunu da (piyano vb. gibi) belirtiniz. Bu açıklamaya göre bildikleri telli çalgıların isimlerini söylemelerini isteyiniz ve tablodaki ilgili bölüme yazınız.

Not: Öğrenci Çalışma Kitabının 32. ve 33. sayfalarındaki 2 ve 3. etkinlikleri sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işleniş sırasında sorulan sorulara verdikleri cevapları “doğruluk” ve “konuya uygunluk” bakımından değerlendiriniz. Çalgıları doğru sınıflayıp sınıflamadıklarını belirleyiniz. Tespit ettiğiniz eksik ya da yanlış öğrenmeleri gidermek için farklı yöntem ve etkinlikler kullanarak konu tekrarı yapabilirsiniz.

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.2. Çevresinde düzenlenen müzik etkinliklerinde halk oyunlarını müzikleri ile tanır.

Süre: 4x40'

Araç ve Gereç: Farklı halk oyunlarına ait görüntülü CD'ler, Halk oyunları müziklerinin olduğu CD'ler ve "Atabarı" türküsünün notası

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

D.2. ÇEVRESİNDE DÜZENLENEN MÜZİK ETKİNLİKLERİNDE HALK OYUNLARINI MÜZİKLERİ İLE TANIR.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1 ve 2. etkinlik)

Öğrencilerinize halk oyunlarına ait fotoğraflar gösteriniz. Oyunları oynayan kişilerin kıyafetleri, oyunların oynanış biçimleri ve yöreleri hakkında öğrencilerinizin izlenimlerini paylaşmalarını isteyiniz. Fotoğraflarda gördükleri halk oyunlarının benzerlerinin çevrelerinde oynanıp oynanmadığını sorunuz ve eğer oynanıyorsa ne zaman, nerelerde oynandığını söylemelerini isteyiniz. Kültürümüzün önemli parçalarından bir olan halk oyunlarımızın düğün ve bayramlar gibi mutlu günlerde bizi birbirimize yaklaştıran unsurlardan biri olduğunu belirtiniz ve böyle zamanlarda ve günlerde halk oyunlarının oynandığını anlatınız. Ülkemizde hemen hemen her yöreye has halk oyunları olduğunu, bu çeşitliliğin bizim ülkemize ait bir kültür zenginliği olduğunu ifade ediniz. Öğrencilerinize farklı yörelerin bilinen halk oyunlarını (Harmandalı Zeybeği, Atabarı, Kafkas, Çayda Çıra, Misket, Halay, Horon vb.) izletiniz. İzlettiğiniz halk oyunlarının içinde müziklerinin tanıdık gelenlerinin olup olmadığını sorunuz. İzlettiğiniz oyunların yöreleri ve oynanış biçimleri hakkında öğrencilerinizle konuşunuz ve bilgi veriniz. Daha sonra izlettiğiniz oyunların sadece müziklerini dinletiniz ve bu müziklerin hangi oyunlara ait olduğunu sorunuz. Hangi oyunun müziğini dinlettiğinizi sorunuz. Öğrencilerinizin dinlettiğiniz halk oyunları müziklerini tanıyıp tanıyamadığını verdikleri cevaplar yoluyla gözlemleyiniz. Verilen cevapların doğruluğunu oyunları tekrar izleyerek öğrencilerinizle birlikte tespit ediniz. Bu cevabı yanlış veren öğrencilerin doğruyu öğrenmesine yardımcı olacaktır.

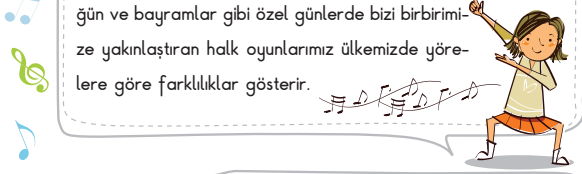
(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

Öğrencilerinize "Atabarı" türküsünü dinletiniz. Bu türkünün bir halk oyununa ait olduğunu ve türkünün daha çok "oyun eşliğinde söylenildiğini ve çalındığını belirtiniz.

8- HALK OYUNLARIMIZ

Halk oyunlarımız, ölçülü ve düzenli hareketlerle tek kişi veya gruplar hâlinde icra edilen müzik eşliğinde oynanan oyunlarımızdır. Kültürümüzün önemli unsurlarından biri olan halk oyunlarımız genellikle bir konuyu veya olayı anlatır. Düğün ve bayramlar gibi özel günlerde bizi birbirimize yaklaştıran halk oyunlarımız ülkemizde yörelere göre farklılıklar gösterir.

35. sayfada bazı yörelere ait halk oyunları gruplarının fotoğrafları verilmiştir. Fotoğrafları inceleyelim. Çevrenizde bu fotoğraflardaki halk oyunları gruplarına benzer halk oyunları gruplarının olup olmadığını araştırınız.

Horon, Karadeniz oyunlarının geleneksel adıdır. Yöresi Orta ve Doğu Karadeniz'dir.

Hora, Trakya yöresinde oynanan oyunların genel adıdır.

Zeybek oyunları en fazla Ege olmak üzere Güney Marmara, İç Batı Anadolu'da oynanır.

Öğrencilerinize “Atabarı”nın hikâyesini okuyunuz. Kulaktan öğretim yolu ile öğrencilerinize türküyü öğretiniz, türkünün ritmine ve ezgisine uygun hareketlerle türküyü seslendirmelerini sağlayınız. Bütün öğrencilerinizin oyuna katılıyor olmasına özen gösteriniz.

Atabarı'nın Hikâyesi

İstanbul'da düzenlenen Balkan Festivali'ne, Atatürk'ün isteği üzerine Artvin Halk Oyunları Ekibi de çağrılır. Bu çağrı üzerine, festivale katılmak üzere ekip İstanbul'a gider. Gösteriler Dolmabahçe Sarayı'nda yapılmakta ve Atatürk bu gösterileri ilgiyle izlemektedir. Artvin Halk Oyunları Ekibi gecenin ilk oyun ekibidir. Ekip sırasıyla Düz Horon ve Deli Horon'u oynar, sıra Artvin Barı'na gelip ekip oynamaya başlayınca salon alkış sesleriyle çınlar. Atatürk yerinden kalkar ve ekibin arasına girerek Artvin Barı'nı ekiple birlikte oynar.

Festival sonrasında Artvin Halk Oyunları Ekibi Artvin'e döner ve bu durumu Artvin valisine anlatır. Artvin valisi Atatürk'e telgraf çekerek Balkan oyunlarında Artvin Oyun Ekibiyle oynadığı Artvin Barı'nın adını Atabarı olarak değiştirmek istediklerini belirtir. Atatürk de bu telgrafa olumlu yanıt verir ve Artvin Barı o günden beri Atabarı olarak çalınıp söylenmekte ve oynanmaktadır.” (Yurtoğlu, Ömer Faruk, Okul Yolu Türkü Dolu, Ankara, 2008.)

ATABARI

Türkü

Yöresi: Artvin

1. Bahçası var, bağı var,
Ayvası var, narı var.
Ata'mızdan yadigâr,
Bizde Atabarı var.
2. Uzun uzun kamaşlar,
Ucunu boyamışlar.
Benim ela gözlümü,
Askere yollamışlar.
3. Bura baba evidir,
Tahtaları kavidir.
Çalın vurun oynayın,
Burası düğün yeridir.
4. Atabarıdır barı,
Bahçada gördüm yâri.
Seslendim ses vermedi,
Ağladım zarı zarı.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerinizin dersin işleniş sırasında sorulan sorulara verdikleri cevapları doğruluk ve konuya uygunluk bakımından değerlendiriniz. Tespit ettiğiniz eksik ya da yanlış öğrenmeleri gidermek için farklı yöntem ve etkinlikler kullanarak konu tekrarı yapabilirsiniz. Öğrencilerinizin performanslarını ise “türkünün sözlerini doğru söyleme”, “türküyü sınıfla uyumlu söyleme” ve “ritme uygun hareket etme” bakımından değerlendirebilirsiniz.

Öğrenme Alanı: B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİ-LENME

İlgili Kazanım: B.5. Müziklerdeki aynı ve farklı söz kümelerini harekete dönüştürür.

Uyarı: Çalışmalar seviyeye uygun şarkı ve türkü örnekleri ile yapılmalıdır.

Süre: 4x40'

Araç ve Gereç: “Ceviz Adam” tekerlemesinin notası

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

B.5. MÜZİKLERDEKİ AYNI VE FARKLI SÖZ KÜMELERİNİ HAREKETE DÖNÜŞTÜRÜR.

1.ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1 ve 2. etkinlik)

Ceviz Adam

“Ceviz adam yola çıkmış öyle bir rüzgâr esmiş ki saçları bir o yana bir bu yana dağılmış. Ceviz adam neye mi benziyormuş? Kaşları keman yayı gibiymiş burnu uzunmuş... Hele bir karnı varmış ki kocaman bir davula benziyormuş. Ceviz adamı herkes çok severmiş. Çünkü o çok neşeliymiş. Ceviz adamın en büyük özelliği de onun şen kahkahasıymış.”

Yukarıdaki kısa hikâyeyi kullanarak ya da kendiniz bir hikâye üreterek derse giriş yapınız. Hikâyeyi anlatıktan sonra öğrencilerinizden ceviz adamı canlandırma- larını (ceviz adam olmalarını) isteyiniz. Sınıfınız kalabalıksa bu çalışmayı öğrencilerinizi 4-6 kişilik gruplara ayırarak da yapabilirsiniz. “Ceviz Adam” tekerlemesini öğrencilerinize öğretiniz. Tekerlemeyi söylerken söz kümelerine uygun hareketlerle sınıfta canlandırmalarını isteyiniz. Söz kümelerine uygun hareket oluştururken tekrar eden sözlerde aynı, değişen sözlerde ise farklı hareketler yapmalarını isteyiniz. Öğrencilerinizin canlandırma- lar sırasında aynı ve farklı söz kümelerine uygun hareket edip etmediklerini gözlemleyiniz. Söz kümelerini doğru ayırmalarına yardımcı olunuz.

Aşağıda örnek hareketler verilmiştir.

CEVİZ ADAM

Tekerleme

Ceviz adam şip şap şap

(Eller vurulur./ Eşler ellerini birbirine vurur.)

Saçı rüzgâr vu vu vu

(Rüzgârda saçların dağılması önleniyormuş gibi yapılır.)

9- MÜZİK, SÖZ VE HAREKET

1. ETKİNLİK: Aşağıdaki “Ceviz Adam” tekerlemesinde geçen aynı ve farklı söz kümelerini belirleyelim. Aynı olan söz kümelerini maviye, farklı olanları kırmızıya boyayalım.

CEVİZ ADAM

Tekerleme

1. Ceviz adam şip şap şap
Saçı rüzgâr vu vu vu
Tray lay lay lay
Lay lay lay
Tray lay lay lay
Lay lay lay

2. Kaşı keman gıy gıy gıy
Burnu uzun lu lu lu
Tray lay lay lay
Lay lay lay
Tray lay lay lay
Lay lay lay

3. Karnı davul güm güm güm
Bize güler hah hah hah
Tray lay lay lay
Lay lay lay
Tray lay lay lay
Lay lay lay

CEVİZ ADAM

Obuklu Tekerleme:

40

2. ETKİNLİK

Tekerlemede geçen aynı ve farklı söz kümeleri için hareketler belirleyelim. Sözlerin karşısındaki noktalı yerlere belirlediğimiz hareketleri yazalım.

1. Ceviz adam şip şap şap
Saçı rüzgâr vu vu vu
Tray lay lay lay
Lay lay lay
Tray lay lay lay
Lay lay lay

2. Kaşı keman gıy gıy gıy
Burnu uzun lu lu lu
Tray lay lay lay
Lay lay lay
Tray lay lay lay
Lay lay lay

3. Karnı davul güm güm güm
Bize güler hah hah hah
Tray lay lay lay
Lay lay lay
Tray lay lay lay
Lay lay lay

41

Öğrenme Alanı: C. MÜZİKSEL YARATICILIK

İlgili Kazanım: C.2. Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

Uyarı: Şarkının değişen bölümleri sezdirilerek verilmeli, bilişsel anlatım yöntemine girilmemelidir.

İlgili Kazanım: C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Uyarı: Öğrencilerin duygularını farklı anlatım yollarıyla (drama, resim, şiir, düz yazı, tiyatro vb.) ifade etmeleri sağlanır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak görselleştirir. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma: Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla iş birliği yapar.

Süre: 6x40

Araç ve Gereç: “Mutluluk” şarkısının bulunduğu CD ve şarkının notası

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

C.2. MÜZİKLERDE YER ALAN FARKLI EZGİ CÜMLELERİNİ DANS DÖNÜŞTÜRÜR.

1. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize “Mutluluk Şarkısı”nı CD’den dinletin. Dinledikleri şarkının kendilerine neler hissettirdiğini sorun. Öğrencilerinize nelerden mutlu olduklarını, mutlu oldukları zaman nasıl davrandıklarını ve kendilerini nasıl ifade ettiklerini anlatmalarını isteyiniz. Şarkıyı tekrar dinletin ve şarkının sözlerinden esinlenerek şarkının kendilerinde bıraktığı duygu ve düşünceleri resim yaparak ifade etmelerini isteyiniz. Yapılan çalışmalarını sınıfınızda sergileyiniz.

2. ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

“Mutluluk Şarkısı”nı tekrar yolu ve CD yardımıyla öğretiniz. Şarkıyı A ve B olarak iki bölüme ayırınız. Şarkının değişen B bölümünü seslendirirken şarkıya alkışla eşlik ediniz ve öğrencilerinizden de eşlik etmelerini isteyiniz. Daha sonra A ve B bölümünde bedenlerini kullanarak şarkıya farklı biçimlerde (A bölümünü söylerken parmak şıklatma, B bölümünü söylerken el çırpma gibi.) eşlik etmelerini isteyiniz. Aynı çalışmayı ritim çalgıları ile de yapabilirsiniz. Farklı ritim çalgılarını A ve B bölümlerini söylerken kullanmalarını isteyebilirsiniz.

10- MÜZİK VE DANS

1. ETKİNLİK

A. “Mutluluk Şarkısı”nı öğrenelim. Şarkıyı arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

MUTLULUK ŞARKISI

Muammer Sun

MUTLULUK ŞARKISI
Muammer Sun

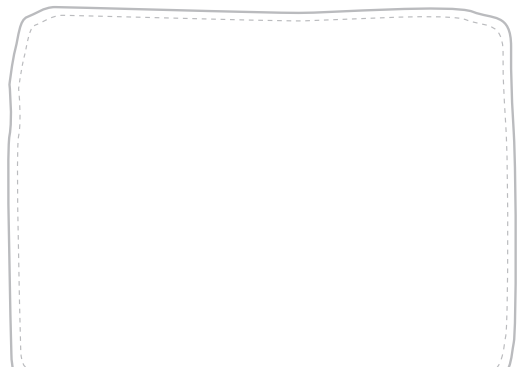
(Bağlantı)
1. Bir fidan dikerken Hay li lil li la
Bir çiçek açarken Hay li lil li la
Hay li lil li la

(Bağlantı)
Mutluluk taşar gözlerimizden
Neşeleniriz hey şarkı söyleriz
Hay li lil li la hay li lil li la
Hay li lil li la hey hay li lil li la

42

2. ETKİNLİK

“Mutluluk Şarkısı”nı söylerken neler hissettiniz? Şarkının size hissettirdiklerini anlatan bir resim çiziniz.

43

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.3. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.

Uyarı: Öğrendikleri müzik türlerinin yanı sıra farklı müzik türlerinden de düzeye uygun olarak seçilen nitelikli örnekler dinletilmelidir.

Süre: 6x40'

Araç ve Gereç: Farklı müzik türlerine ait CD'ler.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

D.3. FARKLI TÜRLERDEKİ MÜZİKLERİ DİNLEYEREK MÜZİK BEĞENİ VE KÜLTÜRÜNÜ GELİŞTİRİR.

1. ETKİNLİK

Öğrencilerinizden televizyonda ve radyoda hangi tür müzikleri dinlediklerini söylemelerini isteyiniz. Evlerinde dinlenen müziklerin neler olduğunu sorunuz. Dinledikleri bu müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini paylaşmalarını isteyiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize bildikleri müzik türlerinin neler olduğunu sorunuz. Bildikleri müziklerle ilgili örnek şarkı ve türkü isimlerini söylemelerini isteyiniz.

Öğrencilerinize düzeylerine uygun olmasına özen göstererek Türk halk müziği, Türk sanat müziği, evrensel müzikler, popüler müzik vb. türlerde eserler dinletiniz. Müzik türleri hakkında öğrencilerinize bilgi veriniz. Müziklerde kullanılan çalgılar hakkında konuşunuz. Dinlettiğiniz müzikler hakkında öğrencilerin duygu ve düşüncelerini alınız.

Öğrencilerinize dinlettiğiniz müzikler arasında kişisel olarak en çok hangi müzikleri beğendiklerini sorunuz. Bütün öğrencilerinizin cevaplarını dinleyiniz (Burada amaç çocuğun müzik türleri arasından herhangi birini ısrarla seçmesi değil; farklı müzik türlerini de tanımaya başlayarak müzik beğeni ve kültürünü geliştirmeye çalışmaktır). Öğrencilerinizin müzik beğeni ve kültürünü geliştirmek için yıl boyunca farklı türlerdeki müzikleri sıklıkla dinletiniz.

Not: Öğrenci Çalışma Kitabının 44. sayfasındaki 1. etkinliği ve 46. sayfasındaki 3. etkinliği sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

1. FARKLI TÜRLER, FARKLI MÜZİKLER

1. ETKİNLİK: Aşağıda bazı çalgı gruplarına ait resimler ve müzik türlerinin isimleri verilmiştir. Çalgı gruplarını, ait oldukları müzik türleriyle oklar yardımıyla eşleştirelim.

Türk Halk Müziği	
Türk Sanat Müziği	
Türk Popüler Müziği	
Uluslararası (Evrensel) Müzik	

44

2. ETKİNLİK: Aşağıda farklı müzik türlerinin adları verilmiştir. Başlıkların altına müzik türlerinden bildiğiniz 3 eserin adını yazınız.

a) Türk Halk Müziği

b) Türk Sanat Müziği

c) Türk Popüler Müziği

45

Öğrenme Alanı: A.DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA
İlgili Kazanım: A.3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri anlamına uygun söyler.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.

Diğer derslerle ilişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, “Okul Heyecanım” teması: Özel günlerin paylaşımları için uygun zamanlar olduğunu kabul eder ve kutlamalar için alternatifler üretir.

İlgili Kazanım: A.6. Müzik çalışmalarını sergiler.

Uyarı: Öğrencilerin birikimlerini sunmaları istenmemelidir.

Ders İçi İlişkilendirme: “Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe dersi, “Görsel Okuma ve Görsel Sunu” öğrenme alanı: Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.

Süre: 8x40

Araç ve Gereç: Belirli gün ve haftalara ait şarkı türkü ve marşların olduğu CD’ler, “Cumhuriyet Marşı”, “Ağaca Övgü”, “Bay Mikrop”, “23 Nisan Kutlu Olsun” ve “Trafikçilik Oyunu” isimli şarkıların notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A.3. BELİRLİ GÜN VE HAFTALARLA İLGİLİ MÜZİKLERİ ANLAMINA UYGUN SÖYLER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1 ve 2. etkinlik)

Öğrencilerinize hangi belirli gün ve haftaları bildiklerini sorunuz. Okulunuzda etkinlikleri düzenlenen belirli gün ve haftaların isimlerini tahtaya yazınız. Belirli gün ve haftaların okulda ve sınıfta hangi yollarla kutlandığını sorunuz ve onlardan izlenimlerini anlatmalarını isteniyiniz. Öğrencilerinize tahtaya yazdığınız belirli gün ve haftaların anlam ve önemine ilişkin sorular sorarak bu zamanlarda farklı kutlama biçimleri olarak neler yapılabileceği konusundaki görüşlerini alınız (Müzikli rontlar, canlandırılmaların yapılması, koro konseri, belirli gün ve haftalarla ilgili bir konser vermek gibi). Öğrencilerinizin düzeyine uygun olan farklı bir kutlama örneğini sınıfta öğrencilerinizle birlikte tasarlayınız.

12- BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ

1. ETKİNLİK: Okulunuzda kutladığınız belirli gün ve haftaları yazınız.

2. ETKİNLİK: Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

A. Okulunuzda belirli gün ve haftalarda hangi müzik etkinlikleri yapılmaktadır? Aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

B. Belirli gün ve haftalarla ilgili yapılan müzik etkinliklerinde görev aldınız mı? Açıklayınız. Eğer görev almadıysanız bunun sebebini belirtiniz.

47

3. ETKİNLİK:

Okulunuzda bir kutlama etkinliği hazırlayacaksınız. Aşağıdaki soruları cevaplayarak kutlama planınızı sınıfınızla paylaşınız.

A. Aşağıda verilen belirli gün ve haftalardan hangisi için kutlama etkinliği hazırlamak istersiniz? İşaretleyiniz.

- İlköğretim Haftası (Okulların açıldığı ilk hafta)
- Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)
- Kızılay Haftası (29 Ekim- 4 Kasım)
- Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
- Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım)
- Öğretmenler Günü (24 Kasım)
- İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık)
- Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)
- Yeşilay Haftası (1 Mart)
- İstiklal Marşının Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy’u Anma Günü (12 Mart)
- Orman Haftası (21-26 Mart)
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
- Trafikte İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
- 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

48

Öğrencilerinizden belirli gün ve haftalarla ilgili öğrendikleri müzik eserlerinin neler olduğunu belirtmelerini ve öğrendikleri şarkı, türkü ve marşlardan bazılarını söylemelerini isteyiniz.

Aşağıda bazı belirli gün ve haftalarla ilgili olarak öğrencilerinize öğretebileceğiniz şarkılar verilmiştir. Öğrenci Çalışma Kitabında yer alan belirli gün ve haftalarla ilgili çalışmalarını zamanı geldikçe öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

Önemli Uyarı: Cumhuriyet Bayramı, Atatürk Haftası, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi gün ve haftalarda Atatürk ile ilgili kazanımlara yer veriniz.

Not: Öğrenci Çalışma Kitabının 48. sayfasındaki 3. etkinliği sınıfta öğrencilerinizle birlikte gerçekleştiriniz.

A.6. MÜZİK ÇALIŞMALARINI SERGİLER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

Aşağıda belirli gün ve haftalarla ilgili verilmiş olan şarkıları öğrencilerinize öğretiniz. Şarkıları çalgınız eşliğinde sınıfça birlikte söyleyiniz. Bu şarkıları zamanı geldiğinde uygun günlerde sergileme fırsatı yaratınız.

Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)

CUMHURİYET MARŞI

Söz: Hamdi Tuncer

Müzik: Salih Aydoğan

Ulusum kendini kendi yönetir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.
O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.

Ne kral bulunur ne de hükümdar.
Egemen ulustur, onundur karar.
O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.

O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.
O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.

Orman Haftası (21-26 Mart)

AĞACA ÖVGÜ

Sefai Acay

Her ağacın çok meyvesi var.
Yaz güneşinde gölgesi var, aman.
Kış geliyorken dallarının
Türkiye benzer bir sesi var.

1. Seçtiğiniz belirli gün ya da hafta ile ilgili nasıl bir müzik etkinliği hazırlamayı planlıyorsunuz? Kısaca açıklayınız.

2. Hazırlayacağınız etkinlik için nelere ihtiyacınız olacaktır?

3. Hazırlayacağınız etkinlikte kimlerle çalışmayı planlıyorsunuz?

Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri niri nay.

Dağlara süstür, bozkıra can.
Yemyeşil olsun ülke vatan, aman.
Hiç korumazsak onları biz,
Çöl kalacaktır yurdum inan.

Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri niri nay.

Sağlık Haftası (7-13 Nisan)

BAY MİKROP

Hilmi Seyrek

Bay Mikrop, Bay Mikrop,
Beni hasta edemezsin.
Yemeğimi böyle yiyorum,

4. ETKİLEK: Aşağıda bazı belirli gün ve haftalar ile ilgili şarkı ve marşlar verilmiştir. Bunları sınıfımızla birlikte seslendirelim.

A. Cumhuriyet Bayramı'nı 29 Ekim'de büyük bir coşku ile kutlarız. Cumhuriyet Marşını öğrenebiliriz ve arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

CUMHURİYET MARŞI

Söz: Hamdi Tuncer
Müzik: Salih Aydoğan

Ulusum kendini kendi yönetir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.
O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.

Ne kral bulunur ne de hükümdar.
Egemen ulustur, onundur karar.
O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.

O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.
O bana atamdan bir emanettir.
En güzel yönetim cumhuriyettir.

50

Sütümü de böyle içiyorum,
Meyveleri, sebzeleri bol bol yiyorum.

Ellerimi böyle yıkarım,
Saçımı da böyle tararım,
Dişlerimi fırçalarım,
Erken yatarım.

Bay Mikrop, Bay Mikrop,
Beni hasta edemezsin.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 23 NİSAN KUTLU OLSUN

Halil Bedii Yönetken

23 Nisan kutlu olsun.
Sevinin küçükler,
Övünün büyükler,
23 Nisan kutlu olsun.

Çok büyük bayram, bu bayram.
Herkes kutlu olsun.
Çok ulu bayram, bu bayram.
Herkes mutlu olsun.

Trafikte İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası) TRAFİKÇİLİK OYUNU

Hilmi Seyrek

Kırmızı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Kırmızı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay lom

Sarı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Sarı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay lom

Yeşil yandı, beklemeyelim, çabucak geçelim.
Yeşil yandı, beklemeyelim, çabucak geçelim.
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay lom

CUMHURİYET MARŞI

Söz: Hamdi Tuncer
Müzik: Salih Aydoğan

Gobuk

1.U lu sum ken di ni Ken di yö ne tir
2.Ne k(i) ral bu lu nur Ne de hü küm dar
3.O ba na A ta'm dan Bir e ma net tir

En gü zel yö ne tim Cum hu ri yet tir
Eg e men ü lus tur O nun dur ka nar
En gü zel yö ne tim Cum hu ri yet tir

1,2,3,0 ba na A ta'm dan Bir e ma net tir

En gü zel yö ne tim Cum hu ri yet tir

51

Ormanlarımız ülkemizin en değerli doğal zenginlik kaynaklarıdır. Doğal kaynaklarımızı korumak vatandaşlık görevimizdir. 21-26 Mart tarihleri arasında Orman Haftası'nı kutlarız. Bizler de ormanlarımızı koruyalım, ormanlarımızın yararları hakkında çevremizi bilinçlendirelim. "Ağaca Övgü" şarkısını öğrenelim, Orman Haftası'nda arkadaşlarımızla birlikte seslendirelim.

AĞACA ÖVGÜ

Sefai Acay

Her ağacın çok meyvesi var.
Yaz güneşinde gölgesi var, aman.
Kış geliyorken dallarının
Türküye benzer bir tadı var.

Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.

Dağlara süstür, bozkıra can.
Yemyeşil olsun ülke vatan, aman.
Hiç korumazsak onları biz,
Çöl kalacaktır yurdum inan.

Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Nay niri nay nay, niri niri nay.

52

Sağlıklı olmak her insan için çok önemlidir. Her yıl 7-13 Nisan tarihleri arasında Sağlık Haftası'nı kutlarız. "Bay Mikrop" şarkısını öğrenelim. Arkadaşlarımızla birlikte şarkıyı söyleyelim.

BAY MİKROP

Hilmi Seyrek

Bay Mikrop, Bay Mikrop,
Beni hasta edemezsin.

Yemeğimi böyle yiyorum,
Sütümü de böyle içiyorum.
Meyveleri, sebzeleri bol bol yiyorum.

Ellerimi böyle yıkarım,
Saçımı da böyle tararım,
Dişlerimi fırçalarım,
Erken yatarım.

Bay Mikrop, Bay Mikrop,
Beni hasta edemezsin.

54

AĞACA ÖVGÜ

Sefai Acay

Çabuk

1. Her ağacın çok meyvesi var.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
2. Dağlara süstür, bozkıra can.
Nay niri nay nay, niri niri nay.

Yaz güneşinde gölgesi var, aman.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Yemyeşil olsun ülke vatan, aman.
Nay niri nay nay, niri niri nay.

Kış geliyorken dallarının
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Türküye benzer bir tadı var.
Nay niri nay nay, niri niri nay.

Türküye benzer bir tadı var.
Nay niri nay nay, niri niri nay.
Çöl kalacaktır yurdum inan.
Nay niri nay nay, niri niri nay.

53

BAY MİKROP

Hilmi Seyrek

Orta

Bay mik rop, bay mik rop, be ni has ta e de mez sin.

Bay mik rop, bay mik rop, be ni has ta e de mez sin. SON

1. Yemeğimi böyle yiyorum, Sütümü de böyle içiyorum.
2. El le ri mi böy le yi ka rım Sa çı mı da böy le ta - ra rım

Mey ve le ri seb ze le ri Bol bol yi yo rum
Diğ le ri mi fır ç a la rım Er ken ya ta rım B.D

55

Atatürk'ün çocuklara armağan ettiği, dünyadaki ilk çocuk bayramı olan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını coşku ile kutlayalım. "23 Nisan Kutlu Olsun" şarkısını öğrenelim, hep birlikte seslendirelim.

23 NİSAN KUTLU OLSUN

Halil Bedii Yönetken

23 Nisan kutlu olsun.
Sevinin küçükler,
Övünün büyükler,
23 Nisan kutlu olsun.

Çok büyük bayram, bu bayram,
Herkese kutlu olsun.
Çok ulu bayram, bu bayram,
Herkese mutlu olsun.

56

Trafikte dikkatli olalım. Trafik kurallarına uyalım. Her yıl Mayıs ayının ilk haftasında kutlanan Trafikte İlk Yardım Haftası'nda söylemek için "Trafikçilik Oyunu" şarkısını öğrenelim. Şarkıda geçen sözleri biz de günlük hayatımızda uygulamaya dikkat edelim.

TRAFİKÇİLİK OYUNU

Hilmi Seyrek

Kırmızı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Kırmızı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay lom

Sarı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Sarı yandı, bekleyelim, geçmeyelim.
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay lom

Yeşil yandı, beklemeyelim, çabucak geçelim.
Yeşil yandı, beklemeyelim, çabucak geçelim.
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay
Lay la ra lay lay lom

58

23 NİSAN KUTLU OLSUN

Halil Bedii Yönetken

Orta

Yir mi üç ni san kut lu ol sun

Se vi nin kü çük ler ö vü nün bü yük ler

Yir mi üç ni san kut lu ol sun

Çok bü yük bay ram bu bay ram her ke se kut lu ol sun

Çok u lu bay ram bu bay ram her ke se mut lu ol sun

57

TRAFİKÇİLİK OYUNU

Hilmi Seyrek

Orta

1. Kı r mi zi yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Kı r mi zi yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Bağ lan tı

Lay la ra lay lay lay la ra lay lay lay la ra lay lay lom

Lay la ra lay lay lay la ra lay lay lay la ra lay lay lom

SON

2. Sa rı yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Sa rı yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Bağ lan tı ya dönülecek

3. Ye şil yan dı bek le me ye lim ç a bu cak ge çe lim

Ye şil yan dı bek le me ye lim ç a bu cak ge çe lim

Bağ lan tı ya dönülecek

59

Öğrenme Alanı: A.DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

İlgili Kazanım: A.4. Atatürk ile ilgili düzeyine uygun şarkıları doğru ve etkili söyler.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

A.1 → A.4

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" teması: Atatürk'ün hayatıyla ilgili olgu ve olayları sanat yoluyla ifade eder.

Öğrenme Alanı: D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

İlgili Kazanım: D.4. Çevresindeki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılır.

İlgili Kazanım: D.5. Atatürk ile ilgili şarkı dağarcığına sahip olur.

Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü anma törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.

İlgili Kazanım: D.6. Atatürk ile ilgili şarkı dağarcığını geliştirmeye istekli olur.

İlgili Kazanım: D.7. Çevresindeki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaktan zevk alır.

Diğer Derslerle İlişkilendirme: Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" teması: Atatürk'ün hayatıyla ilgili olgu ve olayları sanat yoluyla ifade eder.

Süre: 8 x 40

Araç ve Gereç: Atatürk ile ilgili görsel ve işitsel materyaller (DVD, CD, Mp3 çalar vb.), "Atatürk'ü Severim", "Atatürk'üm" ve "Atatürk'ün Çiçekleri" isimli şarkıların notaları

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

A.4. ATATÜRK İLE İLGİLİ DÜZEYİNE UYGUN ŞARKILARI DOĞRU VE ETKİLİ SÖYLER.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 1. etkinlik)

Öğrencilerinize, Atatürk'le ilgili şarkı, türkü ve marşlardan hangilerini bildiklerini sorunuz. Öğrencilerden bu ezgileri söylerken, dinlerken hissettikleri duygu ve düşünceleri sınıfta paylaşımlarını isteyiniz. Atatürk'le ilgili şarkı, türkü ve marşlardan düzeylerine uygun seçkin örnekler dinletiniz ve bu ezgilere sesleri ile eşlik etmelerini isteyiniz. Ezgilere eşlik ederken hissettikleri duyguları yansıtarak seslendirmelerini söyleyiniz ve gerekli tamamlamaları yapınız.

19- ATATÜRK VE MÜZİK

1. ETKİNLİK: Atatürk'le ilgili şarkılar söylerken neler hissediyorsunuz? Düşüncelerinizi aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK: Yakın çevrenizde veya görsel iletişim araçlarında (TV, İnternet vb.) izlediğiniz veya katıldığınız Atatürk'le ilgili etkinlikler nelerdir? Bu etkinliklerde neler izlediniz? Aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

60

3. ETKİNLİK:

"Atatürk'ü Severim" adlı şarkıyı öğrenelim. Hep birlikte sınıfta seslendirelim.

ATATÜRK'Ü SEVERİM

Mahir Dinçer

1. Atatürk'ü severim, Atatürk'ü severim.
Sevgi dolu yüreğim, Atatürk'ü severim.

2. Atatürk'ü severiz, Atatürk'ü severiz.
Annem, babam, hepimiz Atatürk'ü severiz.

ATATÜRK'Ü SEVERİM

Mahir Dinçer

Orta

1. A ta türkü se ve rim A ta türkü se ve rim
2. A ta türkü se ve riz A ta türkü se ve riz

Sev gi dö lu yü re ğim A ta tür kü, se ve rim
An namba bam he pi niz A ta tür kü, se ve riz

61

D.4 / D.7. ÇEVRESİNDEKİ ATATÜRK İLE İLGİLİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNE KATILMAKTAN ZEVK ALIR.

ETKİNLİK

(Öğrenci Çalışma Kitabı 2. etkinlik)

Öğrencilerinize “ Yakın çevrenizde veya görsel iletişim araçlarında izlediğiniz veya katıldığınız Atatürk’le ilgili etkinlikler nelerdir?” sorusunu yönelterek derse başlayınız. Bu tür etkinliklerde neler izlediklerini sorarak bu sorunun cevabını içeren bir paragraf yazmalarını isteyiniz. Ardından öğrencilere “Atatürk’üm” şarkısını öğretmek için söylemelerini sağlayınız.

Sınıfı, mevcuduna göre birkaç gruba ayırınız. Bir sonraki hafta derse gelirken bu grupların Atatürk’le ilgili birer etkinlik planlayıp hazırlamalarını ve sınıfta sergilemelerini isteyiniz. Bu etkinliği planlarken aralarından bir sunucu seçmelerini ve sunucunun hazırlamış olduğu metin doğrultusunda bir etkinlik sergilemelerini isteyiniz. Etkinlikte Atatürk’le ilgili görsellere, şiirlere, şarkı ve marşlara, bilgilere ve anılara yer vermelerini söyleyiniz.

D.5 / D.6. ATATÜRK İLE İLGİLİ ŞARKI DAĞARCIĞINI GELİŞTİRMEYE İSTEKLİ OLUR.

ETKİNLİK

Öğrencilere Atatürk’le ilgili “Atatürk’ü Severim”, “Atatürk’üm” ve “Atatürk Çiçekleri” adlı şarkıları dinletiniz. Kulaktan yansılama yolu ile öğrencilere öğretiniz. Şarkıları sınıfça söyleyiniz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 3. etkinlik)

ATATÜRK’Ü SEVERİM

Mahir Dinçer

Atatürk’ü severim, Atatürk’ü severim.
Sevgi dolu yüreğim, Atatürk’ü severim.
Atatürk’ü severiz, Atatürk’ü severiz.
Annem, babam, hepimiz Atatürk’ü severiz.

(Öğrenci Çalışma Kitabı 4. etkinlik)

ATATÜRK’ÜM

Özer Uluçınar

Ne mutlu bana ki ben Türk’üm.
Dünyada öndersin Atatürk’üm.

4. ETKİNLİK: “Atatürk’üm” adlı şarkıyı öğrenelim. Hep birlikte sınıfta seslendirelim.

ATATÜRK’ÜM
Özer Uluçınar

Ne mutlu bana ki ben Türk’üm.
Dünyada öndersin Atatürk’üm.

ATATÜRK’ÜM
Özer Uluçınar

Orta
Ne mut lu ba na ki ben Tür k’üm
Dün ya da on der sin A ta tür k’üm

5. ETKİNLİK: “Atatürk Çiçekleri” adlı şarkıyı öğrenelim. Hep birlikte sınıfta seslendirelim.

ATATÜRK’ÜN ÇİÇEKLERİ
Salih Aydoğan

Çocukları severdin, Her bayramda süsleriz.
Bize çiçekler derdin, Senin güzel resmini.
Cumhuriyeti, Hergün ant içerek,
Bize armağan ettin, Anıyoruz ismini.

ATATÜRK’ÜN ÇİÇEKLERİ
Salih Aydoğan

Gabuk
1.Ço cuk la rı se ven din
2.Her bay ram da süs le riz
Bi ze çi çek ler der din
Se nin gü zel res mi ni
Cum hu ri ye ti
Her gün ant içe rek
Bi ze ar ma ğan et tin
A ni ya ruz is mi ni

**3. SINIF ÖĞRETMEN
KILAVUZ KİTABINDA
YER ALAN
ŞARKILARIN NOTALARI**

İSTİKLÂL MARŞI^(*)

Söz: Mehmet Âkif Ersoy

Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1.Kork ma sönmez buşa fak lar da yüzen_ al san
2.Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şiddet bu ce lâl Sa

benim_ mil le ti min yıl #dı zı dır par la ya cak O be
na ol_ maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâl Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dır Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,), ikinci sözünü söylerken ise yıldız (★) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

BU VATAN

Mehmet Akpınar

Orta

An ka ra Ka ra man Ge li bo lu Tat van

A na do lu İz mir Ur fa Van

Ha va sı de ni zi or ma nıy la Çok da gü zel dir bu va tan

BALIK, ÖRDEK, KURBAĞA

Mahir Dincer

Çabuk

1. Zıp zıp zıp lar ka ra da Yü zertat lı su lar da
 2. Paytakpaytak yü rür ken Kaz ve ör dek ka ra da
 3. Su da ya şar ba lık lar Sessizsessiz yü zer ler

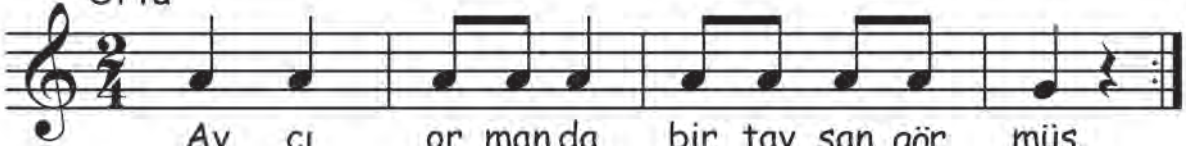

Vı rak vı rak ses le nir Eğ le nir ş u kur ba ğ a
 Vak vak vak vak yü zer ler Eğ le nir ler su lar da
 Ba zen sü rü hâ lin de Ba zen yal nız ge zer ler

AVCI

Salih Aydoğan

Orta

Av cı or man da bir tav ş an gör müş
 Bir kuş as la na git miş söy le miş
 Av cı çok kork muş or man dan kaç miş

OYUN

Mehmet Akpınar

Çabuk

Bah çe ye çi ka lım Oy na ya lım

El e le ve re lim Hep gü le lim

ÇIK ÇIKALIM ÇAYIRA

Sayışma

Çık çı ka lım ça yı ra Yem ve re lim ör de ğe

Ör dek ye mi ni ye me den Ci yak mi yak de me den

Çık tım çı kar dım Ki mi çı kar dım

SINIFTAKİ EŞYALAR

Tekerleme

Pen ce re lam ba Ma sa sı ra tah ta Ka lem def ter Sil gi ni ver

Pen ce re lam ba Ma sa sı ra tah ta Ka lem def ter Sil gi ni ver

NİNİ

Mehmet Akpınar

Yavaş

1.U yu sun da bü yü sün
2.Hay di yum göz le ri ni

Bü yü sün de yü rü sün
Me lek ler bek ler se ni

Gü zel gün ler se nin ol sun
Yü re ğin hep sev gi dol sun

U yu naz lım nin ni
U yu naz lım nin ni

ÜÇ ELMA

Türkü
Yöresi: Kars

Çabuk ♩

1. Dal da du ran üç el ma
2. Al el ma nın bi ri si
3. Dal dan dü şen üç el ma

Dal da du ran üç el ma
Al el ma nın bi ri si
Dal dan dü şen üç el ma

Sen de gü zel sen de gü zel
Böy le gü zel böy le gü zel
Söy le gü zel söy le gü zel

1. 2. ♩
Sen de gü zel ko par ma ko par ma
Böy le gü zel o lur mu o lur mu
Söy le gü zel ka lır mı ka lır mı

ÇALGILAR

Hilmi Seyrek

1.Ke man şöy le mi ça lı nır
2.Gi tar şöy le mi ça lı nır

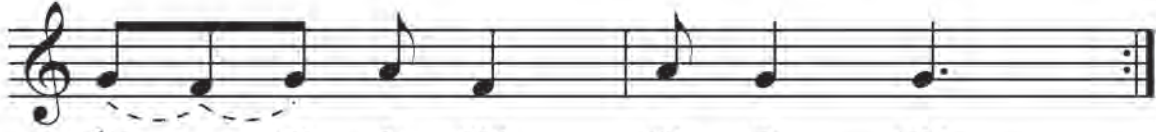
ATABARI

Türkü
Yöresi: Artvin

Çabuk

1. Bah ça sı var ba ğı var
2. U zun u zun ka mış lar

Ay va sı var na rı var
U cu nu bo ya mış lar

A ta' mız dan ya di gâr
Be nim e lâ göz lü mü

Biz de A ta ba rı var
As ke re yol la mış lar

CEVİZ ADAM

Çabuk Tekerleme

1. Ce viz a dam şip şap şap
Tray lay lay lay man gıy gıy gıy
2. Ka şı ke man gıy gıy gıy
Tray lay lay lay lay lay lay

Sa çı rüz gâr vu vu vu
Tray lay lay lay lay lay lay
Bur nu u zun lu lu lu
Tray lay lay lay lay lay lay

MUTLULUK ŞARKISI

Çabuk Muammer Sun

1. Bir fi dan di ker ken Hay li lil li la
2. Bir i şe baş lar ken Hay li lil li la
3. Bir mü zik din ler ken Hay li lil li la

Bir çi çek a çar ken Hay li lil li la
Bir i ş i bi ti rir ken Hay li lil li la
Bir o yun oy nar ken Hay li lil li la

(Bağlantı) Mut lu luk ta şar göz le ri miz den
Hay li lil li la hay li lil li la

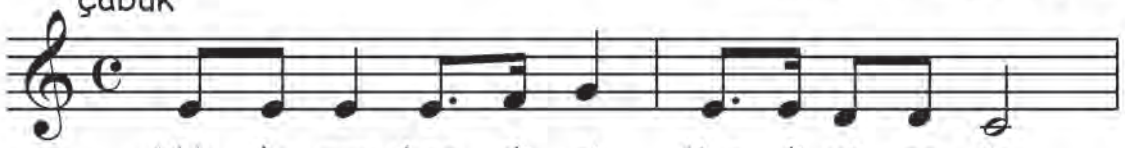
Ne şe le ni riz hey şar kı söy le riz
Hay li lil li li hey hay li lil li la

CUMHURİYET MARŞI

Söz: Hamdi Tuncer

Müzik: Salih Aydoğan

Çabuk

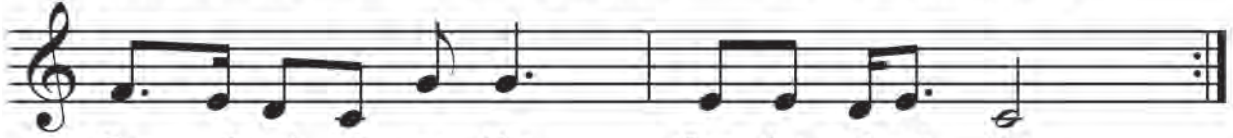
1.U lu sum ken di ni Ken di yö ne tir
2.Ne k(i) ral bu lu nur Ne de hü küm dar
3.O ba na A ta'm dan Bir e ma net tir

En gü zel yö ne tim Cum hu riyet tir
E ge men u lus tur O nun durka rar
En gü zel yö ne tim Cum hu riyet tir

1.2.3.O ba na A ta'm dan Bir e ma net tir

En gü zel yö ne tim Cum hu riyet tir

AĞACA ÖVGÜ

Sefai Acay

Çabuk

1. Her a ğa cın çok mey— ve si var
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri nay
 2. Dağ la ra süs tür boz— kı ra can
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri nay

Yaz gü ne şin de göl— ge si var a man
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri ni ri nay
 Yem ye şil ol sun ül— ke va tan a man
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri ni ri nay

Kış ge li yor ken dal— la rı nın
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri nay
 Hiç ko ru maz sak on— la rı biz
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri nay

Tür kü ye ben zer bir— ta dı var
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri nay
 Çöl ka la cak tır yur— dum i nan
 Nay ni ri nay nay ni ri ni ri nay

BAY MİKROP

Hilmi Seyrek

Bay mik rop bay mik rop be ni has ta e de mez sin

Bay mik rop bay mik rop be ni has ta e de mez sin

SON

1.Ye me ği mi böy le yi yo rum Sü tü mü de böy le i çi yo rum
2.El le ri mi böy le yı ka rım Sa ğı mı da böy le ta ra rım

Mey ve le ri seb ze le ri Bol bol yi yo rum
Diş le ri mi fır ça la rım Er ken ya ta rım

B.D.

23 NİSAN KUTLU OLSUN

Halil Bedii Yönetken

Orta

TRAFİKÇİLİK OYUNU

Hilmi Seyrek

1. Orta

Kır mı zı yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Kır mı zı yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Bağlantı

Lay la ra lay lay lay la ra lay lay lom

Lay la ra lay lay lay la ra lay lay lom SON

Sırasıyla 2 ve 3
söylenecak

2.

Sa rı yan dı bek le ye lim geç me ye lim

Sa rı yan dı bek le ye lim geç me ye lim Bağlantıya
dönülecek

3.

Ye şil yan dı bek le me ye lim ça bu cak ge çe lim

Ye şil yan dı bek le me ye lim ça bu cak ge çe lim Bağlantıya
dönülecek

ATATÜRK'Ü SEVERİM

Mahir Dinger

Orta

1. A tatürk'ü se ve rim A ta tür k'ü se ve rim
2. A tatürk'ü se ve riz A ta tür k'ü se ve riz

Sev gi do lu yü re ğim A ta tür k'ü se ve rim
An nem ba bam he pi miz A ta tür k'ü se ve riz

ATATÜRK'ÜM

Özer Uluçınar

Orta

Ne mut lu ba na ki ben Tür k'üm

Dün ya da ön der sin A ta tür k'üm

ATATÜRK'ÜN ÇİÇEKLERİ

Salih Aydoğan

Çabuk

1.Ço cuk la rı se ver din
2.Her bay ram da süs le riz

Bi ze çi çek ler der din
Se nin gü zel res mi ni

Cum hu ri ye ti
Her gün ant i çe rek

Bi ze ar ma ğan et tin
A nı yo ruz is mi ni

ŞARKI DAĞARCIĞI

ALİ BABANIN BİR ÇİFTLİĞİ VAR

Çabuk

Erdoğan Çaplı

1.A li Ba ba nın bir çift li ği var
2.A li Ba ba nın bir çift li ği var
3.A li Ba ba nın bir çift li ği var

Çift li ğin de ku zu la rı var Me me
Çift li ğin de a rı la rı var Viz viz
Çift li ğin de ta vuk la rı var Gıt gıt

di ye ba ğı rır Çift li ğin de A li Ba ba nın
di ye ba ğı rır Çift li ğin de A li Ba ba nın
di ye ba ğı rır Çift li ğin de A li Ba ba nın

ANNEM

Orta

Metin Tufan

1.U fak mi nik dün yam da
2.Sev gim bir ba har da lı

Kal bim de hep sen var sını
Ol muş a kaç üs tün de

Tu ta bil sem dün ya mı
Tu ta bil sem dal la rı

Sa na ve rir dim an nem
Sa na ve rir dim an nem

ANNE SEVGİSİ

Orta

Saip Egüz

1. Her
2. An

gün
nen

sev
ve

giy
rir

le
ken

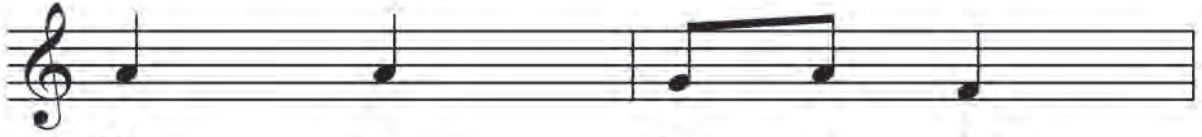
ku
ö

cak
güt

lar
ler

se
sa

ni
na

Çok
Din

sev
le

kır
ses

ma
siz

hiç
ce

sen
say

de
gi

an
duy

ne
o

ni
na

ATEM TUTEM BEN SENİ

Türkü
Yöresi: Bitlis

Orta

(Bağlantı) Hop tem ho pun ol ben se ni sun oğ lum

Se ke re ka tem ol ben se ni Gul to pun ol sun oğ lum

Ak şa ma ba ben ge len de oy Si ra li ka vak di bin de oy

Ö nü ne a tem ol ben se ni Toy lu ğun ol sun oğ lum

BABALAR GÜNÜ

Mustafa Yavuz

1.İş te bu gün se nin gü nün
2.İs te rim ki hep ya nın da

Kut lu ol sun ba ba cım
Ben o la yım ba ba cım

Tüm ço cuk lar be nim gi bi
Ya na ğı na bir ö pü cük

Mut lu ol sun ba ba cım
Kon du ra yım ba ba cım

1.2.Be nim sen_____ ca nim sin_____

Be nim sen_____ ba bam sin_____

BAYRAĞIM

Saip Egüz

Orta

1. Al bay ra ğım al bay ra ğım
2. Al bay ra ğım al bay ra ğım

Gök ler de yük sel bay ra ğım
Ey ay yıl diz lı bay ra ğım

Sen ca nım sın sen ka nım sın
Sen be nim sın her şe yim sın

Va ta nım sın al bay ra ğım
Bin se lam sa na bay ra ğım

BİNGÖL HALAYI

Türkü
Yöresi: Bingöl

Çabuk

Bin göl dört dağ i çin de
Dört ya nı bağ i çin de
Kim so rar sa Bin gö lü de
Sev di ğim var i çin de

De ri loy de ri loy des ta ne (4 kez)
De ri loy de ri loy des ta ne
De ri loy de ri loy des ta ne
De ri loy de ri loy des ta ne

BİRİNİDE YAVRUM

Türkü

Yöresi: Kastamonu

Çabuk

Bi ri ni de yav rum bi ri ni
Ta kı ver de zil le rin bi ri ni

Har ma na ser dim ki li mi a man
Dö nü ver de mey dan se nin dir a man

B.D.

ÇAYDA ÇIRA

Türkü

Yöresi: Elazığ

Orta

Çay da çı ra ya nı yor
Ay da yıl da ya nı yor

Ha nım na nay kız na nay
Ha nım na nay kız na nay

Na nay gü ze lim na nay
Na nay sev di ğim na nay

ÇAYIRDA BULDUM SENİ

Türkü
Yöresi: Orta Anadolu

1. Hey hey Pı nar ba şı bur ma bur ma
2. Hey hey Çık tım pı na rın ba şı na

Yâr yâr yâr yâr yâr— yâr a man
Yâr yâr yâr yâr yâr— yâr a man

Yaz ge lin ce ö ter tur na Ley lim— ley lim—
El et tim du du ku şu na Ley lim— ley lim—

ley— lim a man 1.2.Ça yır da bul dum se ni
ley— lim a man

El le re ver mem se ni Ken di me al dım se ni Si ne me sar dım se ni

ÇIRA ÇATTIM YANMADI

Türkü
Yöresi: Çankırı

Orta

Çı ra çat tım yan ma dı da Me yil ver dim
Ben Al la ha çok yal var dım Du ğam ka bul

ol ma dı da ha Ha da ha un e le
ol ma dı da ha Ha da ha un e le

ha Ha da ha dön e le ha
ha Ha da ha dön e le ha

DA Dİ DA Dİ

Mahir Dinçer

Orta

O to mo bil kor na sı dat dat dat

Va pu run dü dü k se si vup vup vup

T(i) ren ray dan gi di yor ta ka ta ka ta ka ta ka dü t dü t

Bak bir can kur ta ran ge li yor da di da di da di

DUMLUPINAR

Orta

Ziya Aydınan

1. Dum lu pı nar gel dik sa na
2. Ey ge lin cik ne dir ta san
3. Dum lu pı nar su yun kev ser

Yüz sür me ye top ra ğı na
Sev gi lin den ı rak mı sın
Ar ma ğa nın bü yük za fer

Dum lu pı nar Dum lu pı nar
Şe hit le rin al ka nın dan
Dum lu pı nar Dum lu pı nar

Ne de şin rin bağ la rın var
Ya ra til miş bay rak mı sın
Bu gün her kes se ni a rar

HAYVANLAR

Orta

Saip Egüz

1. Dam da ley lek tak tak tak Su da ör dek
2. Ev de ke di mır mır nav Yol da kö pek

vak vak vak Kur ba ğa lar de re de
hav hav hav Se vim li dir hay van lar

1. Vi rak vi rak vi lar rak
2. Vi rak vi rak vi lar rak

HABUDİ YAR

Türkü
Yöresi: Erzurum

Çok çabuk

(Bağlantı) Ha bu di yar ha bu di yar

Ha bu di ha bu di ha bu di yar SON

Orta çabuk

1. Öy le dir o _____ ğul öy le dir _____
Al mış _____ ya _____ ri ya nı na _____
2. Ge ce _____ çık _____ tim a ya za _____
Öy le _____ bir _____ yar sev mi şem _____

Şim di ki za _____ man böy le dir _____ B.D.
Hem se _____ ver _____ hem söy le tir _____
Sa rıl _____ dım _____ bir be ya za _____
Hem o _____ ku _____ ya hem ya za _____

3. Irmak susuz olur mu?
Dibi kumsuz olur mu?
Doğru söyleyin dostlar,
O yar bensiz olur mu?

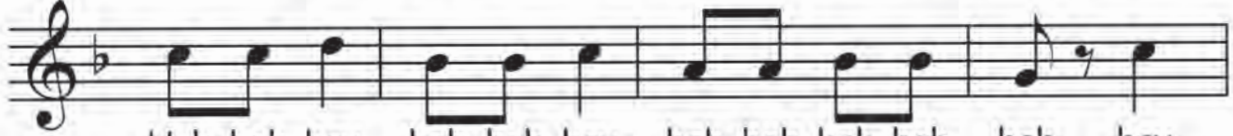
İKİ İNATÇI KEÇİ

Muammer Sun

Orta

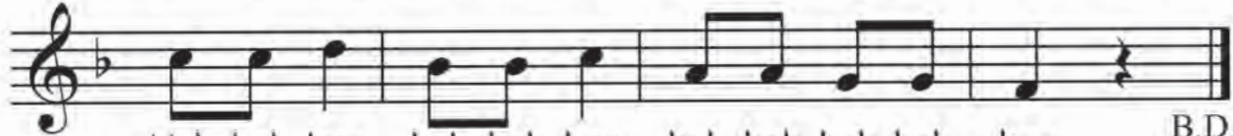
1. Bir köprü de kar şı laşmış i ki i nat çı ke çi
2. Bü yükke çi de miş yolver ön ce benge çe ce ğim
3. Tam köprü nün or ta sın da i ki ke çi tos la mış

Hah hah hay hah hah hay hah hah hah hah hah hay

Hep huy suz luk i nat çı lık bu ke çi le rin su çu
Kü çük ke çi de miş ve rir sem bur da ö le ce ğim
İ ki si de su ya düş müş bu nu gö ren ler şaş mış

Hah hah hay hah hah hay hah hah hah hah hay

B.D.

İLİMON EKTİM TAŞA

Türkü

Yöresi: Orta Anadolu

Çabuk

1. İ li mon ek tim ta şa i li—mon yar a—man
Kız ben se ni a lı rım i li—mon yar a—man
2. İ li mo num kal bur da i li—mon yar a—man
Kır a tı pek zor la ma i li—mon yar a—man

A ma nın—bit me di kal—dı kı—şa oy oy
A ma nın—as ker lik ge—di ba—şa oy oy
A ma nın—gel bu gün de—kal bu—da oy oy
A ma nın—dü şü rür de—kal kır—da oy oy

(Bağlantı) İ li mon—da de ğil— nar gel—sin oy oy

Yan dı—da yü rek— kar gel—sin oy oy

İZMİR MARŞI

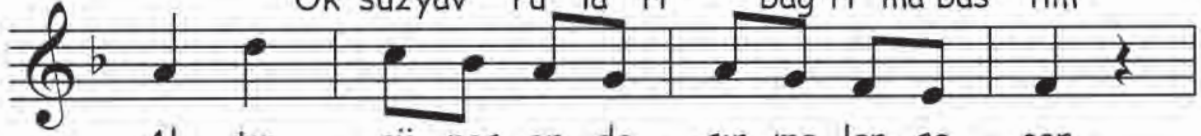
Söz: Anonim

Müzik: İzzettin Hümayi Elçioğlu

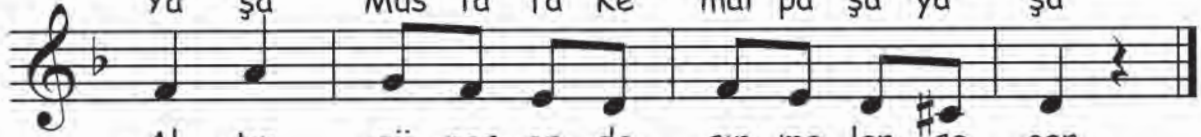
Orta

1. İz mi r'in dağ la rın da çi çek ler a çar
Bo zulmuş düş man lar yel gi bi ka çar
2. İz mi r'in dağ la rın da o tur dum kal dim
Ök süzyav ru la rı bağ rı ma bas tım

Al tın gü neş or da sır ma lar sa çar
Ya şa Mus ta fa Ke mâl pa şa ya şa
Şe hit o lan la rı def te re yaz dim
Ya şa Mus ta fa Ke mâl pa şa ya şa

Al tın gü neş or da sır ma lar sa çar
A din ya zı la cak mü cev her ta şa
Şe hit o lan la rı def te re yaz dim
A din ya zı la cak mü cev her ta şa

KÂTİBİM

Türkü

Yöresi: İstanbul

Orta

1. Üş kü dar'a gi der i ken al dı da bir yağ
Kâ tip uy ku dan u yan mış göz le ri mah
2. Üş kü dar'a gi der i ken bir men dil bul
Kâ ti bi mi a rar i ken ya nim da bul

mur Kâ ti bi min set re si u zun
mur Kâ tip be nim ben kâ ti bim
dum Men di li min i çi ne de
dum Kâ tip be nim ben kâ ti bim

e te ği ça mur Kâ ti bi min
el ne ka rı şır Kâ ti bi me
lo kum dol dur dum Men di li min
el ne ka rı şır Kâ ti bi me

set re si u zun e te ği ça mur
ko la lı da göm lek ne gü zel ya ra şır
i çi ne de lo kum dol dur dum
ko la lı da göm lek ne gü zel ya ra şır

KIŞ BABA

Alman Çocuk Ezgisi
Söz: Ahmet Muhtar Ataman

Orta

A a a Bak gel di kiş ba ba

Sır tın da ka lın a ba sı E lin de ka lın so pa sı

A a a Bak gel di kiş ba ba

KURBAĞA VE ÖKÜZ

Ekrem Zeki Ün

Çabuk

Kur ba ğa bak tı ö kü ze De di son ra ken din ce

Ben de o na ben ze rim Ne fes a lır şi şe rim

Şiş ti dur ma dan Ol du ko ca man BUM

KUMBARA

Mustafa Yavuz

Orta

Ah ne gü zel kum ba ram İ çin de do lu pa ram

Kar nı a cı kır he men O lun ca bo zuk pa ram

Kum ba ra kum kum ba ra De mir den dos tum be nim

Kum ba ra kum kum ba ra Se ni ben çok se ve rim

MAÇKA YOLLARI

Türkü
Yöresi: Trabzon

Çabuk

1. Maç ka yol la rı ta ş lı — Ge li yor ka lem ka ş lı
2. Yu ka rı gel yu ka rı — Ir ma ğın ba şın da yım

Ne ol du sa na yav rum Böy le göz le rin ya ş lı
El ler ne der se de sin Ben yi ne sö züm de yım

MINİ MINİ BİR KUŞ

Saip Egüz

Orta

Mini mi ni bir kuş don muş tu Pencere me kon muş tu
Al dım o nu i çe ri ye Cık cık cık cık öt sün di ye
Pır pır eder ken can lan dı El le rim bak boş kal dı

MÜZİK SEVGİSİ

Salih Aydoğan

Orta

1. Doğ dum nin ni siz yum ma dım gö zü mü
2. Ru hun duy gu nun ek me ği a şı o

Tel den ku tu dan yap tım sa zı mı
Ba zen bir tür kü şar kı o lur o

Tat tım mü zik i le mut lu ya şa mı
Ba zen bir ez giy le mut lu e der o

NERELİ

Sefai Acay

Çabuk

İz mir li Ay dın lı
İs tan bul Er zin can
Gör dün mü Gez din mi

A da na lı Ma ni sa lı Mer sin li
Ge li bo lu İ ne bo lu Ay dın lı
Gi re su nu Gö re me yi Sev din mi

OKUL YOLU

Erdoğan Okyay

Orta

O kul yo lu düz gi der O kul yo lu düz gi der
Öğ retmen ler ol ma sa Öğ retmen ler ol ma sa

Ço cuk lar bay ram e der Ço cuk lar bay ram e der
E mek ler bo şa gi der E mek ler bo şa gi der

OY LİMAN BÜYÜK LİMAN

Türkü
Yöresi: Karadeniz

Çabuk

1.Oy li man bü yük li manda Yokmu ya ri mi bulan
2.Büyük li man i çin de de Pa zarkuru lur pazar
3.Büyük pa zar i çin de de Pa za rınte la lı var

A la cak san al be ni de Son ra o lur sun piş man
E li ka lem tu tan lar da Ya ri ne mek tup ya zar
Va rın söy le yin o na da Bel ki ya ri ni a rar

PAZARA GİDELİM

Muammer Sun

Çabuk

Pa za ra gi de lim Bir ta vuk a la lım

Pa za ra gi dip bir ta vuk a lıp na pa lım Gıt gıt gı dak gıt gıt gı dak

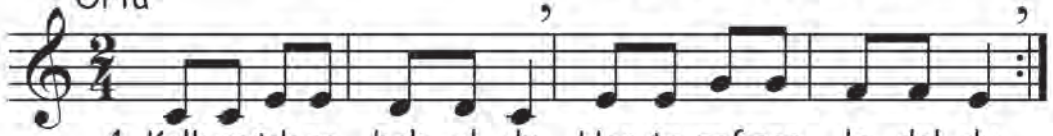
di ye lim Hap pu ru hup pu ru şap pu ru şup pu ru yi ye lim

SABAH

Fransız Ezgisi

Söz: Ahmet Muhtar Ataman

Orta

1. Kalkar tık sa bah ol du Her ta raf ses le dol du
2. Süt çü kö şe yi dön dü Bü tün lam ba lar sön dü
3. Sü rü git ti o va ya Kuş lar uç tu ha va ya

Ka ran lık lar u zak laş tı O kul vak ti yak laş tı
Ka ran lık lar u zak laş tı O kul vak ti yak laş tı
Uy ku nun da key fi kaç tı O kul vak ti yak laş tı

SİS DAĞI

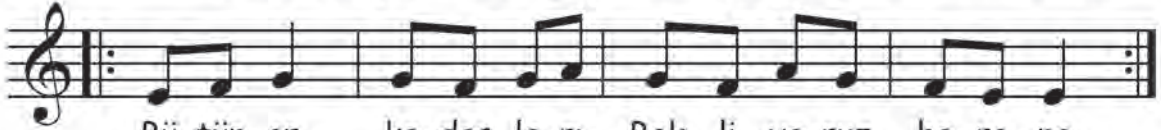
Türkü

Yöresi: Trabzon

Çabuk

1. Sis da ğı nın ba şın da Bo ra na bak bo ra na
2. Sis da ğın da bir pı nar Su yu bu la nık a kar

Bü tün ar ka daş la rı Bek li yo ruz ho ro na
İ ki gö zü mün bi ri A çan çi çe ğe ba kar

SÜT İÇTİM

Türkü
Yöresi: Kilis

Orta

Süt iç tim_ di lim yan dı a ma nın a ma nın
Ben ki lim_ de de ği lem a ma nın a ma nın

Dö kül dü_ ki lim yan dı kız sa na hay ra nım
Bah çem de_ gü lüm yan dı kız sa na hay ra nım

ŞAP ŞAP ŞAP

Muammer Sun

Orta

Ellerini vur vur şap şap şap şap şap şap şap
İ kisini bir den vur vur vur vur vur vur vur

A ya ğı nı vur vur rap rap rap rap rap rap rap
İ ki si ni bir den vur vur vur vur vur vur vur

TEK TEK TEKERLEME

Tekerleme

Çabuk

Tek tek_ te ker le me Üs tü kay mak şe ker le me

De re ye dü ş me çok so ğ uk Söy le ba na çar ça buk

TINİMİNİ HANIM

Türkü
Yöresi: Sinop

Orta

1.Şef ta li a ğaç la rı Tür lü çi çek baş la rı
2.Bah çe ler de ke reviz Biz kere viz ye me yiz

Yak tı yan dır dı be ni Yâ rin hi lâl kaş la rı
Bi ze Si nop lu der ler Biz gü ze li se ve riz

(Bağlantı)1.2. Tin tin ti ni mi ni ha nım Se ni se vi yor ca nım

TOYÇULAR

Türkü
Yöresi: Van

Çabuk

1. Ben gi de rim mes ta ne Yâ rim i çin fes ta ne

2. Ev le ri yol üs tü dür Ke me ri bel üs tü dür,

Ya re fis tan ya kı şır Ah bir giy se üs tü ne

Her gün geç me bu ra dan De me sin ler dos tu dur

1.2. Toy cu lar yar can Ko lun da mer— can

Ben sa na hay ran Oy a man a man

TREN GELİR

Türkü
Yöresi: Bilecik

Orta

T(i) ren ge lir hoş ge lir ley ley li mi li mi ley

Duy dum yar bi ze gel miş ley ley li mi li mi ley

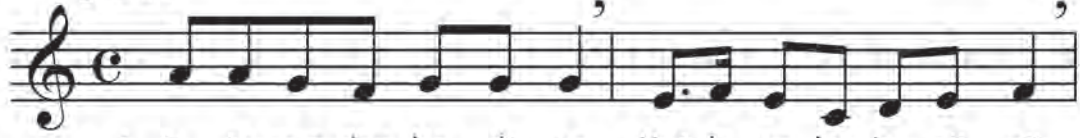
O da la rı boş ge lir mi ni mi ni gü zel gel bi ze

Se fa gel miş hoş gel miş mi ni mi ni gü zel gel bi ze

23 NİSAN

Mehmet Akpınar

Çabuk

1. A ta mız dan he di ye Kut la ya lım bu gü nü
2. Yur du mu zu düş man dan Kur ta ran en bü yük Türk

Dün ya ço cuk la rı nın Ol du bu gün dü ğü nü
Her za man i zin de yiz Bü yük ön der A ta türk

(Bağlantı) 1.2. Güm bü dü güm bü dü güm güm güm Da vul la ra vu ra lım

Tam ta ta tam ta ta tam tam tam Da vul la rı ça la lım

SÖZLÜK

-A-

akort: Bir çalgının tellerini doğru ses vermesi için ayarlama.

anonim: Yaratıcısının adı bilinmeyen, topluma mal olmuş (eser).

-B-

bale: Belirli yürüyüşlere ve danslara dayalı müzikli sahne gösterisi.

bando: Üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşan topluluk, armoni orkestrası.

beste: Bir müzik yapıtını oluşturan ezgilerin tümü.

besteci: Bir müzik yapıtını yaratan sanatçı.

birlikte seslendirme: Bir arada beraberce çalma veya söyleme.

belirteç: Bir kavramı, bir sembolü gösteren işaret.

-C-Ç-

canlandırma: Oyunlaştırma ve gösteri yapma.

çalgı: Müzik aleti, enstrüman.

çelik üçgen: Çelikten, üçgen biçiminde yapılmış, bir çubukla vurularak çalınan ezgisiz vurmali çalgı.

-D-

dağarcık: Öğrenilerek oluşan birikim.

durak: Müzik eserlerinde bitiş hissini uyandıran sesin bulunduğu yer.

-E-

efekt: Doğal ses kaynaklarının dışında mekanik, elektronik ve kimyasal yöntemlerle elde edilen sesler.

egzersiz: Alıştırma.

enstrüman: Çalgı.

evrensel: Bütün insanlığı ilgilendiren.

ezgi: Belli kurallara göre düzenlenmiş, kulağa hoş gelen ses dizisi, nağme, melodi.

ezgi cümlesi: Motiflerden meydana gelen ve bir konuşma cümlesinin eş değerinde olan ezgi.

-G-

gürlük: Seslerin kuvvetli veya hafif olması, sesin şiddeti.

gürültü: Aralarında uyum bulunmayan düzensiz seslerin bütünü, patırtı, şamata.

-H-

hız: Çabukluk, sürat.

hoparlör: Radyo, pikap, teyp, vb. araçlarda sesi işitebilecek duruma getiren alet.

-K-

kemençe: Yay ile diz üzerinde çalınan, kemana benzer üç telli küçük bir çalgı.

konser: Sanatçıların müzik eserlerini bir topluluk önünde çalması veya söylemesi.

konservatuvar: Müzik ve sahne sanatçısı yetiştiren öğretim kurumu.

koro: Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini seslendirmek üzere bir araya gelen topluluk.

ksilofon: Değişik sayıda akortlu tahta çubukların gam sırasıyla dizilmesinden oluşan, iki değnekle vurularak çalınan bir çalgı.

-M-

marakas: Bir Latin Amerika vürmalı çalgısı. İçinde tohumları kurumuş bir bitkinin sapından tutulup sallanmasıyla çalınır.

marş: Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası.

metalofon: Değişik sayıda akortlu metal çubukların gam sırasıyla dizilmesinden oluşan, iki değnekle vurularak çalınan bir çalgı.

millî marş: Ulusların bağımsızlığını ifade eden marş.

motif: Sözlü ya da sözsüz müzik eserlerinde en az iki sestem oluşan ve bir müzik fikri taşıyan en küçük yapı taşı.

müzik dağarcığı: Müzikle ilgili birikim, repertuar.

müzikli oyun: Müziği olan, müzikle oynanan oyun.

-N-

nefes çalışması: Şarkı söylerken diyafram soluşunu geliştirmek için yapılan egzersizler.

ninni: Bebeklerin uyumasına yardımcı olmak için söylenen türkü.

nota: Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.

-O-Ö-

orkestra: Yaylı, üflelemeli ve vürmalı çalgılar topluluğu.

ölçü: Bir ezginin eşit bölümlere ayrılışı.

-P-R-

perküsyon: Vürmalı çalgı.

ritim: Bir müzik eserinde kuvvetli ve zayıf zamanların düzenli aralıklarla sürekli tekrarlanması, ölçü, tempo.

ront: Müzik eşliğinde oynanan çocuk oyunları.

-S-

sanat: İnsandaki estetik ruhu dillendirecek eserler meydana getirme işi. Yaratıcı biçimlendirme eylemi.

sanatçı: Güzel sanatların herhangi bir dalında yaratıcılığı olan, eser veren kimse, sanat adamı, sanat eri, sanatkar.

sayışma: Çocuk oyunlarında sayı sayarak ebeyi belirleme.

ses: Aralarında uyum bulunan titreşimler.

ses kaynağı: Sesin elde edildiği her türlü varlıklar, nesnelere, doğa olayları.

seslendirme: Sesli duruma getirmek, sesli olmasını sağlamak, (bir notayı) perdeli okumak.

solfej: Bir müzik eserinin notalarının süreleri ve sesleri ile okunması.

solo: Bir kişi tarafından söylenen veya çalınan müzik parçası.

sus: Notada duraklama zamanı, sessiz süre.

-T-U-

tekerleme: Birbirleriyle uyumlu, anlamlı ya da çoğunlukla anlamsız kurgulanmış hazır söz kalıbı.

tempo: Bir müzik eserinin hızını ifade eden genel bir terim.

türkü: Türk halk müziğinde, halkın yaşam tarzını, acılarını, sevincini konu alan ve çoğunlukla yaratıcısı belli olmayan, halka mal olmuş ölçülü müzik formuna verilen ad.

-V-

vokal müzik: İnsan sesi ile seslendirilmek üzere düzenlenmiş müzik, ses müziği.

vurmalı çalgı: Davul, zil, timbal, tef gibi vurularak çalınan çalgılar.

vurmalı ezgili çalgı: Ksilofon, metalofon gibi vurularak ezgi üreten çalgılar.

vuruş: Notaların sürelerini ölçmek için el ya da ayakla yapılan düzenli hareketler.

vücut perküsyonu: Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanma.

-Y-Z-

zil: İki parçadan oluşan pirinçten yapılmış birbirine çarpıtılarak çalınan vurmalı çalgı.

KAYNAKÇA

- AKKAŞ, Salih, Orff Çalgıları ve Blok Flüt ile Müzik Eğitimi, Feryal Matbaacılık, Ankara, 2007.
- ALİEFENDİOĞLU, Feride Koç, Birlikte Müzik Yapalım 7, Bileşim Yayınevi, Ankara, 2004.
- ANGI, Hacı, Marşlarda-Türkülerde Atatürk, Angı Yayınları, Ankara.
- ARSLAN, Ayşen, Müziğe Başlarken, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005.
- AŞCI, Mine, Özgür Serpil Civelek, Çavdar Ummahan, Selimoğlu İlker, Çocuk Oyunları, Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü, Ankara, 2010.
- AYDIN, Oktay, Güçlü Esra Uysal, Yıldız Esra Akgün, Sekiz Zeka Gelişim Seti, Bry Matbaacılık, İstanbul, 2009.
- AYDOĞAN, Salih, Yaşasın Müzik, Önder Matbaa, Ankara, 1982.
- AYDOĞAN, Salih, Music Education With The Recorder, Türk Hava Kurumu Matbaası, Ankara, 1993.
- AYDOĞAN, Salih, Oynayarak Eğlenerek Müzik Dilini Öğreniyoruz, Arkadaş Yayınları, Ankara, 2007.
- BİLEN, Sermin, Özevin Banu, Canakay Esin Uçal, Orff Destekli Etkinliklerle Müzik Eğitimi, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara, 2009.
- BÖLER, İpek, Şarkılarımızla Çevremiz, İmaj İç ve Dış Tic. A.Ş. , Ankara, 2001.
- CANSELEN, Faik, Müzik Eğitimi 1, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 2001.
- ÇETİN, Gamze Çalık, Etkinliklerle Müzik Öğretimi, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006.
- DİNÇER, İnci, Müzik El Kitabı, Ya-pa Yayınları, İstanbul, 2000.
- EGÜZ, Saip, Toplu Ses Eğitimi Temel Konular 1, Doğu Matbaacılık, Ankara, 1999.
- EGÜZ, Saip, Koro Eğitimi ve Yönetimi, Doğu Matbaacılık, Ankara, 1998.
- GEDİKLİ, Erdem, Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri Eğitimi, Ezgi Kitabevi, Bursa, 2007.
- GÜNAY, Edip, Özdemir Mehmet Ali, Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme, Bağlam Yayıncılık, Ankara, 2006.
- İKESUS, Saadet, Ses Eğitimi ve Korunması, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 1965.
- İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2005.
- İLİK, Aydın, 75. Yılında Şiirlerle Marşlarla Cumhuriyet, T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998.
- KAÇAR, Gülçin Yahya, Türk Müziği Çocuk Şarkıları, Aya Akademi, Ankara, 2008.
- KIZILTUĞ, Fırat, Çocuklarla Müzik, Ayhan Matbaası, İstanbul, 2004.
- Müzik Ansiklopedisi 1, Odak Ofset, Ankara, 1992.
- Müzik Ansiklopedisi 2, Odak Ofset, Ankara, 1992.
- Müzik Ansiklopedisi 3, Odak Ofset, Ankara, 1992.
- Müzik Ansiklopedisi 4, Odak Ofset, Ankara, 1992.
- MORGÜL, Mahiye, Eğitimde Yaratıcı Dramaya Merhaba, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006.
- Orff Info 1, Avusturya Lisesiler Vakfı, Nisan, 2002.
- Orff Info 2, Avusturya Lisesiler Vakfı, Eylül, 2002.
- Orff Info 3, Avusturya Lisesiler Vakfı, Ocak, 2003.
- Orff Info 4, Avusturya Lisesiler Vakfı, Eylül, 2003.
- Orff Info 5, Avusturya Lisesiler Vakfı, Mart, 2004.
- Orff Info 6, Avusturya Lisesiler Vakfı, Sonbahar, 2004.
- Orff Info7, Avusturya Liseliler Vakfı, İlkbahar, 2005.
- Orff Info 8, Avusturya Lisesiler Vakfı, Sonbahar, 2005.

- Orff Info 10, Avusturya Lisesiler Vakfı, Sonbahar, 2006.
- Orff Info 11, Avusturya Lisesiler Vakfı, İlkbahar, 2007.
- Orff Info 12, Avusturya Lisesiler Vakfı, Sonbahar, 2007.
- Orff Info 13, Avusturya Lisesiler Vakfı, İlkbahar, 2008.
- Orff Info 15, Avusturya Lisesiler Vakfı, İlkbahar, 2009.
- Orff Info 16, Avusturya Lisesiler Vakfı, Sonbahar/Kış, 2009-2010.
- Orff Info 17, Avusturya Lisesiler Vakfı, İlkbahar, 2010.
- ÖMEROĞLU, Esra, Ersoy Özlem, Şahin Tezel Fatma, Kandır Adalet, Turla Ayşe, Müziğin Okul Öncesi Eğitiminde Kullanılması, Kök Yayıncılık, Ankara, 2003.
- ÖZEL, Mehmet, Vatan Millet ve Bayrak Sevgisi, Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Ankara, 1996.
- ÖZGÜL, İlhan, Eğitim Fakülteleri ve İlköğretim Okulları İçin Müzik Eğitimi ve Öğretimi Kuramlar Solfejler Şarkılar Yaklaşımlar, Pegem Akademi, Ankara, 2009.
- SAĞER, Turan, Albuz Aytakin, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri, Aya Akademi, Ankara, 2008.
- SAY, Ahmet, Müzik Tarihi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2006.
- SEVER, Sedat, Çocuk ve Edebiyat, Kök Yayıncılık, Ankara, 2003.
- SEYREK, Hilmi, Sun Muammer, Çocuk Oyunları Okul Öncesi Eğitiminde Oyun Dersi El Kitabı, Müzik Eserleri Yayınları, İzmir, 1985.
- SUN, Muammer, Şarkılarla Türkülerle Temel Müzik Eğitimi, Kozan Ofset, Ankara, 1998.
- SUZUKİ, Shinichi, Sevgiyle Eğitmek, Porte Müzik Eğitim Malzemeleri Pazarlama Limited Şirketi, İstanbul, 2010.
- ŞENTÜRK, Nezihe, Morgül Mahiye, Müzik Çalışalım, Kök Yayıncılık, Ankara, 2003.
- TARMAN, Süleyman, Atatürk ve Müzik, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara, 2011.
- TARMAN, Süleyman, Durak Yavuz, Yeni Nesil Çocuk Şarkıları, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara, 2006.
- TÖREYİN, Ayşe Meral, Ses Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yöntemler, Sözkese Matbaacılık, Ankara, 2008.
- TUFAN, Metin, Ezgilerle Belirli Gün ve Haftalar, Ufuk Tasarım A. Ş., Ankara, 2007.
- Türkiye’de Müzik Sempozyumu, Rekmay Ltd. Şti. Ankara, 2002.
- TÜR, Gülseren, Turla Ayşe, Okul Öncesinde Çocuk Edebiyat ve Kitap, Ya-pa Yayınları, İstanbul, 1999.
- UÇAN, Ali, Türk Müzik Kültürü, Evrensel Müzikevi, Ankara, 2005.
- UÇAN, Ali, Üçer Seçenekli Özgün Şarkılar, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara, 2003.
- UŞAKLIGİL, Işıltan, Özdemir M. Ali, Özdemir Sevim, Öztürk Ayten, Acay Sefai, Tercanlı Cahit, Müzikli Çocuk Oyunları, Morpa Yayınları, İstanbul, 2008.
- ÜRFİOĞLU, Ayşe, Bebeklik ve Okul Öncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi, Yapa Yayınları, İstanbul.
- W. WOOD, Robert, Akustik Deneylemleri, Pan Yayıncılık,
- YILDIZ, Gökay, İlköğretimde Müzik Öğretimi, Anı Yayıncılık, Ankara, 2006.
- YURTOĞLU, Ömer Faruk, Okul Yolu Türkü Dolu, Tuna Matbaacılık Ankara, 2008
- <http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= beste> 23. 5.2011
- <http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime=ezgi> 23.5.2011
- [http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= Giderek hafifleme \(dekreşendo\)](http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= Giderek hafifleme (dekreşendo)) 23.5.2011
- <http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= hücum> 23.5.2011
- <http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime=jest> 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime = kombinasyon](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=kombinasyon) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime=Giderek kuvvetlenme \(kreşendo\)](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=Giderek kuvvetlenme (kreşendo)) 23.5.2011

[http://www.nedirvikipedi.com /kelime=matem](http://www.nedirvikipedi.com/kelime=matem) 18.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime=mimik](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=mimik) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= motif](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=motif) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime = opera](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=opera) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= öykünme](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=öykünme) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= resmiğeçit](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=resmiğeçit) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= ritim](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=ritim) 23.5.2011

[http://tdkterim.gov.tr/bts/ kelime= simge](http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=simge) 23.5.2011

<http://tdkterim.gov.tr/bts/kelime=yansılama> 23.5.2011

<http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-2130/halk-oyunlarinin-oynanis-nedeni-yeri-oyuncu-secimi-oyun-.html> 21.06.2011

<http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-2131/halk-oyunlarinin-gelenegi-inanisi-efsanesi-oykusu.html> 21.06.2011

<http://www.forumdas.net/genel-bilgiler/istiklal-mar-simizin-calinip-soylenecegi-yerler-zamanlar-122671/> 4.07.2011

<http://zeybekforum.bforum.biz/t258-halk-oyunlari-nedir>.21.06.2011

